

Erste Bank Hungary Zrt.

AZ EURÓPAI UNIÓ ÁLTAL BEFOGADOTT
NEMZETKÖZI PÉNZÜGYI BESZÁMOLÁSI STANDARDOK SZERINT
ELKÉSZÍTETT EGYEDI PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK
A 2022. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉVRE

Egyedi pénzügyi kimutatások 2022 IFRS

Egyedi pénzügyi kimutatások 2022 IFRS	2
I. Egyedi eredménykimutatás a 2022. december 31-ével zárult évre.....	4
II. Egyedi átfogó jövedelemkimutatás a 2022. december 31-ével zárult évre.....	5
III. Egyedi pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás 2022. december 31-i állapot szerint	6
IV. Egyedi saját tőkeváltozás kimutatás	8
V. Egyedi cash Flow kimutatás	9
Kiegészítő melléklet az egyedi pénzügyi kimutatásokhoz.....	11
A. ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓ	11
B. FELVÁSÁRLÁSOK, EGYESÜLÉSEK ÉS ÉRTÉKESÍTÉSEK.....	12
C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN.....	13
D. Jelentős SZÁMVITELI IRÁNYELVEK.....	18
EREDMÉNYTÉTELEK RÉSZLETEZÉSE	21
1) Szegmens riport.....	21
2) Nettó kamatbevétel.....	24
3) Nettó díj- és jutalékbevétel.....	25
4) Osztalék bevételek.....	27
5) Kereskedési tevékenység nettó eredménye.....	27
6) Valós értékelés nettó eredménye.....	27
7) Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei	27
8) Általános adminisztratív költségek.....	28
9) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye.....	29
10) Egyéb nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetéséből származó egyéb nyereségek / veszteségek	30
11) Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan.....	30
12) Egyéb működési eredmény.....	31
13) Nyereséget terhelő adók	33
Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei.....	36
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	43
14) Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	43
15) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	43
Szerződésmódosítással érintett hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok	46
16) Vevő és egyéb követelések	47
17) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	47
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	51
18) Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	51
19) Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valóban értékelt pénzügyi eszközök – részesedést megtestesítő instrumentumok	52
Erdeménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	53
20) Származékos ügyletek	54
21) Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök	55
22) Erdeménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök.....	55
23) Erdeménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi kötelezettségek.....	55
Pénzügyi instrumentumok – egyéb bemutatandó tételek	57
24) A pénzügyi instrumentumok valós értéke	57
25) Fedezeti elszámolás.....	66
26) Nettó módon történő bemutatás.....	66
27) Pénzügyi eszközök átadása/átvétele - Értékpapír-kölcsönzési és visszavásárlási tranzakciók.....	68
28) Pénzügyi eszközök átadása/átvétele - Értékpapír-kölcsönzési és visszavásárlási tranzakciók.....	68
29) Biztosítékkul szolgáló pénzügyi eszközök	69
30) Értékpapírok	70
Kockázatkezelés.....	71
Kockázatkezelési politika és stratégia.....	71
31) Szavatoló tőke és a magyarországi tőkekövetelményeknek való megfelelés.....	76
Szabályozói követelmények	76
Számviteli alapelvek.....	76
Konszolidált szavatoló tőke.....	76
32) Hitelezési kockázat.....	78
Hitelkockázati stratégia	78

Hitelkockázat-kezelési módszerek.....	78
A hitelkockázat belső minősítésén alapuló módszerének alkalmazása a hitelkockázatra	78
Hitelkockázati besorolás	79
Hitelkockázati monitoring	80
Hitelkockázati kitettség	80
Fedezetek	86
A várható hitelkockázati veszteség (ECL) mérése	90
A pénzügyi eszközök értékelési kosarakba való besorolása; értékvesztett pénzügyi eszközök	90
A hitelkockázat jelentős növekedésének meghatározása	90
Kvantitatív kritériumok	90
Relatív küszöbértékek a SICR értékeléshez	91
Kvalitatív kritériumok	91
Biztonsági küszöbérték	91
Alacsony hitelkockázat miatti mentesség	91
A várható hitelezési veszteség mérése – az inputok és a számítás leírása	91
33) Hitelezési kockázat alakulása	95
34) Elemzésekhez használt scenáriók	103
Csoportos értékelés.....	105
Ukrán háború és energiaválság	105
A várható hitelezési veszteségre gyakorolt hatás	105
Ügyfelekkel szembeni követelések üzleti szegmens és NPL fedezettség szerinti bontásban.....	113
35) Piaci kockázat.....	114
36) Likviditási kockázat	117
37) Működési kockázat	121
Nem pénzügyi eszközök és egyéb befektetések	122
38) Nem pénzügyi eszközök.....	122
39) Egyéb eszközök.....	126
Lízingügyletek.....	128
40) Lízingügyletek.....	128
Erste Bank, mint bérbeadó.....	128
Erste Bank, mint bérbevevő.....	130
Elhatárolások, céltartalékok, függő kötelezettségek és jogi ügyek	132
41) Egyéb kötelezettségek	132
42) Céltartalékok	132
43) Függő kötelezettségek	135
Tőke instrumentumok, saját tőke és tartalékok	136
44) Saját tőke összesen	136
Egyéb bemutatandó tételek	138
45) Tranzakciók kapcsolt felekkel	138
46) Könyvvizsgálat díjak és adó tanácsadási díjak	143
47) Külföldi pénznemre szóló eszközök és források.....	144
48) Hátralévő lejáratok elemzése.....	145
49) Mérlegfordulónap utáni események	146
50) Egyéb közzététel.....	147
51) 2021. és 2022. december 31-én az Erste Bank Hungary Zrt. kizárólagos vagy részleges tulajdonában lévő társaságok adatai.....	147

I. Egyedi eredménykimutatás a 2022. december 31-ével zárult évre

millió forintban	Megjegyzések	2021	2022
Nettó kamatbevétel	2)	92 201	143 895
Kamatbevétel		106 738	290 300
Egyéb kamatjellegű bevételek		17 491	29 580
Kamatráfordítás		- 28 150	- 166 435
Egyéb kamatjellegű ráfordítások		- 3 878	- 9 550
Nettó díj- és jutalékbevétel	3)	59 671	70 685
Díj- és jutalékbevétel		73 668	85 879
Díj- és jutalékráfordítás		- 13 997	- 15 194
Osztalék bevételek	4)	11 504	14 769
Kereskedési tevékenység nettó eredménye	5)	12 271	- 12 954
Deviza műveletek		- 13 448	- 53 553
Egyéb		25 719	40 599
Valós értékelés nettó eredménye	6)	- 10 321	- 21 155
Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei	7)	41	53
Személyi jellegű ráfordítások	-	- 33 856	- 37 499
Egyéb általános adminisztratív költségek	8)	- 26 126	- 34 867
Értékcsökkenés	8)	- 14 821	- 14 854
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereségek / veszteségek	9)	868	- 156
Nem valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye	10)	428	426
Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan	11)	- 8 969	- 9 296
Egyéb nettó működési eredmény	12)	- 20 383	- 54 118
Egyéb működési bevételek	12)	4 672	4 279
Egyéb működési ráfordítások	12)	- 25 055	- 58 397
Adózás előtti eredmény		62 508	44 929
Jövedelemadók	13)	- 6 665	- 7 393
Adózott eredmény		55 843	37 536

II. Egyedi átfogó jövedelemkimutatás a 2022. december 31-ével zárult évre

millió forintban	2021	2021
Adózott eredmény	55 843	37 536
Egyéb átfogó jövedelem		
Eredménybe átsorolható tételek		
Hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok nem realizált tartaléka	- 8 182	- 8 077
Tárgyévi nyereség/veszteség	- 7 737	- 7 975
Átsorolás miatti módosítás	- 428	- 426
Hitelkockázatra képzett értékvesztés	- 17	324
Eredménybe átsorolható tételekre jutó halasztott adó	376	1 089
Tárgyévi nyereség/veszteség	337	1 089
Átsorolás miatti módosítás	39	-
Egyéb átfogó jövedelem összesen	- 7 806	- 6 988
Átfogó jövedelem összesen	48 037	30 548

Kelt: Budapest, 2023. március 31.

Jelasi Radován
Elnök-vezérigazgató

Manfred Schmid
Pénzügyi vezérigazgató-helyettes

III. Egyedi pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás 2022. december 31-i állapot szerint

millió forintban	Megjegyzések	2021	2022
Eszközök			
Kézpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	14)	131 256	603 301
Kereskedési célú pénzügyi eszközök		70 406	205 066
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	20)	55 134	135 622
Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök	21)	15 272	69 444
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	22)	273 713	314 829
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	22)	1 611	2 809
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	22)	1 206	699
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	22)	270 896	311 321
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	18)	118 748	184 079
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	18)	118 748	184 079
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	15)	3 388 937	3 535 689
Ebből fedezetként zárolva	29)	417 181	449 014
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	15)	1 161 993	1 241 166
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	15)	702 575	401 191
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	15)	1 524 369	1 893 332
Pénzügyi lízing követelések	40)	35 103	38 259
Tárgyi eszközök	38)	28 667	27 924
Befektetési célú ingatlanok	38)	203	199
Immateriális javak	38)	28 860	26 303
Befektetés társult vállalkozásokba		55 431	84 487
Halasztott adókövetelések	13)	2 246	2 348
Kereskedelmi hitelek és előlegek	16)	16 453	29 879
Egyéb eszközök	39)	28 177	41 750
Eszközök összesen		4 178 200	5 094 113

millió forintban	Megjegyzések	2021	2022
Források			
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek		40 158	121 017
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	20)	40 158	121 017
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	17)	3 643 884	4 486 642
Hitelintézetek által elhelyezett betétek	17)	600 118	922 902
Ügyfelek által elhelyezett betétek	17)	3 034 900	3 413 261
Kibocsátott értékpapírok	17)	4 270	148 741
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	17)	4 596	1 738
Pénzügyi lízing kötelezettségek	40)	20 860	20 881
Céltartalékok	42)	8 328	8 966
Adókötelezettségek	13)	2 047	1 449
Egyéb kötelezettségek	41)	29 737	41 424
Saját tőke	44)	433 186	413 734
Anyavállalatra jutó saját tőke		433 186	413 734
Jegyzett tőke		146 000	146 000
Tőketartalék		117 492	117 492
Eredménytartalék és egyéb tartalékok		169 694	150 242
Források összesen		4 178 200	5 094 113

Kelt: Budapest, 2023. március 31.

Jelasity Radován
Elnök-vezérigazgató

Manfred Schmid
Pénzügyi vezérigazgató-helyettes

V. Egyedi cash Flow kimutatás

millió forintban	2021	2022
Adózott eredmény	55 843	37 536
Jövedelemadó korrekció	6 665	7 393
Korrigált adózott eredmény	62 508	44 929
Adózott eredmény nem-pénzeszköz korrekciói		
Értécsökkenés és amortizáció, értékvesztés képzése és visszairása, eszköz átértékelés (nem pénzügyi eszközökhöz kapcsolódó)	14 233	22 824
ebből eszközhasználati joghoz kapcsolódó	2 741	2 842
Céltartalék képzése és visszairása (ideértve a kockázati céltartalékot) és a deviza elszámoláshoz kapcsolódó céltartalékot	2 614	1 644
Hitelek és előlegek módosításából adódó nyereségek/veszteségek	4 360	15 745
Eszközök értékesítésének bevételei és ráfordítása	1 296	270
Hátrasorolt kötelezettségek átértékelése	723	4 388
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök átértékelése	- 12 899	363
Egyéb korrekciók	894	548
ebből IFRS 16 vonatkozású Pénzügyi lízingkötelezettségekhez kapcsolódó változások	126	1 632
Üzleti tevékenység eszközeinek és forrásainak nettó változása a nem-pénzeszköz korrekciók után		
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	92 238	- 53 308
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök		
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	1 128	- 1 198
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	- 106	507
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	- 62 474	- 40 455
Egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök		
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	-	-
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	- 8 677	- 11 057
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök – Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok		
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	- 3 402	- 5 073
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	- 393 457	301 384
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	- 48 660	- 388 061
Pénzügyi lízing követelések	6 498	855
Üzleti tevékenységből származó egyéb eszközök	- 59	- 26 897
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	- 1 292	- 856
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek		
Hitelintézetek által elhelyezett betétek	33 110	391 751
Ügyfelek által elhelyezett betétek	500 038	378 361
Kibocsátott értékpapírok	- 2 476	4 847
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	- 2 044	- 2 858
Üzleti tevékenységből származó egyéb kötelezettségek	6 486	11 687
Lízingkötelezettségek	176	205
Fizetett jövedelemadó	- 3 296	- 5 921
Üzleti tevékenységből származó pénzeszközváltozás	187 460	644 624

	2021	2022
Értékesítés		
Egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök – Hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok	32 740	20 870
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök – Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	172 355	174 333
Tárgyi eszközök, immateriális javak és befektetési célú ingatlanok	329	76
Részesedések leányvállalatokban	-	-
Beszerzés		
Egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök – Hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok	- 27 072	- 83 970
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök – Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	- 396 283	- 249 689
Tárgyi eszközök, immateriális javak és befektetési célú ingatlanok	- 13 213	- 9 945
Részesedések leányvállalatokban	-	- 36 916
Befektetési tevékenységből származó pénzeszközváltozás	- 231 144	- 185 241
Fizetett osztalék	- 20 000	- 50 000
Hátrasorolt kötelezettségek visszafizetése	- 59 630	-
Hátrasorolt kötelezettségek növekedése	60 416	- 73 355
Kibocsátott értékpapírok törlesztése	-	-
Értékpapír kibocsátásból származó bevétel	-	139 624
Lízingkötelezettségek visszafizetése	- 3 266	- 3 607
Finanszírozási tevékenységből származó pénzeszközváltozás	- 22 480	12 662
Pénzeszközök nyitó egyenlege	197 420	131 256
Üzleti tevékenységből származó pénzeszközváltozás	187 460	644 624
Befektetési tevékenységből származó pénzeszközváltozás	- 231 144	- 185 241
Finanszírozási tevékenységből származó pénzeszközváltozás	- 22 480	12 662
Pénzeszközök záró egyenlege	131 256	603 301
Kamathoz és osztalékhoz kapcsolódó pénzeszközváltozás (üzleti tevékenységből származó pénzeszközváltozás tartalmazza)		
Kapott kamat	140 906	308 523
Kapott osztalék	11 504	14 769
Fizetett kamat	- 32 260	- 165 612

Kiegészítő melléklet az egyedi pénzügyi kimutatásokhoz

A. ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓ

Az Erste Bank Hungary Zrt. (a továbbiakban: „Bank” vagy „Erste Bank”) a magántulajdonban lévő legnagyobb, a bécsi, prágai és bukaresti tőzsdéken jegyzett osztrák bankcsoport, az Erste Group („Erste Group Bank AG”) tagja.

A Bank a kizárólagos tulajdonában álló leányvállalataival együttesen alkotja az Erste Hungary-t. A Bank magyarországi bejegyzésű és székhelyű, zártkörűen működő részvénytársaság. A Bank bejegyzett székhelye 1138 Budapest, Népfürdő utca 24-26. szám alatt található.

A külön beszámolóként elkészített pénzügyi kimutatások (a továbbiakban éves beszámoló vagy beszámoló) a következő weboldalon kerül közzétételre:

<https://www.erstebank.hu/hu>

A Bank konszolidált éves beszámolója a következő weboldalon kerül közzétételre:

<https://www.erstebank.hu/hu>

A beszámoló angol és magyar nyelven készül el és kerül közzétételre. A nyelvi verziók eltérése esetén az angol nyelvű változat az irányadó.

2022. december 31-én a Bank közvetlen anyavállalata 70%-os tulajdonrészrel az Erste Group Bank AG, amelynek ebben az időpontban bejegyzett székhelye Ausztriában, az 1100 Bécs Am Belvedere 1. Az Erste Group konszolidált pénzügyi beszámolóit az Erste Group fő anyavállalata, az „Erste Group Bank AG” készítette, amelyek az osztrák cégbírószágon a következő ausztriai címen állnak rendelkezésre: 1030 Bécs, Marxergasse 1a.

A magyar állam és az EBRD kisebbségi részesedést szerez az Erste Bank Hungary Zrt.-ben

2016 júniusában a Corvinus Nemzetközi Befektetési Zrt. (a Magyar Állam nevében) és az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) keretszerződést írtak alá az Erste Group Bank AG-val amelynek keretében 15-15%-os kisebbségi részesedést szereztek az Erste Bank Hungary Zrt.-ben. Az eladási ár 77,78 milliárd forint volt. Az eladási tranzakcióhoz kapcsolódó szabályozói jóváhagyások és egyéb szerződéses feltételek teljesítése után a tulajdonjog átruházás 2016 augusztusában történt meg.

A részesedés vásárlást a Magyar Nemzeti Bank (MNB) 2016 augusztus 4-én hagyta jóvá (H-EN-I-693/2016), a tulajdonjog változást a cégjegyzékbe 2016 augusztus 24-én jegyezték be.

Az Erste Bank Hungary Zrt. tulajdonosi struktúrája a következő 2022. december 31-én (nem változott 2021-hez képest):

Tulajdonos	Részvény darabszám	Részesedés
Erste Group Bank AG	102 200 000 000	70%
Corvinus Nemzetközi Befektetési Zrt.	21 900 000 000	15%
Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD)	21 900 000 000	15%
Összesen	146 000 000 000	100%

A megállapodás részeként az EBRD és a Corvinus Zrt. is delegált egy-egy tagot a Felügyelőbizottságba és egy-egy nem ügyvezető tagot az Erste Bank Hungary Igazgatóságába.

Az Erste Bank tevékenysége

A Bank leányvállalataival együtt teljes körű banki és egyéb pénzügyi szolgáltatásokat nyújt ügyfeleinek, köztük megtakarítási számlákat, vagyonkezelést, fogyasztói hiteleket, és jelzáloghitelezést, lakás előtakarékosági betétgyűjtést és hitelezést, befektetési banki tevékenységeket, értékpapírok és származékos instrumentumok kereskedelmét, portfóliókezelést, projektfinanszírozást, külkereskedelmi finanszírozást, vállalatok pénzügyeinek kezelését, tőkepiaci és pénzpiaci szolgáltatásokat, devizakereskedelmet, lízinget és faktoringot. Az Erste Bank tevékenységét a magyar piacra összpontosítja.

Az Erste Bank jogszabály által könyvvizsgálatra kötelezett.

B. FELVÁSÁRLÁSOK, EGYESÜLÉSEK ÉS ÉRTÉKESÍTÉSEK

A Commerzbank Zrt. felvásárlása

2021. December 17-én a Bank adásvételi szerződést írt alá a Commerzbank AG-val utóbbi magyarországi leányvállalata, a Commerzbank Zrt. („Commerzbank”) részvényei 100%-ának (306 016 db részvény) megvásárlásáról. A Commerzbank Zrt. egy teljeskörű banki szolgáltatásokat nyújtó, vállalati piacon aktív hitelintézet. A hatósági jóváhagyások megszerzését és a szerződéses adminisztratív folyamatok teljesítését követően 2022. november 30-án lezárásra került a tranzakció, amely alapján december 1-jétől az Erste a Commerzbank Zrt. egyedüli részvényesévé vált. A felvásárlással az Erste Hungary jelentősen megerősítette a piaci pozícióját Magyarországon. Az ügyfélportfólió integrálásával a Bank tovább bővítette vállalati üzletágát, a tranzakció zárásával az Erste vállalati hitelállománya meghaladta az 1200 milliárd forintot, így több, mint 10%-os piaci részesedéssel az ötödik legnagyobb vállalati hitelezővé vált Magyarországon.

2022 végével az értékelési folyamat nem zárult le teljeskörűen. A napi ügymenet fenntartása érdekében a folyamat lehető leggyorsabb lezárása, valamint tranzakció komplexitása miatt a vételár allokáció előzetes adatok alapján került meghatározásra, így a beszámoló készítés időpontjában elszámolt összegek előzetesnek minősülnek, és a végleges adatok rendelkezésre állásával frissítésre kerülnek.

A Commerzbank nettó saját eszközértéke az akvizíció időpontjában 24,8 milliárd forint volt. A felvásárlással a következő eszközök és források jelentek meg az Erste Hungary konszolidált mérlegében:

milliárd forintban	Könyv szerinti érték
Készpénz és pénzeszközök	72,3
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	19,6
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	47,4
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	158,6
ebből pénzügyi vállalkozásokkal szemben	12,6
ebből nem pénzügyi vállalkozásokkal szemben	146
Tárgyi eszközök	1,8
Adókövetelések	0,5
Egyéb eszközök	0,2
Eszközök összesen	300,4
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	14,9
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	259
Céltartalékok	0,6
Adókötelezettségek	0,05
Egyéb kötelezettségek	1
Kötelezettségek összesen	275,6

Az átvett hitelportfólió valós értéke a felvásárlás időpontjában 158,6 milliárd forint volt. Az előzetes becslések alapján a szerződéses kifizetésekből várhatóan 1,95 milliárd forint nem fog befolyni a futamidő alatt.

Az értékelési folyamat során az Erste Bank Hungary valós érték korrekciót alkalmazott bizonyos mérlegelemek esetében, amelyek közül a legjelentősebb a Commerzbank könyveiben szereplő ingatlan, ami a vállalat korábbi székhelye volt (+2,7 milliárd forint korrekció). A felvásárlással az Erste Hungary a korábban egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt értékpapírokat a jövőben amortizált bekerülési értéken értékeltként jelenítette meg, így az ezekhez kapcsolódó 0,4 milliárd forint halasztott adó követelés kivezetésre került.

Mivel a felvásárlást követően a korábbi informatikai háttér a Commerzbank-nál nem állt rendelkezésre, a zavartalan napi működés fenntartása érdekében a teljes pénzügyi instrumentum állomány és a kapcsolódó pénzeszközök átvezetésre kerültek a Bankba. December folyamán a Commerzbank Zrt. visszaadta a banki engedélyét, és beszüntette a hitelintézeti tevékenységeit. A vonatkozó jogszabályok értelmében a Magyar Nemzeti Bank ezt követően elindította 2022. december 23-án a Commerzbank felszámolási eljárását.

A módosított nettó saját tőke a fenti korrekciókkal együtt 27,1 milliárd forint, illetve az előzetes vételár allokáció során elszámolt goodwill 4,8 milliárd forint. A számított goodwill értéke megegyezik az előzetes vételár és a módosított nettó saját tőke különbözetével. A különbözet az adóalapot nem módosítja. Az átutalt 31,9 milliárd forintos vételár a jövőben módosulhat.

C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN

2022

A magyar kormány folytatta a 2020-ban megkezdett fiskális politikáját, amely a hitelszerződéssel rendelkező magánszemélyek, KKV-k és az agrárszektor támogatását, illetve annak kiterjesztését jelentette. A növekvő gazdasági válság kezelése miatt döntés született arról is, hogy egyes ágazatokra új illetékek és adók kerülnek kivetésre. Emellett néhány egyéb intézkedés is bevezetésre került, például bizonyos betétek kamatplafonja. A Kormány közleménye szerint a 2022-es intézkedések a moratóriumi szabályozás záró aktusai voltak, jövőre tekintő alkalmazás nem várható.

i)

A 2021-ben indult intézkedések meghosszabbítása

1. A (lakossági) kamatstop meghosszabbítása

2021. december 24-én a kormány kiadta a pénzügyi szektort célzó új, "kamatstop" rendeletet. A lakossági átárazódó/változó kamatozású jelzáloghitelek kamata befagyasztásra került az október 27-én érvényes szerződéses kamatszinten (fix kamatozású). A hatályos időszak 2021. január 1-től 2022. június 30-ig terjedt, majd ez meghosszabbításra került 2022. december 31-ig. A szabályozás a 2022. június 18-tól érvényes és azt megelőző napon elindított hitelszerződésekre vonatkozott.

A kamatplafon logikája a következő:

- ha az átárazás dátuma 2021-re esik (október 27. és december 31.):
 - a fix árfolyamot 2022. január 1-től kell alkalmazni
- ha az átárazás dátuma 2022-re esik (január 1. – december 31.):
 - az átárazás időpontjától alkalmazandó a fix kamatláb.

Az Erste Hungary - az IFRS 9 sztenderd értelmében - a szerződésmódosításból eredő veszteségét „Módosítási veszteségként” számolja el minden moratóriummal kapcsolatos eredményhatás esetében.

Ha az érintett ügyletek a Stage 1-be kerülnek besorolásra, akkor a módosításból eredő veszteség a „Nettó kamatbevétel” soron jelenik meg, míg a nem ebbe a kategóriába sorolt ügyletekhez kapcsolódó módosítási veszteség az „Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan” soron jelenik meg. Részletesebben lásd a „Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei” fejezetben, a „Pénzügyi instrumentumok kivezetése beleértve a szerződésmódosításokat” részben, beleértve a „Kivezetési feltétel a pénzügyi eszközök szerződésmódosításaihoz kapcsolódóan” fejezetet.

A teljes módosítási veszteség 2022-ben szakértői becslések alapján 13,8 milliárd forintot tett ki (ebből 9,4 milliárd forint a Stage 1-es ügyletekhez kapcsolódik).

(Kapcsolódó kormányrendelet: '215/2022. (VI. 17.) Korm.rendelet')

2. Moratórium III meghosszabbítása

A moratórium 2022. június 30-tól 2022. július 31-ig került meghosszabbításra, ezzel egyidejűleg lehetőséget adva a 2022. augusztus 1-től 2022. december 31-ig tartó további meghosszabbításban való részvételre, az eredeti feltételekkel:

A 2021. szeptember 30-tól moratórium alatt álló ügyfelek jogosultak voltak a programban való részvételre, amennyiben megfeleltek néhány további feltételnek. Ez a konstrukció a korábbiakkal ellentétben opt-in típusú volt, vagyis a jogosult ügyfeleket felkérték, hogy nyilatkozzanak a részvételi szándékról. A nyilatkozattételi határidő lejártá után az ügyfeleknek már nem volt lehetősége belépni a rendszerbe (kilépésre, de újracsatlakozásra sem volt lehetőség, a korábbi konstrukcióktól eltérően)

További kritérium az ügyfél valószínűsíthető pénzügyi sérülékenysége, mint a munkanélküliség, a nyugdíj, az anyagi és a tartós jövedelemcsökkenés; illetve a háztartásban élő gyermek.

A Magyar Nemzeti Bank (MNB) iránymutatása alapján a Bank Stage 2-nél nem alkalmazott jobb besorolást a Moratórium III. hatálya alá tartozó ügyfelek esetében.

Az Erste Hungary az IFRS 9 alapján továbbra is „Módosítási veszteségként” számolta el szerződésmódosítás hatására bekövetkezett veszteségét, minden moratóriumhoz kapcsolódó pénzügyi hatást figyelembe véve.

Ha az érintett ügyletek Stage 1 besorolásúak voltak, akkor a módosítási veszteség a „Nettó kamatbevétel”, „Kamatbevételek” soron, míg a nem Stage 1 kategóriába sorolt ügyletekhez kapcsolódó módosítási veszteség az „Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan” soron került bemutatásra, a "Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei" fejezet, "Pénzügyi instrumentumok kivezetése, beleértve a szerződésmódosításokat" rész "ii. Kivezetési feltétel a pénzügyi eszközök szerződésmódosításaihoz kapcsolódóan" című bekezdésében részletezett számviteli politikának megfelelően.

A teljes módosítási veszteség 2022-ben 172,9 milliárd forintot tett ki a „Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan” soron belül.

(Kapcsolódó kormányrendelet: ‘216/2022. (VI. 17.) Korm.rendelet’)

ii)

A banki termékek jövedelmezőségét befolyásoló intézkedések

1. KKV kamatstop

Az i. pontban említett lakossági ügyfelekre vonatkozó „Kamatstop” programhoz hasonlóan ez az intézkedés is kamatbefagyasztási időszakot biztosít a KKV-ügyfelek hitel- és lízingszerződéseire vonatkozóan. A referencia-kamatláb 2022. június 28-ai szinten került rögzítésre a 2022. november 15.- 2023. június 30-i időszak között.

Az Erste Hungary - az IFRS 9 sztenderd értelmében - a szerződésmódosításból eredő veszteségét „Módosítási veszteséggé” számolja el minden moratóriumhoz kapcsolódó pénzügyi hatásra. Ha az érintett ügyletek a Stage 1-be kerülnek besorolásra, akkor a módosításból eredő veszteség a „Nettó kamatbevétel” soron jelenik meg, míg a nem ebbe a kategóriába sorolt ügyletekhez kapcsolódó módosítási veszteség az „Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan” soron jelenik meg. Részletesebben lásd a „JELENTŐS SZÁMVITELI IRÁNYELVEK” fejezetben, Részletesebben lásd a „Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei” fejezetben, a “Pénzügyi instrumentumok kivezetése beleértve a szerződésmódosításokat” részben, beleértve a „Kivezetési feltétel a pénzügyi eszközök szerződésmódosításaihoz kapcsolódóan” fejezetet.

A teljes módosítási veszteség 2022-ben 915,2 millió forint volt a “Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan” között.

(Kapcsolódó kormányrendelet: ‘415/2022. (X. 26.) Korm.rendelet’)

2. Moratórium agrárhitelekre

A 2022. üzleti év augusztusában bevezetett moratórium hatálya alá tartoznak a mezőgazdasági vállalkozások és vállalkozók. A mezőgazdasági tevékenységhez kapcsolódó megadott küszöbkritériumok (pl. arány a teljes tevékenységi körön belül) alapján a célcsoportot értesítették arról, hogy nyilatkozhatnak a részvételi szándékukról a moratóriumban. A jogosult ügyfelek hitel- és lízingszerződése a 2022. szeptember 1-ei és 2022. december 31-ei törlesztési moratórium időszakába esnek.

Az Erste Hungary - az IFRS 9 sztenderd értelmében - a szerződésmódosításból eredő veszteségét „Módosítási veszteséggé” számolja el minden moratóriummal kapcsolatos eredményhatás esetében.

Ha az érintett ügyletek a Stage 1-be kerülnek besorolásra, akkor a módosításból eredő veszteség a „Nettó kamatbevétel” soron jelenik meg, míg a nem ebbe a kategóriába sorolt ügyletekhez kapcsolódó módosítási veszteség az „Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan” soron jelenik meg. Részletesebben lásd a „Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei” fejezetben, a “Pénzügyi instrumentumok kivezetése beleértve a szerződésmódosításokat” részben, beleértve a „Kivezetési feltétel a pénzügyi eszközök szerződésmódosításaihoz kapcsolódóan” fejezetet.

A teljes módosítási veszteség “Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan” soron kerül elszámolásra mely 2022-ben 57,6 millió forint volt.

(Törvényi hivatkozás: ‘292/2022. (VIII. 8.) Korm.rendelet’)

iii)

Új ágazati illetékek és adók

1. Extraprofit adó

A 2022 június 4-én megjelent kormányrendelet egy új, „extraprofit adónak” nevezett adótípust vezetett be több szektorra, köztük a bankszektorra. Az új adótípus a 2022-es és 2023-as évet érinti.

Az adó alapja megegyezik a megelőző év helyi iparüzései adóalapjával, az adókulcs 2022-ben 10%, 2023-ban 8%. Mivel az adó alapja nem az aktuális év teljesítménye, hanem a megelőző évé, az adóalap definíciónak megfelelően az Erste Hungary ezt az újonnan bevezetett adót illetékként kezeli és az Egyéb működési eredmény soron az Egyéb működési ráfordítások alsoron mutatja be. Az extraprofit adó összege 18.3 milliárd forint volt 2022-ben.

(Kapcsolódó kormányrendelet: ‘197/2022. (VI. 4.) Korm.rendelet’; ‘257/2022. (VII. 18.) Korm.rendelet’; ‘497/2022. (XII. 18.) Korm.rendelet’)

2. Pénzügyi tranzakciós illeték hatályának kiterjesztése

A pénzügyi tranzakciós illeték eredetileg 2012-ben került bevezetésre. 2022. augusztus 1-jétől az illeték hatályát kiterjesztették az értékpapír értékesítési ügyletekre is. Az adó alapja a vevő befektetési számláján bevételként realizált értékesítési ár, az adókulcs 0.3%, de az adó összege maximum 10 000 Ft ügyletenként. A rendelet hatálya a Magyar Központi Elszámolóház ("KELER") ISIN azonosítójú értékpapírjaival folytatott ügyletekre terjed ki.

Az extraprofit adóval ellentétben, amely hatálya két éves periódusra korlátozódik, a pénzügyi tranzakciós illeték kiterjesztése állandó intézkedésként került bevezetésre.

Az Erste Hungary a saját tranzakcióihoz kapcsolódó veszteséget az „Egyéb működési eredmény” soron az „Egyéb működési ráfordítások” alsoron mutatja be. Ennek összege 835 millió forint.

(Kapcsolódó kormányrendelet: ‘197/2022. (VI. 4.) Korm.rendelet’)

iv)

Egyéb intézkedések

1. Betétek kamatplafonja

A pénzügyintézetek által a betétek után fizetett kamat nem haladhatja meg a legfeljebb 3 hónapos hátralévő lejáratú diszkont államkötvények aukcióinak átlagos kamatlábaként meghatározott statisztikai kamatlábat. Az irányadó árfolyam az ÁKK, mint az állampapír-kibocsátást és kereskedést lebonyolító állami szerv, honlapján közzétett legutóbbi árfolyam.

v)

Monetáris politika

A 2021-ben megkezdődött alapkamat növekedés folytatódott a 2022-es évben (részletesebben lásd a *ii*) pontban). A januári 2.9%-os kamatszint szeptemberre elérte a 13%-ot és ezen a szinten maradt 2022 utolsó negyedében.

A közzétett egynapos (O/N) kamatláb 12,5%; míg a 2 hetes betéti lehetőség hivatalosan megszűnt.

Az intézkedésekkel párhuzamosan az MNB új tendert indított:

- napi tender O/N-re 18%-os kamatlábbal; a tendert 2022 novemberétől minden nap meghirdették;
- alkalmanként tartottak egyhetes betét tendert, 18%-os kamatlábon;
- maximum 30 napos betét tenderre is lehetőség volt, szintén 18%-os kamatlábon.

A fenti tenderek alapján a 18% tekinthető effektív kamatlábnak.

2021

i)

A koronavírussal kapcsolatos kormányzati intézkedések

A magyar kormány először 2020 márciusában hirdetett ki veszélyhelyzetet, amelyet többször is meghosszabbított 2020-ban, illetve 2021-ben, és ami 2022 április 1-én továbbra is érvényben van.

A kormány magyar állampolgárokat segítő intézkedései leginkább a pénzügyi szektort érintették. Meghosszabbításra került a moratórium II. (első körben 2021 szeptember 30-ig, majd 2021 október 31-ig), illetve bevezetésre került a moratórium III. a 2020-ban indított moratórium I-II. programok folytatásaként (a moratórium I-II. részleteit lásd a 2020-as bekezdésben).

Szintén bevezetésre került a kamatvisszatérítés, aminek a keretében visszamenőlegesen kamatplafont vezettek be bizonyos rulírozó termékekre, és a kamatkülönbözet jóváírásra került, valamint a "kamatstop" intézkedés, ami bizonyos változó kamatozású és újraárazódó termékek kamatát fagyasztotta be.

1. Hiteltörlesztési moratórium

2021 szeptember 15-én jelent meg a rendelet a moratórium II. meghosszabbításáról, valamint a moratórium III. indulásáról. A moratórium III-ban azok az ügyfelek vehettek részt, akik 2021 szeptember 30-áig nem léptek ki a moratórium II-ből. A moratórium III. számviteli kezelését tekintve a moratórium II. meghosszabbítása volt.

(Kapcsolódó kormányrendelet: '536/2021. (IX.15.) Korm. rendelet')

1.1 A moratórium II. meghosszabbítása

A 2021 június 30-áig tartó moratórium október 31-éig került meghosszabbításra változatlan feltételek mellett.

1.2 Moratórium III

A moratórium III-ban azok az ügyfelek vehettek részt, akik 2021 szeptember 30-ig nem léptek ki a moratóriumból, illetve teljesítették a részvétel egyéb feltételeit. A korábbi programokkal ellentétben a részvétel a moratórium III. esetében nem volt automatikus, erről az érintett ügyfeleknek nyilatkozniuk kellett. A nyilatkozattételre rendelkezésre álló határidő leteltét követően az ügyfelek nem tudtak belépni a moratórium III-hoz (kilépésre volt lehetőség, de visszalépésre nem, ellentétben a moratórium I-II. programokkal).

A moratórium III-ban való részvétel további feltételei: az ügyfél jövedelme tartósan csökkent, álláskereső, közfoglalkoztatott, nyugdíjas, vagy gyermeket vár vagy nevel.

A moratórium III-ban résztvevő ügyfelekkel szembeni kitettségeket a Bank az MNB iránymutatásai alapján nem sorolta Stage 2-nél magasabb értékvesztési kategóriába.

2020-hoz hasonlóan az Erste Hungary szerződésmódosításból eredő veszteséget számolt el a moratóriummal érintett ügyletek esetében.

A 38. oldalon található 'Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei' fejezet 'Pénzügyi instrumentumok kivételével beleértve a szerződésmódosításokat' részének 'ii) Kivezetési feltétel a pénzügyi eszközök szerződésmódosításaihoz kapcsolódóan' bekezdésnek megfelelően, amennyiben az érintett ügylet Stage 1 kategóriába tartozó ügylet, a szerződésmódosításból származó veszteség a 'Nettó kamatbevétel – Kamatbevételek' soron kerül bemutatásra, míg a nem Stage 1 kategóriába tartozó ügyletek esetén az 'Értékvesztésképzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' soron.

A 2021-es évet érintő teljes szerződésmódosításból eredő veszteség 2,5 milliárd forint, ami részben szakértői becsléseken alapul (az Értékvesztésképzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan soron kerül bemutatásra).

2. Kamatvisszatérítés

A 2021 szeptemberében megjelent kormányrendelet visszamenőleges kamatplafont vezetett be olyan moratórium alatt álló rulírozó termékek esetében, mint a hitelkártya tartozások vagy a folyószámlahitelek. A rendelet mögött meghúzódó fő érv az, hogy az ügyfelek a moratórium ideje alatt nem használták ezeket a kereteket, így nem is tudták azok előnyeit kihasználni a nem rulírozó konstrukciókhoz képest, ezért a rulírozó szolgáltatást is magában foglaló árazás és a nem rulírozó termékek ára (plafon vagy referenciaár) közötti különbséget meg kell határozni, és azt vissza kell téríteni az ügyfeleknek.

A rendelet hatálya a teljes moratórium időtartama (2021 március 18-tól 2022 június 30-ig).

A kalkuláció az alábbiak szerint történik:

- a rendelet alapján azonnali visszatérítésre jogosultak azok a korábbi ügyfelek, akik nem rendelkeznek élő szerződéssel;
- az élő szerződéssel rendelkező ügyfeleket két csoportba osztja a rendelet:

1. az ügyfél nyilatkozhat arról, hogy a moratórium alatt felgyűlt meg nem fizetett tételeket egy összegben kifizeti a moratórium lejártával;
2. ennek hiányában a bank részletfizetést (12 részlet) tesz lehetővé a moratórium lejártát követően a következő módon:
 - a. a moratóriumból 2021 szeptember 16 előtt kilépő ügyfelek esetében a meg nem fizetett tőke továbbra is a rulírozó keret részét képezi, míg a meg nem fizetett felgyűlt kamatokat 12 havi egyenlő, kamatmentes részletben kell megfizetni;
 - b. A moratóriumban maradó vagy azt 2021 szeptember 16 után elhagyó ügyfelek esetében mind a meg nem fizetett tőkét, mind a felgyűlt kamattartozást 12 havi részletben kell megfizetni. A felgyűlt kamattartozás kamatmentes, míg a tőkére csökkentett (11,99%) kamat került felszámításra.

Az Erste Hungary 2021 októberéig 3,5 milliárd forint veszteséget számolt el a kamatvisszatérítéshez kapcsolódóan a 'Nettó kamatbevétel – Kamatbevételek' soron. A moratórium III. fennmaradó időszakára (2021 november 1-től 2022 június 30-ig) a csökkenő részvételi arány miatt alacsonyabb, további 140 millió forint veszteséget számolt el az Erste Hungary a 2021 december 31-ig elzáródó üzleti évre szakértői becslések alapján.

(Kapcsolódó kormányrendelet: '537/2021. (IX.15.) Korm. rendelet')

3. Kamatstop

A 2021 során a pénzügyi szektort érintő legutolsó rendelet a "kamatstop" néven emlegetett 2021 december 24-ei rendelet volt.

A kamatstop során a változó kamatozású és újraárazódó jelzáloghitelek kamata került befagyasztásra az október 27-ei állapotnak megfelelően 2022. június 30-áig. 2021 december 31-ével szakértői becslés alapján került elszámolásra a veszteség. A kamatok rögzítése a következő módon történik meg:

- az átárazódás 2021-ben történt meg (október 27 és december 31 között): a fix kamatot 2022 január 1-étől kell alkalmazni
- az átárazódás 2022-ben történik meg (január 1 és június 30 között): a fix kamatot az átárazódás időpontjától kell alkalmazni

Az Erste Hungary szerződésmódosításból eredő veszteséget számolt el a kamatstoppal érintett ügyletek esetében.

A 38. oldalon található 'Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei' fejezet 'Pénzügyi instrumentumok kivezetése beleértve a szerződésmódosításokat' részének 'ii) Kivezetési feltétel a pénzügyi eszközök szerződésmódosításaihoz kapcsolódóan' bekezdésnek megfelelően, amennyiben az érintett ügylet Stage 1 kategóriába tartozó ügylet, a szerződésmódosításból származó veszteség a 'Nettó kamatbevétel – Kamatbevételek' soron kerül bemutatásra, míg a nem Stage 1 kategóriába tartozó ügyletek esetén az 'Értékvesztésképzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' soron.

A 2021-es évet érintő teljes szerződésmódosításból eredő veszteség 1,7 milliárd forint, ami szakértői becsléseken alapul (ebből 1,1 milliárd forint Stage 1-es ügyletekhez kapcsolódóan).

(Kapcsolódó kormányrendelet: '782/2021. (XII.24.) Korm. rendelet')

4. Osztalékfizetés a bankszektorban

A Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB), mint a magyar bankszektor felügyeleti hatósága arra utasította a pénzintézeteket, hogy a 2019-es és 2020-as pénzügyi évre ne fizessenek osztalékot és ne döntsenek osztalékfizetéséről. Ezt az intézkedést 2021-ig meghosszabbították, de úgy, hogy az MNB által meghatározott feltételek mellett – a tőkestabilitás és a likviditás biztosítása érdekében – a pénzintézeteknek lehetőségük nyílt osztalékfizetésre, miután az MNB-nek igazolták a feltételek teljesítését. A Bank 2021-ben 20 milliárd forint osztalékot fizetett.

ii)

A monetáris politika változásai - folytatódó alapkamat emelés

2021 nyarán az MNB a növekvő inflációra válaszul kamatemelésbe kezdett, és ezzel párhuzamosan megkezdte a hosszú lejáratú eszközállományának csökkentését, hogy rugalmasabban reagálhasson a koronavírus válságra. 2021 novemberében újra bevezetésre került az egyhetes betét, mint irányadó monetáris eszköz. 2022 február végére az alapkamat elérte a 3,4%-os szintet (0,9%-ról indulva 2021 júniusában, majd elérve a 2,4%-os szintet 2021 decemberére), miközben az egyhetes betét kamata 5,35%-ig emelkedett 2022 március 2-ára.

Az MNB kommunikációja szerint a két kamatláb 2022 nyarán érheti el ugyanazt a szintet, a kamatemelési ciklus pedig folytatódik az infláció stabilizálódásáig. A monetáris politika az inflációs stabilitási cél elérése módosulhat a jövőben az MNB kommunikációja szerint.

A 2022 februárjában kezdődött ukrán-orosz geopolitikai válság tovább növeli a bizonytalanságot, és a kamatemelési ciklusokat is befolyásolhatja, amennyiben az infláció meghaladja az előzetes, válság előtti várakozásokat.

D. JELENTŐS SZÁMVITELI IRÁNYELVEK

a) A BESZÁMOLÓKÉSZÍTÉS ALAPJA

Az Erste Bank 2022. üzleti évre vonatkozó éves beszámolója és az összehasonlítás alapját képező 2021. évi adatok a Nemzetközi Számviteli Standard Testület (IASB) által kiadott vonatkozó Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokkal (IFRS) és a Nemzetközi Számviteli Standardokkal (IAS), valamint a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Értelmezési Bizottság (IFRIC, korábban Állandó Értelmezési Bizottság, avagy SIC) által kiadott, az Európai Unió által elfogadott értelmezésekkel összhangban kerültek összeállításra. Amennyiben másként nem kerül jelzésre, minden összeg millió forintban értendő.

A Bank konszolidált éves beszámolót készít az egyedi éves beszámolóval megegyező keretrendszerben. A Bank egyedi és konszolidált éves beszámolója ugyanazon a napon kerül jóváhagyásra és közzétételre.

Az éves beszámoló az IFRS által előírt, illetve megengedett értékelési módszereknek megfelelően bekerülési költség (amortizált bekerülési költség) alapon készül, kivéve az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközöket és az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközöket és kötelezettségeket, amelyek mindegyike valós értéken szerepel. A számviteli politika konzisztens a 2021. üzleti évben alkalmazott számviteli politikával.

A beszámoló a vállalkozás folytatása elvének megfelelően került összeállításra.

Amennyiben nincs máshogy jelölve, minden összeg millió Magyar forintban (HUF) értendő. A beszámolóban szereplő táblázatok tartalmazhatnak kerekítésből adódó eltéréseket.

A 2022. december 31-ével zárult pénzügyi évre vonatkozó éves beszámoló kiadását az Igazgatóság 2023. március 31-ei határozatában hagyta jóvá.

b) Devizák átszámítása

Az éves beszámoló magyar forintban (HUF) készül, amely az Erste Bank funkcionális pénzneme. A funkcionális pénznem azon elsődleges üzleti környezetnek a valutája, amelyben a szervezet működik.

Devizanemek közötti átszámításnál a Magyar Nemzeti Bank által közzétett hivatalos devizaárfolyamok kerülnek alkalmazásra.

Devizás egyenlegek és tranzakciók

A devizás tranzakciók nyilvántartása elsőként a tranzakció dátumán érvényes deviza-átváltási árfolyamon történik. A devizában nyilvántartott pénzügyi eszközöket és kötelezettségeket a funkcionális pénznemnek a mérlegfordulónapon érvényes árfolyamán számítja át. Az ebből eredő összes árfolyam különbséget az eredménykimutatásban kerül elszámolásra, a „Kereskedési tevékenység nettó eredménye” soron. A bekerülési költségen értékelt nem-pénzügyi devizás tételek a kezdeti tranzakciók dátuma szerinti árfolyamokon kerülnek átszámításra. A cash flow fedezeti ügyletekből származó értékelési különbségek elszámolása a tőkében történik, nem okoznak értékelési különbséget. A valós értéken értékelt nem-pénzügyi devizás tételek (mint a tőkebefektetések) a valós értékelés dátuma szerinti árfolyamon kerülnek átszámításra, így az értékelési különbséget a valós értékelésből származó nyereség/veszteség része. A cash flow fedezeti ügyletekből származó értékelési különbségek elszámolása a tőkében történik.

c) Jelentős számviteli feltételezések és becslések

Az éves beszámoló olyan összegeket is tartalmaz, amelyek becslések és feltételezések alkalmazásával kerültek megállapításra. Az alkalmazott becslések és feltételezések korábbi tapasztalatokon és egyéb olyan tényezőkön alapulnak, mint a tervezés, valamint az aktuálisan észszerűnek tartott elvárások és előrejelzések. Az ilyen feltételezésekhez és becslésekhez társított bizonytalanság következtében a tényleges eredmények a későbbi időszakokban a kapcsolódó eszközök és források könyv szerinti értékének módosításához vezethetnek. A legjelentősebb becslések és feltételezések a megfelelő eszközökhöz és kötelezettségekhez kapcsolódó megjegyzésekben kerülnek kifejtésre. A főbb témák a következők:

- Nyereséget terhelő adók és halasztott adókövetelések (13. Nyereséget terhelő adók megjegyzés)
- Pénzügyi instrumentumok SPPI tesztje (Kizárólag tőke és kamatfizetés teszt) (Pénzügyi instrumentumok- A számviteli politika főbb részei)
- Pénzügyi instrumentumok Üzleti modell értékelése (Pénzügyi instrumentumok- A számviteli politika főbb részei)
- Pénzügyi instrumentumok valós értéke (24. A pénzügyi instrumentumok valós értéke megjegyzés)
- Pénzügyi instrumentumok értékvesztése (Pénzügyi instrumentumok- A számviteli politika főbb részei, 32. Hitelezési kockázat megjegyzés)
- Céltartalékok (42. Céltartalékok megjegyzés)

d) Módosított és új IFRS/IAS standardok alkalmazása

Az Erste Hungary által elfogadott számviteli politika összhangban van az előző pénzügyi évben alkalmazott standardokkal és értelmezésekkel. Kivételt képeznek ezalól a 2023. január 1-je után hatályba lépő standardok és értelmezések.

Hatályban lévő standardok és értelmezések

Az Erste Hungary által elfogadott számviteli politika összhangban van az előző pénzügyi évben alkalmazott standardokkal és értelmezésekkel. Kivételt képeznek ezalól a 2023. január 1-je után hatályba lépő standardok és értelmezések.

A következő – EU által elfogadott - standardok, azok módosításai és értelmezései a 2022-es pénzügyi évre váltak kötelezően alkalmazandókká:

- **Az IFRS-ek éves fejlesztései 2018-2020-as ciklus (módosítások az IFRS 1-hez, IFRS 9-hez, IFRS 16-hoz és az IAS 41-hez)**

A fent említett módosítások 2022-re történő alkalmazása nem volt jelentős hatással az Erste Bank beszámolójára. Az EURIBOR és a BUBOR irányadó kamatlábakra vonatkozóan nem volt hatása a módosításoknak, míg más használt irányadó kamatlábak esetén a hatás mérsékelt volt (például EONIA vagy ESTR).

Standardok és értelmezések melyek még nem hatályosak

Az alább bemutatott standardokat, módosításokat és értelmezéseket az IASB adta ki, az EU már jóváhagyta, de még nem léptek hatályba.

- **IFRS 17: Biztosítási szerződések**
- **Módosítások az IAS 1. A számviteli politika bemutatása standardhoz**
- **Módosítások az IAS 8 Számviteli becslések standardhoz**
- **Módosítások az IAS 12: Nyereséget terhelő adók: egyszeri tranzakció során megszerzett eszközökhöz és kötelezettségekhez kapcsolódó halasztott adó**

IFRS 17: Biztosítási szerződések: az IFRS 17-et 2017. májusban bocsátották ki, és a 2023 január 1-jén vagy azt követő éves beszámolási időszakokra érvényes. Az IFRS 17 meghatározza a standard hatálya alá tartozó biztosítási szerződések megjelenítésének, értékelésének, bemutatásának és közzétételének alapelveit. A standard célja, hogy a gazdálkodó egység releváns információkat szolgáltatson, melyek tükrözik ezeket a szerződéseket. Ez az információ megalapozza a beszámoló felhasználói számára annak értékelését, hogy a biztosítási szerződések milyen hatással vannak a gazdálkodó egység pénzügyi helyzetére, pénzügyi teljesítményére és cash flow-jára. Folyamatban van annak felmérése, hogy egyes szerződések megfelelnek-e az IFRS 17 hatálynak, illetve az Erste Hungary megbecsüli a beszámolóra gyakorolt hatást. A módosítások alkalmazása várhatóan nem lesz jelentős hatással az Erste Hungary beszámolójára.

Módosítások az IAS 1. A számviteli politika bemutatása standardhoz: Az IAS 1 módosításait 2021 februárjában adták ki, és a 2023. január 1-jén vagy azt követően kezdődő éves időszakokra érvényesek. A módosítások előírják, hogy a gazdálkodó egységnek közzé kell tennie számviteli politikájának lényeges részeit. Készült egy útmutató, amely elmagyarázza, hogyan azonosíthatja a gazdálkodó egység a

lényeges számviteli politika információit, és példákat ad arra, hogy a számviteli politika információi mikor lehetnek lényegesek. Ezeknek az alkalmazása várhatóan nem lesz jelentős hatással az Erste Hungary beszámolójára, szükség lehet azonban a számviteli politika közzétételeinek felülvizsgálatára.

Az IAS 1-nek folyamatban van egy másik módosítása, amelyet szintén nem hagyott jóvá az EU. A kötelezettségek rövid vagy hosszú lejáratú besorolásáról szóló módosítást 2020 januárjában adták ki, eredeti hatálybalépési dátuma 2022. január 1. A Covid-19 világjárványra válaszul azonban a hatályba lépést egy évvel elhalasztották.

Módosítások az IAS 8 Számviteli becslések standardhoz: Az IAS 8 módosításait 2021 februárjában adták ki, és a 2023. január 1-jén vagy azt követően kezdődő éves időszakokra érvényesek. A módosítások pontosítják, hogy a társaságoknak miként kell megkülönböztetniük a számviteli politika változásait a számviteli becslések változásaitól. A módosítások alkalmazása várhatóan nem lesz jelentős hatással az Erste Hungary beszámolójára.

Módosítások az IAS 12: Nyereséget terhelő adók standardhoz: egyszeri tranzakció során megszerzett eszközökhöz és kötelezettségekhez kapcsolódó halasztott adó: Az IAS 12 módosításait 2021 márciusában adták ki, és a 2023. január 1-jén vagy azt követően kezdődő éves időszakokra érvényesek. A módosítások előírják, hogy az IAS 12.15(b) és IAS12.24 standardban előírt kezdeti megjelenítési mentesség nem vonatkozik azokra az ügyletekre, amelyekben a kezdeti megjelenítéskor azonos összegű levonható és adóköteles átmeneti különbözet keletkezik. A módosítások alkalmazása várhatóan nem lesz jelentős hatással az Erste Hungary beszámolójára.

EREDMÉNYTÉTELEK RÉSZLETEZÉSE

1) Szegmens riport

Az Erste Bank szegmensek szerinti beszámolója az IFRS bemutatási és értékelési követelményei szerint készült. Irányítási szempontból a Bank a termékek és szolgáltatások alapján négy operációs szegmensre és egy technikai szegmensre osztható fel a következőképpen.

Lakossági szegmens

A lakossági üzletágat a fiókhálózat alkotja, ahol az Erste Bank főként privát és mikrovállalati (maximum 1,0 millió euró GDP-vel súlyozott árbevétel) ügyfelek számára értékesíti termékeit. Az Erste Bank lakossági üzletága 2022-ben 5 régióra és 105 fiókra oszlott, úgy mint 2021-ben.

Vállalati szegmens

A vállalati szegmenshez a különböző méretű (KKV, Nagyvállalatok) vállalatok, valamint a kereskedelmi ingatlanokkal foglalkozó ügyfelek, illetve az állami szervezetek tartoznak.

A kis- és közepes vállalkozások (SME) olyan ügyfelek, amelyek a helyi vállalati kereskedelmi központ hálózatának felelősségi körébe tartoznak, és főként olyan társaságokból állnak, amelyek éves árbevétele 1 millió euró és 50 millió euró közé esik.

A Nagyvállalatok (LC) olyan ügyfelek, melyek a korábbi Helyi Nagyvállalatok (LLC) és Csoportszintű Nagyvállalatok (GLC) üzletágakból állnak. A nagyvállalati ügyfelek konszolidált éves árbevétele meghaladja az 50 millió euró értéket. A strukturált pénzügyi portfólió 2021. január 1-jétől az LC üzletág részbe tartozik, míg azelőtt korábban a Kereskedelmi Ingatlan üzletágba tartozott.

A Kereskedelmi ingatlan üzletágba tartoznak olyan ingatlanbefektetők, akiknek a célja az egyes ingatlanok vagy ingatlan portfóliók bérbeadásából való bevételszerzés, olyan fejlesztők, akik egyes ingatlanokat vagy ingatlan portfóliókat fejlesztenek tőkenyeresség termelése céljával értékesítés, eszközkezelési szolgáltatások, üzleti célú saját fejlesztések útján.

Az állami szektor három típusú ügyfelet takar: a közszférát, az állami tulajdonban levő társaságokat és nonprofit szervezeteket. Az önkormányzatok többsége is jellemzően az Állami szektor szegmensbe tartozó ügyfelek.

Csoportszintű Piacok (GM)

A Csoportszintű Piacok (GM) szegmensbe kereskedelmi és piaci szolgáltatások, valamint pénzügyi intézményekkel folytatott üzleti tevékenységek tartoznak.

A Kereskedelmi és Piaci szolgáltatások közé tartozik a Bank felügyeleti kereskedési könyveiben szereplő aktív kockázatvállaláshoz és kockázatkezeléshez tartozó minden tevékenység, valamint az ügyletek piac ellenében való végrehajtása a Bank kereskedési könyveinek használatával árjegyzés, rövid lejáratú likviditáskezelés céljára. Emellett ide tartoznak a pénzügyi intézmények ügyfélként való kiszolgálásához kapcsolódó üzleti tevékenységek, beleértve a letéti őrzést, a letétkezelői szolgáltatásokat, kereskedelmi üzleti tevékenységet (hitelek, készpénzkezelés, kereskedelem- és exportfinanszírozás).

Eszköz - és forrás menedzsment (ALM) szegmens és Vállalati Központ (LCC)

Az ALM (Eszköz-Forrás Menedzsment) és Large Corporate Centre (LCC) szegmens egyrészt a banki eszközök és források kezelését jelenti a cash-flowk, finanszírozási költségek és a megtérülés bizonytalansága ismeretében, célja pedig a kockázat, megtérülés és likviditás előnyök és hátrányok mérlegelésen alapuló optimális kompromisszumának meghatározása. Továbbá ide tartoznak a finanszírozási ügyletek, fedezeti ügyletek, nem kereskedési célú értékpapír-befektetések, saját kibocsátású értékpapírok kezelése és a devizapozíciók. A Vállalati Központoz tartoznak a számviteli eredményhez történő kiigazítások.

A szegmensek közötti tranzakciók az üzletkötési szándékukat kinyilvánító felek között a szokásos piaci feltételeknek megfelelő ügylet keretében történtek.

Szegmens riport 2022

	Lakosság	Vállalatok	Csoportszintű vállalatok	ALM & LCC	Összesen
millió forintban	2022	2022	2022	2022	2022
Nettó kamatbevétel	109 287	45 356	54 392	- 65 139	143 895
Nettó díj- és jutalékbevétel	55 189	14 181	3 078	- 1 762	70 685
Osztalék bevételek	-	-	-	14 769	14 769
Kereskedési tevékenység nettó eredménye	5 954	5 814	- 25 181	459	- 12 954
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumokból származó /nyereségek/veszteségek	- 21 773	38	-	580	- 21 155
Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei	-	-	-	53	53
Általános adminisztratív költségek összesen	- 70 309	- 12 582	- 3 018	- 1 310	- 87 219
ebből értékcsökkenés	- 13 139	- 1 158	- 507	- 49	- 14 854
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereségek/veszteségek	-	-	-	- 156	- 156
Egyéb nem valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereségek/veszteségek	-	599	-	- 173	426
Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan	- 4 460	- 2 583	48	- 2 301	- 9 296
Egyéb nettó működési eredmény	- 30 177	- 15 023	- 3 691	- 5 229	- 54 120
Banki tevékenységekre vonatkozó illetékek	- 29 473	- 13 650	- 3 277	- 585	- 46 985
Adózás előtti eredmény	43 711	35 800	25 628	- 60 209	44 928
Jövedelemadók	- 6 497	- 3 494	- 1 937	4 535	- 7 393
Nem megszűnt tevékenységek adózott eredménye	37 213	32 306	23 691	- 55 674	37 536
Adózott eredmény	37 213	32 306	23 691	- 55 674	37 536
Anyavállalatra jutó nettó eredmény	37 213	32 306	23 691	- 55 674	37 536
Működési bevételek	148 656	65 388	32 289	- 51 040	195 294
Működési ráfordítások	- 70 309	- 12 582	- 3 018	- 1 310	- 87 219
Működési eredmény	78 348	52 806	29 271	- 52 350	108 074
Költség/bevétel arány	47.30%	19.24%	9.35%	-2.57%	44.66%
Eszközök összesen	1 100 034	1 208 388	759 928	2 025 761	5 094 111
Források összesen tőke nélkül	1 471 599	1 384 959	799 062	1 024 757	4 680 377
Értékvesztés	- 4 500	- 2 437	48	- 10 282	- 17 172
Amortizált bekerülési értéken és átfogó eredménnyel szemben valósan értékelt pénzügyi eszközökhöz és pénzügyi lízing követelésekhez kapcsolódó értékvesztés	- 4 275	- 873	121	- 2 678	- 7 704
Mérlegen kívüli kivettségek értékvesztése (hitelkeretek és garanciák)	- 185	- 1 710	- 73	376	- 1 592
Leányvállalatokhoz és társult vállalatokhoz kapcsolódó értékvesztés	-	-	-	- 7 860	- 7 860
Egyéb nem-pénzügyi eszközökre képzett értékvesztés	- 40	145	-	- 121	- 15

Szegmens riport 2021

millió forintban	Lakosság	Vállalatok	Csoportszintű vállalatok	ALM & LCC	Összesen
	2021	2021	2021	2021	2021
Nettó kamatbevétel	65 786	26 136	8 303	-8 024	92 201
Nettó díj- és jutalékbevétel	47 018	11 424	2 861	-1 632	59 671
Osztalék bevételek		-	-	11 504	11 504
Kereskedési tevékenység nettó eredménye	4 104	3 325	-1 474	6 316	12 271
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumokból származó /nyereségek/veszteségek	-10 816	-42	-	537	-10 321
Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei	-	-	-	41	41
Általános adminisztratív költségek összesen	-61 402	-10 307	-2 370	-724	-74 803
ebből értékcsökkenés	-12 593	-1 465	-694	-67	-14 821
Egyéb nem valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereségek/veszteségek	-	85	-	783	868
Értékvesztés eredménye a pénzügyi eszközökre vonatkozóan	-	210	-	218	428
Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan	-6 428	931	-245	-3 227	-8 969
Egyéb nettó működési eredmény	-14 236	-7 946	-2 279	4 077	-20 383
Banki tevékenységekre vonatkozó illetékek	-13 836	-7 455	-1 686	694	-22 283
Adózás előtti eredmény	24 028	23 815	4 796	9 869	62 508
Jövedelemadók	-4 028	-2 085	-475	-77	-6 665
Adózott eredmény	20 000	21 730	4 321	9 792	55 843
Anyavállalatra jutó nettó eredmény	20 000	21 730	4 321	9 792	55 843
Működési bevételek	106 094	40 842	9 690	8 741	165 367
Működési ráfordítások	-61 402	-10 307	-2 370	-724	-74 803
Működési eredmény	44 692	30 535	7 320	8 017	90 564
Költség/bevétel arány	57,9%	25,2%	24,5%	8,3%	45,2%
Eszközök összesen	1 079 464	829 554	901 991	1 367 191	4 178 200
Források összesen töke nélkül	1 471 345	1 133 903	492 214	647 552	3 745 014
Értékvesztés	-6 591	1 043	-245	-2 291	-8 084
Amortizált bekerülési értéken és átfogó eredménnyel szemben valósan értékelt pénzügyi eszközökhöz és pénzügyi lízing követelésekhez kapcsolódó értékvesztés	-6 898	1 267	-220	-3 243	-9 095
Mérlegen kívüli kitétségek értékvesztése (hitelkeretek és garanciák)	470	-336	-25	15	125
Leányvállalatokhoz és társult vállalatokhoz kapcsolódó értékvesztés	-	-	-	1 080	1 080
Egyéb nem-pénzügyi eszközökre képzett értékvesztés	-163	112	-	-143	-194

Földrajzi szegmentálás nem került alkalmazásra, mivel az Erste Bank üzleti tevékenysége Magyarország területére koncentrálódik (az árbevétel 95%-a belföldön realizált).

2) Nettó kamatbevétel

A nettó kamatbevétel beszámoló sor a kamatbevétel, egyéb kamatjellegű bevétel, kamatráfordítás és egyéb kamatjellegű ráfordítás alábontó sorokból áll. A besorolás az alapján történik, hogy a kamatbevétel vagy kamatráfordítás elszámolása kötelezően az effektív kamatláb (EIR) módszerrel történik-e, az IFRS 9 előírásainak megfelelően.

A 'Kamatbevételek' az amortizált bekerülési értéken értékelt és egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kamatát tartalmazza. A kamat számítása az effektív kamatláb módszerrel történik, ahogy az a 'Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei' fejezet, a 'Pénzügyi instrumentumok értékelési módszerei' 'i. Amortizált bekerülési érték és effektív kamatláb' részében kifejtésre kerül.

Az 'Egyéb kamatjellegű bevételek' eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt, nem-derivatív pénzügyi eszközök, kereskedési célú derivatívák és negatív kamatú pénzügyi kötelezettségek kamatát tartalmazza.

A 'Kamatráfordítások' az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek kamatát tartalmazza. A kamat számítása az effektív kamatláb módszerrel történik, ahogy az a 'Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei' fejezet, a 'Pénzügyi instrumentumok értékelési módszerei' 'i. Amortizált bekerülési érték és effektív kamatláb' részében kifejtésre kerül.

Az 'Egyéb kamatjellegű ráfordítások' eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt, nem-derivatív pénzügyi kötelezettségek, kereskedési célú derivatívák, lízingkötelezettségek és negatív kamatú pénzügyi eszközök, IFRS 9 vagy IAS 37 hatókörébe tartozó céltartalékok (diszkontálás hatása, az idő múlása miatti pénz időérték változás), valamint IAS 19 szerinti kötelezettség (végkielégítések, nyugdíj és jubileumi juttatások kamatköltsége) kamatát tartalmazza.

A pénzügyi instrumentumok típusát tekintve a kamatbevételek és az egyéb kamatjellegű bevételek tartalmazzák a hitelintézeteknek és ügyfeleknek nyújtott hiteleket és előlegek, készpénz és hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok után kapott kamatokat minden értékelési kategóriában. A kamatráfordítások és egyéb kamatjellegű ráfordítások tartalmazzák az ügyfelek és hitelintézetek által elhelyezett betétek, a kibocsátott értékpapírok és egyéb pénzügyi kötelezettségek kamatráfordítását minden értékelési kategóriában. A nettó kamatbevétel tartalmazza a származékos pénzügyi instrumentumok kamatát is.

A kamatbevétel tartalmazza a szerződésmódosításból adódó nyereséget vagy veszteséget a stage 1-es pénzügyi eszközökre vonatkozóan. Továbbá a folyósítási díj és tranzakciós díjak el nem amortizált egyenlegét a stage 1-es és 2-es eszközök kivezetésekor, ami az effektív kamat számításakor figyelembevételre kerül és kamatbevételeként kerül kimutatásra a kivezetéskor.

millió forintban	2021	2022
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	104 351	281 262
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	2 387	9 038
Kamatbevétel	106 738	290 300
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	10 644	15 197
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	4 581	11 964
ebből: származékos pénzügyi instrumentumok	4 075	10 314
Pénzügyi kötelezettségek negatív kamata	891	1 235
Egyéb eszközök - Pénzügyi lízingkövetelések	1 375	1 184
Egyéb kamatjellegű bevételek	17 491	29 580
Kamat- és egyéb kamatjellegű bevételek	124 229	319 880
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	- 28 150	- 166 435
Kamatráfordítás	- 28 150	- 166 435
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	- 3 570	- 9 114
ebből: származékos pénzügyi instrumentumok	- 3 570	- 9 114
Egyéb kötelezettségek	- 181	- 216
Pénzügyi eszközök negatív kamata	- 127	- 220
Egyéb kamatjellegű ráfordítások	- 3 878	- 9 550
Kamat- és egyéb kamatjellegű ráfordítások	- 32 028	- 175 985
Nettó kamatbevétel	92 201	143 895

A nemteljesítő hitelfortfólió kamatbevétele 2022-ben 1 945 millió forint (2021-ben 1 075 millió forint).

Az "Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök" soron szereplő összegből 9 938 millió forint a Stage 1-es kitettségekhez kapcsolódó szerződés módosításból adódó veszteség 2022-ben, és 1 062 millió forint 2021-ben. A 2021-ben keletkezett COVID-19 miatti fizetési moratóriummal kapcsolatos szerződés módosításból adódó veszteség háttere a **FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN** fejezetben található.

2014 decembere óta több irányadó kamatláb - köztük az Euribor - is negatívba fordult át. Ez a tendencia 2022 első félévéig állt fenn és az Erste Hungary kamatbevételei és kamatráfordításaira is hatással volt. A pénzügyi kötelezettségekhez és eszközökhöz tartozó negatív kamatok külön soron kerültek kiemelésre. Ezek az összegek kizárólag a bankközi ügyletekhez, illetve a központi banknál elhelyezett betétekhez kapcsolódnak.

3) Nettó díj- és jutalékbevétel

Az Erste Bank díj- és jutalékbevételei az ügyfeleinek nyújtott különféle szolgáltatások széles köréből származnak. A bevételek összegének és az elszámolásuk idejének meghatározása az IFRS 15 öt lépéses modelljének megfelelően történik.

A díj- és jutalékbevételek elszámolása az ügyféllel kötött szerződésben meghatározott ellenérték alapján történik. Az Erste Bank akkor számolja el a bevételt, amikor a szolgáltatások feletti irányítást átadta az ügyfélnek.

Az egy adott időszakon keresztül nyújtott szolgáltatások díja a szolgáltatási időszak tartama alatt kerül elhatárolásra. Az ilyen díjak közé tartoznak a garanciadíjak, a vagyonkezelés jutalékbevétele, a letéti őrzés, egyéb kezelési és tanácsadási díjak, valamint lakástakarékpénztári termékekhez kapcsolódó ügynöki tevékenység és deviza átváltás díjai is. A fizetési szolgáltatások részben tartalmaznak olyan díjakat is, amelyek egy időszak alatt kerülnek megfizetésre, mint például az időszakra vonatkozó kártya díjak, illetve egyéb díjakat is, mint például bankszámlavezetés vagy mobilbank díja. Az Erste Banknak nincsen biztosítási terméke a saját portfóliójában, de az ügyfeleknek kínál ilyen termékeket biztosító társaságok megbízásából.

Az olyan tranzakciós szolgáltatások díjai, mint például részvények vagy más értékpapírok vásárlásának, vállalkozások vásárlásának vagy eladásának lebonyolítása, a mögöttes ügylet teljesülésekor kerülnek elszámolásra. A fizetési szolgáltatások részben tartalmaznak átváltási díjakat, mint például visszavonási díj.

Az olyan szerződések, amelyek egy pénzügyi instrumentum kimutatását eredményezik a Bank pénzügyi beszámolójában részben az IFRS 9, részben pedig az IFRS 15 hatókörébe is tartozhatnak. Ebben az esetben az Erste Bank első sorban az IFRS 9-et alkalmazza és a szerződés IFRS 9 hatókörébe tartozó részét számszerűsíti, majd a maradék részre az IFRS 15-öt alkalmazza. Azok a díj- és jutalékbevételek, amelyek a pénzügyi instrumentum effektív kamatának részei, az IFRS 9 hatókörébe tartoznak és részei az effektív kamatnak.

millió forintban	2021		2022	
	Bevétel	Ráfordítás	Bevétel	Ráfordítás
Értékpapírok	20 244	- 58	22 684	- 66
Kibocsátások	-	- 45	-	- 45
Transzfermegbízások	17 846	- 13	19 785	- 21
Egyéb	2 398	-	2 899	-
Letétkezelés	-	- 348	-	- 401
Fizetési szolgáltatások	45 350	- 10 877	53 721	- 11 640
Kártya üzletág	17 086	- 7 416	19 228	- 8 154
Egyéb	28 264	- 3 461	34 493	- 3 486
Ügyfelek elosztott, de nem kezelt forrásai	5 014	- 27	5 969	- 23
Biztosítási termékek	4 966	- 27	5 899	- 23
Lakástakarékpénztári ügynöki tevékenység	1	-	1	-
Egyéb	47	-	69	-
Hitelszolgálati tevékenység	2 444	- 2 682	2 668	- 3 062
Adott és kapott garanciák	503	- 33	789	- 56
Adott és kapott hitelkötelezettség	663	-	683	-
Egyéb hitelszolgálati tevékenység	1 278	- 2 649	1 196	- 3 006
Egyéb	616	- 5	837	- 2
Díj- és jutalékbevételek és ráfordítások összesen	73 668	- 13 997	85 879	- 15 194
Nettó díj- és jutalékbevétel	59 671		70 685	

Az eszköz és letétkezelési jutalékbevételek olyan tranzakciókhoz kapcsolódó bevételek, amelyek során a Bank az ügyfelek nevében tartja és kezeli az eszközöket.

A Nettó díj- és jutalékbevételek között kerül kimutatásra 53 721 millió forint díjbevétel (2021-ben 45 350 millió forint), ami a nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközökhöz és kötelezettségekhez kapcsolódik. Ez az összeg azokat a tételeket tartalmazza, amelyek nem részei az effektív kamatláb kalkulációnak.

4) Osztalék bevételek

Osztalék bevételként kerül kimutatásra a részvényekből és egyéb tőkéhez kapcsolódó értékpapírokból származó aktuális bevétel, amelyek lehetnek eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt kereskedési vagy nem kereskedési célú értékpapírok vagy egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt értékpapírok.

millió forintban	2021	2022
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	25	71
Bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	11 479	14 698
Osztalék bevételek	11 504	14 769

5) Kereskedési tevékenység nettó eredménye

A kereskedési tevékenységekből származó eredmény közé tartoznak a valós érték változásaiból (a kamatbevételt nem ideértve) származó összes nyereség és veszteség a kereskedési célú pénzügyi eszközökre és kötelezettségekre vonatkozóan, beleértve a fedezeti kapcsolatba nem volt derivatívákat.

Ezen kívül a nettó kereskedési eredmény tartalmazza a valós érték és cash flow fedezeti ügyletek nem hatékony részét és a devizás eszközök és kötelezettségek átértékelési nyereségeit és veszteségeit is.

Az árfolyamnyereségek és veszteségek elszámolására vonatkozó számviteli politikai szabályok a „Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei” fejezetben találhatóak.

millió forintban	2021	2022
Értékpapírok és származékos ügyletek	25 719	40 599
Deviza műveletek	- 13 448	- 53 553
Kereskedési tevékenység nettó eredménye	12 271	- 12 954

A kereskedési tevékenység eredményének csökkenésének 2022-ben a kereskedelmi könyvi derivatívák vesztesége volt a fő mozgatórugója.

6) Valós értékelés nettó eredménye

A nem kereskedési célú valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok valós értékének változása kerül ezen a beszámolóson kimutatásra, beleértve a kivezetésük nyereségét és veszteségét. Ez vonatkozik a valós értéken értékeltként megjelölt és a kötelezően valós értéken értékelt nem kereskedési célú pénzügyi eszközökre is. Az eredménykimutatással szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi kötelezettségek nyeresége vagy vesztesége is ezen a soron kerül kimutatásra, mindazonáltal a kötelezettség hitelkockázatából adódó valós érték változás az egyéb átfogó jövedelemben kerül elszámolásra.

millió forintban	2021	2022
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök átértékeléséből/eladásából származó eredmény	- 10 321	- 21 155
Erdeménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök eredménye	- 10 321	- 21 155

Az 'Erdeménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök átértékeléséből/eladásából származó eredmény' tartalmazza a babaváró hitelek valós érték változását. További információ a 'Jelentős számviteli feltételezések és becslések i. Kizárólag tőke és kamatfizetés (SPPI) teszt' részben olvasható ezzel kapcsolatban.

7) Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei

A befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei lineárisan kerülnek elszámolásra a lízing időtartama alatt.

millió forintban	2021	2022
Befektetési célú ingatlanok	41	53
Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei	41	53

A kapcsolódó értékcsökkenés 5 millió forint volt 2022-ben (6 millió forint 2021-ben).

8) Általános adminisztratív költségek

Személyi jellegű ráfordítások

A személyi jellegű ráfordítások közé tartoznak a bérek, jutalmak, kötelező és önkéntes társadalombiztosítási hozzájárulások (Cafeteria), alkalmazottakkal kapcsolatos adók és illetékek. Ide tartoznak a végkielégítések és a részvény-alapú kifizetések ráfordításai. Továbbá az átszervezéssel kapcsolatban képzett céltartalék is személyi jellegű ráfordítások között kerülhet kimutatásra. A 45. Tranzakciók kapcsolt felekkel megjegyzésben további információk találhatók a vezetőség juttatásairól, beleértve a vezetőség teljesítmény alapú javadalmazását.

Egyéb általános adminisztratív költségek

Az egyéb általános adminisztratív költségek közé tartoznak az informatikai ráfordítások, irodaköltségek, irodaüzemeltetési költségek, reklám és marketing, jogi és egyéb tanácsadók költségei, valamint a vegyes egyéb adminisztratív költségek. Továbbá ezen a soron jelenik meg a betétbiztosítási alapba fizetett díj, illetve egyéb adminisztratív költségként kerülhet kimutatásra a befektetésvédelmi alapba fizetett díj is.

Értékcsökkenés

Ez a beszámoló sor tárgyi eszközök, befektetési célú ingatlanok és immateriális javak, valamint az IFRS 16-nak megfelelően az eszközhasználati jog értékcsökkenését tartalmazza.

Általános adminisztratív költségek

millió forintban	2021	2022
Személyi jellegű ráfordítások	- 33 856	- 37 499
Béreköltség	- 26 937	- 30 860
Személyi jellegű ráfordításokkal kapcsolatos adók	- 4 761	- 4 587
Munkavállalói juttatásokkal kapcsolatos céltartalékok	- 75	- 99
Egyéb személyi jellegű ráfordítások	- 2 083	- 1 953
Egyéb általános adminisztratív költségek	- 26 126	- 34 867
Betétbiztosítási alaphoz való hozzájárulás díja	- 1 248	- 5 201
Informatikai költségek	- 13 956	- 17 368
Iroda bérleti díj	- 3 065	- 3 552
Irodai működési költségek	- 2 044	- 2 408
Reklám/marketing	- 1 856	- 1 820
Jogi és szakértői díjak	- 1 086	- 1 392
Egyéb általános költségek	- 2 871	- 3 126
Értékcsökkenés	- 14 821	- 14 854
Szoftverek és egyéb immateriális javak	- 8 391	- 8 176
Az Erste Bank által használt ingatlanok	- 892	- 913
Eszközhasználati jog	- 2 741	- 2 842
Befektetési célú ingatlanok	- 5	- 5
Ügyfélkapcsolatok	- 1 128	- 1 128
Irodai berendezések, gépek, járművek	- 1 664	- 1 790
Általános adminisztratív költségek összesen	- 74 803	- 87 220

A Betétbiztosítási alaphoz való hozzájárulás díja soron a növekedést a Sberbank csődje miatti extra díjbefizetési kötelezettség okozza.

Dolgozói létszám adatok az évre vonatkozóan (az átlagot a munkaviszony hosszának figyelembevétel számoljuk)

Teljes munkaidőre számolva	2021 év vége	2021 átlag	2022 év vége	2022 átlag
Erste Bank Hungary	2,993	2,984	3,103	3,015

9) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye

Ez a beszámoló sor az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök eladásából vagy kivezetéséből származó nyereségeket és veszteségeket tartalmazza. Azonban, ha a nyereség vagy veszteség stage 3-ba tartozó pénzügyi eszközhöz kapcsolódik, akkor az 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' beszámoló soron kerül kimutatásra.

millió forintban	2021	2022
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök értékesítéséből származó nyereségek	2 752	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök értékesítéséből származó veszteségek	- 1 884	- 156
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereségek / veszteségek	868	- 156

A 2022-ben értékesített amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök bruttó értéke 29 milliárd forint volt (2021-ben 137 milliárd forint). Valamennyi értékesítés a szerződéses cash flow-k beszedése érdekében tartott pénzügyi instrumentumok üzleti modelljének megfelelő volt, melyet az Üzleti modell részben, a 'Jelentős számviteli feltételezések és becslések' fejezetben kerül részletezésre.

10) Egyéb nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetéséből származó egyéb nyereségek / veszteségek

Ez a beszámoló sor az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök, az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek és egyéb, nem eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok, mint például pénzügyi lízing követelések pénzügyi garanciák eladásából vagy kivezetéséből származó nyereségeket és veszteségeket tartalmazza. Azonban, ha a nyereség vagy veszteség stage 3-ba tartozó pénzügyi eszközhöz kapcsolódik, akkor az 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' beszámoló soron kerül kimutatásra.

millió forintban	2021	2022
Egyéb átfogó eredménnyel szemben értékelt pénzügyi eszközök értékesítésének eredménye	428	426
Nem valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye	428	426

11) Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan

Ebbe a kategóriába tartozik minden típusú pénzügyi instrumentumra képzett értékvesztés és annak visszairása, amire az IFRS 9 várható hitelezési veszteség modellje vonatkozik. Az értékvesztés tartalmazza a pénzügyi eszközhöz kapcsolódó megtérülést is. A stage 2, stage 3 és POCI besorolású eszközök szerződmódosításból adódó nyereségei és veszteségei szintén az értékvesztés nettó eredményében kerülnek elszámolásra. Továbbá a stage 3-ba, vagy POCI-ba tartozó pénzügyi eszközök kivezetéséhez kapcsolódó nyereség vagy veszteség is az értékvesztés része.

millió forintban	2021	2022
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	17	- 324
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	- 11 772	- 11 399
Értékvesztés képzés	- 8 361	- 5 618
Kivezetésből származó nyereségek/veszteségek	- 3 411	- 5 781
Pénzügyi lízingügyletek	2 661	4 019
Mérlegen kívüli tételek értékvesztése	125	- 1 592
Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan	- 8 969	- 9 296

A szerződmódosításból származó veszteség 2021-ben a fizetési moratórium (IFRS 9 alatti szerződmódosítás), ami a C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN fejezetben került részletezésre. További információ található a Várható hitelezési veszteség részben a Kockázatkezelés fejezetben.

A hitelezési veszteség éves mozgásának egyeztetése a pénzügyi instrumentumokból származó értékvesztés eredménnyel

millió forintban	Értékvesztés változás	Értékvesztés változás	Értékvesztés változás	Értékvesztés változás
	Eredménykimutatásban és értékvesztés kategóriában	Eredménykimutatásban de az értékvesztés kategórián kívül	Eredménykimutatáson kívül	Összesen
Értékvesztés nyitó egyenleg				- 70 161
Időszaki értékvesztés	- 352	-	-	- 352
Unwinding miatti változás	-	- 6 709	-	- 6 709
Eladás miatti értékvesztés csökkenés	-	-	2 562	2 562
Leírás miatti értékvesztés csökkenés	-	-	714	714
Konszolidációs kör miatti értékvesztés változás	-	-	- 842	- 842
Egyéb értékvesztés változás	-	- 1 83	-	- 183
Értékvesztés záró egyenleg				- 76 009
POCI értékvesztés változás	- 654			
Stage 2, 3 POCI-ból származó módosítás miatti nyereség/veszteség	- 5 773			
Pénzügyi instrumentumok értékvesztése	- 6 778			

12) Egyéb működési eredmény

Az egyéb működési eredményben jelenik meg minden olyan egyéb bevétel és ráfordítás, amely nem az Erste Bank alaptevékenységéhez köthető. Az egyéb működési eredménybe tartozik a leírás vagy leírás visszairása, az ingatlanok és berendezések értékesítési eredményei.

Emellett az egyéb működési eredmény tartalmazza a következőket: egyéb adó ráfordítások, az egyéb céltartalékok feloldásából származó bevételek és képzésből származó ráfordítások, értékvesztés (és visszairás), tőkemódszerrel elszámolt befektetések eladásából származó nyereség vagy veszteség és leányvállalatok kivezetéséből származó nyereség vagy veszteség.

Továbbá a bankadó is az egyéb működési eredményben jelenik meg. Az Erste Bank akkor jeleníti meg a kötelezettséget vagy céltartalékot, amikor a vonatkozó jogszabályokban meghatározott, a fizetési kötelezettséggel járó tevékenység bekövetkezik.

millió forintban	2021	2022
Egyéb működési ráfordítások	- 25 055	- 58 397
Egyéb céltartalék képzés ¹⁾	- 568	-
Céltartalék képzés egyéb kötelezettségvállalásokra vonatkozóan	-	- 553
Banki működéshez kapcsolódó adók	- 22 283	- 46 985
Bankadó ²⁾	- 5 095	- 24 702
Pénzügyi tranzakciós adó	- 17 188	- 22 283
Egyéb adók	- 39	- 44
Tárgyi eszközök és immateriális javak értékesítésének eredménye ³⁾	-	- 33
Értékvesztés képzés leányvállalati befektetésre	-	- 7 860
Szanálási alap ⁴⁾	- 1 971	- 1 380
Tárgyi eszközökre és immateriális javakra képzett értékvesztés	- 194	- 13
Egyéb	-	- 1 529
Egyéb működési bevételek	4 672	4 279
Egyéb céltartalék felszabadítás ¹⁾	-	1 709
Céltartalék felszabadítás egyéb kötelezettségvállalásokra vonatkozóan	220	-
Tárgyi eszközök és immateriális javak értékesítésének eredménye	59	52
Egyéb eszközök értékesítésének eredménye ³⁾	13	-
Értékvesztés feloldás leányvállalati befektetésre	1 080	-
Devizahitelek kiegyenlítése kapcsán az „upgrade”-ből származó bevételek ⁵⁾	3 181	2 518
Egyéb	119	-
Egyéb nettó működési eredmény	- 20 383	- 54 118

1) 1 157 millió forint kapcsolódik peres ügyekhez 2022-ben (2021-ben 698 millió forint). A részleteket lásd a 42) Céltartalékok fejezetben.

2) Bankadó

A magyar Országgyűlés 2010 augusztusában új törvényt fogadott el, amely megteremti a keretet a pénzügyi szervezetekre kivetett úgynevezett bankadó beszedésére a következő években. A törvény értelmében minden olyan pénzügyi szervezetnek, mely 2010. július 1-én rendelkezett lezárt üzleti évvel és arra vonatkozó pénzügyi beszámolóval, bankadót kell megállapítani és megfizetnie. A fizetendő bankadó alapja és mértéke a pénzügyi szervezet jellegétől függ. A fizetendő adó mértéke az adóévet kettővel megelőző évi beszámoló adatain alapul. Hitelintézetek esetén az adókulcsok az első 50 milliárd forint után a korrigált mérlegfőösszeg 0,15 százaléka; az 50 milliárd forint feletti összeg után pedig 0,22 százalék.

Mivel a fizetendő bankadó alapja nem az előző év nettó bevétele, így nem felel meg a jövedelemadó IFRS szerinti meghatározásának, ezért a konszolidált eredménykimutatásban működési költségként jelenik meg.

2020-ban különadó került kivetésre a pénzügyi intézményekre. Az adó alapja (a bankadó mintájára) az adóévet kettővel megelőző évi beszámoló adatain alapuló módosított mérlegfőösszeg 50 milliárd forint feletti összege, az adó mértéke 0,19%. A törvény meghatározza az összeg három részletben történő megfizetését 2020-ban és lehetőséget nyújt az összeg bankadóból történő levonására 5 egyenlő részletben 2021 és 2025 között.

Az IFRS-eknek megfelelően a levonási lehetőség biztosan bekövetkezik, ezért a Bank 2,5 milliárd forint követelést számolt el 2022 december 31-én (2021-ban 3,3 milliárd forint) a kifizetéssel szemben ('Egyéb eszközök' soron kerül bemutatásra, lásd a 39. megjegyzést), a követelést az eredmény terhére számolja el 2021 és 2025 között.

A 2022 június 4-én megjelent kormányrendelet egy új, „extraprofit adónak” nevezett adótípust vezetett be több szektorra, köztük a bankszektorra. Az új adótípus a 2022-es és 2023-as évet érinti. A 2022-es évben 18,3 milliárd forint ráfordítást jelentett az új adótípus. A részleteket lásd a C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN fejezetben.

3) Az egyéb eszközök értékesítésének eredménye soron a visszavett eszközökkel, elsősorban visszavett ingatlanokkal kapcsolatos bevételek jelennek meg. Az Erste Hungary 2022-ben 33 millió forint ráfordítást számolt el az egyéb eszközök értékesítésével kapcsolatosan (17 millió forint bevételt és 4 millió forint ráfordítást 2021-ban).

4) A "Szanálási alap" soron a Szanálási Alap felé fizetett 1 380 millió forintos hozzájárulás jelenik meg 2022-ben (2021-ben 1 971 millió forint). A hozzájárulást a Bank az Európai Unió helyreállítási és szanálási irányelve, illetve az ezen alapuló magyar szanálási törvény alapján fizeti. Az irányelv alapján

a bankok évente fizetnek hozzájárulást az Alap felé, ami első körben a nemzetállamok szintjén valósult meg. A szabályozás alapján 2024. december 31-ére az Alapban összegyűlt összegnek az összes európai uniós pénzügyi intézmény elhelyezett betétállomány 1%-át kell fedeznie. Így a szanalási alapot egy 10 éves időszakra kell feltölteni, amelynek során a hozzájárulásokat a célszint eléréseig a lehető legegyszerűbben kell elosztani.

5) A törvényileg előírt devizahitelek konverziója kapcsán érintett hitelek kivételre kerültek és új hitelként kerültek be a Bank a könyveibe. Értékvesztés nem lett elszámolva a kezdeti megjelenéskor, tehát az ügyletek „felminősítés”-ekor a várható pozitív cash flow-knak megfelelően növelve lett az „Ügyleteknek nyújtott hitelek és követelések” soron a kitettség, az eredménykimutatásban az „Egyéb nettó működési eredménnyel” szemben.

A kötelező konverzió alapja a 2014. évi LXXVII. törvény az egyes fogyasztói kölcsönszerződések devizanemének módosulásával és a kamatszabályokkal kapcsolatos kérdések rendezéséről (2014-ben elfogadva), amely kötelezővé tette a pénzügyi intézmények számára az érintett, devizában denominált fogyasztói hitelek forintra váltását előre rögzített árfolyamon. Ezt követően az érintett kölcsönszerződések köre tovább bővült a 2015. évi CXLV. törvény (2015. október 6-án elfogadva) alapján a deviza-alapú gépjárműhitelekkel, pénzügyi lízingszerződésekkel és nem biztosított hitelekkel. A 2014-ben elfogadott törvény hatályba lépésének dátuma 2015. február 1-e, a 2015-ben elfogadott törvény hatályba lépésének dátuma 2016. január 1-e volt.

13) Nyereséget terhelő adók

A jövedelemadó ráfordítások és a halasztott adó bevételek, valamint ráfordítások a tárgyévi eredményben kerülnek elszámolásra. Kivételt képeznek ez alól a közvetlenül egyéb átfogó eredménnyel vagy tőkével szemben elszámolt tranzakciókból vagy eseményekből eredő adók, amelyek közvetlenül az egyéb átfogó eredményben vagy tőkében kerülnek elszámolásra.

Jövedelemadó

A folyó évről és korábbi évekre vonatkozó jövedelemadókkal kapcsolatos eszközök és források az adóhatóságtól várhatóan visszaigényelhető vagy az adóhatóságnak várhatóan fizetendő összegben kerülnek kimutatásra. Az összeg kiszámításához a mérleg fordulónapján hatályban lévő adókulcsok és adójogszabályok alkalmazandók. Jövedelemadónak a társasági adó, a helyi iparüzési adó és innovációs járuléka minősül.

Halasztott adó

A halasztott adó az eszközök és források adóalapja és azok mérlegfordulónapi könyv szerinti értéke között fennálló átmeneti különbségre kerül elszámolásra. Halasztott adókötelezettséget minden adóalap növelő átmeneti különbségre el kell számolni. Halasztott adókövetelés abban az esetben kerül elszámolásra az adóalap csökkentő átmeneti különbségek, illetve a fel nem használt negatív adóalap vonatkozásában, ha valószínűsíthetően keletkezik annyi adóköteles nyereség, amellyel szemben érvényesíthető. Üzleti kombinációnak nem minősülő tranzakció során keletkezett üzleti-vagy cégértékre, ill. eszközökre vagy forrásokra vonatkozó átmeneti különbségek esetében halasztott adó nem számolható el.

A halasztott adókövetelések könyv szerinti értéke minden mérlegfordulónapon felülvizsgálatra, valamint csökkentésre kerül, amennyiben már nem valószínű, hogy elegendő adóköteles nyereség keletkezik a halasztott adókövetelés részben vagy egészben történő érvényesítéséhez. Az el nem számolt halasztott adókövetelések minden mérlegfordulónapon átértékelésre és elszámolásra kerülnek, amennyiben valószínűsíthető, hogy a jövőben adóköteles nyereség miatt a halasztott adókövetelést vissza lehet igényelni.

A halasztott adókövetelések és adókötelezettségek olyan adókulcsokkal kerülnek meghatározásra, amelyek az eszköz realizálásakor vagy a kötelezettség kiegyenlítésekor várhatóan érvényben lesznek, a mérlegfordulónapon hatályos adókulcsok (és adótörvények) alapján.

Az egyéb átfogó eredményben kimutatott tételekhez kapcsolódó halasztott adó szintén az egyéb átfogó eredményben szerepel, és nem az eredménykimutatásban. A halasztott adókövetelések és halasztott adókötelezettségek összességében kerülnek kimutatásra, amennyiben van olyan törvényesen érvényesíthető jog miszerint az aktuális adóköveteléseket az aktuális adókötelezettségekkel szemben ellentételezni lehet, valamint a halasztott adók ugyanahhoz az adóhatósághoz tartoznak.

Jelentős számviteli feltételezések és becslések

Az adóalap meghatározása természetéből fakadóan általános bizonytalanságot hordoz, mivel az adójogszabályok értelmezése feltételezéseken alapulhat. Halasztott adókövetelés abban az esetben kerül elszámolásra az adóalap csökkentő átmeneti különbségek, ill. fel nem használt negatív adóalap vonatkozásában, ha valószínűsíthetően keletkezik annyi adóköteles nyereség, amellyel szemben érvényesíthető.

A halasztott adókövetelések összegének meghatározása becslésen és feltételezéseken alapul, úgy, mint a jövőbeli adóköteles nyereségek valószínű időzítése és szintje, illetve a jövőre vonatkozó adótervezési stratégiák. Az alkalmazott tervezési időszak 5 év.

A nyereséget terhelő adók az egyes társaságoknál az adózás előtti eredmény alapján számított aktuális adókból, az előző évek nyereségadóiból és a halasztott adók változásaiból állnak össze.

millió forintban	2021	2022
Tárgyévi fizetendő adó		
Tárgyévi adó	- 5 850	- 6 385
ebből helyi iparüzési adó	- 3 357	- 5 062
ebből innovációs járulék	- 548	- 758
Előző évi adó	241	- 22
Halasztott adóráfordítás / adóbevétel		
Tárgyévi halasztott adó bevétel / (ráfordítás)	- 1 056	- 986
Összesen	- 6 665	- 7 393

Az egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt eszközök nem realizált tartalékához kapcsolódó halasztott adó az átfogó jövedelemkimutatásban került megjelenítésre 2022-ben 1 089 millió forintos összegben, valamint 2021-ben 376 millió forintos összegben.

A következő táblázat az eredménykimutatásban feltüntetett nyereségadók egyeztetését tartalmazza:

millió forintban	2021	2022
Adózás előtti eredmény	62 508	44 929
Számított nyereségadó (9%)	- 5 626	- 4 044
Adó alapját nem képező bevételek	2 946	3 408
Le nem vonható kiadások	- 1 533	- 1 448
Iparüzési adó és innovációs járulék	- 3 905	- 5 820
Elhatárolt veszteség felhasználás	2 106	1 042
Tárgyévi halasztott adó bevétel / (ráfordítás)	- 1 056	- 986
Egyéb	403	455
Nyereségadó ráfordítás összesen	- 6 665	- 7 393

Az „Egyéb” kategóriában 473 millió forint az adóból levonható támogatások összege (2021-ben 408 millió forint).

2022. december 31-én az elhatárolt veszteség összege 21 003 millió forint. (2021: 32 578 millió forint).

Az elhatárolt veszteség felhasználhatóságának szabályai a következők:

- A 2014. december 31-ig, illetve korábbi adóévekben keletkezett elhatárolt veszteség egy 10 éves korlátozott időtartam alatt használható fel, azaz 2030. december 31-ig (21 003 millió forint),

Az adott adóévben felhasznált elhatárolt veszteség értéke az adózás előtti eredmény 50%-a lehet. A felhasználás során a korábbi években keletkezett adóveszteségeket kell először elszámolni.

A le nem vonható kiadások alapvetően az értékcsökkenés, valamint a céltartalék képzés és feloldás eltérő adó és számviteli kezeléséből adódnak. Az adó alapját nem képező bevételek esetében az értékcsökkenés és a céltartalékok mellett az osztalék miatti különbözet kerül bemutatásra.

Adókövetelések és adókötelezettségek

Halasztott adókövetelések és ráfordítások összetétele

millió forintban	Adókövetelések		Adófizetési kötelezettségek		Összesen	Változás 2022			
	2021	2022	2021	2022		eredményk imutatáson keresztül	egyéb átfogó jövedelme n keresztül	egyéb tőkeelemen keresztül	
Átmeneti különbözetek:									
Kereskedési célú eszközök / Kötelezettségek és Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök	-	-	- 82	- 82	-	-	-	-	-
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	-	1 089	-	-	1 089	-	1 089	-	-
Tárgyi eszközök (adótörvény szerinti hasznos élettartam különböző)	338	377	-	-	39	39	-	-	-
Egyéb céltartalékok	-	-	- 122	- 324	- 202	- 202	-	-	-
Korábbi évek elhatárolt vesztesége	2 096	1 270	-	-	- 826	- 826	-	-	-
Egyéb	16	18	-	-	2	3	-	-	- 1
Halasztott adó pozíció nettózásának hatása	- 204	- 406	204	406	-	-	-	-	-
Halasztott adó	2 246	2 348	-	-	102	- 986	1 089	-	- 1
Tárgyévi adók	-	-	- 2 047	- 1 449	- 6 407	- 6 407	-	-	-
Adók összesen	2 246	2 348	- 2 047	- 1 449	- 6 305	- 7 393	1 089	-	- 1

Az Erste Bank konszolidált szinten 2,35 milliárd forint halasztott adó eszközt mutatott ki a névleges 9%-os társasági adó mértéke mellett 2022. december 31-ei, az alábbiak szerint:

- 1,27 milliárd forint az IAS12 sztenderddel összhangban került megképzésre, amely szerint halasztott adó eszköz olyan mértékig képzendő, amilyen mértékben azt a valószínűsíthető jövőbeni profit várakozásoknak megfelelően a gazdálkodó fel tudja használni az elhatárolt veszteséget. Az Erste Bank egy a jövőbeni profitvárakozásokat azok megvalósulási valószínűségével súlyozó, kezdve 30% alattiról az idő előrehaladtával 70%-ot elérve 100% felé tartó haircut elemet is tartalmazó modellt állított fel, melynek során figyelembe vette a gazdasági trendeket, valamint a különösen a banki szektort érintő jogi szabályozási változásokat, mind az elmúlt öt év, mind pedig a közelmúlt tekintetében.
- 1,08 milliárd forint egyéb átmeneti különbözethez kapcsolódó nettó kötelezettség.

Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei

A pénzügyi instrumentumok számviteli és értékelési módszerei

Pénzügyi instrumentum minden olyan szerződés, amely valamely gazdálkodó egységnél pénzügyi eszközt, ugyanakkor egy másik gazdálkodó egységnél pénzügyi kötelezettséget vagy tőkeinstrumentumot keletkeztet. Az IFRS 9 szerint minden olyan pénzügyi eszközt és pénzügyi kötelezettséget – beleértve, amelyek származékos pénzügyi instrumentumokat is tartalmaznak - a mérlegben kell megjeleníteni és az előírt értékelési kategóriák szerint értékelni.

A pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek értékelése két fő értékelési módszerre bontható: amortizált bekerülési érték és valós érték.

i. Amortizált bekerülési érték és effektív kamatláb

Egy pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség amortizált bekerülési értéke a pénzügyi eszköznek vagy kötelezettségnek a kezdeti megjelenítéskor meghatározott értéke, csökkentve a tőketörlesztésekkel, növelve vagy csökkentve az ezen kezdeti érték és a lejáratkori érték közötti különbséget effektív kamatlábmódszerrel kiszámolt halmozott amortizációjával, és csökkentve az esetleges értékvesztés vagy behajthatatlanság miatti (közvetlenül, vagy egy értékvesztési számlán keresztül elszámolt) leírással.

Az effektív kamatláb az a kamatláb, amely a pénzügyi instrumentum várható élettartama alatti, vagy ha megfelelő, egy ennél rövidebb időszak alatti, becsült jövőbeni pénzkifizetéseket vagy pénzbevételeket pontosan a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség nettó könyv szerinti értékére diszkontálja. Az effektív kamatláb kiszámításakor a pénzügyi instrumentum valamennyi szerződéses feltételét (például előtörlesztési, lehívási opciókat) figyelembe véve kell megbecsülni a cash flow-kat, ugyanakkor nem szabad figyelembe venni a jövőbeni hitelezési veszteségeket. A kalkuláció tartalmazza a tranzakciós és adminisztratív díjakat, amelyek az effektív kamatláb szerves részét képezik, illetve minden, a névértéket csökkentő és növelő összeget.

Vásárolt vagy keletkeztetett értékvesztett pénzügyi eszközök (továbbiakban: POCI lásd később a Pénzügyi instrumentumok értékvesztése részben) esetében hitelezési veszteséggel korrigált effektív kamatláb kerül meghatározásra. Ez az a kamatláb, amely a pénzügyi instrumentum várható élettartama alatti becsült jövőbeni pénzáramokat, a hitelezési veszteségek figyelembevételével pontosan a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség nettó könyv szerinti értékére diszkontálja.

Az effektív kamatláb módszer a pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek amortizált bekerülési értékének kiszámítására, valamint a kamatbevételek és kamatráfordítások az adott időszaki eredményben való felosztására és megjelenítésére szolgál. A kamatbevételek meghatározásánál az alábbi tényezőket kell figyelembe venni:

- a nem értékvesztett pénzügyi eszközök esetében az effektív kamatlábat a bruttó könyv szerinti értékre kell alkalmazni (Stage 1, Stage 2);
- az értékvesztett pénzügyi eszközök esetében az effektív kamatlábat az amortizált bekerülési értékre kell alkalmazni (Stage 3);
- a POCI eszközök esetében hitelezési veszteséggel korrigált effektív kamatlábat és az amortizált bekerülési szerinti értékre kell alkalmazni.

A kamatráfordításokat a pénzügyi kötelezettségek amortizált bekerülési értéke és az effektív kamatláb segítségével határozzák meg.

ii. Valós értékelés

A valós érték az az ár, amelyet egy eszköz értékesítésekor kapnának, illetve egy kötelezettség átruházásakor kifizetnének egy piaci szereplők között létrejött szokásos ügylet alapján az értékelés időpontjában. A definíció a nem pénzügyi eszközök és kötelezettségek valós értékének mérésére is alkalmazandó. A valós érték meghatározását és a valós érték hierarchiára alkalmazott értékelési technikák részleteit a 25. „Pénzügyi instrumentumok valós értékelése” megjegyzés tartalmazza.

Kezdeti megjelenítés és értékelés

i. Kezdeti megjelenítés

A pénzügyi instrumentumok akkor kerülnek megjelenítésre a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban (mérlegben) amikor az instrumentum szerződéses feltételei az Erste Bankra vonatkozóvá válnak. A pénzügyi eszközök megjelenítése a teljesítés napján történik.

ii. Kezdeti értékelés

Egy pénzügyi eszközöket és pénzügyi kötelezettségeket kezdeti megjelenítésekor valós értéken kell értékelni, beleértve – amennyiben a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt – azokat a tranzakciós költségeket is, amelyek közvetlenül a pénzügyi eszköz vagy a pénzügyi kötelezettség kibocsátásának vagy megszerzésének tulajdoníthatóak. A kezdeti megjelenítéskor a pénzügyi instrumentumok valós értéke legtöbb esetben a tranzakciós ár.

A pénzügyi eszközök besorolása és követő értékelése

A pénzügyi eszközök besorolása és követő értékelése az alábbi két kritériumtól függ:

- (i) A pénzügyi eszközöket milyen üzleti modell alapján tartják –vagyis a pénzügyi eszközt olyan üzleti modell alapján tartja a Bank, amelynek célja
 - a pénzügyi eszközök szerződéses pénzáramainak beszedése érdekében történő tartása,
 - vagy a szerződéses pénzáramlásainak beszedése és a pénzügyi eszközök eladása
 - vagy egyéb üzleti modell jellemző rá.
- (ii) A pénzügyi eszköz szerződéses feltételei a meghatározott időpontokban kizárólag olyan pénzáramokat eredményeznek-e, amelyek kizárólag a tőke és a kint levő tőkeösszeg után járó kamat kifizetésekből állnak. További részletek a fejezet 'Jelentős számviteli feltételezések és becslések' részében találhatóak.

A fenti két kritérium a következő három IFRS 9 szerinti besorolási kategóriához vezet:

- Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök (AC)
- Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok
- Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok

A pénzügyi kötelezettségek megjelenítése és értékelése az IFRS 9 standard szabályozása alatt

A pénzügyi kötelezettségek amortizált bekerülési értéken és eredménnyel szemben valós értéken értékelhetőek. További részletek az amortizált bekerülési értéken értékelt és az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségekről a kapcsolódó megjegyzésekben találhatóak: 17. megjegyzés. Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek és 23. Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi kötelezettségek.

A pénzügyi instrumentumok értékvesztése az IFRS 9 szerint

Az Erste Bank értékvesztést számol el a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírjaira (kivéve az eredménnyel szemben valós értéken értékelt instrumentumokat), a lízingköveteléseire és a pénzügyi garanciákból és nyújtott hitelkereteből eredő mérlegen kívüli kitétségeire. Az értékvesztés képzés alapja várható hitelezési veszteség, ami az alábbiakat tükrözi:

- elfogulatlan és valószínűséggel súlyozott összeg, amelyet több lehetséges kimenetel értékelésével határoznak meg;
- a pénz időértéke; és
- a beszámolási időszakban ésszerű költségek mellett elérhető alátámasztható információ a jövőbeni gazdasági kondíciókról.

A várható hitelezési veszteség és a kamatbevétel elszámolásának mérése céljából az Erste Bank megkülönbözteti az értékvesztés három szakaszát.

A „Stage 1” besorolás olyan pénzügyi instrumentumokra vonatkozik, amelyeknél a kezdeti megjelenítés óta a hitelezési kockázat nem nőtt jelentős mértékben. A Stage 1-es instrumentumok esetében az értékvesztés összege a 12 hónapos várható hitelezési veszteség (ECL). A 12 hónapos ECL a teljes futamidőre számított hitelezési veszteség azon része, ami a teljes élettartam alatt meg nem térülő összeget jelenti abban az esetben, ha az adós a mérlegfordulónapot követő 12 hónapban fizetéképtelen lesz (vagy ha a fennmaradó futamidő ennél rövidebb, akkor a futamidő végéig), súlyozva a fizetéképtelenség bekövetkezésének valószínűségével. A kamatbevétel elszámolása a pénzügyi eszköz bruttó könyv szerinti értékére számított effektív kamatláb alapján történik.

A „Stage 2”-esként besorolt kitétségek esetében a kezdeti megjelenítés óta jelentősen nőtt a hitelkockázat. Az értékvesztés összege a Stage 2-es instrumentumok esetében az egész élettartamra vonatkozó ECL alapján kerül elszámolásra. Az egész élettartamra vonatkozó ECL esetében az Erste Bank a teljes várható élettartam alatti fizetéképtelenség bekövetkezésének valószínűségét veszi alapul. A kamatbevétel elszámolása a pénzügyi eszköz bruttó könyv szerinti értékére számított effektív kamatláb alapján történik (a Stage 1-es kitétségekhez hasonlóan).

A „Stage 3”-asként besorolt kitétségek egyedileg értékvesztettek. Az IFRS 9 standard alkalmazásával párhuzamosan az Erste Bank összehangolta az IFRS 9 „értékvesztett” definícióját a szabályozó szervek által előírt „fizetéseképtelenség” koncepciójával a hitelezési kitétségek esetében. Az értékvesztés összege a Stage 3-as instrumentumok esetében az egész élettartamra vonatkozó ECL alapján kerül elszámolásra. A kamatbevétel elszámolása a pénzügyi eszköz nettó könyv szerinti értékére számított effektív kamatláb alapján történik. Mérlegoldalról a kamatok elhatárolása továbbra is a pénzügyi eszköz bruttó könyv szerinti értéke alapján történik. Az elhatárolt és eredményben elszámolt kamat különbözete az értékvesztés számlán keresztül kerül elszámolásra (anélkül, hogy az értékvesztés miatti veszteséget érintené).

A már kezdeti megjelenítéskor értékvesztett (POCI) pénzügyi eszközök esetében a teljes élettartamra vonatkozó ECL a kezdeti effektív kamatláb kalkulációba is beépül, emiatt nem kerül megállapításra kezdeti értékvesztés. Ennek eredményeképp, a későbbi értékelés során csak a teljes élettartamra vonatkozó ECL negatív változásai kerülnek értékvesztésként elszámolásra, a pozitív változások pedig értékvesztési nyereségként növelik a POCI eszköz bruttó könyv szerinti értékét. A POCI eszközök esetében nem különböztetünk meg értékvesztési Stage-eket.

A pénzügyi instrumentumokra elszámolt értékvesztés és annak visszairása minden pénzügyi instrumentum esetében az „Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan” soron jelenik meg az eredménykimutatásban.

A várható hitelezési veszteségek értékelése azokat a biztosítékokból és az Erste Csoport által birtokolt pénzügyi garanciákból származó várható cash flow-kat tükrözi, amelyek a garantált kockázatú pénzügyi eszközök szerződéses feltételeinek szerves/integrált részét képezik. Az Erste Csoport azokat a garanciákat sorolja ide, amelyeket a garantált pénzügyi eszközök kezdetekor vagy ahhoz közeli időpontban kötöttek.

Ha a hitelszerződésben a banknak lehetősége van kezességet kérni, az is integrált résznek minősül. Amennyiben az Erste Hungary-nek a hitelszerződésben foglaltak alapján lehetősége van garancia fedezetre, az is integráltnak minősül. Az integrált pénzügyi garanciákért és egyéb hitelminőség-javulásokért fizetett díjakat és prémiumokat a kapcsolódó pénzügyi eszközök EIR-jében kell figyelembe venni.

Azok a pénzügyi garanciák, amelyek nem minősülnek integráltnak, a mérleg „Egyéb eszközök” soron jelennek meg. Az eredménykimutatásban a „Pénzügyi eszközökből származó értékvesztés” soron jelenik meg a garantált pénzügyi eszközökre elszámolt értékvesztés. Ennek a kezelésnek előfeltétele, hogy gyakorlatilag biztosnak kell lenni abban, hogy a garancia megtéríti a bank veszteségét. A nem integrált pénzügyi garanciákért fizetett díjak az eredménykimutatásban a „Díj- és jutalékfordítások” sorban, a „Nettó díj- és jutalékbevételek” alatt kerülnek bemutatásra.

Részletesebb információk a hitelkockázat jelentős növekedésének azonosításáról, beleértve a kollektív értékelést, a 12 hónapos és az élettartamra számított ECL mérésére használt becslési technikákat és a fizetéseképtelenség meghatározását lásd a 32. Hitelezési kockázat megjegyzésben.

Az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök mérlegben megjelenített nettó könyv szerinti értéke megegyezik a bruttó érték és a kumulatív értékvesztés különbözetével. Ezzel szemben az egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök értékvesztése az egyéb átfogó eredménnyel, azon belül pedig az „Értékelési tartalékkal” szemben kerül elszámolásra a tőke mozgástáblában. A hitelkeretekre és garanciákra elszámolt értékvesztés a mérlegben a „Céltartalékok” között jelenik meg.

A pénzügyi instrumentumok várható hitelezési veszteségének alakulásáról a 32. Hitelezési kockázat megjegyzésben található bővebb információ.

Pénzügyi instrumentumok kivezetése beleértve a szerződésmódosításokat

i. Pénzügyi eszközök kivezetése

Egy pénzügyi eszköz (vagy ha releváns, a pénzügyi eszköz egy része vagy hasonló pénzügyi eszközök csoportjának egy része) akkor kerül kivezetésre, ha:

- A szerződéses jogok az eszközhöz tartozó pénzáramokra lejártak, vagy
- Az Erste Bank átruházta a pénzáramokra vonatkozó jogait vagy megállapodás keretében kötelezettséget vállalt, hogy kifizeti a kapott pénzáramokat jelentős késedelem nélkül egy harmadik félnek

és emellett:

- az eszközhöz kapcsolódó minden kockázatot és hasznot átruházott, vagy
- nem ruházott át és nem is tartott meg minden hasznot és kockázatot, de az eszköz feletti ellenőrzést átruházta.

A különbség a kivezetett eszköz könyv szerinti értéke és a kapott ellenérték között az eredménykimutatásban az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereség/veszteség” soron szerepel, egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt értékpapírok esetén pedig a „Nem valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye”. Az eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök esetén a kivezetésből származó nyereség vagy veszteség az értékelés eredményével együtt a „Kereskedési tevékenység nettó eredménye” vagy „Eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumokból származó nyereség/veszteség” soron kerül kimutatásra.

ii. Kivezetési feltétel a pénzügyi eszközök szerződésmódosításaihoz kapcsolódóan

A hitelezési tevékenység rendes üzletmenete során az adóssal kötött megállapodást az Erste Bank újratárgyalhatja, vagy módosíthat bizonyos szerződéses feltételeket. Ez magában foglalhatja a piaci alapú újratárgyalásokat vagy a hitelfelvevő pénzügyi nehézségeinek enyhítését vagy megakadályozását célzó szerződéses változtatásokat. Annak érdekében, hogy a szerződésmódosítások gazdasági tartalmát és pénzügyi hatását meghatározza, az Erste Bank kifejlesztett egy kritériumrendszert, ami felméri, hogy a módosított feltételek lényegesen különbözőek-e az eredeti feltételektől.

Az adós által kezdeményezett piaci alapú újratárgyalások, amelyek jobb feltételeket keresnek a refinanszírozás alternatívájaként, abban az esetben, ha előtörlesztési vagy korai felmondási opció és egy megfelelően versenyképes refinanszírozási piac is adott. Továbbá az előtörlesztési vagy korai felmondási opció lehívásának költségei kellően alacsonyak ahhoz, hogy ne tartsák vissza az adóst a lehívástól. Ez a kivezetést előidéző esemény ritkán vonatkozik Stage 2-be tartozó hitelekre, Stage 3-ba tartozókra pedig soha.

A lényeges módosítások, amelyek az eredeti pénzügyi eszköz kivezetéséhez és az új módosított pénzügyi eszköz kezdeti megjelenítéséhez vezettek a következő eseményeket tartalmazzák:

- Megváltozik a szerződő fél (kivéve, ha csak formális a változás, mint például jogi névváltoztatás)
- Megváltozik a szerződés pénzneme (kivéve, ha a változás az eredeti szerződésben szereplő opció lehívásának az eredménye az előre megállapodott feltételeknek megfelelően, vagy ha az új deviza az eredeti devizához kötött)
- Nem SPPI-nak megfelelő szerződéselem bevezetése (kivéve, ha az a célja, hogy az adóstól származó megtérülést javítsa azzal, hogy engedményeket biztosít és támogatja az adóst a fizetési nehézségei leküzdésében); vagy
- Nem SPPI-nak megfelelő szerződéselem eltávolítása

Néhány kivezetési feltétel különbséget tesz, hogy a szerződésmódosítások pénzügyi nehézséggel szembenező ügyfelekkel szemben kerülnek-e alkalmazásra. Bizonyos módosítások alkalmazása pénzügyi nehézségekkel küzdő adósok esetén nem tekinthető jelentősnek, mivel céljuk, hogy javítsák a Bank kilátásait a követelések behajtására azáltal, hogy a visszafizetési ütemezéseket az adósok egyedi pénzügyi helyzetére szabják. Ezzel szemben a teljesítő adósok esetén alkalmazott ilyen szerződéses módosítások elég jelentősnek tekinthetők ahhoz, kivezetést indokoljanak, amint azt az alábbiakban részletezzük.

Ebből a szempontból a következő feltételek eredményeznek kivezetést, kivéve, ha azok átütemezési intézkedéseknek tekinthetők, nemteljesítő ügyfelekre alkalmazják, vagy nemteljesítést eredményeznek:

- A visszafizetési ütemezés megváltoztatásra kerül oly módon, hogy az eszközök súlyozott hátralévő lejáratá 100 százaléknál nagyobb mértékben és 2 évet meghaladóan változik az eredeti eszközökhöz képest.
- A szerződéses pénzáramok mértéke és ütemezése megváltoztatásra kerül, ami a módosított pénzáramok jelenértékének (módosítás előtti diszkontrátával számolt) a közvetlenül a módosítás előtti bruttó érték 10%-át meghaladó változását eredményezi (kumulatív értékelés, figyelembe véve az elmúlt tizenkét hónapban bekövetkezett összes módosítást), vagy
- A szerződés változó kamatozása fixálásra kerül, vagy fordítva, a korábbi fix kamatozású ügylet átalakul változó kamatozásúvá a teljes hátralévő futamidőre vonatkozóan.

Ha a szerződésmódosítások, amelyek átütemezésnek minősülnek nemteljesítő ügyfelek esetén kerülnek alkalmazásra és annyira jelentősek, hogy az eredeti szerződéses jogok megszűnését vonják maguk után, akkor azok kivezetést eredményeznek.

Ilyen módosítások például a következők:

- új, lényegesen eltérő feltételekkel kötött megállapodás, amelyet az eredeti eszközökhöz kapcsolódó jogok felfüggesztését követő átstrukturálás keretében írtak alá
- több eredeti hitel összevonása lényegesen eltérő feltételekkel; vagy
- rülirozó hitel átalakítása nem rülirozóvá

A szerződéses módosítások, amelyek a kapcsolódó eredeti hitelek kivezetéséhez vezettek, új pénzügyi eszközök kimutatását eredményezik. Ha az adós nemteljesítő, vagy a jelentős módosítás nem teljesítéshez vezet, akkor az új eszköz POCI-ként lesz kezelve. A különbség a

kivezetett eszköz könyv szerinti értéke és az új POCI eszköz kezdeti valós értéke között az eredménykimutatás 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' során kerül elszámolásra.

Ha az adós teljesítő vagy a jelentős módosítás nem vezet nem teljesítéshez, akkor az új eszköz az eredeti eszköz kivezetése után Stage 1-be kerül. Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelek esetén a folyósítási díj és tranzakciós költségek el nem amortizált része az effektív kamat részeként figyelembevételre kerül és a 'Nettó kamatbevétel' beszámolóson jelenik meg a kivezetés időpontjában. A jelentős módosítás időpontjában az eredeti eszközhöz tartozó értékvesztés felszabadítása, valamint az új eszközre képzett értékvesztés is az 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra' beszámolóson kerül elszámolásra. A maradék különbség az 'Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereség/veszteség' soron kerül kimutatásra.

Az eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök esetén, függetlenül attól, hogy nemteljesítők-e, a kivezetésből származó nyereség vagy veszteség az eredménykimutatás 'Eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök nyeresége/vesztesége' során kerül elszámolásra, ugyan úgy, mint az átértékelési eredményük.

A nem eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok esetén, amelyek olyan szerződésmódosításon esnek át, ami nem eredményezett kivezetést, az eszköz bruttó könyv szerinti értéke az eredménykimutatásban szereplő szerződésmódosításból adódó nyereséggel vagy veszteséggel szemben kerül módosításra. A módosítás eredménye egyenlő a módosítás előtti bruttó könyv szerinti érték és a módosított feltételeknek megfelelő pénzáramok diszkontált jelenértéke közötti különbséggel az eredeti effektív kamattal diszkontálva. Az eredménykimutatásban a szerződésmódosításból adódó eredmény a 'Kamatbevétel' soron kerül kimutatásra a 'Nettó kamatbevétel'-en belül, amennyiben a módosítás Stage 1-es pénzügyi eszközhöz kapcsolódik. Stage 2-es, Stage 3-as és POCI ügyletek esetén a módosítás eredménye az 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' soron kerül kimutatásra. Azonban amennyiben a szerződésmódosítás azt eredményezi, hogy a Bank feladja a fennmaradó pénzáramlásokra vonatkozó jogait, például lemond a tőke vagy a felhalmozott kamat egy részéről, akkor azt leírásnak kell tekinteni.

iii. Leírások

Az Erste Bank leírja azokat a pénzügyi eszközöket részben vagy egészben, amelyeknek a pénzáramlásai várhatóan nem térülnek meg. Amikor egy tétel leírásra kerül, az eszköz bruttó értéke egyidejűleg csökkentésre kerül a kapcsolódó értékvesztés mértékével.

Az Erste Bank kritériumokat határozott meg a vissza nem téríthető egyenlegek leírása kapcsán a hitelezési üzletágban. A leírások átütetemesi intézkedésekből eredhetnek, mely esetben a Bank szerződéses módon lemond a kintlévőségnek egy részéről annak érdekében, hogy az ügyfelek túllendüljenek pénzügyi gondjaikon, és ezáltal javítsa a fennmaradó hitelállomány begyűjtésének a valószínűségét (általában ezek üzletmenet folytonossági problémákhoz vezetnek vállalati ügyfelek esetében). A vállalati ügyfelek üzletmenet folytonossági szcenárióiban a kintlévőségek leírásait végrehajtási tevékenységek (csőd, elszámolás, peres ügyek) indítják be. Az átütetemesi intézkedésekről bővebb információ a 32. Hitelezési kockázat megjegyzésben található.

Egyéb leírást kiváltó ok lehet a követelés/fedezet elértéktelenedése, illetve ha a követelés gazdaságosan nem behajtható. Lakossági (retail) ügyfelek esetében a nem-behajthatóság ténye, illetve a leírás időpontja és összege akkor válik nyilvánvalóvá, amikor a kintlévőség behajthatósága már nem biztos, pl. folyamatban lévő csőd eljárás miatt. A behajthatatlan kintlévőségek leírásra kerülnek.

iv. Pénzügyi kötelezettségek kivezetése

Egy pénzügyi kötelezettség akkor kerül kivezetésre, amikor a kötelezettség teljesül, megszűnik vagy lejár. Ez általában akkor történik, amikor a kötelezettség visszafizetésre vagy visszavásárlásra kerül. Az eredménykimutatásban a kivezetett kötelezettség könyv szerinti értéke és a fizetett ellenérték közötti különbözet a kivezetett pénzügyi kötelezettség értékelési kategóriájától függően a 'Nem valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye' az 'Eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok nyeresége/vesztesége' vagy a 'Kereskedési tevékenység nettó eredménye' soron kerül elszámolásra.

Jelentős számviteli feltételezések és becslések

i. Kizárólag tőke és kamatfizetés (SPPI) teszt

A pénzügyi eszközök esetében az IFRS 9 irányelvei alapján szükséges arról dönteni, hogy a szerződéses pénzáramok kizárólag tőke- és kamatfizetések-e. Ez a döntés kritikus az IFRS 9 alatti besorolás és értékelés szempontjából, mivel ez alapján dönt a gazdálkodó egység arról, hogy a pénzügyi eszköz eredménnyel szemben valós értéken, vagy az üzleti modellt figyelembe véve amortizált bekerülési értéken vagy egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken kerülnek értékelésre. Az Erste Bank hitelei esetében a következő jellemzők lehetnek a legjelentősebb becslési területek: előtörlesztési díjak, projektfinanszírozási hitelek, illetve a kamateltérések referenciatesztje.

Az előtörlesztési díjak esetében azt szükséges megvizsgálni, hogy a díjak nagysága megfelel-e a hitelező oldaláról az előtörlesztés gazdasági költségeinek. Azt, hogy az előtörlesztési díjak mennyiben felelnek meg ennek, számszerűsíteni is lehet, a piaci előtörlesztési díjak vizsgálatával, valamint azzal, hogy milyen mértékű díjakat engedélyeznek a hatóságok.

A projektfinanszírozási hitelek esetében az Erste Bank azt vizsgálja, hogy az ilyen szerződések egyszerű hitelszerződésnek tekinthetők-e, vagy befektetésnek a finanszírozott projektbe. Ebből a szempontból kerülnek értékelésre a hitelminősítések, a biztosítékok, a garanciák és a projektfinanszírozás mértéke.

Az SPPI tesztek egyik legkritikusabb területe az Erste Bank esetében az államilag támogatott ügyfeleknek nyújtott hitelek. Ezek árazása a kvalitatív referencia tesztek szerint is úgy alakul, hogy az megnöveli a szerződéses pénzáramok változékonyságát, így azok nem felelnek meg a kamatok gazdasági jellemzőinek.

Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt (FVPL) portfólió:

- 2018-tól (az IFRS 9 átállás óta FVPL kategóriába sorolva)
A „CSOK” néven hivatkozott állami támogatást tartalmazó hitelek, amelyek nem feleltek meg az SPPI teszten az ÁKK x 130% referencia ráta formulának köszönhetően (leverage-t tartalmaznak), kötelező jelleggel valós értéken vannak kimutatva, az eredménnyel szemben. A támogatási programot a 16/2016. (II. 10.) Korm. rendelet „az új lakások építéséhez, vásárlásához kapcsolódó lakáscélú támogatásról” szabályozza.
- 2019-től
A „babaváró hitel” néven hivatkozott állami támogatást tartalmazó hitelek, amelyek nem feleltek meg az SPPI teszten az ÁKK x 130% referencia ráta formulának köszönhetően (leverage-t tartalmaznak), A támogatási programot a 44/2019. (III. 12.) Korm. rendelet „a babaváró támogatásról” szabályozza. A babaváró hitelek a 22. „Erdménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök” megjegyzésben szerepelnek.

ii. Üzleti modell értékelés

Az SPPI teszten átment összes pénzügyi eszköz esetében kezdeti megjelenítéskor az Erste Bank megvizsgálja, hogy az üzleti modell célja a szerződéses pénzáramok beszedése és az eszköz lejáratig tartása, a szerződéses pénzáramok beszedése és az eszköz értékesítése, vagy ezektől eltérő üzleti modell. Ennek eredményeképpen az egyes üzleti modellek elkülönítésére az alapján kerül sor, hogy milyen gyakoriak és jelentős értékűek az adott üzleti modellben tartott eszközök értékesítései. Mivel az üzleti modell besorolás a kezdeti megjelenítéskor történik meg, előfordulhat, hogy a későbbiekben a pénzáramok realizálása megváltozik a kezdeti becslésekhez képest, és így egy a kezdetitől eltérő besorolás lehet a megfelelő. Az IFRS 9 alapján az ilyen változások nem minden esetben vezetnek átsoroláshoz és a korábbi időszakok hibáinak javításához a meglévő pénzügyi eszközök esetében, viszont az újonnan vásárolt vagy keletkeztetett eszközök esetében az üzleti modell és az értékelési módszer megváltoztatásához vezethetnek.

Az Erste Banknál a hitelkockázat növekedése miatti értékesítés, a lejáratához közeli értékesítés, a ritka, nem visszatérő esemény miatti értékesítés (például a szabályozási háttér, adózási szabályok változása, nagyobb belső átszervezés, üzleti kombinációk vagy jelentős likviditási kockázat) nem zárja ki a „held to collect” (HTC) üzleti modellt, tehát amelynek célja, az eszköz lejáratig tartása és a szerződéses pénzáramok beszedése. A HTC üzleti modellből történő egyéb értékesítések hatását retrospektív módon vizsgálja az Erste Bank, és amennyiben meghalad egy előzetesen meghatározott küszöbértéket, vagy bármikor máskor, ha a jövőbeni várakozások módosulnak, az Erste Bank prospektív tesztet végez. Amennyiben a teszt eredménye szerint a jelenlegi üzleti modellben levő portfólió több mint 10%-a várhatóan – nem a fenti indokok miatt - eladásra kerül az élettartama alatt, akkor az összes újonnan vásárolt és keletkeztetett eszköz új üzleti modellbe kerül besorolásra.

Az Erste Bank az alábbi általános besorolás alóli kivételeket alkalmazza:

A magyar kormány a vállalati kötvénypiac likviditásának javítását célozva elindította a „növekedési kötvényprogramot” (NKP), ami a helyi nem-pénzügyi vállalatokat célozza előzetes kockázati besorolással. A program keretében az MNB körülbelül 1 550 milliárd forintot értékben a másodlagos piacon is vásárol kötvényeket az elsődleges IPO vásárlótól a programról az MNB hivatalos honlapján közzétett információk alapján (<https://www.mnb.hu/monetaris-politika/novekedesi-kotvenyprogram-nkp>).

Tekintettel a program lent részletezett tulajdonságaira, az Erste Hungary az alábbi általános szabályok alapján kategorizálja a kötvényeket:

- A „held to collect” (HtC) portfólióba kerülnek besorolásra azok a kötvények, amelyeknél a cél a szerződéses pénzáramok beszedése
- A „held to collect and sell” (HtCS) vagy „held for trading (HfT) portfólióba pedig azok a kötvények, amiket várhatóan megvásárol az MNB vagy más piaci szereplő.

Mivel a magyar vállalati kötvénypiac korai szakaszában jár, és a résztvevő kibocsátó vállalatok méretben és tevékenységi kör szempontjából változatos képet mutatnak, az Erste Bank a fenti általános logika mellett egyedi értékelést alkalmaz az üzleti modell egyedi meghatározására.

iii. Pénzügyi eszközök értékvesztése

A várható hitelezési veszteség modell alapvetően becslésen alapul, mivel folyamatosan szükséges a hitelezési kockázat szignifikáns emelkedésének és a várható hitelezési veszteségnek a vizsgálata anélkül, hogy erre a standard részletes útmutatást adna. A hitelezési kockázat emelkedésének vizsgálatára az Erste Bank konkrét értékelési szabályokat állapított meg, amelyek kvalitatív információkon és számszerű küszöbértékeken alapulnak. Szintén komplex feladatot jelent a hasonló eszközök csoportjainak létrehozása, mivel a hitelezési kockázat romlását kollektív alapon kell vizsgálni, mielőtt az egyedi információk rendelkezésre állnának az egyes instrumentumok szintjén. A várható hitelezési veszteség vizsgálata bonyolult modellekkel lehetséges, amelyek fizetésképtelenségre, illetve fizetésképtelenség esetén a veszteség mértékére vonatkozó múltbéli adatokon, illetve ezek extrapolációján alapulnak. Amennyiben ezek nem elégségesek, további egyedi becslések is bevonhatók korrigált pénzáramokkal és a különböző lehetséges jövőbeni alternatívák valószínűségével. Ezen felül az eszközök élettartamát modellezni kell a megújuló hitelkeretek várható jövőbeni lehívásaival.

A hitelezési kockázat jelentős növekedésének megállapításáról, a 12-hónapos és teljes élettartam ECL becslésének technikáiról, illetve a fizetésképtelenség definíciójáról a részletes információkat lásd a Kockázatkezelés fejezet 32. Hitelezési kockázat megjegyzésben. A hitelezési veszteségre képzett céltartalékokról a részletes információkat lásd a 18-as „Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök”, a 15-ös „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök” és a „Lizingügyletek” Megjegyzésekben.

Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök

A pénzügyi eszközök amortizált bekerülési értéken kerülnek megjelenítésre a mérlegben, ha azokat olyan üzleti modellben tartják, amelynek célja a szerződéses cash flow-k beszedése, és szerződéses cash flow-k kizárólag tőke és kamatfizetésből állnak (SPPI).

Ezeket az eszközöket amortizált bekerülési értéken kell bemutatni a mérlegben az alábbi sorokon: 'Amortizált bekerülési értéken értékelt eszközök', 'Vevő és egyéb követelések' és 'Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek'

A fent említett eszközcsoportoknál a kamatbevétel effektív kamatlábmódszerrel kerül meghatározásra és a 'Kamatbevételek' soron kerülnek bemutatásra. Az pénzügyi eszközökhöz kapcsolódó értékvesztés a 'Pénzügyi instrumentumok értékvesztése' soron kerül bemutatásra. Ezen eszközök kivezetéséből származó nyereségek és veszteségek (például az értékesítés) az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereség / veszteség” soron kerülnek bemutatásra.

Az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök jelentik legnagyobb tételt az Erste Bank mérlegében, mely magában foglalja az ügyfeleknek nyújtott hitelek túlnyomó többségét (kivéve az eredménnyel szemben valós értéken értékelt hiteleket), bankközi kihelyezéseket), a központi bankokban elhelyezett betéteket és az egyéb követelések összegeit.

Az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségekről további részletek a 17. Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek fejezetben találhatóak.

14) Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök

Készpénzként csak látra szóló jegybanki vagy egyéb pénzintézeti betétek kerülhetnek kimutatásra. A látra szóló betét kifejezés azt jelenti, hogy egy üzleti napon vagy 24 órán belül lehívható.

A Bank köteles akkora minimális tartalékot tartani a jegybanknál, amely az egy évnél rövidebb lejáratú belföldi ügyfélbetétei, külföldi ügyfelei devizabetétei és külföldi ügyfelei forintbetétei 1 százalékát teszi ki. A kötelező tartalékráta 5%-ra emelkedett 2022. októberétől. A kötelező minimum tartalék havi átlaga 2022. december 31-én 205,77 milliárd forint, 2021. december 31-én 41 milliárd forint volt. A kötelező minimum tartalék a „Készpénz és a Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök” között jelenik meg. A tartalékot mérlegtételekből számolják, és napi szinten kell teljesíteni. Ezért a kötelező minimum tartalék betétre nincs korlátozás.

millió forintban	2021	2022
Készpénz	22 892	32 907
A Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	92 567	568 233
Egyéb látra szóló betétek	15 797	2 161
Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	131 256	603 301

A Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök egyenlegének növekedése mögött a jelentősen megváltozott kamatkörnyezet áll. A részleteket lásd a C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN fejezetben.

15) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök

Az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök” az alábbi kategóriákba sorolhatók: „Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok”, „Hitelintézetekkel szembeni követelések” és „Ügyfelekkel szembeni követelések”. A kapcsolódó hitelezési veszteségek alakulása a 33. Hitelezési veszteségek alakulása megjegyzésben kerül bemutatásra.

Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok

Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok vásárlására különböző üzleti célok miatt kerülhet sor (ilyen például a belső/külső likviditási kockázati követelményeknek való megfelelés és a strukturális likviditási többlet hatékony kihelyezése, az Igazgatósági tagok által meghatározott stratégiai pozíciók elérése, ügyfélkapcsolatok létesítése és gondozása vagy a hitelezési üzletág és egyéb jövedelem teremtő támogatása). Közös tulajdonságuk, hogy nem várható ezen értékpapírok jelentős és gyakori értékesítése. További részletek a 'Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei' fejezet 'Üzleti modell teszt' részében található arról, hogy mely értékesítések felelnek meg a held to collect üzleti modellnek.

Bruttó könyv szerinti értékek és értékvesztések stage szerinti bontása

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	
2022									
Állami szféra	764 886	-	-	764 886	- 447	-	-	- 447	764 439
Hitelintézetek	407 649	-	-	407 649	- 377	-	-	- 377	407 272
Egyéb pénzügyi vállalkozások	5 650	-	-	5 650	- 13	-	-	- 13	5 637
Nem pénzügyi vállalkozások	54 490	9 359	1 369	65 218	- 164	- 365	- 871	- 1 400	63 818
Összesen	1 232 675	9 359	1 369	1 243 403	- 1 001	- 365	- 871	- 2 237	1 241 166

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	
2021									
Állami szféra	767 837	-	-	767 837	- 199	-	-	- 199	767 638
Hitelintézetek	333 805	-	-	333 805	- 448	-	-	- 448	333 357
Nem pénzügyi vállalkozások	59 138	2 035	-	61 173	- 151	- 24	-	- 175	60 998
Összesen	1 160 780	2 035	-	1 162 815	- 798	- 24	-	- 822	1 161 993

A kapcsolódó hitelezési veszteségek alakulása a 33. Hitelezési veszteségek alakulása megjegyzésben kerül bemutatásra az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok részben a Hitelezési kockázat változása – Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok táblában.

A Bank mérlegében nem volt POCI hitelviszonyt megtestesítő értékpapír 2022. december 31-én.

Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelintézetekkel szembeni követelések

Bruttó könyv szerinti értékek és értékvesztések stage szerinti bontása

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	
2022									
Magyar Nemzeti Bank	126 937	-	-	126 937	- 15	-	-	- 15	126 922
Hitelintézetek	274 536	-	-	274 536	- 267	-	-	- 267	274 269
Összesen	401 473	-	-	401 473	- 282	-	-	- 282	401 191

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	
2021									
Magyar Nemzeti Bank	512 807	-	-	512 807	- 72	-	-	- 72	512 735
Hitelintézetek	189 983	-	-	189 983	- 142	-	-	- 142	189 841
Összesen	702 790	-	-	702 790	- 214	-	-	- 214	702 576

A Bank mérlegében nem volt POCI Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelintézetekkel szembeni követelés.

A Magyar Nemzeti Bank soron kerül kimutatásra az MNB preferenciális letételhelyezési lehetőség. A programot az MNB 2019 januárjában indította a kkv-k támogatására fix kamatozású hiteltermék piaci biztosításával a résztvevő bankok 0%-os kamattal történő refinanszírozásával, maximum 10 éves futamidőre.

További elemként az MNB kedvezményes betéti lehetőséget biztosít a részt vevő bankok számára, kamatfelár alkalmazásával. A mögöttes összeg tartományait és maximumát az MNB a konstrukció kitétségével összefüggésben határozza meg.

A kapcsolódó hitelezési veszteségek alakulása a 33. Hitelezési veszteségek alakulása megjegyzésben kerül bemutatásra az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok részben a Hitelezési kockázat változása – Hitelintézetekkel szembeni követelések táblában.

Amortizált bekerülési értéken értékelt ügyfelekkel szembeni követelések

Bruttó könyv szerinti értékek és értékvesztések stage szerinti bontása

millió forintban	Bruttó érték					Értékvesztés					Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	
2022.12.31											
Állami szféra	152 632	172	-	8	152 812	- 9	- 3	-	-	- 12	152 800
Egyéb pénzügyi vállalkozások	110 070	117	39	-	110 226	- 841	- 6	- 32	-	- 879	109 347
Nem pénzügyi vállalkozások	615 769	243 800	17 659	6 861	884 089	- 2 937	- 9 324	- 9 104	- 1 147	- 22 512	861 577
Lakosság	666 474	100 068	34 194	11 741	812 477	- 3 998	- 11 573	- 23 818	- 3 480	- 42 869	769 608
Összesen	1 544 945	344 157	51 892	18 610	1 959 604	- 7 785	- 20 906	- 32 954	- 4 627	- 66 272	1 893 332

millió forintban	Bruttó érték					Értékvesztés					Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	
2021.12.31											
Állami szféra	5 521	11 290	-	8	16 819	-	- 18	-	- 3	- 21	16 798
Egyéb pénzügyi vállalkozások	77 710	74	19	-	77 803	- 323	- 4	- 15	-	- 342	77 461
Nem pénzügyi vállalkozások	495 285	131 198	18 909	9 333	654 725	- 2 161	- 5 154	- 9 432	- 1 689	- 18 436	636 289
Lakosság	631 488	159 163	29 729	14 777	835 157	- 2 896	- 16 759	- 17 111	- 4 570	- 41 336	793 821
Összesen	1 210 004	301 725	48 657	24 118	1 584 504	- 5 380	- 21 935	- 26 558	- 6 262	- 60 135	1 524 369

A kapcsolódó hitelezési veszteségek alakulása a 32. Hitelezési veszteségek alakulása megjegyzésben kerül bemutatásra az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok részben a Hitelezési kockázat változása – Ügyfelekkel szembeni követelések táblában.

Szerződésmódosítással érintett hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok

millió forintban	2021		2022	
	Amortizált bekerülési érték a módosítás előtt	Nettó módosításból eredő nyereség/veszteség	Amortizált bekerülési érték a módosítás előtt	Nettó módosításból eredő nyereség/veszteség
Hitelek és előlegek	299 134	3 410	134 129	5 773
Egyéb pénzügyi vállalkozások	80	1	125	-
Nem pénzügyi vállalkozások	111 642	477	39 751	737
Lakosság	187 412	2 932	94 253	5 036
Összesen	299 134	3 410	134 129	5 773

A Stage 1-es hitelek törlesztési moratóriumból adódó módosítási vesztesége növelte a hitelkockázattal kapcsolatos ráfordításokat. A részleteket lásd a Kockázatkezelési politika és stratégia fejezet Covid-19-el kapcsolatos részében.

Az Erste Bank Hungary szerződésmódosítással érintett hitelviszonyt megtestesítő instrumentumainak teljes állománya amortizált bekerülési értéken értékelt instrumentum 2022. december 31-én. Az instrumentumok közül 2022-ben 21 millió forintot tette ki az állomány, amely átsorolásra került Stage 2-be illetve Stage 3-ba, majd visszasorolásra került Stage 1-be (2021-ben nem volt ilyen állomány).

16) Vevő és egyéb követelések

Ezen a beszámolóson a faktoring ügyletekből származó követelések kerülnek kimutatásra.

Bruttó könyv szerinti értékek és értékvesztések stage szerinti bontása

millió forintban	Bruttó érték					Értékvesztés					Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	
2022											
Állami szféra	1 295	-	-	-	1 295	- 1	-	-	-	- 1	1 294
Hitelintézetek	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Egyéb pénzügyi vállalkozások	18 595	-	-	-	18 595	-	-	-	-	-	18 595
Nem pénzügyi vállalkozások	6 394	3 698	-	-	10 092	- 155	- 58	-	-	- 213	9 879
Lakosság	120	-	-	-	120	- 10	-	-	-	- 10	110
Összesen	26 404	3 699	-	-	30 103	- 166	- 58	-	-	- 224	29 879

Bruttó könyv szerinti értékek és értékvesztések stage szerinti bontása

millió forintban	Bruttó érték					Értékvesztés					Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	
2021											
Állami szféra	722	-	-	-	722	-	-	-	-	-	722
Egyéb pénzügyi vállalkozások	2 223	-	-	-	2 223	-	-	-	-	-	2 223
Nem pénzügyi vállalkozások	13 480	361	-	-	13 841	- 310	- 23	-	-	- 333	13 508
Összesen	16 425	361	-	-	16 786	- 310	- 23	-	-	- 333	16 453

A Vevő és egyéb követelések között nem volt POCI kategóriába sorolt tétel 2022. december 31-én.

A kapcsolódó hitelezési veszteségek alakulása a 33. Hitelezési veszteségek alakulása megjegyzésben kerül bemutatásra az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok részben a Hitelezési kockázat változása – Vevő és egyéb követelések táblában.

17) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek

A mérlegben az amortizált bekerülési értéken értékelt kötelezettségek az ‘Amortizált bekerülési értéken értékelt kötelezettségek soron kerülnek megjelenítésre. A sor további alábontásra kerül a következő kategóriákra: Hitelintézetek által elhelyezett betétek; Ügyfelek által elhelyezett betétek; Kibocsátott értékpapírok; Egyéb pénzügyi kötelezettségek.

A felmerült kamatráfordítások a „Kamatráfordítások” eredménykimutatás soron kerülnek bemutatásra. A kivezetésből eredő nyereségek és veszteségek a „Nem valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye” sorban kerülnek bemutatásra.

Hitelintézetek által elhelyezett betétek

millió forintban	2021	2022
Belföldi bankok betétei	524 090	620 006
Külföldi bankok betétei	76 028	302 896
ebből osztrák bankok betétei	75,495	297,099
ebből alárendelt kölcsöntőke kötelezettség	62,762	136,336
Összesen	600 118	922 902

Hitelintézetek által elhelyezett betétek – Hátrasorolt kötelezettségek

Lejárat	Névérték 2021		Névérték 2022		Kamatozás módja
	ezer EUR-ban	millió forintban	ezer EUR-ban	millió forintban	
2030. június 22	170 000	62 730	170 000	68 042	3M EURIBOR+ 1,85%, negyedéves kamatfizetés*
2030. december 15 ¹⁾	-	-	170 000	68 042	3M EURIBOR+ 3.46%, negyedéves kamatfizetés *
Hátrasorolt kötelezettségek összesen	170 000	62 730	340 000	136 084	

1) A Bank 2022. folyamán és 170 000 ezer euró (68 042 millió forint) névértékben vett fel új hátrasorolt kötelezettséget.

Ügyfelek által elhelyezett bankbetétek

millió forintban	2021	2022
Takarékbetétek	2 334	2 332
Egyéb betétek	3 032 566	3 410 929
Állami szektor	92 822	53 125
Kereskedelmi szektor	1 068 347	1 298 346
Lakossági ügyfelek	1 346 841	1 294 187
Egyéb pénzügyi szervezetek	524 556	765 271
Összesen	3 034 900	3 413 261

Kibocsátott értékpapírok

millió forintban	2021	Névérték 2021	2022	Névérték 2022
Kötvények	3 470	3 353	147 951	147 117
amelyből alárendelt kölcsöntőke kötelezettség	2 999	3 352	3 086	3 352
Letéti jegyek	799	799	790	790
Összesen	4 270	4 153	148 741	147 907

Kibocsátott kötvények – nem hátrasorolt kötelezettségek

A Bank jogelődje letéti jegyeket bocsátott ki, amelyek állománya évről évre csökken.

Kibocsátott kötvények, nem hátrasorolt értékpapírok 2022. december 31	ISIN-kód	Kibocsátás dátuma	Lejárat	Névérték millió forintban	Kamatozás módja
Kötvények					
10,80% ERSTE HUF 22-24 KÖTVÉNY	HU0000362033	2022.12.20	2024.12.19	3 677	rögzített kamat 10,8% éves kamatfizetés
ERSHUN 1 1/4 02/04/26	AT0000A2VCV4	2022.02.04	2026.02.04	140 088	- rögzített kamat 1,25% az első három évben éves kamatfizetés, a negyedik évben változó kamatozás, 3M EURIBOR+1,25%
Összesen				143 765	
Letéti jegyek	AT222222222	1990.01.01	2017.11.25	790	
Összesen				790	

Kibocsátott kötvények, nem hátrasorolt értékpapírok 2021. december 31	ISIN-kód	Kibocsátás dátuma	Lejárat	Névérték millió forintban	Kamatozás módja
Kötvények					
ERSTE USD KÖTVÉNY 2.4 2019-2022	HU0000358601	2019.01.03	2022.01.02	1.30	rögzített kamat, 2,40% éves kamatfizetés
Összesen				1.30	
Letéti jegyek	AT222222222	1990.01.01	2017.11.25	799	
Összesen				799	

Kibocsátott kötvények - hátrasorolt kötelezettségek

2022.12.31

Kibocsátó	Névérték millió forintban	Kibocsátás dátuma	Lejárat	Kamatozás módja
Erste Bank Hungary Zrt.	3,352	2014. március 28	2024. március 28	rögzített kamat: 0.9% p.a.;éves kamatfizetés; kibocsátva 49.92%
Hátrasorolt értékpapírok összesen	3,352			

2021.12.31

Kibocsátó	Névérték millió forintban	Kibocsátás dátuma	Lejárat	Kamatozás módja
Erste Bank Hungary Zrt.	3 352	2014.március 28	2024. március 28	rögzített kamat: 0.9% p.a.;éves kamatfizetés; kibocsátva 49.92%
Hátrasorolt értékpapírok összesen	3 352			

Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok

18) Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök

Egy hitelviszonyt megtestesítő instrumentumot az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken kell értékelni, amennyiben a szerződéses cash flow-ja megfelel az SPPI kritériumoknak (lásd a későbbi SPPI fejezetben), és olyan üzleti modellben tartják, amelynek célja mind a szerződéses cash flow-k beszedése és a pénzügyi eszköz értékesítése. A mérlegben ezeket a pénzügyi eszközök az „Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken pénzügyi eszközök” kategórián belül a „Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok” mérlegsorokon kerül bemutatásra.

A fent említett eszközcsoportoknál a kamatbevétel effektív kamatlábmódszerrel kerül meghatározásra és ‘Kamatbevételek’ soron kerülnek bemutatásra. Az eszközökhöz kapcsolódó értékvesztés a ‘Pénzügyi instrumentumok értékvesztése’ soron kerül elszámolásra az egyéb átfogó jövedelemmel szemben (OCI). Ezen eszközök kivezetéséből származó nyereségek és veszteségek (például az értékesítés) az „Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereség / veszteség” soron kerülnek bemutatásra. Az átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumokból eredő valós érték változás az egyéb átfogó jövedelemben kerül elszámolásra. A korábban átfogó jövedelemmel szemben kimutatott halmozott veszteség vagy nyereség jellegű tételek a pénzügyi eszköz kivezetésekor az eredménnyel szemben kerülnek elszámolásra, amely összegek a ‘Valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye’ soron kerülnek bemutatásra.

Az Erste Bank értékpapír befektetéseinek egy részét Egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékeli (FVOCI). A hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokhoz hasonlóan az ilyen típusú értékpapírokba befektetés különböző stratégiai, üzleti és likviditási okokból történhet. Ugyanakkor az FVOCI-n értékelt papírokba történő befektetés szerves részét képezi az értékesítéssel történő hozam elérése, amely elsősorban likviditási célt szolgál. Ennek eredményeként az FVOCI-n értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok elsődleges üzleti célja a szerződéses cash flow-k beszedése és az értékpapírok értékesítése révén hozam elérése. Bizonyos tőkeinstrumentumokba történő befektetések esetében, amelyeket az Erste Hungary nem kereskedési céllal tart, a Bank alkalmazza az egyéb átfogó jövedelemmel szembeni valós értékelési opciót. Ezt az opciót a stratégiai, jelentős banki üzleti kapcsolati befektetésekre alkalmazzák (a biztosítási üzletág kivételével).

A tárgyidőszaki valós érték változásból fakadó nyereséget vagy veszteséget az FVOCI-n értékelt instrumentumoknál az átfogó jövedelemben kell kimutatni. A halmozott nyereségeket vagy veszteségeket a saját tőke változás kimutatásában a „Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok nem realizált tartaléka” sor foglalja magában. Az egyéb átfogó jövedelemben elszámolt eredmény nem kerül átvezetésre a tárgyévi eredménykimutatásba. Ugyanakkor az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valóban értékelt tőkebefektetések kivezetése után az OCI-ban felhalmozott összeget az eredménytartalékba szükséges átvezetni.

Az FVOCI-n értékelt befektetésekből kapott osztalékokat az eredménykimutatás „Osztalékbevétel” során kell elszámolni. A mérlegben az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök a „Tőkeinstrumentumok” soron kerülnek bemutatásra az „Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök” mérlegcsoporton belül.

Hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok

Bruttó könyv szerinti értékek és értékvesztések stage szerinti bontása

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Amortizált bekerülési érték	Kumulált valós érték változás	Valós érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen			
2022											
Állami szféra	192 358	-	-	192 358	- 112	-	-	- 112	192 246	- 10 728	181 517
Nem pénzügyi vállalkozások	1 246	2 037	913	4 196	- 4	- 31	- 234	- 269	3 927	- 1 366	2 562
Összesen	193 604	2 037	913	196 554	- 116	- 31	- 234	- 381	196 173	- 12 094	184 079

Bruttó könyv szerinti értékek és értékvesztések stage szerinti bontása

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Amortizált bekerülési érték	Kumulált valós érték változás	Valós érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen			
2021											
Állami szféra	113 720	-	-	113 720	-29	-	-	-29	113 691	-3 509	110 182
Hitelintézetek	4 921	-	-	4 921	-7	-	-	-7	4 914	10	4 924
Nem pénzügyi vállalkozások	4 135	48	-	4 183	-21	-1	-	-22	4 161	-519	3 642
Összesen	122 776	48	-	122 824	-57	-1	-	-58	122 766	-4 018	118 748

Az IFRS 9 meghatározása szerint az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok bruttó könyv szerinti értéke megegyezik az értékvesztési korrekciót megelőző amortizált bekerülési értéken értékelt értékkel. A kumulált valós érték változás egyésíti az egyéb átfogó jövedelemben elszámolt értékvesztés hatását, illetve a valós érték elszámolását, amint azt az IFRS 9 előírja az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok tekintetében.

Az Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok között nem volt POCI kategóriába sorolt tétel 2022. december 31-én.

19) Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valósan értékelt pénzügyi eszközök – részesedést megtestesítő instrumentumok

Bizonyos, nem kereskedési célú részvénybefektetések esetében az Erste Hungary él az FVOCI-nál történő értékelés lehetőségével. Ez a választás a stratégiai, jelentős banki üzleti kapcsolati befektetésekre vonatkozik (a biztosítási üzletág kivételével). A tárgyidőszaki valós érték változásból fakadó nyereséget vagy veszteséget az FVOCI-n értékelt instrumentumoknál az átfogó jövedelemben kell kimutatni. A halmozott nyereségeket vagy veszteségeket a saját tőke változás kimutatásában a „Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok nem realizált tartaléka” sor foglalja magában. Az egyéb átfogó jövedelemben elszámolt eredmény nem kerül átvezetésre a tárgyévi eredménykimutatásba. Ugyanakkor az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valósan értékelt tőkebefektetések kivezetése után az OCI-ban felhalmozott összeget az eredménytartalékba szükséges átvezetni.

Az FVOCI-n értékelt befektetésekből kapott osztalékokat az eredménykimutatás „Osztalékbevételek” során kell elszámolni. A mérlegben az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök a „Tőkeinstrumentumok” soron kerülnek bemutatásra az „Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök” mérlegcsoporton belül.

Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok

Egy pénzügyi instrumentumot eredménnyel szemben valós értéken kell értékelni az alábbi esetekben.

Azokat a pénzügyi eszközöket, amelyek szerződéses pénzáramlásait nem felelnek meg az SPPI kritériumainak, eredménnyel szemben valós értéken kell értékelni. Az Erste Bank portfóliójában ez bizonyos ügyfélhiteleknel fordul elő, melynek fő oka, hogy a hiteltermékek olyan kamatjellemzőkkel rendelkeznek, amelyek nem felelnek meg az IFRS 9 által előírt kritériumoknak (részletesebben lásd a Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei' fejezet „SPPI-értékelés” című részében).

Az eredménnyel szemben valós értéken történő értékelés további oka lehet, hogy a pénzügyi instrumentumot olyan üzleti modell alapján tartja a Bank, melynek nem célja a szerződéses cash flow-k beszedése, illetve a szerződéses cash flow-k beszedése és az instrumentum értékesítése. Ezek a pénzügyi eszközöket általában lejáratuk előtt kerülnek értékesítésre. Az Erste Bank portfóliójában a kereskedelmi céllal tartott értékpapírokra jellemző.

Az Erste Bank élhet azzal az opcióval, hogy egy pénzügyi instrumentumot eredménnyel szemben valós értéken jelöl meg a kezdeti megjelenítésekor.

Az Erste Bank akkor alkalmazza ezt az opciót, ha olyan számviteli elszámolásból adódó eltéréseket szeretne semlegesíteni, illetve azok hatását jelentősen csökkenteni, melyek abból adódnának, ha nem alkalmazná ezt az opciót, illetve olyan elszámolást eredményeznének, amely során a pénzügyi eszköz amortizált bekerülési értéken vagy átfogó jövedelemmel szembeni valós értéken, míg a kapcsolódó derivatíva pedig eredménnyel szemben elszámolt valós értéken lenne értékelve.

A mérlegben az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok a „Kereskedési célú pénzügyi eszközök” soron, az „Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök”, valamint a „Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök” soron kerülnek bemutatásra. Az „eredménnyel szemben valós értéken értékelt nem kereskedési célú pénzügyi eszközök” között azok az ügyfélhitelek szerepelnek, melyek nem felelnek meg az SPPI kritériumoknak, de nem kereskedési célból tartják az adott pénzügyi eszközt.

A kereskedési célú tőkeinstrumentumokat eredménnyel szemben valós értéken értékeli az Erste Bank. Ezek az instrumentumok a mérlegben a „Kereskedési célú pénzügyi eszközök” („Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök”) mérlegsorban szerepelnek. A Bank eredménnyel szemben valós értéken értékeli azokat a tőkeinstrumentumokat is melyeket nem kereskedelmi céllal tart (kivéve, ha azokat az FVOCI-n jelölték meg). Ezek a tételek az 'Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök' soron szerepelnek a mérlegben a „Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok” alatt (22-es Megjegyzés).

IFRS 9 szempontból minden származékos ügylet kereskedési célúnak minősül. Ennek eredményeképpen FVPL kategóriába sorolandók. További részletek a 20. Származékos ügyletek megjegyzésben találhatóak.

Az eredménykimutatásban az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök hozama (nyeresége/vesztése) kamatbevételre, osztalékbevételre és valós érték változás nettó eredményére bontható, és ezeket a „Nettó kamatbevétel” és „Egyéb kamatjellegű bevételek” eredménykimutatás sorokon mutatja be a Bank.

Az FVPL kategóriába sorolandók a pénzügyi kötelezettségeken keletkezett negatív kamatok is. A tőkeinstrumentumok osztalékbevételét az „Osztalékbevétel” sorban mutatja be a Bank. A valós érték változásból fakadó nyereségek vagy veszteségek a kamat vagy osztalék bevételek levonásával kerülnek meghatározásra, és magukban foglalják a tranzakciós költségeket és a kezdeti költségeket is.

Ezek a „Valós értékelés nettó eredménye” sorban kerülnek bemutatásra. A kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök esetében és a „Nem valós értéken értékelt pénzügyi eszközök és kötelezettségek nettó eredménye” a nem kereskedelmi céllal tartott FVPL-en értékelt eszközök esetében. Az Erste Bank által nem konszolidált alapok esetében a kamat- vagy osztalékkomponens nincs elkülönítve a valós érték nyereségétől vagy veszteségétől.

Az eredménnyel szemben megjelölt pénzügyi kötelezettségek a kereskedelmi célú pénzügyi kötelezettségeket és a valós értéken megjelölt kötelezettségeket foglalják magukba. A mérlegben az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek a 'Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek', amit a 'Kereskedési célú származékos pénzügyi kötelezettségek' és az 'Egyéb kereskedési célú pénzügyi

kötelezettségek' alkot, illetve az 'Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek', amik a 'Kibocsátott értékpapírok'. Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségekhez kapcsolódó számviteli politikai részek a 20-as pontban a Származtatott pénzügyi instrumentumoknál, illetve a 23-as pontban az Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségeknél találhatóak.

20) Származékos ügyletek

Az Erste Bank származékos ügyleteket használ a kamat, deviza és egyéb piaci kockázatok kezelésére. Az Erste Bank által alkalmazott származékos ügyletek közé kamat swapok, határidős ügyletek, határidős kamat megállapodások, kamatopciók, deviza swapok, devizaopciók és hitel-nemteljesítési cserügyletek tartoznak.

A származékos ügyletek bemutatás szempontjából két részre vannak osztva:

- Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök/kötelezettségek és
- Fedezeti célú származékos pénzügyi eszközök/kötelezettségek

A származékos pénzügyi instrumentumok valós értéken vannak bemutatva a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban, pozitív valós érték esetén eszközként, negatív valós érték esetén pedig kötelezettségként. A származékos pénzügyi instrumentumok közül mind a banki könyvi, mind a kereskedési célú, fedezeti kapcsolatba be nem vont ügyletek a 'Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök' vagy 'Kereskedési célú származékos pénzügyi kötelezettségek' sorokon kerülnek kimutatásra. A fedezeti elszámolás alá tartozó ügyletek a 'Fedezeti célú származékos pénzügyi eszközök' vagy 'Fedezeti célú származékos pénzügyi kötelezettségek' között jelennek meg a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban.

A kereskedési célú származékos ügyletek valós érték változása az eredménykimutatás 'Kereskedési tevékenység nettó eredménye' során kerül elszámolásra. A kereskedési célú és a fedezeti kapcsolatba vont származékos ügyletek kamatbevétele vagy ráfordítása az 'Egyéb kamatjellegű bevételek' vagy 'Egyéb kamatjellegű ráfordítások' soron kerül elszámolásra a 'nettó kamateredmény' soron belül. A kamatbevétel vagy ráfordítás elszámolása az effektív kamathoz hasonlóan történik a származékos ügylet névértéke alapján és tartalmazza az amortizációt.

Kereskedési célú származékos pénzügyi instrumentumok

millió forintban	2021			2022		
	Névleges érték	Pozitív valós érték	Negatív valós érték	Névleges érték	Pozitív valós érték	Negatív valós érték
Kereskedési könyvekben tartott¹	7 178 248	40 746	34 865	7 082 405	81 394	81 722
Kamat	1 692 566	11 020	9 432	1 706 835	45 137	42 034
Deviza	5 485 682	29 726	25 433	5 375 570	36 257	39 688
Banki könyvekben tartott¹	365 033	14 388	5 293	1 117 005	54 228	39 295
Kamat	320 274	11 650	5 293	1 047 831	49 318	39 295
Deviza	44 759	2 738	-	69 174	4 910	-
Bruttó érték összesen	7 543 281	55 134	40 158	8 199 410	135 622	121 017
Összesen	7 543 281	55 134	40 158	8 199 410	135 622	121 017

- 1) A Kereskedési és Banki könyveket lásd részletesen a Kockázatkezelés fejezetben.

21) Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök

millió forintban	2021	2022
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	15 272	69,444
Állami szféra	4 244	981
Hitelintézetek	11 029	68,463
Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök	15 272	69,444

Az egyenlegek jelentős növekedése, illetve csökkenése mögött a piaci- és kamatkörnyezet jelentős változásai állnak. A részleteket lásd a C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN fejezetben.

22) Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök

millió forintban	2021		2022	
	Megjelölt	Kötelezően értékelt	Megjelölt	Kötelezően értékelt
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	-	1 611	-	2 809
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-	1 206	-	699
Állami szféra	-	-	-	-
Egyéb pénzügyi vállalkozások	-	1 206	-	699
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	-	270 896	-	311 321
Állami szféra	-	54	-	44
Nem pénzügyi vállalkozások	-	33	-	10
Lakosság	-	270 809	-	311 267
Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt és kötelezően valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	-	273 713	-	314 829
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	-	273 713	-	314 829

Az 'Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek' sor olyan lakossági hiteleket tartalmaz, melyek célja nem kizárólag a fennálló tőketartozás utáni tőke- és kamatfizetés beszedése, ennek a felmérését részletesen lásd a Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei, Kizárólag tőke és kamatfizetés (SPPI) teszt részben.

23) Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi kötelezettségek

Az Erste Bank eredménnyel szemben valós értéken értékeltként jelöl meg egy pénzügyi kötelezettséget, ha az:

- a besorolás megszűnteti vagy jelentősen csökkenti a számviteli hiba lehetőségét mintha az amortizált bekerülési értéken lett volna értékelve; vagy
- hibrid szerződést az FVPL-en kerül megjelölésre, ha nem leválasztható beágyazott derivatívát is tartalmaz.

A mérlegben a valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek a 'Kereskedelmi célú pénzügyi kötelezettségek' soron belül az 'Egyéb kereskedelmi célú pénzügyi kötelezettségek' és a Derivatívák' sorokon kerülnek bemutatásra. Az 'Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek' soron mutatjuk ki a 'Kibocsátott értékpapírok'-at. A kamatot az eredménykimutatás 'Egyéb kamatjellegű ráfordítások' soron, a 'Nettó kamatbevétel'-ek között mutatjuk ki. A valós érték változásából eredő, kamatráfördítést nem tartalmazó nyereségek és veszteségek a 'Valós értékelés nettó eredménye' soron kerülnek bemutatásra. A pénzügyi kötelezettségek hitelkockázatából eredő valós érték változása az „Hitelkockázati tartalék” soron kerül bemutatásra. A felhalmozott valós érték változást az Átfogó jövedelemben kell megjeleníteni. Az átfogó jövedelemben felhalmozott összeg soha nem kerül átvezetésre az eredménybe, kivéve az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek kivezetése esetén.

Az átfogó jövedelemmel szemben elszámolt halmozott tételek a kötelezettségek eredeti hitelkockázati felárával számolt diszkontált jelenértéke és valós értéke közötti különbözetből adódnak. A kötelezettség eredeti kockázati felárral való jelenértékének számításakor a diszkontáláshoz használt ráta a kamatrátá (swap hozam) és eredeti kockázati felár összege. Az eredeti kockázati felár a kezdeti

megjelenítéskor kerül megállapításra és a teljes hozam, valamint a piacon megfigyelhető kamat (swap hozam) különbségét fejezi ki. A nettó jelenérték számításához használt kezdeti kockázati felár a teljes futamidő alatt változatlan marad. A kötelezettség hitelezési kockázatból eredő valósérték változása, amely az egyéb átfogó jövedelemmel szemben kerül elszámolásra, a futamidő kezdetét és végét jelentő két időpont között különbségként jelenik meg a hitelkockázat tekintetében. Az egyéb átfogó jövedelemben felhalmozott összeg a pénzügyi kötelezettségek diszkontált jelenértékének és valós értékének különbségéből származik.

Pénzügyi instrumentumok – egyéb bemutatandó tételek

24) A pénzügyi instrumentumok valós értéke

Valós értéken értékelt pénzügyi eszközök

Az Erste Bank elsősorban külső adatforrásokra támaszkodik a valós érték meghatározásakor. Azok a pénzügyi instrumentumok, amelyek valós értékét a jegyzett piaci árak alapján határozzák meg, jellemzően tőzsdén jegyzett értékpapírok és derivatívák, valamint a likvid tőzsdén kívüli kötvények.

A pénzügyi beszámolóban szereplő azon eszközök és források valós értékét, melyek ára a pénzpiacon közvetlenül nem figyelhető meg, különböző értékelési technikákkal – ideértve a matematikai modellezést is – kerülnek árazásra. E modellek az elérhető piaci adatokból számolnak, megfigyelhető adatok hiányában pedig szakértői becslést alkalmazva kerül kiszámításra az érintett ügyletek valós értéke. Az értékelési modellekről, valós érték hierarchiáról, a pénzügyi instrumentumok valós értékéről szóló részletes bemutatás ezen pont további részében található. Az Erste Bankcsoport döntése alapján a tőzsdén kívüli származékos ügyletek valós érték számításakor nincs finanszírozási kockázati korrekció (Funding Valuation Adjustment, FVA).

A Bankcsoport a pénzügyi instrumentumok valós érték számítását rendszeres időközönként elvégzi.

Valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok

Az értékelési modellek és paraméterek leírása

Az Erste Bank olyan értékelő modelleket használ, amelyek belső tesztelésen estek át, az értékeléshez használt paraméterek (mint például kamatláb, árfolyam, volatilitás, hitelfelár) pedig független árforrásból származik.

Hitelek. Az IFRS 9 szabályozás gyökeresen megváltoztatta a hitelek számviteli klasszifikációját. Az SPPI (solely payments of principal and interest) tesztnek meg nem felelő hiteleket valós értéken kell értékelni. A hitelek valóértékének meghatározásához használt módszertan az egyszerű jelenérték számítás, ahol a várható pénzáramok egy olyan kamattal vannak diszkontálva, ami annak érdekében, hogy konzisztens legyen a valós értékelés definíciójával tartalmazza a nem piaci kockázatokért felszámolt kamatprémiumot is. A hitelkockázatot a szerződéses pénzáramok korrekciója veszi figyelembe, ami tartalmazza az ügyfél várható csődvalószínűségét és az ehhez kapcsolódó veszteséget is. Ezeket a korrigált pénzáramok egy olyan effektív diszkontrátával vannak értékelve, amely már tartalmazza a többi kockázati és költség komponensét.

Értékpapírok. Egyszerű (fix és változó kamatozású) értékpapírok árazása a jövőbeli pénzáramok diszkontálásával történik, a diszkontgörbe megfelel az adott devizanemnek és elvárt felárnak. A felár korrekciót általában a kibocsátó felára határozza meg. Ha nincs az adott kibocsátóra elérhető görbe, akkor a felárat valamilyen proxy eszközökből származtatható, figyelembe véve az eszköz profiljának a különbségét. Ha nincs elérhető közeli proxy, akkor a felár korrekció más információ alapján kerül becslésre beleértve a belső minősítésen és csőd-kockázat becslésen alapuló hitelfelárat, illetve szakértői becslést. Bonyolultabb értékpapírok esetében (pl.: opciós tulajdonságokkal rendelkező papírok, mint a visszahívható papírok kamatküszöbök, indexhez kötött stb.) a valós értéket a diszkontált pénzáram modellek és kifinomultabb modellezési technikák, beleértve az OTC derivatívák értékeléséhez használt modellek kombinálásával lehet meghatározni.

Nem kereskedési részvénypozíciók: azoknak az instrumentumoknak, amelyeknek megfigyelhető az értéke valamilyen aktív piacon, a megfigyelhető ár alapján történik az értékelése. Nem megfigyelhető ár esetén a bankcsoport belső sztenderd értékelési módszertan alapján számolja ki a piaci értéket a modellben alkalmazott input paraméterek belső becslésével

Kötelezettségek: Az eredmény kimutatásban közvetlenül megjelenő valósan értékelt kötelezettsége az Erste Banknak csak az Erste Jelzálogbank jelzálogkötvényei között van. Ezeknek az eszközöknek a valós érték meghatározásánál az alapot a kapcsolódó, azonos lejáratú államkötvény jegyzett ára és a jelzálogkötvényeknek az állampapírok feletti hozama jelenti.

OTC származtatott pénzügyi eszközök. A likvid piacokon kereskedett származtatott eszközök (pl.: kamatsere ügyletek, opciók, deviza forwardok és opciók) értékelése sztenderd modellekkel történik. A modellek kalibrálása piaci árjegyzésekből történik (beleértve az implikált volatilitásokat is.) Azokra az eszközökre, amelyeknél a piac kevésbé likvid, az adatok ritkább tranzakciókból származnak, vagy extrapolációs technikák kerülnek alkalmazásra.

Az OTC derivatívákra a partnerkockázatra hitelértékelési kiigazítás (credit valuation adjustment CVA) és a saját csőd-kockázatra kötelezettségértékelési kiigazítás (debit valuation adjustment DVA) kerül alkalmazásra. A CVA esetében a kiigazítás alapja a minden

derivatívának a várható pozitív értéke, illetve a partner hitelminősége. A DVA alapja a várható negatív érték és az Erste Bank hitelminősége. Az Erste csoport egy olyan megközelítést vezetett be, amelyikben a várható kitétségek modellezése opciós replikációs stratégián alapul. Azoknál a termékeknél, ahol az opciós replikáció nem alkalmazható, a kitétség Monte-Carlo szimulációs technikával kerül meghatározásra. A leginkább releváns termékekre és portfóliókra ez a két technika kerül alkalmazásra. A többi termék esetében a módszertan a piac érték és egy add-on összegéből áll elő. Azoknál a partnereknél, amelyeket nem kereskednek aktív piacon, a csődvalószínűségek (PD) megállapítása belső PD-kből történik, a közép-európai piacon jelenlévő likvid cégek csoportjából. A piaci alapú értékelések ezt alkalmazzák. Az Erste Csoport csődvalószínűségének értéke az Erste Csoport kibocsátásainak visszavásárlási szintjéből származik. Azokkal a partnerekkel, akikkel CSA szerződés van érvényben nincs CVA feltéve, hogy a küszöbérték immateriális.

A fent leírt módszertan alapján a felhalmozott CVA korrekció 178 millió forint volt (113 millió forint 2021-ben) és a teljes DVA korrekció 337 millió forint (47 millió forint 2021-ben).

Validáció és kontroll

A pénzügyi eszközök valós érték számításához kapcsolódó felelősség független a kereskedési egységektől. Ezen felül az Erste Bankcsoport létrehozott egy független validációs egységet, hogy biztosítsa a felelősségi körök szétválasztását a modellezés, valós érték számítás és modell validációs feladatok között. A modellfejlesztéstől független modellvalidációs egység célja, hogy értékelje az alkalmazásra választott modellek szakmai megalapozottságát, a bemenő (piaci) adatok megfelelését és a modellkalibráció folyamatát.

Valós érték hierarchia

A valósan értékelt pénzügyi eszközök és kötelezettségek az IFRS valós értéke hierarchiában három szintre vannak sorolva.

A valós érték hierarchia 1. szintje

A pénzügyi eszközök valós értéke az 1. szintre van besorolva, amennyiben azt aktív piacon azonos pénzügyi eszköz jegyzett követelés vagy kötelezettség árából van meghatározva. Pontosabban az értékelt valós érték megfelel az 1. szintnek, ha folyamatosan megfelelő gyakoriságú, volumenű és konzisztens árazású tranzakciók történnek.

Ez magában foglalja a tőzsdén kereskedett származtatott ügyleteket, (futures ügyleteket, opciókat), részvényeket, államkötvényeket és minden más kötvényt és alapot, amit magas likviditású aktív piacon kereskednek.

A valós érték hierarchia 2. szintje

Abban az esetben, ha az értékelés piaci jegyzésen alapul, de a korlátozott likviditás miatt (a rendelkezésre álló likviditási mutatók alapján) a piac nem minősül aktívnak, az eszköz a második szintre van sorolva. Ha nincs elérhető piaci ár, a valós értékelés piaci jegyzéseket használó értékelő modelleken alapul. Ha az értékelő modell minden jelentős bemeneti paramétere megfigyelhető piaci adaton alapul, akkor az eszköz a valós érték hierarchia 2. szintjéhez tartozik. A 2. szintű értékeléshez a hozamgörbék, hitelfelárak és implikált volatilitások a használt megfigyelhető piaci paraméterek.

Ebbe a kategóriába tartoznak az OTC derivatívák, kevésbé likvid részvények, kötvények és alapok.

A valós érték hierarchia 3. szintje

Néhány esetben a valós érték sem megfelelő gyakoriságú jegyzett piaci árból sem olyan értékelő modellekből nem határozható meg, amelyek kizárólag piacon megfigyelhető áron alapulnak. Ezekben az esetekben azokat egyedi értékelő paramétereket, amelyek nem megfigyelhetők a piacon, megfelelő piaci feltételezések alapján becsültek. Ha bármilyen nem megfigyelhető bemeneti paraméter az értékelési modell szempontjából szignifikáns, vagy a piaci árjegyzés ritkán van felülvizsgálva az eszköz a valós értékelési hierarchiában 3. szintűnek minősül. A 3. szintű értékeléseknél a megfigyelhető paramétereken túl tipikusan a historikus PD-k és LGD-ken alapuló hitelkockázati felárak tekinthetők meg nem figyelhető paramétereknek. Ide sorolhatóak a kereskedett értékpapírok, részvények az IFRS 9 alatti valósan értékelt hitelportfólió és a jelzálog kötvények. Egy pénzügyi instrumentum valós érték hierarchiában történő átsorolása 1. szintről 2-es vagy 3-as szintre, illetve alacsonyabb szintekről magasabb szintre besorolása a fentebb leírt kritériumok megszűnése vagy az azoknak való megfelelés alapján történhet meg.

Az alábbi táblázat a valós értéken értékelt instrumentumok értékét mutatja be az értékelési módszerük valós érték hierarchia besorolása alapján:

Valós értéken értékelt instrumentumok valós érték hierarchia szint alapján

millió forintban	31.12.2021				31.12.2022			
	Level 1	Level 2	Level 3	Összesen	Level 1	Level 2	Level 3	Összesen
Eszközök								
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	3 876	66 530	-	70 406	318	204 605	142	205 065
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	-	55 133	-	55 133	-	135 479	142	135 621
Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök	3 876	11 397	-	15 273	318	69 126	-	69 444
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	-	-	273 712	273 712	831	-	313 998	314 829
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	-	-	1 611	1 611	831	-	1 978	2 809
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-	-	1 207	1 207	-	-	699	699
Hitelek és előlegek	-	-	270 896	270 896	-	-	311 321	311 321
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	79 648	38 085	1 016	118 749	87 726	93 821	2 533	184 080
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	79 648	38 085	1 016	118 749	87 726	93 821	2 533	184 080
Eszközök összesen	83 524	104 615	274 728	462 867	88 875	298 426	316 673	703 974
Források								
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	-	40 158	-	40 158	-	- 119 987	- 1 030	- 121 017
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	-	40 158	-	40 158	-	- 119 987	- 1 030	- 121 017
Kötelezettségek összesen	-	40 158	-	40 158	-	- 119 987	- 1 030	- 121 017

A pozícióknak a megfelelő szintekre történő besorolása a riportálási periódus végén történik.

A 3. szintre sorolt pénzügyi eszközök értékelési folyamata

Egy 3. szintű pénzügyi eszköz értékelése egy vagy több olyan szignifikáns bemeneti paramétert tartalmaz, ami közvetlenül nem figyelhető meg a piacon, ezért kiegészítő áellenőrző lépéseket kell tenni. Ebbe egyebek mellett beletartozik a releváns historikus adatok felülvizsgálata, és hasonló tranzakciókhoz viszonyítás. Ez szakértői becsléseket is tartalmaz. További részletek a használt bemeneti paraméterekről és az érzékenységvizsgálatról az alfejezetben találhatóak. A 3. szintű pénzügyi eszközök érzékenységvizsgálata és alkalmazott paraméterei a lenti táblázatban láthatóak.

Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kötelezettségek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
összesen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

A 3. szinten belüli pénzügyi eszközök a következő kategóriákba sorolhatóak:

Származtatott eszközök piaci értéke, ahol a hitelértékelési kiigazításnak (CVA) van materiális hatása, ami meg nem figyelhető paramétereken alapul (a PD-k és LGDk belső becslésén)

Nem likvid kötvények, részvények és alapok, amelyeket nem jegyeznek aktív piacon, ahol vagy értékelő modelletek kell használni nem megfigyelhető változókkal (pl.: hitelfelárak) vagy olyan bróker jegyzéseket, amelyek nem sorolhatóak az 1. vagy 2. szintre

Hitelek, amelyek nem felelnek meg a szerződés szerinti pénzáram feltételnek.

A 3. szintű mérésnél alkalmazott nem megfigyelhető bemeneti paraméterek és érzékenységi vizsgálat

Abban az esetben, ha a pénzügyi eszköz valós értékének a mérése nem piacon megfigyelhető bemeneti paraméterekből történik, akkor ezeket a paramétereket alternatív paraméterekkel is meg lehet állapítani. A mérleg elkészítéséhez olyan paraméterek használatára került sor, amelyek a riport készítés idején aktuális piaci helyzetet tükrözik.

A 3. szintű méréseknél használt meg nem figyelhető értékelési paraméterek terjedelme

Pénzügyi eszközök	Instrumentum típus	Valós érték		Értékelési módszer	Jelentős, nem megfigyelhető bemeneti paraméterek	Nem megfigyelhető bemeneti paraméterek tartománya (súlyozott átlag)
		millió forintban				
2022.December 31						
Származékos ügyletek pozitív valós értéke	Swap-ok			Diszkontált cash flow és opciós modellek a CVA-val módosított lehetséges jövőbeli kitettség alapján	PD	0,05%- 1.79%
					LGD	60%
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	Fix és változó kamatozású kötvények			Diszkontált cash flow	Hitelfelár	na
					Hitelek	Diszkontált cash flow
			LGD	<u>0,02%-100% (23,7%)</u>		

Pénzügyi eszközök	Instrumentum típus	Valós érték		Értékelési módszer	Jelentős, nem megfigyelhető bemeneti paraméterek	Nem megfigyelhető bemeneti paraméterek tartománya (súlyozott átlag)
		millió forintban				
2021.December 31.						
Származékos ügyletek pozitív valós értéke	Swap-ok			Diszkontált cash flow és opciós modellek a CVA-val módosított lehetséges jövőbeli kitettség alapján	PD	0,66%-3,03%
					LGD	60%
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	Fix és változó kamatozású kötvények			Diszkontált cash flow	Hitelfelár	na
					Hitelek	Diszkontált cash flow
			LGD	<u>0,02%-98,88%(23,58%)</u>		

Termékenkénti érzékenység vizsgálat lehetséges alternatívák használatával

millió forintban	2021		2022	
	Valós érték változás		Valós érték változás	
	Pozitív	Negatív	Pozitív	Negatív
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	-	-	35	-34
Eredménykimutatás	-	-	35	-34
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	153	-243	97	-151
Eredménykimutatás	60	-120	35	-70
Egyéb átfogó jövedelem	93	-123	62	-81
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	161	-161	198	-198
Eredménykimutatás	161	-161	198	-198
Egyéb átfogó jövedelem	-	-	-	-
Hitelek és előlegek	6 309	-16 186	6 158	-18 346
Eredménykimutatás	6 309	-16 186	6 158	-18 346
Összesen	6 623	-16 591	6 488	-18 729
Eredménykimutatás	6 530	-16 468	6 426	-18 648
Egyéb átfogó jövedelem	92	-123	62	-81

A fenti hatások mérésénél a legfontosabb a PD-k és LGD-k változása (a származtatott ügyletek CVA-jához). A PD és LGD növekedése (csökkenése) csökkenti (növeli) a vonatkozó valós értékeket. Pozitív korrelációs hatások a PD-k és LGD-k között nem kerültek figyelembe vételre az érzékenység vizsgálat során. Nem kereskedési könyvi részvényeknél a tőke költség számításánál használt bemeneti paraméterek önmagában vett növelése (csökkentése) alacsonyabb (magasabb) valós értéket eredményez.)

Az érzékenység vizsgálatok során a meg nem figyelhető bemeneti paramétereknek a következő lehetséges tartományát vizsgáljuk:

- _ értékpapíroknál a hitelfelárak esetében +100 bázispont és -75 bázispont
- _ részvényhez kapcsolódó eszközöknél az ár tartománya -10% és + 5%
- _ nem jegyzett részvényeknél az ár tartománya -10% és 10% (a VISA értékpapír a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok kategóriában szerepel a tőkeinstrumentumokhoz hasonló szerződéses jellemzők miatt)
- _ a származtatott eszközök CVA-jánál a PD felminősítés/leminősítés egy besorolással, illetve az LGD változása -5% és +10%
- _ hiteleknel a PD felminősítés/leminősítés 1%, az LGD -5% és +10% a hitelfelár +100 bázispont és -75 bázispont

Nem valós értéken nyilvántartott pénzügyi instrumentumok valós értéke:

2022	Könyv szerinti érték	Valós érték	Aktív piacon jegyzett piaci árak, Level 1	Megfigyelhető piaci árakat alkalmazó modell, Level 2	Nem megfigyelhető alapadatokat alkalmazó modell, Level 3
millió forintban					
Eszközök	4 138 990	3 801 743	1 141 723	411 998	2 248 022
Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	603 301	603 301	603 301	-	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 241 166	976 033	538 422	411 998	25 613
Hitelek és előlegek	2 294 523	2 222 409	-	-	2 222 409
Források	- 4 484 904	- 4 393 379	-	- 131 517	- 4 261 862
Hitelintézetek által elhelyezett betétek (nem alárendelt)	- 786 566	- 716 702	-	-	- 716 702
Ügyfelek által elhelyezett betétek	- 3 413 261	- 3 413 485	-	-	- 3 413 485
Kibocsátott értékpapírok	- 148 741	- 132 346	-	- 131 517	- 829
Hátrasorolt kötelezettségek	- 136 336	- 130 846	-	-	- 130 846
2021	Könyv szerinti érték	Valós érték	Aktív piacon jegyzett piaci árak, Level 1	Megfigyelhető piaci árakat alkalmazó modell, Level 2	Nem megfigyelhető alapadatokat alkalmazó modell, Level 3
millió forintban					
Eszközök	3 520 194	3 398 228	717 804	454 858	2 225 566
Készpénz	22 892	22 892	22 892	-	-
Pénzeszköz egyenértékesek ¹⁾	108 364	108 364	-	108 364	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 161 993	1 067 324	694 912	346 494	25 918
Hitelek és előlegek	2 226 945	2 199 648	-	-	2 199 648
Források	- 3 643 884	- 3 691 869	-	3 585	- 3 688 285
Hitelintézetek által elhelyezett betétek (nem alárendelt)	- 600 118	- 599 488	-	-	- 599 488
Ügyfelek által elhelyezett betétek	- 3 034 900	- 3 083 361	-	-	- 3 083 361
Kibocsátott értékpapírok	- 4 269	- 4 423	-	3 585	- 839
Hátrasorolt kötelezettségek	- 4 596	- 4 596	-	-	- 4 596

1) A 'Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek – Pénzeszköz egyenértékesek' sor látra szóló bankközi betéteket tartalmaz.

Az ügyfelekkel és pénzügyi intézményekkel szembeni hitelek és követelések valós értéknek számítása a jövőbeli pénzáramok diszkontálásával történik figyelembe véve a kamat és hitelfelár hatásokat is. A kamat hatása a piaci kamatok mozgásán alapul, míg a hitelfelárak változásának az alapja belső kockázati számításoknál használt PD-k és LGD-k. A valós érték számításoknál a hitelek és követelések az értékelési mód, a hitelminősítés, lejárat és ország szerint homogén csoportokba lettek osztva.

Az amortizált bekerülési értéken nyilvántartott értékpapírok valós értéke vagy közvetlen piaci jegyzésekből származnak vagy megfigyelhető bemeneti paraméterek (pl. hozamgörbe) alapján határozhatóak meg.

A betétek és más kötelezettségek valós értékének becslése figyelembe veszi a jelenlegi kamatkörnyezetet és a saját hitelfelárat. Ezek a pozíciók a 3. szinthez vannak sorolva. Szerződéses lejárat nélküli kötelezettségek (pl.: látra szóló betétek esetében a névérték képezi a valós érték minimumát.

Az amortizált bekerülési értéken értékelt kibocsátott kötvények és alárendelt kötelezettségek valós értéke – amennyiben elérhetőek - vagy piaci áron, vagy megfigyelhető piaci paramétereken alapul. Azoknál a kibocsátott kötvényeknél, amelyeknél nem érhetőek el piaci

árjegyzések, a valós értéke számítása a jövőbeli pénzáramok diszkontálásából származnak. Az Erste Bank saját hitelkockázatára vonatkozó felár korrekciónak az alapja a saját kibocsátások visszavásárlási szintje.

25) Fedezeti elszámolás

Az Erste Banknak 2016 óta nincs fedezeti kapcsolatba bevont ügylete.

26) Nettó módon történő bemutatás

A pénzügyi eszközök és pénzügyi források egymással szemben történő realizálására és a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban nettó módon történő megjelenítésére, akkor, és kizárólag akkor kerül sor, ha aktuálisan érvényesíthető törvényes jog értelmében lehetőség van a kimutatott összegek nettósítására és a nettó elszámolás szándéka fennáll, vagy lehetőség van az eszköz realizálására és a forrás egyidejű elszámolására.

A lenti táblázatok tartalmazzák az összes visszavásárlási megállapodást, valamint minden származékos ügyletet, ahol ISDA megállapodás teszi lehetővé a nettó módon történő bemutatást.

2022

Nettósítás és beszámítási megállapodások tárgyát képező pénzügyi eszközök - 2022

millió forintban	Bruttó összeg a mérlegben	A pénzügyi kötelezettségekbe beszámított összegek	Nettó összeg a mérlegben	A mérlegben nem nettó módon bemutatott nettósítási és beszámítási megállapodások tárgyát képező ügyletek esetleges nettósítási hatásai			Nettó összeg beszámítási megállapodás alapján
				Pénzügyi instrumen- tumok	Kapott készpénz biztosíték	Kapott nem pénzbeli pénzügyi biztosíték	
				Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	135 622	-	
Összesen	135 622	-	135 622	70 359	-	-	65 263

Nettósítás és beszámítási megállapodások tárgyát képező pénzügyi kötelezettségek - 2022

millió forintban	Bruttó összeg a mérlegben	A pénzügyi eszközökbe beszámított összegek	Nettó összeg a mérlegben	A mérlegben nem nettó módon bemutatott nettósítási és beszámítási megállapodások tárgyát képező ügyletek esetleges nettósítási hatásai			Nettó összeg beszámítási megállapodás alapján
				Pénzügyi instrumen- tumok	Kapott készpénz biztosíték	Kapott nem pénzbeli pénzügyi biztosíték	
				Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	121 017	-	
Visszavásárlási megállapodások	134 966	-	134 966	-	-	134 669	297
Total	255 983	-	255 983	70 359	-	134 669	50 955

2021

Nettósítás és beszámítási megállapodások tárgyát képező pénzügyi eszközök - 2021

millió forintban	Bruttó összeg a mérlegben	A pénzügyi kötelezettségekbe beszámított összegek	Nettó összeg a mérlegben	A mérlegben nem nettó módon bemutatott nettósítási és beszámítási megállapodások tárgyát képező ügyletek esetleges nettósítási hatásai			Nettó összeg beszámítási megállapodás alapján
				Pénzügyi instrumen- tumok	Kapott készpénz biztosíték	Kapott nem pénzbeli pénzügyi biztosíték	
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	55 134	-	55 134	23 277	-	-	31 857
Összesen	55 134	-	55 134	23 277	-	-	31 857

Nettósítás és beszámítási megállapodások tárgyát képező pénzügyi kötelezettségek - 2021

millió forintban	Bruttó összeg a mérlegben	A pénzügyi eszközökbe beszámított összegek	Nettó összeg a mérlegben	A mérlegben nem nettó módon bemutatott nettósítási és beszámítási megállapodások tárgyát képező ügyletek esetleges nettósítási hatásai			Nettó összeg beszámítási megállapodás alapján
				Pénzügyi instrumen- tumok	Kapott készpénz biztosíték	Kapott nem pénzbeli pénzügyi biztosíték	
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	40 158	-	40 158	23 277	-	-	16 881
Visszavásárlási megállapodások	7 186	-	7 186	-	-	7 186	-
Total	47 344	-	47 344	23 277	-	7 186	16 881

Az Erste Bank Hungary a visszavásárlási megállapodásokat és a nettósítási megállapodásokat alkalmazza a származékos és finanszírozási ügyletek hitelkockázatának csökkentésére. Ezek potenciális ellentételezési megállapodásoknak minősülnek. A nettósítási megállapodások olyan partnerek esetében relevánsak, amelyekkel szemben a Bank több származékos szerződéssel is rendelkezik. Ezek a megállapodások biztosítják a szerződések nettó elszámolását bármelyik fél fizetéseképtelensége esetén. A származékos ügyletek esetében a nettósítási megállapodások eredményeként elszámolt eszközök és kötelezettségek értéke a „Pénzügyi instrumentumok” oszlopban kerül bemutatásra. Ha a nettó készpénzes vagy nem pénzbeli pénzügyi biztosítékkal is biztosítják, ezek hatása a „Kapott készpénz biztosíték” és a „Kapott nem pénzbeli pénzügyi biztosíték” oszlopokban kerül bemutatásra.

A visszavásárlási megállapodások elsősorban finanszírozási ügyletek, amelyek értékpapírok eladását, majd egy későbbi előre meghatározott időpontban és előre meghatározott áron történő visszavásárlását jelentik. Az ügylet lényege, hogy az átadott értékpapír a kölcsönt nyújtó félnél marad és biztosítékként szolgál, amennyiben az adós nem tudja teljesíteni a kötelezettségeit. A visszavásárlási megállapodások nettósításának hatása a "Kapott nem pénzbeli pénzügyi biztosíték" oszlopban jelenik meg. A biztosíték az átadott értékpapírok valós értékén kerül bemutatásra. Abban az esetben, ha a biztosíték valós értéke meghaladja a visszavásárlási ügylethez kapcsolódó követelés/kötelezettség könyv szerinti értékét, a kimutatott értéket a könyv szerinti értékre kell csökkenteni. A fennmaradó pozíció készpénzzel biztosítható. Az ilyen tranzakciókban részt vevő készpénz és nem pénzbeli fedezet felhasználása nem megengedett, amíg az biztosítékként van megjelölve.

27) Pénzügyi eszközök átadása/átvétele - Értékpapír-kölcsönzési és visszavásárlási tranzakciók

Visszavásárlás és fordított visszavásárlási megállapodások

A meghatározott jövőbeli dátumon történő visszavásárlási megállapodás keretében eladott értékpapírok nem kerülnek kivezetésre a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásból, mivel az Erste Bank lényegében megtartja a tulajdonjoghoz kapcsolódó összes kockázatot és hasznot. Az ilyen tranzakciók „repó” vagy „eladási és visszavásárlási megállapodás” néven is ismertek. Az Erste Bank marad a kedvezményezettje minden kamatnak vagy egyéb az értékpapírhoz kapcsolódó bevételnek a repó időtartama alatt. Ezeket a kifizetéseket figyelembe veszik a visszavásárlási ár meghatározásakor.

Az ügylethez kapcsolódó kapott pénzügyi összeg a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban eszközként kerül kimutatásra, forrásként kimutatott visszaadási kötelezettséggel együtt az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek” soron belül a „Hitelintézetek által elhelyezett betétek” vagy „Ügyfelek által elhelyezett betétek” soron, amely tükrözi a tranzakció gazdasági tartalmát, vagyis hitel az Erste Bank számára. Az eladási és visszavásárlási ár közötti különbséget kamatráfordításként kezeli az Erste Bank és a „Nettó kamatbevétel” soron belül a „Kamatráfordítás” soron mutatja ki, alkalmazva az effektív kamatláb módszert. Az Erste Bank által visszavásárlási megállapodás keretében átruházott pénzügyi eszközök benne maradnak az Erste Bank pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásában a megfelelő soron, illetve az „Ebből fedezetként zárolva” alábontó sorokon külön kiemelve. Értékelésük az adott pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás sorra vonatkozó szabályok alapján történik.

Ezzel szemben, a meghatározott későbbi dátumon történő újraeladásra vonatkozó megállapodás keretében vásárolt értékpapírok nem szerepelnek a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban. Az ilyen tranzakciók „fordított visszavásárlási megállapodás” néven is ismertek. A kifizetett ellenértéket a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban a „Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek” vagy „Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek” sorban szerepelnek, amely tükrözi a tranzakció gazdasági tartalmát, vagyis, hogy az Erste Bank által nyújtott hitel. A vételár és az újraeladási ár közötti különbség elszámolása az effektív kamatláb módszer alkalmazásával, kamatbevételeként történik, és a „Nettó kamatbevétel”-en belül a „Kamatbevétel” soron jelenik meg.

Értékpapírok kölcsönzése és kölcsönvétele

Az értékpapírok kölcsönzésével kapcsolatos tranzakciók során a kölcsönadó átruhazza az értékpapírok tulajdonjogát a kölcsönvevőre azzal a feltétellel, hogy a kölcsönvevő egy megállapodás szerinti kölcsönzési futamidő végén visszaszármaztatja azonos típusú, minőségű és mennyiségű instrumentumok tulajdonjogát és a kölcsönzés időtartama által meghatározott díjat fizet. A „fordított visszavásárlási” megállapodásokhoz hasonlóan, az értékpapírok értékpapír-kölcsönzés útján partnerekre való átruházása nem eredményez kivezetést, kizárólag akkor, ha a tulajdonjogával együtt járó lényegében minden kockázatot és hasznot is átruházzák. A kölcsönvett értékpapírok nem kerülnek feltüntetésre a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban, kivéve, ha azt követően harmadik félnek eladásra kerül.

A kölcsönzött értékpapírok nem kerülnek megjelenítésre a mérlegben, kivéve, ha azok harmadik félnek kerülnek továbbértékesítésre. Ilyen értékesítések esetén az értékpapírok visszaadásának kötelezettségét a mérlegben short ügyletként kell elszámolni a „Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek” „Egyéb pénzügyi kötelezettségek”-en belül. Az értékpapír-hitelfelvételi ügyleteknél felmerült díjak és költségeket az eredménykimutatás a „Díj- és jutalékköltségek” részben, a „Nettó díj- és jutalékbevétel” soron mutatjuk be.

28) Pénzügyi eszközök átadása/átvétele - Értékpapír-kölcsönzési és visszavásárlási tranzakciók

millió forintban	2021		2022	
	Átadott eszközök könyv szerinti értéke	Kapcsolódó kötelezettségek könyv szerinti értéke	Átadott eszközök könyv szerinti értéke	Kapcsolódó kötelezettségek könyv szerinti értéke
Visszavásárlási megállapodások	8 118	7 186	93 846	64 761
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	8 118	7 186	93 846	64 761
Összesen	8 118	7 186	93 846	64 761

Az átadott pénzeszközök közé kötvények és egyéb kamatozó értékpapírok tartoznak. Az átadott pénzügyi eszközök teljes összege a pénzügyi eszközök könyv szerinti értékét képviseli a megfelelő mérlegpozíciókban, amelyeket a fogadó félnek joga van eladni vagy megterhelni. Az amortizált bekerülési értéken értékelt visszavásárlási ügyletből származó kötelezettségek, kölcsönzött pénzeszközök visszafizetéséről szóló kötelezettséget képviselnek.

Az alábbi táblázat tartalmazza az átadott eszközök, valamint a kapcsolódó kötelezettségek valós értékét.

millió forintban	2021			2022		
	Átadott eszközök piaci értéke	Kapcsolódó kötelezettségek piaci értéke	Nettó pozíció	Átadott eszközök piaci értéke	Kapcsolódó kötelezettségek piaci értéke	Nettó pozíció
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	7 199	7 186	- 13	63 337	64 761	1 424
Összesen	7 199	7 186	- 13	63 337	64 761	1 424

Az Erste Bank által eladási és visszavásárlási megállapodások keretében kapott és átadott eszközök értékpapírokból állnak.

A pénzügyi eszközök kivezetése során keletkezett nyereségekkel és veszteségekkel kapcsolatos információk megtalálhatóak a 9) 'Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye' részben.

29) Biztosítékul szolgáló pénzügyi eszközök

A következő eszközök kerültek biztosítékként zárolásra az Erste Bank kötelezettségeihez kapcsolódóan:

millió forintban	2021	2022
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	417,181	449,014
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	214,921	213,492
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	202,260	235,522
Összesen	417,181	449,014

A biztosítékul szolgáló pénzügyi eszközök közé hitelkövetelések, kötvények és egyéb kamatozó értékpapírok tartoznak.

Az adott biztosítékok visszavásárlási megállapodásokhoz, származékos ügyletekhez, kártya tranzakciókhoz és refinanszírozási ügyletekhez kapcsolódnak.

Az ügyfeleknek nyújtott hitelek és követelések refinanszírozott jelzáloghiteleket tartalmaznak, melynek értéke 2022-ben 148 525 millió forint értékben (2021-ben 188 867 millió forint), valamint a Magyar Nemzeti Bankkal kötött növekedési hitel program keretében KKV-nak nyújtott hiteleket tartalmaznak, melynek értéke 2 615 millió forint (3 191 millió forint 2021-ben).

A fenti kategória emellett még származékos ügyletekhez és kártya tranzakciókhoz kapcsolódó az Erste Bank által elhelyezett betéteket is tartalmaz.

30) Értékpapírok

millió forintban	2021					2022				
	Pénzügyi eszközök					Pénzügyi eszközök				
	Amortizált bekerülési értékeltek eszközök	Kereskedési célú értékeltek eszközök	Kötelezően való értékeltek eszközök	Valós értékeltek eszközök	Egyéb átfogó eredmény szemben valós értékeltek eszközök	Amortizált bekerülési értékeltek eszközök	Kereskedési célú értékeltek eszközök	Kötelezően való értékeltek eszközök	Valós értékeltek eszközök	Egyéb átfogó eredmény szemben valós értékeltek eszközök
Kötvények és egyéb kamatozó értékpapírok	1 161 993	15 272	1 206	-	118 748	1 241 166	69 444	699	-	184 079
Tőzsdén jegyzett	1 148 162	11 434	-	-	118 748	1 173 006	69 126	699	-	180 492
Tőzsdén nem jegyzett	13 832	3 839	1 206	-	-	68 160	318	-	-	3 587
Részvények és egyéb részesedések	x	-	1 611	x	-	x	-	2 809	x	-
Tőzsdén nem jegyzett	x	-	1 611	x	-	x	-	2 809	x	-
Összesen	1 161 993	15 272	2 816	-	118 748	1 241 166	69 444	3 508	-	184 079

Kockázatkezelés

Kockázatkezelési politika és stratégia

Kockázatkezelési politika és stratégia

A bankok központi feladatai közé tartozik a tudatos és professzionális kockázatmenedzsment. A megfelelő kockázatkezelési irányelvek és stratégia elengedhetetlen a pénzintézet egészséges működéséhez.

Az Erste Bank egy előrettekintő és az üzleti, illetve a kockázati profilnak megfelelő kockázatkezelési keretrendszert fejlesztett ki. A kockázatkezelési stratégia szinkronban van az üzleti stratégiával, miközben figyelembe veszi a külső környezet tervezett üzleti és kockázati működésre gyakorolt hatását.

A kockázatkezelési stratégia leírja a mindenkori kockázati profilt, meghatározza a kockázatkezelési alapelveket és a stratégiai célkitűzéseket a fő kockázati típusokra. Biztosít stratégiai határértékeket a szignifikáns pénzügyi és nem-pénzügyi kockázattípusokra, ahogy ezt megfogalmazza a Kockázati Értékelés (RMA). A kockázati stratégia kivitelezése egy pontosan definiált struktúrában zajlik. Ez magában foglalja a kockázattávallalási hajlandóság és további metrikák monitorozását, illetve a határérték túllépések esetén az eskalációs folyamatokat.

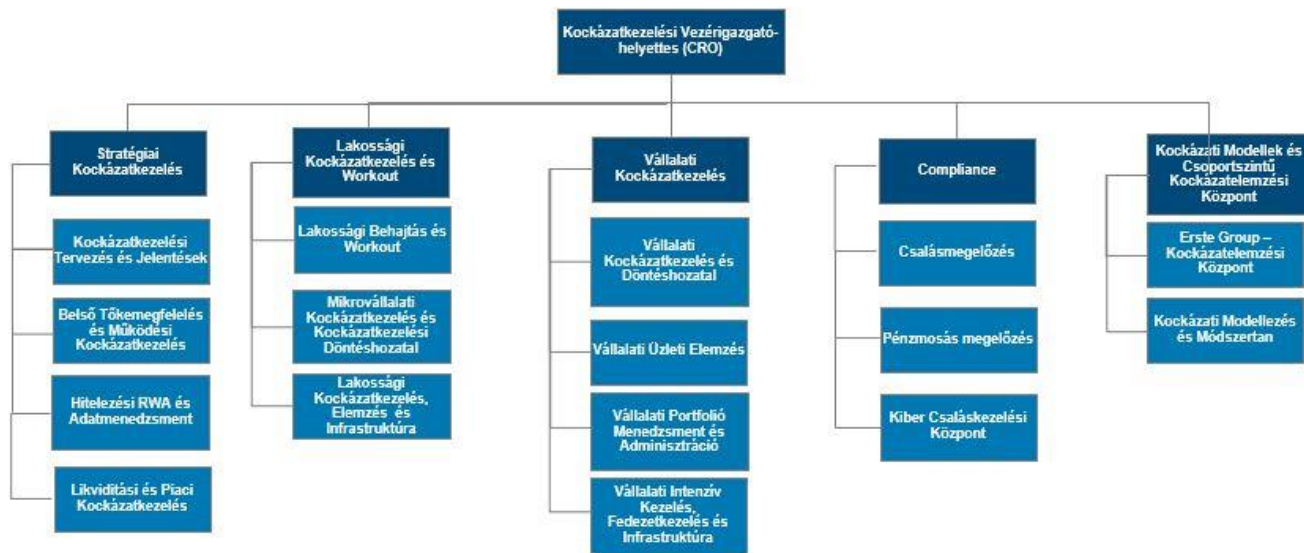
A Bank az Európai Parlament és a Tanács hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről szóló 575/2013/EU rendelet 434. cikkében, valamint az 575/2013/EU rendelet módosításáról szóló 876/2019 rendeletben foglalt közzétételi előírásokra vonatkozóan az Erste Hungary az internetet választotta a közzététel módjaként. Részletesebb leírás található az Erste Bank honlapján: <https://www.erstebank.hu/hu/ebh-nyito/bankunkrol/erste-bank-hungary-zrt/vallalatiranyitas/hivatalos-kozzetetelek>.

Kockázatkezelési szervezet felépítése

A kockázatkezelés egyértelmű szervezeti struktúrában keresztül valósul meg, amelyhez meghatározott szerepek, felelőségek, delegált jogkörök és kockázati limitek tartoznak. A kockázatkezelési szervezeti egységek teljesen elkülönülnek az egyes üzleti területektől. A Kockázatkezelési Vezérigazgatóhelyettesi területen 2022-ben az egyetlen változás a Biztonságmenedzsment terület átkerülése volt a Informatikai és Operációs Vezérigazgató-helyettesi területre.

A multifunkciós felügyelet (a különböző szakmai területek együttes részvételének) biztosítása érdekében a Kockázatkezelési Bizottságon (RGC) mellett a Bank belső bizottságai is együttműködnek a hatékony döntéshozatali folyamatban. A bizottságok feladata a kockázatkezelés, a kapcsolódó alapelvek, a kockázati stratégia kialakítása és annak az üzleti stratégiával történő összehangolása, nyomon követése, monitorozása, valamint a kockázattudatosság növelése. A bizottságok fő céljai közé tartozik a kölcsönös koordináció megvalósítása a vállalati és lakossági hitelezési tevékenységek, a belső vezetői, valamint a kockázatellenőrzési, megfelelési (compliance) és belső ellenőrzési funkciók között.

A kockázatkezelési terület szervezeti felépítését az alábbi ábra szemlélteti:

Kockázatkezelési rendszer

A Bank annak biztosítása érdekében, hogy a kockázatkezelési rendszer az intézmény profiljával és stratégiájával összhangban álljon, egy átfogó Integrált Kockázatértékelési (a továbbiakban: ERM) keretrendszert implementált, amely a kockázatkezelési szabályzatokban került rögzítésre. Ennek a keretrendszernek a fő komponensei a következők:

- a Kockázatvállalási Hajlandósági Nyilatkozat (RAS);
- portfólió és kockázati elemzések beleértve a Kockázati Értékelést (RMA), kockázati koncentráció menedzsmentet és stressz tesztelést
- a Kockázatviselési Képesség Számítás (RCC);

A fent említett Integrált Kockázatértékelési keretrendszer elemein túl a Bank kockázatkezelési területe az alábbi funkciókat is ellátja:

- Kockázattervezés és előrejelzés;
- Helyreállítási és szanalási terv készítése;
- Kockázati jelentéskészítéskészítés.

A Bank alapvető célja, hogy a stratégiai céljait prudens és kockázattudatos módon valósítsa meg. A Bank kockázatkezeléssel kapcsolatos alapelveit a Kockázati Stratégiájában fekteti le. Az Erste Bank proaktív kockázatkezelési és kontroll rendszere illeszkedik az üzleti és kockázati profiljához. A rendszer alapja a Kockázatvállalási Hajlandósági Nyilatkozat (RAS), amely összhangban van a kockázatok és trendek korai felismerésére és menedzselésére fókuszáló Kockázati Stratégiával. Ezen túl a hatékony és eredményes kockázatkezelési célok elérése érdekében a Bank kockázatkezelési és kontroll rendszerét a külső – és különösen a felügyeleti – elvárásoknak való megfelelés alapján alakította ki. Az Erste Bank kockázati stratégiáját és kockázatvállalási hajlandóságát az éves tervezési folyamaton keresztül állítja be. Ez a folyamat biztosítja a kockázatok, a limitrendszer, a tőke, a likviditási, valamint a teljesítménybeli célok megfelelő összehangolását.

A Bank mindig is kiemelt hangsúlyt fektetett a megbízható kockázati kultúrára. Ennek keretében minden munkavállalótól elvarta a proaktív viselkedés és az erős kockázatkezelési kultúrához való hozzájárulás. Az egyéni viselkedés és döntéshozatal tekintetében a személyi integritás és magas szintű szakmai színvonal elengedhetetlen.

Kockázatvállalási Hajlandóság

Kockázatvállalási Hajlandósági Nyilatkozat (RAS)

A Kockázatvállalási Hajlandósági Nyilatkozat (RAS) kifejezi azt a maximális kockázati szintet, amelyet a Bank hajlandó vállalni üzleti céljai elérése érdekében, és a kockázati limitrendszer implementálásához is kiindulási pontként szolgál. A kockázati étvágy így alapvető része a tervezési folyamatnak, iránymutatást ad a fő kockázati mutatók tőrésztárai és a kockázatkezelés fő elveinek tekintetében. Megszabja a limitek és célok felállításának határait, és kulcsfontosságú inputként szolgál az éves stratégiai tervezési folyamathoz, egységes eszközt kezel a tőke, likviditás és a kockázat - megtérülés dimenzióit.

2022 első negyedében az Igazgatóság és a Felügyelő Bizottság jóváhagyta, illetve az Ügyvezetőség tudomásul vette az EBH RAS 2022-ben foglaltakat. 2022 második felében az EBH RAS időközi felülvizsgálata megtörtént az illetékes vezetői testület jóváhagyásával.

Portfólió és kockázati elemzés

Az Erste Bank dedikált infrastruktúrát, rendszereket és folyamatokat használ a portfólión belüli kockázatok aktív azonosítására, mérésére, ellenőrzésére, jelentésére és kezelésére. A portfólió- és kockázatelemzési folyamatok célja a kockázatok számszerűsítése, minősítése és megvitatása annak érdekében, hogy időben felhívják a menedzsment figyelmét.

Kockázati Értékelés (RMA)

A Kockázati Értékelés (RMA) a kockázatok azonosítását és a kockázatok materialitásának meghatározásához szükséges módszertant és vizsgálatot tartalmazza. A kockázati értékelés fő célja a materiális kockázatok azonosítása és értékelése, következésképpen pedig az Erste Bank kockázati profiljának elemzése. A fő eredmények alapját képezik a Kockázattávallási Hajlandósági Nyilatkozat (RAS) limitrendszerének, figyelembe vételre kerülnek a kockázatkezelési keretrendszer elemeinek tervezésekor, valamint az átfogó stresszteszt során a forgatókönyvek kiválasztásánál.

Kockázati koncentráció-elemzés

Az Erste Bank elemzési folyamatot vezetett be a kockázati koncentrációk azonosítására, mérésére, ellenőrzésére és kezelésére. Ez a folyamat elengedhetetlen az Erste Bank hosszú távú életképességének biztosításához, különösen a kedvezőtlen üzleti környezet és a nehéz gazdasági körülmények között. A kockázati koncentráció-elemzés eredménye emellett hozzájárul az RMA-n belüli lényeges kockázatok azonosításához és az Erste Bank limitrendszerének beállításához/kalibrálásához.

Stressz Tesztek

A Bank a kockázatkezelési keretrendszer részeként évente - a szabályozói stressz-tesztelésen túl - végez saját hatásbecsléseket is, amely a Bank konszolidált portfólióján az egyes kockázattípusok mentén felméri ellenálló képességét a különböző stressz helyzetekben. Az alkalmazott scenáriók a lehetséges makrogazdasági/üzleti sokkokat foglalják magukba, a megfelelő döntési fórum résztvevőinek elfogadása után. A stressz-tesztelés továbbá kiegészítésre kerül adott célspecifikus érzékenység-vizsgálatokkal, a Bank által készített eszközök segítségével. Az elemzés által feltárt eredmények szerves részei a Bank kockázati stratégiájának, és a Bank kockázati étvágyának egyik kiindulópontjai.

A bank különös figyelmet fordít a problémás portfólió újratermelődésének megakadályozására és a korábban keletkezett nemteljesítő portfólió leépítésére.

Kockázatviselési Képesség Számítás (RCC)

A Kockázatviselési Képesség Számítás (RCC) keretén belül rendszeresen megtörténik minden lényeges kockázat számszerűsítése, összesítése és összehasonlítása a rendelkezésre álló tőkével, illetve a kockázattávallási hajlandóságban felállított limitekkel. A kalkuláció eredménye és értékelése a vezetőség számára készített rendszeres riportok részét képezi, támogatva a felsővezetést a döntéshozatali folyamataik során, a prudens kockázattávallás és a kockázati limiteknek történő megfelelés érdekében. Az értékelés során kapott megállapításokat a kockázatkezelési gyakorlatok javítására és a kockázatok további mérséklésére használja a Bank.

A Kockázatviselési Képesség Számítása (RCC) leírja a 2. pillér szerinti tőkemegfelelés számításának módszertanát. Az 1. pillér szabályozói nézetével szemben az RCC az 1+ pillér megközelítésének gazdasági szemléletén alapszik, feltételezve az Erste Bank működésének folytonosságát, ahogy azt az MNB ICAAP útmutatója is elvárja, és meghatározza, hogy az Erste Bank rendelkezik-e elegendő tőkével az összes releváns kockázattal szemben. Ezzel az 1+ pilléres megközelítéssel az Erste Bank növeli a hatékonyságot és biztosítja az összehasonlíthatóságot az 1. pillér szerinti számításokkal. Az RMA eredményei alapján a tőkeszükséglet kiszámításra kerül a materiális kockázattípusok esetében, az Igazgatóság és a Felügyelő Bizottság jóváhagyásával. A gazdasági tőkeszükségletet ezután összehasonlításra kerül a belsőleg rendelkezésre álló tőkével (fedezeti potenciál), hogy a Bank a 2. pilléres kockázatai fedezve legyenek. Mind a gazdasági tőke, mind a fedezeti potenciál az Erste Bank, mint anyavállalat CRR szerinti konszolidációs körére vonatkozóan az IFRS számviteli standardok alapján kerül kiszámításra.

Az 1. pillér kockázat típusai (hitel-, piaci és működési kockázatok) mellett a gazdasági tőkében kifejezetten figyelembevételre kerül a banki könyvi kamatkockázat, valamint további hitelkockázati típusok, például a koncentrációs kockázat, a kiemelten kezelt kockázatos portfólió, valamint az üzleti kockázat egy éves időtávon és 99,92% -os megbízhatósági szint mellett. A gazdasági tőke kiszámításához az Erste Bank lehetőség szerint kockázatterzékenyebb, fejlettebb módszereket alkalmaz, amelyek a Bank egyedi kockázati profiljához, illetve egyedi kockázati kitérttségének sajátosságaihoz igazodnak. A kockázatok közötti diverzifikációs hatások nem kerülnek figyelembevételre, ami a Bank körültekintő megközelítését tükrözi, hogy elegendő belső tőkét tartson fenn azokban az időkből, amikor a kockázatok közötti

összefüggések jelentősen megváltozhatnak (például stressz idején). A gazdasági tőkekövetelmények legnagyobb részét a hitelkockázat adja, amely 2022 végén a teljes gazdasági tőkeszükséglet 65,3% -át teszi ki.

A 2. pillér kockázatainak / nem várt veszteségeinek fedezéséhez szükséges belső tőke vagy fedezeti potenciál kiszámítása az 1. pillér megközelítésén alapszik. Ugyanis a CRR és a CRR II (az 575/2013/ EU rendelet és az 575/2013/ EU rendelet módosításáról szóló 876/2019/ EU rendelet) szabályozói szavatolótökéjét a belső tőkekomponensekkel korrigálják, amelyek tükrözik a gazdasági szemléletet (pl. az éves nyereség (ha ez még nem került figyelembevételre az 1. pillér tőkéjében), a 2. pillér IRB várható veszteség többlete / hiánya, stb.).

A fedezeti potenciálnak elegendőnek kell lennie a 2. pillérből származó kockázatok / nem várt veszteségek elnyeléséhez, amelyek a Bank működéséből erednek (normál és stressz), amint azt az EBH kockázati étvágya tükrözi az EBH gazdasági tőkemegfelelésére és stresszelt tőkemegfelelésére vonatkozó limitek meghatározása révén. 2022 végén a gazdasági tőkeszükséglet a rendelkezésre álló fedezeti potenciál 73,1%-a volt.

Az Ügyvezetőséget, a Kockázatkezelési Bizottságot, az Igazgatóságot és a Felügyelő Bizottságot negyedévente tájékoztatják az ICAAP tőkemegfelelés eredményeiről az EBH ICAAP jelentésén keresztül. Az ICAAP jelentés tartalmazza a kockázati profil alakulását, a rendelkezésre álló tőkét (fedezeti potenciál), a stresszhelyzetekben bekövetkező potenciális veszteségek figyelembevételét, a kockázati korlátok kihasználtságának mértékét és a tőkemegfelelés általános állapotát, továbbá felvázolja a kockázati profil alakulását a kockázati étvágy mellett.

Kockázati Jelentéskészítési rendszerek

A kockázatkezelési és a riportolásért felelős szakmai egységek együttműködése, és a vezetői jelentéskészítő rendszerek által biztosított információ gondoskodik arról, hogy a Vezetőség átfogó képet kapjon a Bank kockázati pozíciójáról.

A Bank rendszeresen készít jelentéseket kockázati pozíciójával összefüggésben a kockázati kitettségről, az első és második pilléres tőkehelyzetének aktuális és jövőbeli alakulásáról, a felügyeleti és belső átfogó stressz tesztek eredményeiről, a likviditási és piaci kockázati profilról, illetve a kockázati koncentrációkról, melyeket a döntéshozó testületek és bizottságok megvitatnak és jóváhagynak (az Igazgatóság, az Ügyvezetőség, a Felügyelő Bizottság, a Kockázatkezelési Bizottság és az egyéb kockázati bizottságok).

Kockázati tervezés és előrejelzés

A Bankon belül a kockázatkezelés felelőssége magában foglalja a megbízható kockázattervezési és előrejelzési folyamatokat, egyaránt figyelembe véve a portfólió és a gazdasági környezet változásait. A kockázatkezelés által megállapított előrejelzések a Bank kapcsolódó területeivel - különösen a Kontrolling, a Pénzügy és Számviteli és Eszköz-Forrás Menedzsment területekkel, illetve a Stratégiai / Vállalati / Lakossági Kockázatkezeléssel - való szoros együttműködés eredményei, amelyek során értékelésre kerül:

- a várható portfólióminőség és értékvesztés szintek
- a kockázattal súlyozott eszközökkel való gazdálkodás és a tőkemegfelelés biztosítása
- a szervezeti egységek, üzletágak és szegmensek felé történő tőkeallokáció
- a likviditási és kamatkockázati profil előrejelzése

Az ICAAP-ból és az ellenőrzési folyamatokból származó megállapítások felhasználásra kerülnek a tőkeallokáció során, ahol a Bank figyelembe veszi a kockázat - megtérülés szempontjait is.

Helyreállítási és szanalási tervek

A Hpt. 114.§ értelmében az Erste Banknak helyreállítási tervet kell készítenie a lehetséges válsághelyzetekre. A Bank 2022-ben egy felülvizsgált Helyreállítási tervet nyújtott be a Felügyelethez.

A Helyreállítási terv lehetőségeket vázol fel a tőkeerő és pénzügyi életképesség helyreállításának arra az esetére, ha az Erste Bank súlyos gazdasági stressz alá kerülne. A terv potenciális lehetőségeket határoz meg a Bank tőke,- és likviditási forrásainak helyreállítására, melyek célja az egyéni és piaci stresszt tartalmazó forgatókönyvbeli helyzet kezelése. A tervben leírt helyreállítási irányítás biztosítja a helyreállítási helyzetek időben történő azonosítását és megfelelő kezelését. Ezenkívül az EBH Helyreállítási Terv értékelése és a közelmúltban tárgyalt, a teljes helyreállítási kapacitás értékelése része a felügyeleti felülvizsgálati és értékelési folyamatnak (SREP). Fontos annak bemutatása, hogy súlyos stressz esetén, amely közel áll a fizetéseképtelenséget okozó vagy valószínűleg fizetéseképtelenséget okozó helyzethez, elegendő helyreállítási kapacitás álljon rendelkezésre.

Az Erste Bank együttműködik a szanalási hatóságokkal a helyi és uniós szabályozáson alapuló szanalási tervek kidolgozásában. A Szanalási Kollégium keretében hozott közös döntés alapján az Erste Group 2020 áprilisában értesítést kapott a preferált országok közötti „többablakos” (MPE) szanalási stratégia alkalmazásáról, ugyanakkor egy országon belül az „egyablakos” (SPE) szanalási stratégia alkalmazandó. Ennek eredményeként a magyar Erste Csoportra is a „többablakos” (MPE) stratégia érvényesíthető az Erste Groupon belül.

A bankok helyreállítási és szanálási irányelve (BRRD) bevezette a szavatoló tőkére és leírható vagy átalakítható kötelezettségekre vonatkozó minimumkövetelményt (MREL), amelyet - az Erste esetében az MPE szanálási stratégia miatt - a szanálási csoport szintjén kerül meghatározásra. Az MREL követelmény közös döntése alapján MREL többlet esetében bejelentés napjától kötelező, míg MREL hiány esetén azonban a követelmény az átmeneti időszak végén válik kötelezővé, de legkésőbb 2023 végén. Az MREL követelményt a szavatoló tőke és leírható vagy átalakítható kötelezettségek összegeként fejezik ki, a teljes kötelezettség és szavatolótőke (TLOF) százalékában kifejezve.

Az MREL követelmény lehetséges változásai az Erste Bank finanszírozási tervében tükröződnek az MREL és az alárendeltségi célok betartásának biztosítása érdekében.

31) Szavatoló tőke és a magyarországi tőkekövetelményeknek való megfelelés

Szabályozói követelmények

Az Erste Bank 2014. január 1-je óta a tőkekövetelmény-rendelet (CRR, 575/2013/EU rendelet) és a tőkekövetelmény-irányelv (CRD IV, irányelv 2013/36/EU) szerint számítja ki a szavatoló tőkét és a tőkekövetelményeket. Mind a CRD IV, mind a CRD V a magyar hitelintézeti törvényen keresztül került átültetésre a nemzeti jogba.

Az Erste Bank a CRR-ben, a hitelintézeti törvényben és az Európai Bankhatóság (EBA) által kibocsátott technikai standardokban meghatározott valamennyi követelményt alkalmazza szabályozási célokra és a felügyeleti információk nyilvánosságra hozatalára.

Emellett a hitelintézeteknek a Felügyeleti Felülvizsgálati és Értékelési Folyamatban (SREP) meghatározott tőkekövetelményeket is teljesíteniük kell.

Számviteli alapelvek

Az Erste Bank által közzétett pénzügyi és szabályozási adatok IFRS-en alapulnak. Az elszámolható tőkeelemek az IFRS szerint elkészített mérlegből és eredménykimutatásból származnak. Az Erste Bank konszolidált szabályozói adatainak egységes zárónapja a tárgyév december 31. napja.

Konszolidált szavatolótőke

A CRR szerint a szavatoló tőke Elsődleges alapvető tőkéből (CET1), Kiegészítő alapvető tőkéből (AT1) és Járulékos tőkéből (T2) áll. A tőkemutatók meghatározásához az egyes tőkeelemeket – az összes szabályozói levonás és szűrő alkalmazása után – a teljes kockázati kitettségértékhez viszonyítva veszik figyelembe.

A tőkepuffer követelmények a tőkefenntartási pufferkövetelményre, az anticiklikus tőkepuffer-követelményre, az egyéb rendszerszinten jelentős hitelintézetekre vonatkozó tőkepuffer-követelményre (O-SII) és a rendszerkockázati tőkepuffer-követelményre vonatkoznak. Minden tőkepuffert teljes egészében CET1 tőkével kell fedezni, és a teljes kockázati kitettségértékhez kell viszonyítani.

A közzétett szavatoló tőke tételeket belső tőkekezelési célokra is felhasználják. Az Erste Bank a tőkekövetelményeket a beszámolási időszakban végig teljesítette. A szabályozói minimum tőkemutatók a tőkepufferekkel együtt 2022. december 31-én

- 7.13% a CET1 tőke esetében (4.5% CET1, + 2.5% tőkefenntartási puffer, +0.125% O-SII puffer és,
- 8.63% a Tier1 tőke esetében (CET1 és AT1 összege) és
- 10.63% a teljes szavatoló tőke esetében.

Az intézményeknek a minimális tőkemutatókon és a tőkepuffer-követelményeken túl a Felügyeleti Felülvizsgálati és Értékelési Folyamatban (SREP) meghatározott tőkekövetelményeket is teljesíteniük kell.

2023-ban a kombinált tőkepuffer-követelmények és így a minimum tőkekövetelmények növekedése várható. Ez az O-SII és az anticiklikus puffer magasabb követelményéből ered.

Az Erste Bank 2022 és 2021 során teljes mértékben megfelelt a vele szemben támasztott minden külső tőkekövetelménynek. A Tier 1 tőke levonásai a 2022-re vonatkozó végleges szabályozói adatok alapján kerültek kiszámításra.

millió forintban	2021	2022
Tier 1 tőke levonások előtt	433 186	413,734
Levonandó tételek a Tier 1 tőkéből (-)	18 773	19,780
Tier 1 tőke levonások után	414 413	393,954
Tier 2 tőke	70 590	146,562
Szavatoló tőke	485 003	540,516
Kockázat alapján súlyozott eszközök (hitelezési kockázat alapján)	1 595 951	1,940,390
Hitelkockázat tőkekövetelménye	127 676	155,231
ebből IRB módszer alapján	116 854	142,182
ebből standard módszer alapján	10 822	13,049
Piaci kockázat tőkekövetelménye	392	985
ebből egyszerű módszer alapján kalkulált	392	985
ebből hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	392	985
Egyéb tőkekövetelmény a hitelezési értékelési különbözetre vonatkozóan	881	2,574
Működési kockázat tőkekövetelménye	42 792	47,691
Tőkekövetelmény alapja	2 146 760	2,581,022
Tőkekövetelmény összesen	171 741	206,482

A Tier 1 tőkéből történő levonások összege a 2022-re vonatkozó végleges adatok alapján készültek.

32) Hitelezési kockázat

Hitelkockázati stratégia

2022-ben a vezetőség figyelve a kibontakozó orosz-ukrán konfliktusra irányult, amely komoly fenyegetést jelent az európai, de a globális gazdaságra is. Az Erste Bank közvetlenül nem érintett. Ennek ellenére számos ad hoc kockázatkezelési gyakorlat került elvégzésre, a tőkehelyzetre és kockázati profilra gyakorolt közvetett hatás értékelése, aktív irányítása és mérséklése érdekében. Minden stressz forgatókönyv kezelhető hatással lenne az Erste Bank kockázati profiljára, minden tőke mutatót a limitek felett tartva.

A környezeti, társadalmi és kormányzati (ESG) kockázatok továbbra is az egyik legfontosabb prioritás maradt 2022-ben is. A kockázatkezelés középpontjában a szabályozási követelményeknek és elvárásoknak való megfelelést célzó kezdeményezések előrehaladása állt, mint például a szénlábnyom-számítás fejlesztése, a kiemelt ágazatokban használt dekarbonizációs célok kitűzése szolgáló módszertanok fejlesztése, az RMA és jelentési rendszer fejlesztése, valamint a klíma- és környezeti kockázatok beépítése a hitelkockázati folyamatokba.

Hitelkockázat-kezelési módszerek

A hitelezési kockázat az Erste Bank hagyományos hitelezési és befektetési tevékenységéből adódik.

Az operatív hitelezési döntéseket a Lakossági Kockázatkezelés és a Vállalati Kockázatkezelés hozza meg.

A lakossági, vállalati, ingatlan projekthitel portfóliókhöz tartozó hitelezési kockázatok kezelésekor a Bank gondoskodik a szabályozói előírásoknak megfelelő kockázatkezelési gyakorlatokról, valamint arról, hogy az ügyfeleket kezelhető, pénzügyi kapacitásuknak megfelelő hitel lehetőségekkel lássa el.

Az Erste Group a kockázatkezelési és iparági stratégiai keretrendszerében is figyelembe veszi az ESG-tényezőket (például az ESG Factor Heatmap-et az adott iparági stratégiák meghatározásánál). A Group ESG kockázati keretrendszert és eszköztárat hozott létre a lényeges ESG-tényezők, a kapcsolódó kockázatok és a kockázatsökkentő stratégiák megfelelésségének értékelésére a hitelezési és minősítési folyamatokban. Ezenkívül az ESG-re vonatkozó adatokat gyűjt a Bank bizonyos típusú biztosítékok esetében, a Fedezetkezelési szabályzatban meghatározottak szerint ingatlanfedezet-értékelési, dokumentációs és jelentési célokra (pl. üvegházhatású gázok kibocsátása). Az ESG kockázati keretrendszer hitelkockázattal kapcsolatos további fejlesztései a Group kockázati stratégiája részeként kerültek kialakításra.

A hitelkockázat belső minősítésén alapuló módszerének alkalmazása a hitelkockázatra

Az Erste Csoport felügyeleti hatósága, az osztrák FMA (Pénzügyi Felügyeleti Hatóság) határozatlan időre felhatalmazta a Csoportot, és ezen keresztül az Erste Bankot, hogy az IRB módszer alkalmazásával, 2008. április 1-től kockázattal súlyozott kitétségi összegekkel számoljon hitelezési kockázatra. (IRB hivatalos értesítés: 2008. március 28.; Az IRB hivatalos értesítés egyes banki szervezetek számára és konszolidált szinten külföldi intézmények számára)

A következő szegmens tartoznak a fejlett IRB módszer alá:

- Lakosság

A következő szegmensek tartoznak az alapszintű IRB alapmódszer alá:

- Vállalatok
- Intézmények
- Központi kormányzat és központi bank
- Vállalati / Speciális hitelezés (Ingatlanfinanszírozás)

Minősítési modellek és módszerek

A belső minősítési modellek és a kockázati paraméterek becsült értékei kulcsszerepet töltenek be a hitelezési kockázatok kezelésében, a döntéshozatali folyamatokban és a hitelezési műveletekben. Továbbá, a tőkekövetelmény felmérési folyamatához ezekből származnak a fő meghatározó elemek. Az Erste Bank empirikus - statisztikai és szakértői alapú modell típusokat alkalmaz. Az időszakos validálás biztosítja a minősítési modellek és kockázati paraméterek minőségét. Az ügyfélminősítés célja az ügyfelekkel kapcsolatos kockázatok lehető legjobb megbecslése, vagyis a nemteljesítés egy éven belüli valószínűségének megállapítása (nemteljesítés valószínűsége 'PD').

A minősítési rendszereket legalább évente egyszer felül kell vizsgálniuk az Erste Group AG validációs központjának, a felülvizsgálat csoportszintű előírásoknak megfelelően.

Lakossági portfóliók esetén egyaránt ellenőrzik az alkalmazási és a magatartási scorecardokat. Visszamérés során a Bank megvizsgálja, többek között a minősítés eloszlását, kalibrálását és diszkriminatív erejét.

Amennyiben a - felülvizsgálat alapján - szükséges, a modellek kiigazításra vagy fejlesztésre kerülnek.

A minősítési folyamat leírása

A Bank, különböző minősítési rendszereket használ, a központi kormányzatok és jegybankok, hitelintézetek, önkormányzatok, lízingcégek, biztosító társaságok, gazdálkodó szervezetek, projektársaságok, lakossági ügyfelek és egyéb szervezetek esetén.

Minden ügyfél minősítésekor a Bank objektív és számszerűsíthető, valamint szubjektív és nem számszerűsíthető szempontokat alkalmaz. A portfólió felülvizsgálatára támaszkodva, a minősítési eljárásból származó információt folyamatosan korábbi adatokkal mérjük össze.

A Bank az IRB minősítési rendszereit és minősítési módszereit a szabályozói előírásoknak megfelelően évente visszaméri és validálja.

Nemteljesítés valószínűsége (PD)

A PD az ügyfeleket jellemző nemteljesítési valószínűséget becsli meg.

A PD becslések kvantitatív validálásához az Erste Holding a leányvállalataira meghatározott standardokat alkalmazza. Magát a validációt az Erste Holding Validációs egysége évente hajtja végre, mint független szakértői csoport. A validációba beletartozik a minősítési kategóriákra becsült portfóliószintű PD és a hosszú távú PD visszamérése.

Ezen kívül a Bank összehasonlítja az empirikus portfóliószintű nemteljesítési rátákkal és a hosszú távú, minősítési kategóriákra épülő nemteljesítési rátákkal. A felügyeleti hatóság által jóváhagyott módszertan szerint, amennyiben a validáció elemzése alulbecslést észlel, újrabecslés szükséges.

Nemteljesítéskori veszteségráta (LGD)

Az LGD annak a veszteségnek a volumenbecslésére használatos, amelyet a Bank átlagosan elszenved, ha egy ügylet nemteljesítővé válik, figyelembe véve a követelések behajtásához kapcsolódó költségeket és a pénz időértékét is. A veszteség abszolút nagyságát az adott ügylet kapcsán fennálló követelések összértékére (= nemteljesítéskori kitettség vagy EAD) vetítik a nemteljesítési esemény bekövetkezése időpontjában. A Bank a saját becsült nemteljesítéskori veszteségrátáját (LGD) alkalmazza a lakossági szegmensben.

Az LGD-t az Erste Holding Validációs egysége évente validálja. Ebbe alapvetően beletartozik a csoportok felülvizsgálata, a workout folyamat változásainak áttekintése, az újonnan elérhető tényszerű információ összehasonlítása a korábbi becslésekkel, a becslések makro-kiigazításának áttekintése, és ezért kvantitatív és kvalitatív elemeket egyaránt tartalmaz. Ha a validáció visszamérése tényleges empirikus adatok alapján bizonyítékot szolgáltat arra, hogy a becsült LGD paraméterek nem elég konzervatívak, vezetői beavatkozás és újrabecslés szükséges. A bank megtérülési adatokat használ termékszínten az LGD becslésére, és ez a folyamat a belső adatbázisra épül.

Hitel-egyenértékesítési tényező (CCF)

A CCF azt mutatja meg, hogy a referenciaidőpontban még ki nem használt mérlegen kívüli kitettség mekkora hányadának lehívása várható az ügyféltől a nemteljesítés dátumáig. A tőkeszámítás során ezt az összeget még hozzá kell adni a mérlegen kívüli kitettség már lehívott részéhez, hogy megkapjuk a nemteljesítéskori kitettség becsült értékét (EAD).

A Bank becslést ad a hitelegenértékesítési tényezőre (CCF) a lakossági szegmens rülirozó terméktípusai esetén (folyószámlahitelek és hitelkártyák).

A CCF-t az Erste Holding Validációs egysége évente validálja. Ebbe alapvetően beletartozik a csoportok felülvizsgálata, a vonatkozó banki folyamatok (pl. folyószámla-monitorozás) változásainak áttekintése, az újonnan elérhető tényszerű információ összehasonlítása a korábbi becslésekkel, annak áttekintése, hogy szükséges-e a becslések makro-kiigazítása, és ezért kvantitatív és kvalitatív elemeket egyaránt tartalmaz.

Hitelkockázati besorolás

Erste Bank Hungary minden ügyfelet az alábbi kockázati kategóriák egyikébe besorolja:

Alacsony kockázat: Jellemzően olyan ügyfelek (lakossági vagy vállalati), akik régóta kapcsolatban állnak a Bankkal, vagy nagy, nemzetközileg ismert ügyfelek. Erős a pénzügyi helyzetük, annak a valószínűsége, hogy pénzügyi nehézségbe kerüljenek alacsony. Nem estek késedelembe az elmúlt egy évben. Új üzletet jellemzően ebben a kategóriában lévő ügyfelekkel köt a Bank.

Külön figyelendő: Olyan nem lakossági ügyfelek, akiknek a múltban késedelmes kitettségük volt, vagy fennáll a veszélye, hogy pénzügyi nehézségeik lesznek középtávon, illetve olyan lakossági ügyfelek, akiknél felmerült fizetési probléma a múltban. Ezek az ügyfelek jellemzően a közelmúltban megfelelően teljesítettek.

Kétes: Az ügyfél nemteljesítési valószínűsége nagyobb. Fennáll az esélye, hogy rövidtávon pénzügyi nehézségeik lesznek. Fokozottan érintheti őket a gazdaság rövidtávú kedvezőtlen alakulása. Esetleges restrukturálás szükséges, vagy már folyamatban van. Ezeket az ügyfeleket külön terület kezeli a Bankon belül.

Nemteljesítő: Az ügyfél egy, vagy több feltételnek megfelel a CRR 178 paragrafusában foglaltaknak. Ez lehet annak valószínűsége, hogy nem fogja tudni visszafizetni a kitettséget, vagy, hogy materiális kitettséggel 90 napnál nagyobb késedelemben van, átstrukturálásban részesült, amely elengedéssel járt, veszteséget realizált a Bank rajta, vagy csődeljárás van folyamatban az ügyfélen. Az Erste Group ügyfélszintű default definíciót alkalmaz minden ügyfélszegmensben.

A 90 napos késedelem materialitása ügyfél szinten naponta kerül ellenőrzésre a mérlegen belüli tételekre az Erste group-on belül egységesen használt lényegességi küszöbhez:

- Lakossági kitettségek esetében: 100 euró abszolút limit és 1% relatív limit ügyfél szinten,
- Nem-Lakossági ügyfelek esetében: 500 euró abszolút limit és 1% relatív limit ügyfél szinten.

A kockázati kategóriák a bedőlési valószínűségek külső minősítők adóbesorolásával konzisztens módon kerültek meghatározásra. Ezek a valószínűségek az egy éves default ráta historikus adatain alapulnak.

2022-ben a külső ügyfélminősítések és a belső PD-k összerendelése felülvizsgálatra került. A fő módosítás a külső minősítők egyéves nemteljesítési arányának frissítése, valamint a különböző belső minősítési módszerek és a belső PD hozzárendelésének újradefiniálása voltak. Ez a kockázati kategóriák szerinti kitettség időbeli stabilabb eloszlását eredményezte. A 2021-ig tartó besorolásához használt módszerhez képest a korrigált módszertan 2022. december 31-én 10,4 százalékponttal csökkenti az „alacsony kockázatú” kategória portfólió részesedését. A „külön figyelendő” és „kétes” kategóriák 8,4 és 2,1 százalékponttal nőnek. A „nemteljesítő” kockázati kategóriát nem érintette a módszertan módosítása.

Hitelkockázati monitoring

A Bank kockázatkezelési területei rendszeresen vizsgálják a hitelportfóliót annak minőségét, és a szabályzatoknak történő megfelelést.

Minden hitelkockázati hitelkeret és tranzakció a meghatározott limiteknek megfelelően történik. A limiteket évente felülvizsgálja a Bank. A limitek napi monitorozása biztosított egy belső limitfigyelő rendszerrel.

Csoportszinten meghatározott és sztenderdizált early-warning monitoring működik a Bankban, hogy megfelelő időben észre lehessen venni és kezelni lehessen az esetleges nem kedvező elmozdulásokat. Az early-warning monitoring folyamatot a vállalati kockázatkezelés végzi a vállalati ügyfelekre. Amennyiben egy early-warning jel észlelésre kerül, az ügyfél teljes hitelkitettsége és az ügyfél minősítése is felülvizsgálatra kerül. Amennyiben szükséges, a megfelelő kockázatsökkentő lépéseket megteszi a Bank. A figyelőlistákkal kapcsolatban rendszeres felülvizsgálati megbeszéléseket tart a Bank, hogy figyelemmel kísérje a rossz hitelképességű ügyfeleket és megvitassa a szükséges megelőző intézkedéseket.

Kisvállalatok és lakossági ügyfelek esetében a monitoring és hitel-felülvizsgálat automatizált folyamattal történik. A lakossági kockázatkezelésen az early-warning jelek közé tartozik többek között egy új ügyfél minőségromlásának vizsgálata, a behajtás hatékonyságának csökkenése. Továbbá ha az early-warning jelei azonosításra kerülnek, a monitoring fennáll akkor is, ha az ügyfél teljesíti a szerződés szerinti kötelezettségeit.

Az Erste Bank nemteljesítő és problémás hitelportfóliójával kapcsolatos kedvezőtlen portfólió-változásokat folyamatosan ellenőrzi. További negatív fejlemények bekövetkezte esetén az ügyfeleket workout osztályon kezeli a Bank a lehetséges veszteségek minimalizálása céljából

Hitelkockázati kitettség

A hitelkockázati kitettség a pénzügyi mérleg következő elemeinek összességét jelenti:

- készpénz és készpénzegenlegek – látra szóló betétek más pénzügyintézeteknél és a jegybankban
- kereskedési célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok
- nem kereskedelmi céllal, az eredménnyel szemben valós értéken nyilvántartott értékpapírok
- egyéb átfogó bevétellel szemben valós értéken nyilvántartott értékpapírok (FVTOCI)
- amortizált bekerülési értékű hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok, kivéve vevő-, és egyéb követelések
- pénzügyi lízing követelések
- vevő-, és egyéb követelések (ez a kategória minden korábban fel nem sorolt szerződéses követelést tartalmaz)
- pozitív valós értékű derivatívák
- mérlegen kívüli hitelkockázatok (elsősorban pénzügyi garanciák és le nem hívott és visszavonhatatlan hitelkötelezettségek).

A hitelkockázat megfellelthető a bruttó könyv szerinti értéknek (vagy mérlegen kívüli tételek esetében a nominális értéknek), kivéve a következőket:

- kölcsönökkel és az előlegekkel kapcsolatos értékvesztés miatti veszteségek nyilvántartására szolgáló értékvesztési számlák
- céltartalékok a garanciákhoz
- bármilyen kapott fedezet (beleértve a kockázati transzfert a kezesek esetében)
- nettó elszámolások/hatások
- egyéb hitelminőség-javulás
- hitelkockázat romlását megelőző tranzakciók.

A hitelkockázati kitétség 2021. december 31. és 2022. december 31. között 4 560 242 millió forintról 5 278 887 millió forintra emelkedett. Ez 718 645 millió forint, azaz 15,8% növekedés.

A migrált Commerzbanki portfólió (Részletesebb leírás a B. FELVÁSÁRLÁSOK, EGYESÜLÉSEK ÉS ÉRTÉKESÍTÉSEK részben található) a 2022.12.31-i hitelkockázati kitétség részét képezi 401,9 milliárd forint értékben. Az Erste Bank a migrált portfólió esetében ugyanazokat a paramétereket és Stage besorolási szabályokat alkalmazta, mint a meglévő portfólió esetében. A portfólió 68,9%-a alacsony kockázatú, 14,1%-a külön figyelendő, 16,2%-a kétes és 0,9%-a nemteljesítésű besorolást kapott. A nemteljesítő portfóliót POCI-ként kezelte a Bank. Az Ukrán overlay alkalmazása a Stage 2-es állomány 25%-os részesedését eredményezte, míg a többi kitétség stage 1-es besorolású.

Hitelkockázati kitétségek és pénzügyi eszközök közötti különbségek levezetése

2022

millió forintban	Hitelkockázati kitétségek	Hitelkockázatra képzett értékvesztés	Módosítás	Könyv szerinti érték
Kézpénz és pénzeszköz egyenértékűek	2 162	1	-	2 161
Derivatívák és kereskedelmi célú pénzügyi instrumentumok	205 066	-	-	205 066
Nem kereskedelmi célú eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	312 020	-	-	312 020
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	699	-	-	699
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	-	-	-	-
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	311 321	-	-	311 321
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok	196 554	381	- 12 094	184 079
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	196 554	381	- 12 094	184 079
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	-	-	-	-
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	-	-	-	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	3 673 973	70 148	-	3 603 825
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 243 402	2 236	-	1 241 166
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	401 473	282	-	401 191
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	1 959 603	66 272	-	1 893 331
Kereskedelmi hitelek és előlegek	30 102	224	-	29 878
Pénzügyi lízing követelések	39 393	1 134	-	38 259
Mérlegen kívüli tételek	889 112	8 742	-	880 370
Összesen	5 278 887	79 272	- 12 094	5 187 521

2021

millió forintban	Hitelkockázati kitétségek	Hitelkockázatra képzett értékvesztés	Módosítás	Könyv szerinti érték
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek	15 812	14	-	15 798
Derivatívák és kereskedelmi célú pénzügyi instrumentumok	70 406	-	-	70 406
Nem kereskedelmi célú eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	272 102	-	-	272 102
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 206	-	-	1 206
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	270 896	-	-	270 896
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok	122 824	58	- 4 076	118 690
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	122 824	58	- 4 076	118 690
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	3 506 927	66 433	-	3 440 494
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 162 815	822	-	1 161 993
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	702 790	215	-	702 575
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	1 584 503	60 134	-	1 524 369
Kereskedelmi hitelek és előlegek	16 787	333	-	16 454
Pénzügyi lízing követelések	40 032	4 929	-	35 103
Mérlegen kívüli tételek	572 171	5 856	-	566 315
Összesen	4 560 242	72 361	- 4 076	4 483 805

A hitelkitétségek értékvesztése magában foglalja az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök (beleértve a lízing és vevőköveteléseket) értékvesztését, egyéb átfogó eredménnyel szemben értékelt pénzügyi eszközök értékvesztését és a mérlegen kívüli tételek értékvesztését. Az 'egyéb változás' az egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök valós érték változását foglalja magában.

Hitelkockázati kitétség megbontása

A következőkben a hitelkockázati kitétség különböző szempontok szerinti megbontása található.

Hitelkockázati kitettség iparág és kockázati kategória

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nemteljesítő	Összesen
2022.12.31					
Természeti erőforrások és áruk	202 393	72 986	22 891	4 026	302 296
Villamosenergia	281 869	18 749	13 145	65	313 828
Építőipar	60 583	31 211	36 276	951	129 021
Autóipar	116 176	14 161	18 203	1 529	150 069
Ciklikus fogyasztási cikkek	28 353	13 077	7 098	6 458	54 986
Nem ciklikus fogyasztási cikkek	126 450	28 917	7 843	4 153	167 363
Gépészet	26 377	14 937	9 322	1 034	51 670
Szállítás	175 508	22 590	7 389	206	205 693
TMT és papír és csomagolás	5 731	5 606	17 318	109	28 764
Egészségügy és szolgáltatások	29 800	17 291	7 072	663	54 826
Szállodák, játék- és szabadidőipar	16 510	3 398	2 446	7 156	29 510
Ingtatlan fedezet	330 412	18 610	9 083	2 245	360 350
Közigazgatás	161 276	4 131	282	17	165 706
Pénzügyi intézmények	1 888 229	63 486	78 420	408	2 030 543
Lakosság	437 490	610 967	144 589	41 079	1 234 125
Egyéb	48	5	79	5	137
Összesen	3 887 205	940 122	381 456	70 104	5 278 887

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nemteljesítő	Összesen
2021.12.31					
Természeti erőforrások és áruk	86 394	45 736	9 754	2 818	144 702
Villamosenergia	72 272	2 668	757	180	75 877
Építőipar	36 860	35 806	5 201	1 132	78 999
Autóipar	113 020	6 791	1 525	1 923	123 259
Ciklikus fogyasztási cikkek	18 821	21 101	2 253	2 882	45 057
Nem ciklikus fogyasztási cikkek	71 993	18 903	4 979	2 597	98 472
Gépészet	19 836	15 588	691	953	37 068
Szállítás	19 313	20 646	915	9 163	50 037
TMT és papír és csomagolás	2 753	4 170	1 014	131	8 068
Egészségügy és szolgáltatások	28 513	22 669	3 424	1 618	56 224
Szállodák, játék- és szabadidőipar	14 420	15 859	1 969	5 014	37 262
Ingtatlan fedezet	251 577	31 273	4 492	4 784	292 126
Közigazgatás	1 412 338	1 507	213	8	1 414 066
Pénzügyi intézmények	872 133	7 826	5 919	666	886 544
Lakosság	857 107	169 884	144 079	39 155	1 210 225
Egyéb	23	5	2 227	1	2 256
Összesen	3 877 373	420 432	189 412	73 025	4 560 242

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nemteljesítő	Összesen
2021.12.31					
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	50 983	24 217	7 080	744	83 024
Bányászat	52	741	539	-	1 332
Gyártás	239 500	42 002	10 545	8 551	300 598
Villamosenergia és vízellátás	34 202	2 472	446	177	37 297
Építőipar	18 568	20 934	2 433	430	42 365
Ingatlanfejlesztés	2 896	378	246	38	3 558
Kereskedelem	80 052	55 804	4 955	2 472	143 283
Szállítás	16 576	22 704	1 279	9 383	49 942
Vendéglátás	2 725	14 929	534	4 704	22 892
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	1 399 202	7 827	5 918	666	1 413 613
Holding cégek	111 541	2 568	5 513	330	119 952
Ingatlan forgalmazás	248 230	30 537	4 032	4 271	287 070
Egyéb szolgáltatások	43 567	25 297	6 386	2 280	77 530
Közigazgatás	885 269	1 507	213	8	886 997
Oktatás, egészségügy és művészet	1 342	1 577	978	184	4 081
Lakosság	857 105	169 880	144 072	39 148	1 210 205
Egyéb	1	3	2	7	13
Összesen	3 877 374	420 431	189 412	73 025	4 560 242

Az alacsony kockázatú kitettség aránya a legmagasabb 73,6%, míg a külön figyelendő 17,8%, a kétes 7,2% és a nemteljesítő 1,3%

A hitelkockázati kitettségek földrajzi szintű vizsgálata az ügyfelek ország kockázatán alapul. Ez nem feltétlenül a lakhelyet, vagy a cég székhelyét jelöli, hanem azt az országot, ahol az ügyfél gazdasági kockázatot vállal.

Hitelkockázati kitettség régió és kockázati kategória szerint

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nemteljesítő	Összesen
2022					
Elsődleges piacok	3 780 021	939 334	376 238	70 104	5 165 697
Ausztria	76 687	12	-	-	76 699
Csehország	697	-	-	-	697
Szlovákia	74	-	2	-	76
Románia	857	-	5	-	862
Magyarország	3 701 706	939 322	376 231	70 104	5 087 363
Horvátország	-	-	-	-	-
Szerbia	-	-	-	-	-
Egyéb EU országok	105 744	213	4 750	-	110 707
Egyéb országok	1 435	-	-	-	1 435
Feltörekvő piacok	5	575	468	-	1 048
Ázsia	-	25	-	-	25
Latin Amerika	-	30	-	-	30
Közél-Kelet/Afrika	5	520	468	-	993
Összesen	3 887 205	940 122	381 456	70 104	5 278 887

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nemteljesítő	Összesen
2021					
Elsődleges piacok	3 789 258	419 808	189 290	73 025	4 471 381
Ausztria	79 072	378	80	-	79 530
Csehország	860	390	-	-	1 250
Szlovákia	63	-	1	-	64
Románia	165	103	-	-	268
Magyarország	3 709 098	418 937	189 209	73 025	4 390 269
Egyéb EU országok	85 486	553	110	-	86 149
Egyéb országok	2 607	-	-	-	2 607
Feltörekvő piacok	23	70	12	-	105
Latin Amerika	-	15	-	-	15
Közél-Kelet/Afrika	23	55	12	-	90
Összesen	3 877 374	420 431	189 412	73 025	4 560 242

A szegmens kategóriák a Bank üzleti szegmentációján alapulnak.

Hitelkockázati kitétség üzleti szegmens és kockázati besorolás szerint

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nemteljesítő	Összesen
2022.12.31					
Lakosság	451 210	637 496	154 318	43 294	1 286 318
Vállalatok	1 370 714	244 959	163 507	26 809	1 805 989
Csoportszintű vállalatok	767 611	57 538	45 008	1	870 158
ALM	1 297 670	129	18 623	-	1 316 422
Összesen	3 887 205	940 122	381 456	70 104	5 278 887

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nemteljesítő	Összesen
2021.12.31					
Lakosság	871 619	188 847	153 831	41 199	1 255 496
Vállalatok	877 605	226 568	35 132	31 826	1 171 131
Csoportszintű vállalatok	2 126 944	5 016	449	-	2 132 409
ALM	1 206	-	-	-	1 206
Összesen	3 877 374	420 431	189 412	73 025	4 560 242

2022-től az AC és FVTOCI állampapír portfólió az ALM alatt kerül kimutatásra (2021: 1 159 milliárd forint).

Fedezetek

A figyelembe vett fedezetek

A Bank a fedezetkezelést a Vállalati Kockázatkezelési területén belül alakította ki.

A Csoporton belüli összes figyelembe vehető fedezet egy mindenre kiterjedő listán szerepel a 'Csoportszintű fedezeti katalógusban'. A helyileg elfogadható fedezetet az Erste Bank határozza meg (a Bank Fedezeti Katalógusában) a vonatkozó nemzeti törvényi előírásokkal összhangban. A fedezet értékelése és újraértékelése a Csoportszintű katalógusban foglalt alapelvek és az osztályonként csoportosított és a helyi szabályozói követelményekre épülő belső munkavégzési utasítások szerint történik.

A fedezetek fő típusai

A hitelezési kockázat kezelésére és a hitelezési kockázathoz tartozó tőkekövetelményre vonatkozó szabályzatok szerint a fedezetek kizárólag akkor vehetők figyelembe a tőkekövetelmény csökkentésére, ha

- jogilag érvényesek, ésszerű időtávon belül érvényesíthetők;
- értékük megfelelő, a fedezetértékük karbantartása megfelelő;
- ügyleti szinten a kapcsolódó nyilvántartás és az ahhoz tartozó folyamatok gondoskodnak arról, hogy átfogó és aktualizált információ álljon rendelkezésre a tőkeszámításhoz;
- az ingatlanfedezetekre a Bank érvényes ingatlanbiztosítással rendelkezik.

A fentiek vonatkozásában a figyelembe vett fedezetek köre - amelyek tőkecsökkentő tételként figyelembe vehető - kiterjed

- a pénzügyi biztosítékokra (készpénzes biztosítéki letétek, letéti okiratok, állampapírok, bizonyos egyéb értékpapírok, stb.);
- ingatlanok (csökkent piacképességű középületek, speciális ipari ingatlanok és ingatlanprojektek kivételével);
- kormányzati, banki és bizonyos egyéb garanciajegyzésekre.

Amikor a fenti feltételek a belső szabályozásokban foglaltaknak megfelelően teljesülnek, és a konkrét fedezettípusok rendelkezésre állnak, a Bank a tőkekövetelmény számításakor figyelembe veszi az elfogadott biztosítékokat a hitelezési kockázatot mérséklő eszközként.

Fedezetek értékelése és kezelése

A Bank arra törekszik, hogy likvid fedezeteket kérjen be, amelyek a lehető legrövidebb időn belül és megfelelő áron értékesíteni tud. A biztosíték likviditását alapvetően befolyásolja annak jogi érvényesíthetősége, illetve piaci értékesíthetősége, forgalomképessége.

A fedezeti érték megállapításához a mindenkor hatályos fedezetkezelési és fedezetértékelési szabályzatokban meghatározottak szerint kell eljárni, az abban meghatározott elvek és számítási módszerek alapján.

A Group Collateral Management állapítja meg a fedezetkezelés csoportszintű szabályait. Évente felülvizsgálja, és szükség esetén módosítja a szabályzatokat. A szabályozási keretrendszer előírásai szerint ellenőrzi a helyi fedezetkezelési politikákat a leánybankoknál. Megállapítja az egyes fedezeti kategóriákat, a fedezetbevonási módokat, a fedezetek értékelésének egységes szabályait, valamint meghatározza a maximális fedezeti szorzókat (Group Collateral Catalogue). Ezen túl felügyeli a fedezeti szorzó megállapításának éves folyamatát és biztosítja a szükséges jóváhagyásokat (jóváhagyja a helyi fedezeti szorzókat, a csoportszintű maximum fedezeti szorzókat és azok lehetséges változásait).

Az Erste Bank Fedezeti Katalógusában szereplő, lokálisan alkalmazott fedezeti szorzókat a fedezetek múltbeli megtérülési adatai alapján (peres és peren kívüli megtérülést is figyelembe véve) az Erste Bank Fedezetkezelési területe állapítja meg

A Fedezetkezelési terület legalább éves szinten vizsgálja meg a fedezeti rátákat és a térülési mutatókat, a Group Credit Risk Models által meghatározott szabályoknak megfelelően. A kiugró értékek elkerülésének érdekében nemcsak egy, hanem több éves adatok figyelembe vételével.

Fedezeti értéket csak akkor lehet a hitelezési folyamatban figyelembe venni:

- Ha betartották az értékelés szabályait (különösképpen a kiindulási érték meghatározását és a megelőző terhek figyelembe vételét).
- Ha a fedezet bevonásával kapcsolatos minden jogszabályi feltétel teljesítésre került.
- Ha a hitelfelvevőnek már semmilyen további lépést sem kell tennie, hogy biztosítsa a bank teljes kontrollját a fedezet felett.
- Ha minden hitelfelvevővel vagy a biztosítékot nyújtóval kötött hitel és biztosítéki szerződés jogilag érvényes és érvényesíthető a szerződések aláírásakor érvényes vonatkozó jogszabályok szerint.
- Ha a fedezet akkor is jogilag érvényes és érvényesíthető a vonatkozó jogszabályok szerint, ha a hitelfelvevő, vagy a fedezet tulajdonosa fizetésképtelenné válik.

Új hitelek nyújtásakor a fenti követelményeknek a folyósítást megelőzően teljesülniük kell; kivételes esetekben lehetőség van az ingatlan jelzálogjog ingatlan-nyilvántartásba történő vagy egyéb zálogjog bejegyzésére a folyósítást követően is, a folyósítástól számított ésszerű időn belül is sor kerülhet – a Fedezetkezelés feladata meghatározni azokat a kivételes eseteket, amelyek helyileg elfogadhatóak, csakúgy, mint a maximális időtartamokat. Amennyiben a folyósítást követően a biztosítékkal kapcsolatban további értékbecslés készül, akkor annak eredményét rögzíteni szükséges az IT rendszerekben.

ESG

Az ESG 2022-ben is az egyik legfontosabb prioritás maradt a biztosítéki oldalon. 2021 novemberétől Bank saját rendszerében is elérhetővé vált az ingatlanok energiatanúsítványának főbb adatai. Jelenleg ez minden ingatlanértékelés kötelező dokumentuma. A folyamat kezdetben a lakossági szegmensben indult (a vásárlási hitelek és az építési hitelek esetében), ahol a banki céloktól függetlenül készül az energetikai tanúsítvány. 2022-től a vállalati szegmens ügyfeleinek is nyilatkozniuk kell arról, hogy rendelkeznek-e az értékelendő/átértékelendő ingatlanukhoz kapcsolódó energetikai tanúsítvánnyal vagy sem. 2022 decemberétől azokban az esetekben, amikor a saját rendszerünkben nem volt ilyen adat, a rendelkezésre álló adatokat a „Lechner tudásközpont” hivatalos hatósági adatbázisból gyűjtöttük össze és rögzítettük saját rendszerünkben. Mivel a vonatkozó adatok korlátozottak, csak a besorolási információt és az értékelés időpontját tudta a Bank összegyűjteni. Ezen adatok alapján készül egy feltételezés a primer energiafogyasztásról.

A következő táblázat összehasonlítja a hitelezési kitétségeket és az allokált fedezeteket a különböző üzleti szegmensekben. Az allokált fedezet az elfogadott fedezetei értéknek felel meg a belső diszkontálás után és maximalizálva vannak a kitétség mértékében.

Hitelkockázat kitétség pénzügyi instrumentum és fedezet szerinti bontásban

millió forintban	Teljes hitelkockázati kitétség	Fedezettség				Kockázati kitétség csökkentve a fedezet értékével	IFRS 9 értékvesztés		
		Fedezettség összesen	Garancia fedezet	Ingtatlan fedezet	Egyéb		Nem késedelmes és nem értékvesztett	Késedelmes de nem értékvesztett	Értékvesztett kitétség
2022.12.31									
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek	2 161	-	-	-	-	2 161	2 161	-	-
Kereskedelmi célú pénzügyi instrumentumok	205 066	68 463	68 463	-	-	136 603	-	-	-
Nem kereskedelmi célú eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	312 020	306 886	247 152	59 730	4	5 134	-	-	-
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok	196 554	-	-	-	-	196 554	195 641	-	913
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	3 673 974	1 842 043	843 276	816 783	181 984	1 831 931	3 559 553	48 367	66 054
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 243 403	404 832	404 832	-	-	838 571	1 242 033	-	1 369
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	401 473	231 924	205 050	-	26 874	169 549	401 338	135	-
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	1 959 603	1 172 642	233 394	815 130	124 118	786 961	1 849 177	46 836	63 592
Kereskedelmi hitelek és előlegek	30 102	-	-	-	-	30 102	29 265	837	-
Pénzügyi lízing követelések	39 393	32 645	-	1 653	30 992	6 748	37 740	559	1 093
Mérlegen kívüli tételek	889 112	148 307	9	36 254	112 044	740 805	683 621	31 097	1 166
ebből akkreditív és nem hitelhelyettesítő garancia	173 229	60 320	-	12 418	47 902	112 909	-	-	-
Összesen	5 278 887	2 365 699	1 158 900	912 767	294 032	2 913 188	4 440 976	79 464	68 133

millió forintban	Teljes hitelkockázati kitettség	Fedezettség				Kockázati kitettség csökkentve a fedezet értékével	IFRS 9 értékvesztés		
		Fedezettség összesen	Garancia fedezet	Ingatlan fedezet	Egyéb		Nem késedelmes és nem értékvesztett	Késedelmes de nem értékvesztett	Értékvesztett kitettség
2021.12.31									
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek	15 811	-	-	-	-	15 811	15 811	-	-
Kereskedelmi célú pénzügyi instrumentumok	70 406	11 029	11 029	-	-	59 377	-	-	-
Nem kereskedelmi célú eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	272 102	265 797	209 912	55 879	6	6 305	-	-	-
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok	122 824	4 911	4 911	-	-	117 913	122 824	-	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	3 506 928	1 456 994	465 588	762 205	229 201	2 049 934	3 386 517	51 757	68 654
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 162 816	340 119	340 119	-	-	822 697	1 162 816	-	-
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	702 790	104 375	55 000	-	49 375	598 415	702 790	-	-
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	1 584 504	980 317	70 469	760 179	149 669	604 187	1 475 664	48 325	60 515
Kereskedelmi hitelek és előlegek	16 787	-	-	-	-	16 787	14 897	1 890	-
Pénzügyi lízing követelések	40 031	32 183	-	2026	30 157	7 848	30 350	1 542	8 139
Mérlegen kívüli tételek	572 171	84 845	9	23 738	61 098	487 326	504 229	2 747	1 245
ebből akkreditív és nem hitelhelyettesítő garancia	63 950	26 452	-	9 621	16 831	37 498	-	-	-
Összesen	4 560 242	1 823 576	691 449	841 822	290 305	2 736 666	4 029 381	54 504	69 899

A várható hitelkockázati veszteség (ECL) mérése

Az általános értékvesztési sztenderdeket belső irányelvek szabályozzák a Bankban. Az IFRS9 szerint, az értékvesztés a kitétség minden elemére számol hitelvesztéssel, legyen akár amortizált bekerülési értéken (AC) vagy egyéb átfogó bevétellel szemben valós értéken nyilvántartott (FVOCI). Ide tartoznak a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, kölcsönök és előlegek, kereskedelmi bankoknál vezetett nostro számla látra szóló egyenlege csakúgy, mint a pénzügyi lízingek és a kereskedelmi követelések. Ezen kívül hitelkockázati céltartalékot számítunk hitelnyújtási kötelezettségre és pénzügyi garanciákra, amennyiben az IFRS9 hatálya alá tartoznak.

A pénzügyi eszközök értékelési kosarakba való besorolása; értékvesztett pénzügyi eszközök

Az IFRS9 által megszabott értékvesztési követelmények szerint a pénzügyi eszközök három csoportra („értékelési kosárba”) válnak szét, ez alól kivételt képez a POCI („könyvekbe kerüléskor értékvesztett eszköz”), ami önálló kategória. Az értékvesztési státuszról függően és a megállapított hitelkockázat alapján, minden eszköz a három értékvesztési kategória egyikébe kerül.

Az 1-es értékelési kosárba (Stage 1) nem értékvesztett pénzügyi eszközök tartoznak a könyvekbe kerüléskor, és nem értékvesztett pénzügyi eszközök jelentős hitelkockázati romlás nélkül a bekerülés óta, függetlenül a hitelminősítésüktől, vagy, ha az IFRS 9 szerinti alacsony kockázat miatti mentességet élveznek. A Stage 1-ben lévő pénzügyi instrumentumok várható hitelkockázati vesztesége (ECL) a következő 12 hónapban lehetséges nemteljesítési eseményekből eredő, az élettartamra várható hitelezési veszteségek alapján kerül meghatározásra.

A 2-es értékelési kosár (Stage 2) nem értékvesztett pénzügyi eszközöket tartalmaz jelentős hitelkockázati romlással a bekerülés óta, az IFRS 9 szerinti alacsony kockázat miatti mentesség nélkül. A 2-es kosárban a hitelkockázati értékvesztést élettartami ECL-ként számítjuk. Teljesítő ügyfélnek történő korábbi hitelszerződés alapján történt folyósítások esetén a teljes kitétség (mérlegen belüli és kívüli) vagy az 1-es vagy a 2-es kosárba kerül, attól függően, hogy a hitelkockázat hogyan alakult a szerződésalkötés és a folyósítás óta.

A 3-as értékelési kosár (Stage 3) olyan pénzügyi eszközöket tartalmaz, amelyek értékvesztettek a beszámolási fordulónapon, de nem voltak értékvesztettek a könyvekbe kerüléskor. A besorolás elve az, hogy a pénzügyi eszköz akkor lesz értékvesztett, ha az ügyfél nemteljesítővé válik.

A nemteljesítés fogalmát az Erste Bank a EBA/GL/2016/07 “Guidelines on the application of the definition of default under Article 178” 575/2013 számú EU rendelet alapján határozza meg. A meghatározás rögzíti a nemteljesítő státusz egymáshoz kapcsolódó ügyfelek csoportjai közötti áterjedését, és tisztázza a technikai nemteljesítés koncepcióját. Az Erste Bank általánosságban ügyfél szempontból határozza meg a nemteljesítést, ami az összes ügylet értékvesztetté nyilvánítását eredményezi, amennyiben az ügyfél egy ügylettel kapcsolatban nemteljesítést mutat (“húzó hatás”). Másfelől a teljesítő minőségének javulása az ügyfél összes kitétsége értékvesztett státuszának megszűnésével jár. A 3-as értékelési kosárban a hitelkockázati értékvesztést élettartami várható hitelezési veszteségként számoljuk.

A POCI kategória olyan pénzügyi eszközöket tartalmaz, amelyek értékvesztettek voltak a könyvekbe kerüléskor, függetlenül attól, hogy továbbra is értékvesztettek-es vagy sem. A POCI ügyleteknél várt hitelezési veszteséget mindig élettartami alapon számítjuk (az ECL kumulált változásai a könyvekbe kerülés óta), amely érvényesül a kitétség bruttó könyv szerinti értékében. Ennek eredményeként a bekerüléskor nincs értékvesztés elszámolva. A továbbiakban egyedül a várt élettartami hitelezési veszteségek kedvezőtlen változásait jelenítjük meg értékvesztésként, míg a kedvező változásokat értékvesztési nyereségnek tekintjük, amely a POCI pénzügyi eszköz bruttó könyv szerinti értékét növeli.

A hitelkockázat jelentős növekedésének meghatározása

A hitelkockázat könyvekbe kerülés óta történt jelentős romlásának (significant increase in credit risk, SICR) megállapítása az egyik legfontosabb meghatározója az IFRS 9 szerinti várható hitelezési veszteség mértékének. Erre való tekintettel portfólió és terméktípus szinten mennyiségbeli és minőségbeli kritériumokat határoztunk meg a hitelkockázat jelentős növekedésének megítélésére, köztük a 30 napos késedelmet.

Kvantitatív kritériumok

A kvantitatív SICR indikátorok tartalmazzák az élettartamon belüli nemteljesítés valószínűségének kedvezőtlen változását, a jelentőséget a változás abszolút és relatív mértékére vonatkozó határértékeken mérve. A Bank a hitelkockázat jelentős romlására vonatkozóan százalékos (relatív) és abszolút határértéket is bevezetett a PD könyvekbe kerülés óta történt változása alapján. Ahhoz, hogy egy pénzügyi eszköznél a hitelkockázat jelentős romlása megállapításra kerüljön, mind a relatív mind az abszolút határértéket át kell lépni.

A relatív változást az aktuális évesített PD és a bekerüléskori évesített PD hányadosaként mérjük. A határérték megsértése azt jelenti, hogy a határértéket eléri vagy meghaladja ez az arány. A hitelkockázat jelentős romlásának becslésére szolgáló ezen relatív határértékek PD szegmens és ügyfélminősítés szinten vannak meghatározva, és a bevezetésükkor, illetve rendszeresen validálásra kerülnek.

Az abszolút határérték a bekerüléskori és az aktuális évesített élettartami PD különbségére vonatkozik. 60 bázispontban van meghatározva az értéke, és a legjobb minősítésű tételek közötti migráció esetén szolgál biztosítékként (az élettartami PD a lejáratig hátralévő időszakra vonatkozik). Ezekben az esetekben ugyanis a relatív határértéket esetleg megsértik, mivel azonban a PD nagyon alacsony, így a hitelkockázat jelentős romlása nem áll fenn.

Az 1-es értékelési kosárba történő visszakerülésnek egyéb feltételei nincsenek azon kívül, amelyek már az általános kockázatkezelési gyakorlatban is fennállnak (pl. az ügyfélminősítés javulásához).

Relatív küszöbértékek a SICR értékeléshez

	Határérték intervallum (x alkalom)	
	Minimum	Maximum
2022	1,13	3,21
2021	1,13	3,21

Kvalitatív kritériumok

A jelentős hitelkockázat növekedésének kvalitatív indikátorai az átstrukturálás-jelölők (a szabályozói átstrukturálás azonosítása), követeléskezelés-jelölők (a követelés behajtásra való átkerülése), információ a korai figyelmeztető rendszerből és csalási indikátorok. Egyes kvalitatív jelzések helyes működésének alapvető feltétele, hogy a kockázatkezelési döntések pontosan és időszerűen kerülnek meghozatalra. (Az IFRS9-re való áttéréshez igazított) kapcsolódó kockázatellenőrzési sztenderdek és folyamatok biztosítják a szükséges irányítási keretrendszert. Ezek az indikátorok belső használatban mutatják az esetleges fizetéseképtelenséget vagy annak megnövekedett valószínűségét, hogy az ügyfél csődöt jelent, illetve, hogy belátható időn belül megnövekszik a nemteljesítés kockázata.

A kvalitatív kritériumok pénzügyi eszköz szintű megállapítása mellett, a hitelkockázat jelentős romlásának becslése esetleg csak portfólió szinten lehetséges, ha az ügyfélszintű indikátorok csak bizonyos időbeli késéssel érhetőek el, vagy kizárólag portfólió szinten értelmezhetőek.

Az Erste Bank további portfóliósintű SICR-értékelési kritériumokat vezetett 2022-ben be az ukrajnai háború és a kapcsolódó gazdasági hatások miatt, hasonlóképpen, mint ahogy ezt tette 2020-tól 2022 harmadik negyedévéig a Covid-19 világvárvány miatt. További részletekért lásd a következő fejezet „Kollektív értékelés” című részét.

Az ukrajnai háborúra tekintettel az Erste Bank először portfólió átnézésével kezdett, hogy azonosítsa a geopolitikai kockázat másodlagos hatásai által érintett ügyfeleket (az Erste Bank Magyarországnak csak nagyon korlátozott kitétsége van az érintett régió felé). A korai figyelmeztető besorolással az érintett esetleges ügyfelek átkerülnek a Stage 2-be, és az értékvesztés számítás az ügylet teljes élettartamára vonatkozik. A Bankban 2022. december 31-én geopolitikai kockázat miatt nem volt a Stage 2-be áthelyezett kitétség.

Biztonsági küszöbérték

Biztonsági küszöbértékként alkalmazva, amennyiben egy pénzügyi eszköz a szerződés szerinti fizetési kötelezettségét illetően több, mint 30 napos és 1000 Ft-ot meghaladó késedelmet mutat, úgy azt a hitelkockázat jelentős romlásának tekintjük.

Alacsony hitelkockázat miatti mentesség

Az IFRS 9 által megengedett alacsony hitelkockázat miatti mentességet a befektetésre javasolt besorolású eszközökre vagy más eszközre, amelyet alacsony kockázatúnak tekintünk (és amelyekre így a hitelkockázat jelentős romlására vonatkozó mennyiségbeli kritériumok teljesítésétől függetlenül 12 havi várható hitelezési veszteséget lehetne számolni) az Erste Bank nem alkalmazza.

A várható hitelezési veszteség mérése – az inputok és a számítás leírása

A hitelkockázati értékvesztést egyedileg vagy csoportosan számítjuk.

Az egyedi alapú számítást azon 3-as értékelési kosárba tartozó, illetve POCI kitétségek esetében alkalmazzuk, ahol nemteljesítő ügyfél egyedileg jelentős. Ez a bruttó könyv szerinti érték és a kockázatkezelési szakértők által becsült várakozás szerinti cash-flow jelenértéke

közötti különbség egyedi kiszámítását jelenti. A cash flow diszkontálása az effektív kamatlábbal történik (POCI esetében az értékvesztett effektív kamatlábbal).

A nem-teljesítő ügyfél ebben az esetben jelentős, amennyiben a mérlegen belüli és kívüli kitétségeinek összege meghaladja az adott küszöbértéket. Minden más esetben a nem-teljesítő ügyfél nem jelentősnek minősül és szabály alapú (csoportos) értékvesztés számítás történik az LGD paraméter segítségével, ahol az LGD függhet a defaultban eltöltött időtől és a behajtási folyamat állásától.

Teljesítő ügyfelek esetében (Stage 1 és Stage 2) csoportos értékvesztést számol a Bank függetlenül, hogy az ügyfél jelentős vagy sem. A csoportos értékvesztés számításához a kitétségeket homogén csoportokba rendezi a kockázati jellemzőik alapján. A csoportosítási kritériumok az ügyfélszegmenstől (lakossági, vállalati) függően eltérőek lehetnek, és magukban foglalhatják a terméktípust, a biztosíték típusát, a törlesztés típusát, a hitel-érték sávot és az ügyfélminősítést.

A hitelkockázati értékvesztés számítása havonta történik, egyedi kitétség szinten és a kitétség devizanemében. A csoportos hitelkockázati értékvesztés kiszámításához az Erste egy három értékelési kosáron alapuló várható hitelezési veszteség modellt használ, amely 12 havi vagy élettartami várható hitelezési veszteséget ad. A várható hitelezési veszteség (exposure at default, EAD) a diszkontált értéke a mérlegen kívüli tételek esetében a hitelkonverziós faktort is tartalmazó nemteljesítéskor fennálló kitétség, a nemteljesítés valószínűsége (probability of default, PD) és a nemteljesítéskori veszteség (loss given default, LGD) szorzatának a következők szerint:

- A PD annak a valószínűségét jelenti, hogy az adós nem teljesíti a pénzügyi kötelezettségét (a nemteljesítési lentebbi meghatározása szerint) vagy a következő 12 hónapban (1Y PD) az 1-es értékelési kosárba tartozó ügyletek esetében, vagy a hátralévő élettartama alatt (lifetime probability of default, LT PD) a 2-es és a 3-as értékelési kosára tartozó, valamint POCI kitétségek esetében.
- Az EAD az az összeg, amellyel a Erste Hungary várakozása szerint tartozni fog az ügyfél a nemteljesítéskor a következő 12 hónapban (1Y EAD) vagy a hátralévő élettartam (LT EAD) alatt a 2-es vagy 3-as értékelési kosárban, illetve POCI ügyletek esetében.
- Az LGD mutatja meg az Erste Hungary várakozását a nemteljesítő kitétségre jutó veszteséget illetően. Az LGD függ az adós típusától, a követelés típusától és korától, a rendelkezésre álló fedezetektől vagy más hitelbiztosítéktól és a nemteljesítéskor várható kitétségtől (EAD). Az LGD-t az EAD százalékában fejezzük ki.

Élettartami paraméterek

Az élettartami PD-t a könyvekbe kerüléstől a kölcsönügylet lejáratáig megfigyelt múltbéli nemteljesítési eseményeken alapulva fejlesztjük. Egyazon portfólióba tartozó azonos minősítési kategóriájú és lejáratú ügyletek esetében megegyezik.

Az élettartami és az éves EAD-ot a várt visszafizetési profil határozza meg, amely termékenként eltérhet. Az LT EAD felhasználja a törlesztési ütemezést vagy a törlesztési típust (annuitásos, lineáris, bullet). Ki nem folyósított hitelek esetében a hitelkonverziós tényező segítségével becsüljük a várható hitelkitétséget.

Az LGD élettartami görbeként kerül becslésre, a lejáratig hátralévő bármely jövőbeli időpontra, múltbéli megfigyelések alapján.

Az ECL számításához használt paraméterek figyelembe veszik a beszámolási fordulónapon rendelkezésre álló, múltbéli eseményekről szóló információkat, az aktuális állapotot és a gazdasági jövőbeli irányvonalára vonatkozó előrejelzéseket. Általánosságban a csoportos értékvesztéshez használt paraméterek különböznek a tőkeszámításhoz használt ciklusokon átvitelő paraméterektől, amennyiben az érintett portfólió jellemzői az IFRS előírások szerint ezt indokolják.

Hitelkockázati kitétség régió és IFRS9 besorolás szerint

millió forintban	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Teljes hitelkockázati kitétség	Céltartalék	Összesen
2022.12.31							
Elsődleges piacok	3 922 876	499 225	56 172	18 979	4 497 252	668 445	5 165 697
Ausztria	7 392	12	-	-	7 404	69 295	76 699
Csehország	-	-	-	-	-	698	698
Szlovákia	-	61	-	-	61	15	76
Románia	782	4	-	-	786	75	861
Magyarország	3 914 702	499 148	56 172	18 979	4 489 001	598 362	5 087 363
Horvátország	-	-	-	-	-	-	-
Szerbia	-	-	-	-	-	-	-
Egyéb EU országok	89 442	243	-	-	89 685	21 022	110 707
Egyéb országok	1 106	-	-	-	1 106	329	1 435
Feltörekvő piacok	502	27	-	-	529	519	1 048
Dél-Európa	-	-	-	-	-	-	-
Ázsia	25	-	-	-	25	-	25
Latin Amerika	15	15	-	-	30	-	30
Közél-Kelet/Afrika	461	12	-	-	473	520	993
Összesen	4 013 926	499 495	56 172	18 979	4 588 572	690 315	5 278 887

millió forintban	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Teljes hitelkockázati kitétség	Szokásos nem IFRS9 értékvesztés	Összesen
2021.12.31							
Elsődleges piacok	3 642 722	341 932	57 928	24 359	4 066 941	404 440	4 471 381
Ausztria	58 064	7	-	-	58 071	21 459	79 530
Csehország	30	-	-	-	30	1 220	1 250
Szlovákia	48	1	-	-	49	15	64
Románia	195	58	-	-	253	15	268
Magyarország	3 584 385	341 866	57 928	24 359	4 008 538	381 731	4 390 269
Egyéb EU országok	85 264	129	-	-	85 393	756	86 149
Egyéb országok	1 401	-	-	-	1 401	1 206	2 607
Feltörekvő piacok	20	30	-	-	50	55	105
Latin Amerika	-	15	-	-	15	-	15
Közél-Kelet/Afrika	20	15	-	-	35	55	90
Összesen	3 729 407	342 091	57 928	24 359	4 153 785	406 457	4 560 242

*Céltartalék kapcsán: Az egyéb kötelezettségvállalások értékelése továbbra is az IAS 37 szerint történik, azonban értékvesztés ezekre is számolódik.

Az első (Stage 1) és második (Stage 2) értékelés kosár tartalmazza a nem értékvesztett kitétséget, míg a harmadik értékelési kosár (Stage 3) tartalmazza az értékvesztett hitelkockázatot. Könyvekbe kerüléskor értékvesztett eszközök (POCI) vásárlással vagy származtatással kerülnek a mérlegbe. A POCI állományon belül a defaultos ügyfelekkel szembeni követelések 11 961 millió forint (2021-ben 11 971 millió forint volt), a nem defaultos 7 018 millió forint (2021-ben 12 388 millió forint volt).

A hitelkockázati kitétség Magyarországon 697 094 millió forinttal, vagy 15,9%-kal nőtt, Ausztriában 2 831 millió forinttal, vagy 3,6%-kal csökkent, Csehországban pedig 552 millió forinttal, vagy 44,2%-kal csökkent. A többi kelet-közép-európai fő piac (CEE) esetében 605 millió forintos, azaz 182,2%-os növekedés volt. A többi EU-tagországban (EU-27-ben a fő piacok nélkül) a hitelkockázati kitétség 24 558 millió forinttal 86 149 millióról 110 707 millióra nőtt. A többi ipari országban a csökkenés (1 172 millió forint), míg a feltörekvő piacokon az állomány nőtt (943 millió forinttal). Összességében az Erste Bank Hungary központi piaci és az EU kitétségek fedik le a hitelkockázati kitétség 99,9%-át (2021-ben is 99,9%-át) december 31-én.

Hitelkockázati kitettség jelentési szegmens és IFRS9 besorolás szerint

millió forintban	Hitelkockázati kitettség					Hitelezési veszteség						
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Nem tartozik az IFRS 9 hatálya alá	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Stage 2 fedezeti arány	Stage 3 fedezeti arány	POCI fedezeti arány
2022.12.31												
Lakosság	815 510	110 106	36 783	12 311	311 608	4 515	12 031	25 375	3 589	10,93%	68,98%	29,16%
Vállalatok	1 232 626	389 268	19 389	6 668	158 038	5 860	12 471	9 527	1 167	3,20%	49,14%	17,50%
Csoportszintű vállalatok	718 095	76	0	0	151 987	646	8	0	0	10,63%		
Eszköz - és forrás menedzsment és Vállalati Központ	1 247 695	45	0	0	68 682	796	1	0	0	1,99%		
Összesen	4 013 926	499 495	56 172	18 979	690 315	11 817	24 511	34 902	4 756	4,91%	62,13%	25,06%

millió forintban	Hitelkockázati kitettség					Hitelezési veszteség						
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Nem tartozik az IFRS 9 hatálya alá	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Stage 2 fedezeti arány	Stage 3 fedezeti arány	POCI fedezeti arány
2021.12.31												
Lakosság	760 743	176 255	31 972	15 525	271 001	3 190	17 670	18 474	4 757	10,03%	57,78%	30,64%
Vállalatok	916 577	165 511	25 956	8 834	54 253	4 531	6 179	12 804	1 552	3,73%	49,33%	17,57%
Csoportszintű vállalatok	2 052 087	325	-	-	79 997	991	2	0	0	0,49%		
Eszköz - és forrás menedzsment és Vállalati Központ	-	-	-	-	1 206	0	0	0	0			
Összesen	3 729 407	342 091	57 928	24 359	406 457	8 712	23 851	31 278	6 309	6,97%	53,99%	25,90%

33) Hitelezési kockázat alakulása

A következő táblázatok a hitelezési kockázat alakulását mutatják be mérlegsoronként.

A 'Képzés' oszlop a tárgyévben újonnan bekerült amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokra képzett értékvesztést foglalja magában.

A 'Feloldás' oszlop olyan értékvesztés visszairásokat foglal magában, melyek az instrumentum kivezetése miatt váltak szükségessé. A „Stage-ek közötti átsorolás oszlopban” a 2022.01.01 – 2022.12.31-ig bekövetkezett Stage 1-ből Stage 2-be és Stage 3-ba történő átsorolások szerepelnek. A Stage 2-ből, illetve Stage 3-ból Stage 1-be történő átsorolás hatása a Stage 1-es soron szerepel. Az eredménysemleges hatásokat, melyek a Stage-ek közötti átsorolásból adódnak a 'Hitelkockázat változás' soron szerepeltetjük.

Bármilyen más Stage váltást nem eredményező változás a 'Hitelkockázat változás' oszlopban kerül megjelenítésre.

Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök

Hitelezési kockázat változása – Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok

millió forintban	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb	
						2022.12.31
2022.01.01						
Stage 1	- 798	- 257	109	68	- 121	- 1 - 1 000
Stage 2	- 24	-	-	- 478	137	- - 365
Stage 3	-	-	-	-	- 872	- - 872
Összesen	- 822	- 257	109	- 410	- 856	- 1 - 2 237

millió forintban	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb	
						2021.12.31
2021.01.01						
Stage 1	- 815	- 627	127	263	254	- 1 - 799
Stage 2	- 214	-	1	- 111	300	- - 24
Stage 3	- 532	-	510	-	14	9 1
Összesen	- 1 561	- 627	638	152	568	8 - 822

millió forintban	2021	2022
Átsorolás Stage 1 és Stage 2 között	1 345	12,232
Átsorolás Stage 1 és Stage 2 között	1 345	10,140
Stage 1-be Stage 2-ből	-	2,092
Átsorolás Stage 1 és Stage 3 között		2,282
Stage 3-ba Stage 1-ből		2,282

A 2022. üzleti évben bekerült, és 2022. december 31-én még a könyvekben lévő amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok bruttó könyv szerinti értéke 259 318 millió forint. A 2022. január 1-jén a könyvekben lévő és 2022.12.31-ig

kivezetett (de lejárat kategóriába sorolt) amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok bruttó könyv szerinti értéke 189 485 millió forint.

Hitelezési kockázat változása – Hitelintézetekkel szembeni követelések

millió forintban	Növekedés		Feloldás	Hitelkockázat változás	Egyéb	
	2022.01.01			2022.12.31		
Stage 1	- 215	- 981	885	34	- 5	- 282
Összesen	- 215	- 981	885	34	- 5	- 282

millió forintban	Növekedés		Feloldás	Hitelkockázat változás	Egyéb	
	2021.01.01			2021.12.31		
Stage 1	- 117	- 3 520	3 430	- 7	-	- 214
Összesen	- 117	- 3 520	3 430	- 7	-	- 214

A 2022. üzleti évben eredetileg elszámolt, és 2022. december 31-ig nem értékesített amortizált bekerülési értéken értékelt hitelintézetekkel szembeni követelések bruttó könyv szerinti értéke 259 049 millió forint. A 2021. január 1-jén és 2021.12.31-ig kivezetett (de lejárat kategóriába sorolt) amortizált bekerülési értéken értékelt hitelintézetekkel szembeni követelések bruttó könyv szerinti értéke 531 748 millió forint.

Hitelezési kockázat változása – Vevő és egyéb követelések

millió forintban	2022.01.01	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb	2022.12.31
Stage 1	- 310	- 1 139	1 209	1	81	- 8	- 166
Stage 2	- 23	-	178	- 3	- 210	-	- 58
Stage 3	-	-	15	- 13	- 2	-	-
Összesen	- 333	- 1 139	1 402	- 15	- 131	- 8	- 224

millió forintban	2021.01.01	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb	2021.12.31
Stage 1	- 124	- 836	654	-	- 3	- 1	- 310
Stage 2	- 37	-	183	- 16	- 153	-	- 23
Stage 3	-	-	1	-	- 1	-	-
Összesen	- 161	- 836	838	- 16	- 157	- 1	- 333

Hitelezési kockázat változása – Ügyfelekkel szembeni követelések

millió forintban	2022.01.01	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Nem jelentős szerződésmódosítások hatásai			2022.12.31
						Leírások	Egyéb		
Stage 1	- 5 379	- 4 030	933	11 932	- 11 139	7	-	- 109	- 7 785
Állami szféra	-	- 4	-	8	- 12	-	-	-	- 8
Egyéb pénzügyi vállalkozások	- 323	- 564	379	-	- 300	-	-	- 34	- 842
Nem pénzügyi vállalkozások	- 2 160	- 1 381	227	1 770	- 1 323	6	-	- 74	- 2 935
Lakosság	- 2 896	- 2 081	327	10 154	- 9 504	1	-	- 1	- 4 000
Stage 2	- 21 934	- 4 620	1 306	- 14 745	19 146	36	192	- 287	- 20 906
Állami szféra	- 18	-	-	-	16	-	-	- 1	- 3
Egyéb pénzügyi vállalkozások	- 3	-	-	-	- 3	-	-	-	- 6
Nem pénzügyi vállalkozások	- 5 154	- 4 522	245	- 2 754	3 127	12	1	- 280	- 9 325
Lakosság	- 16 759	- 98	1 061	- 11 991	16 006	24	191	- 6	- 11 572
Stage 3	- 26 558	- 11	4 899	- 255	- 11 146	124	322	- 329	- 32 954
Egyéb pénzügyi vállalkozások	- 15	-	-	-	- 14	- 1	-	-	- 30
Nem pénzügyi vállalkozások	- 9 432	-	1 851	- 123	- 1 253	- 8	177	- 318	- 9 106
Lakosság	- 17 111	- 11	3 048	- 132	- 9 879	133	145	- 11	- 23 818
POCI	- 6 262	-	1 581	-	80	25	9	- 60	- 4 627
Állami szféra	- 3	-	-	-	3	-	-	-	-
Nem pénzügyi vállalkozások	- 1 689	-	927	-	- 334	6	2	- 60	- 1 148
Lakosság	- 4 570	-	654	-	411	19	7	-	- 3 479
Összesen	-60 133	-8 661	8,719	-3 068	-3 062	192	522	-781	-66 272

millió forintban	2021.01.01	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Nem jelentős szerződésmódosítások hatásai			2021.12.31
						Leírások	Egyéb		
Stage 1	- 5 463	- 5 154	919	10 173	- 5 847	-	4	- 12	- 5 380
Állami szféra	- 1	-	-	-	-	-	-	-	- 1
Egyéb pénzügyi vállalkozások	- 160	- 287	2	-	129	-	-	- 6	- 322
Nem pénzügyi vállalkozások	- 2 259	- 1 565	552	1 272	- 155	-	-	- 6	- 2 161
Lakosság	- 3 043	- 3 302	365	8 901	- 5 821	-	4	-	- 2 896
Stage 2	- 20 658	- 2 242	3 020	- 14 472	12 181	73	277	- 114	- 21 935
Állami szféra	- 42	- 131	35	- 6	131	-	-	- 5	- 18
Egyéb pénzügyi vállalkozások	- 3	-	-	-	- 1	1	-	-	- 3
Nem pénzügyi vállalkozások	- 4 515	- 976	1 402	- 2 034	1 058	12	6	- 107	- 5 154
Lakosság	- 16 098	- 1 135	1 583	- 12 432	10 993	60	271	- 2	- 16 760
Stage 3	- 20 308	- 440	6 868	- 1 714	- 11 563	317	370	- 88	- 26 558
Egyéb pénzügyi vállalkozások	-	-	-	-	- 14	-	-	-	- 14
Nem pénzügyi vállalkozások	- 8 766	- 366	4 325	- 98	- 4 825	137	247	- 87	- 9 433
Lakosság	- 11 542	- 74	2 543	- 1 616	- 6 724	180	123	- 1	- 17 111
POCI	- 5 833	-	1 221	-	- 1 773	40	59	24	- 6 262
Állami szféra	- 5	-	-	-	-	-	-	-	- 5
Nem pénzügyi vállalkozások	- 302	-	303	-	- 1 771	21	37	24	- 1 688
Lakosság	- 5 526	-	918	-	- 2	19	22	-	- 4 569
Összesen	- 52 262	- 7 836	12 028	- 6 013	- 7 002	430	710	- 190	- 60 135

A „POCI” kategóriába nem kerülnek besorolásra az értékvesztétként vásárolt pénzügyi instrumentumok, ugyanakkor ezen a jelennek meg a kivezetett és új eszközként felvett értékvesztett pénzügyi eszközök. Ezeknél a pénzügyi eszközöknél a szerződéses feltételekben is történt változás (például a forintosított hitelek).

A ‘Képzés’ oszlop a tárgyévben újonnan bekerült amortizált bekerülési értéken értékelt ügyletekkel szembeni követelésekre képzett értékvesztéseket foglalja magában. A ‘Feloldás’ oszlop olyan értékvesztés visszairásokat foglal magában, melyek az instrumentum kivezetése miatt váltak szükségessé. A ”Stage-ek közötti átsorolás” oszlopban a 2022.01.01 – 2022.12.31-ig bekövetkezett Stage 1-ből Stage 2-be és Stage 3-ba történő átsorolások szerepelnek. A Stage 2-ből illetve Stage 3-ból Stage 1-be történő átsorolás hatása a Stage 1-es soron szerepel. Az eredménysemleges hatásokat, melyek a Stage-ek közötti átsorolásból adódnak a ‘Hitelkockázat változás’ soron szerepeltetjük. Bármilyen más, stage váltást nem eredményező változás a ‘Hitelkockázat változás’ oszlopban kerül megjelenítésre. Az oszlop emellett tartalmazza az ‘unwinding’ hatásokat is az amortizált bekerülési értéken értékelt Stage 3-as és POCI kategóriába sorolt ügyletekkel szemben követeléseknél.

A tárgyévi ‘unwinding’ hatás a 6 683 millió forint volt (2021-ben 142 millió forint) a hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok esetében. Az unwinding kumulált hatása 2022 év végéig 10 166 millió forint volt, ami az ügyfélhiteleknél a nem realizált kamatbevételét jelenti. A ‘Nem jelentős szerződés módosítások hatásai’ oszlop az instrumentumok olyan szerződés módosítások hatásait foglalja magában, melyekből nem következik az instrumentum kivezetése és új instrumentumként történő felvétele a mérlegbe. A ‘Leírások’ oszlop az értékvesztett ügyletekkel szembeni követelésekkel kapcsolatos teljes leírások hatásait és a kivezetés hatásait foglalja magában. Az értékvesztés visszairások elsősorban a javuló hitelportfóliónak és a jelentős hitelkockázattal bíró hitelek alacsony szintjének (Stage 2) köszönhető. Emellett a hitelek nemteljesítési rátája folyamatosan csökken - mind a vállalati mind a lakossági szektorban rekord alacsony szintet ért el - ami a szigorú hitelezési kritériumoknak köszönhető. A javuló portfólió minőségnek köszönhetően a meglévő portfólióban nem várható jelentős hitelkockázat növekedés.

A hitelportfólióban szereplő nemteljesítő hitelezési kitettségek csökkentése továbbra is a kockázat kezelési terület egyik fő fókuszpontja. A lakossági portfólióban bekövetkezett értékvesztés visszairás a nemteljesítő hitelportfólió csökkenő arányának volt köszönhető. A stage 2-es hitelezési veszteségének megnövekedett szintje az új IFRS9 paraméterek bevezetésének, az új „nemteljesítési fogalom” meghatározásnak és az új stage 2-es küszöbértékének köszönhető, amely növelte a stage 2-es ügyletekkel szembeni követelések állományát és ezáltal az értékvesztést is.

Az értékvesztés képzések és visszairások fő mozgatórugója a Stage-ek közötti átsorolások. A lenti táblázat az amortizált bekerülési értéken értékelt ügyfélkövetelések bruttó könyv szerinti értékeinek átsorolását mutatja be az egyes Stage-ek között:

millió forintban	Átsorolás Stage 1 és Stage 2 között		Átsorolás Stage 2 és Stage 3 között			Átsorolás Stage 1 és Stage 3 között			POCI	
	Stage 2-be	Stage 1-be	Stage 3-ba	Stage 2-be	Stage 3-ba	Stage 1-be	Nemteljesítő	Teljesítő	Teljesítő kategóriába	Teljesítő kategóriából
	Stage 1-ből	Stage 2-ből	Stage 2-ből	Stage 3-ból	Stage 1-ből	Stage 3-ból	Stage 1-ből	Stage 3-ból		
Állami szféra	-	11 860	-	-	-	-	-	-	-	-
Egyéb pénzügyi vállalkozások	61	-	11	-	-	-	-	-	-	-
Nem pénzügyi vállalkozások	67 006	63 055	1 592	1 457	1 974	-	-	246	-	-
Lakosság	20 176	52 171	8 102	1 555	1 804	539	-	457	757	-
Összesen	87 243	127 086	9 705	3 012	3 778	539	-	703	757	757

2021 millió forintban	Átsorolás Stage 1 és Stage 2 között		Átsorolás Stage 2 és Stage 3 között			Átsorolás Stage 1 és Stage 3 között			POCI	
	Stage 2-be	Stage 1-be	Stage 3-ba	Stage 2-be	Stage 3-ba	Stage 1-be	Nemteljesítő	Teljesítő	Teljesítő kategóriába	Teljesítő kategóriából
	Stage 1-ből	Stage 2-ből	Stage 2-ből	Stage 3-ból	Stage 1-ből	Stage 3-ból	Stage 1-ből	Stage 3-ból		
Állami szféra	398	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Egyéb pénzügyi vállalkozások	5	-	19	-	-	-	-	-	-	-
Nem pénzügyi vállalkozások	34 858	21 206	3 575	-	547	4	-	2 203	1	-
Lakosság	73 108	20 287	8 595	1 303	9 633	93	-	675	945	-
Összesen	108 369	41 493	12 189	1 304	10 180	97	-	2 878	945	945

A 2022. üzleti évben eredetileg elszámolt, és 2022. december 31-ig nem értékesített amortizált bekerülési értéken ügyfélkövetelések bruttó könyv szerinti értéke 527 558 millió forint. A 2022. január 1-jén és 2022.12.31-ig kivezetett (de lejáratú kategóriába sorolt) amortizált bekerülési értéken ügyfélkövetelések bruttó könyv szerinti értéke 199 010 millió forint. A tárgyévben keletkezett POCI eszközök 3 858 millió forint.

Egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok Hitelezési kockázat változása – Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok

millió forintban	2022.01.01	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	2022.12.31
Stage 1	- 57	- 52	10	16	- 33	- 116
Stage 2	- 1	-	-	-	- 30	- 31
Stage 3	-	-	-	- 234	-	- 234
Összesen	- 58	- 52	10	- 218	- 63	- 381

millió forintban	2021.01.01	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	2021.12.31
Stage 1	- 74	- 32	17	-	32	- 57
Stage 2	- 1	-	-	- 78	78	- 1
Összesen	- 75	- 32	17	- 78	110	- 58

A 'Képzés' oszlop az egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokra képzett értékvesztést foglalja magában. A 'Feloldások' oszlop olyan értékvesztés visszairásokat foglal magában, melyek az instrumentum kivezetése miatt váltak szükségessé. A 'Stage-ek közötti átsorolások oszlopban' a 2022.01.01 – 2022.12.31-ig bekövetkezett Stage 1-ből Stage 2-be és Stage 3-ba történő átsorolások szerepelnek. A Stage 2-ből illetve Stage 3-ból Stage 1-be történő átsorolás hatása a Stage 1-es

oron szerepel. Az eredménysemleges hatásokat, melyek a Stage-ek közötti átsorolásból adódnak a 'Hitelkockázat változás' soron szerepeltetjük. 'Bármilyen más, Stage váltást nem eredményező változást a Hitelkockázat változás oszlopban kerül megjelenítésre'

Hitelezési kockázat változása – pénzügyi lízing követelések

millió forintban	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Nem jelentős szerződésmódosítások hatásai	Leírások	Egyéb	
								2022.01.01
								2022.12.31
Stage 1	- 181	- 37	18	206	- 131	-	- 6	- 131
Stage 2	- 411	-	43	- 159	267	-	- 130	- 390
Stage 3	- 4 330	-	299	- 149	3 715	1	- 75	- 539
POCI	- 7	-	-	-	- 66	-	-	- 73
Összesen	- 4 929	- 37	360	- 102	3 785	1	- 211	- 1 133

millió forintban	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Nem jelentős szerződésmódosítások hatásai	Leírások	Egyéb	
								2021.01.01
								2021.12.31
Stage 1	- 138	- 24	14	232	- 265	-	-	- 181
Stage 2	- 574	-	36	- 220	349	-	- 2	- 411
Stage 3	- 6 818	-	511	- 18	1 981	- 1	15	- 4 330
POCI	- 13	-	3	-	-	4	-	- 6
Összesen	- 7 543	- 24	564	- 6	2 065	- 1	4	13

A 'Képzés' oszlop az amortizált bekerülési értéken értékelt lízingkövetelésekre képzett értékvesztést foglalja magában. A 'Stage-ek közötti átsorolás' oszlopban a 2022.01.01 – 2022.12.31-ig bekövetkezett stage 1-ből Stage 2-be és Stage 3-ba történő átsorolások szerepelnek. A Stage 2-ből illetve Stage 3-ból Stage 1-be történő átsorolás hatása a Stage 1-es soron szerepel. Az eredménysemleges hatásokat, melyek a Stage-ek közötti átsorolásból adódnak a 'Hitelkockázat változás' soron szerepeltetjük. Bármilyen más, Stage váltást nem eredményező változást a 'Hitelkockázat változás' oszlopban kerül megjelenítésre. Az oszlop emellett tartalmazza az 'unwinding' hatásokat is az amortizált bekerülési értéken értékelt Stage 3-as és POCI kategóriába sorolt lízingköveteléseknél. A 'Nem jelentős szerződés módosítások hatásai' oszlop az instrumentumok olyan szerződés módosítások hatásait foglalja magában, melyekből nem következik az instrumentum kivezetése és új instrumentumként történő felvétele a mérlegbe. A 'Feloldás' oszlop a lízingkövetelésekkel kapcsolatos teljes leírások hatásait és a kivezetés hatásait foglalja magában.

Az értékvesztés képzések és visszairások fő mozgatórugója a Stage-ek közötti átsorolások. A lenti táblázat lízingkövetelések bruttó könyv szerinti értékeinek átsorolását mutatja be az egyes Stage-ek között:

millió forintban	2021	2022
Átsorolás Stage 1 és Stage 2 között		
Stage 2-be Stage 1-ből	1 399	3,135
Stage 1-be Stage 2-ből	5 494	1,439
Átsorolás Stage 2 és Stage 3 között		
Stage 3-ba Stage 2-ből	59	186
Stage 2-be Stage 3-ból	22	5,328
Átsorolás Stage 1 és Stage 3 között		
Stage 3-ba Stage 1-ből	101	135
Stage 1-be Stage 3-ból	-	23
POCI átsorolás		
Nemteljesítő kategóriába teljesítő kategóriából	39	109
Teljesítő kategóriába nemteljesítő kategóriából	-	-

A 2022-ben felvett és 2022. december 31-ig még nem teljesen kivezetett pénzügyi lízingek év végi teljes könyv szerinti értéke 6 736 millió forint. A 2022. január 1-jén még a könyvekben levő és 2022-ben teljesen kivezetett pénzügyi lízingek könyv szerinti értéke 3 747 millió forint volt.

Hitelezési kockázat változása – A hitelkötelezettségek és pénzügyi garanciák

millió forintban	2022.01.01	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb	2021.12.31
Stage 1	1 758	2 746	- 1 434	- 2 405	1 639	32	2 336
Stage 2	1 458	-	- 2 078	2 671	706	3	2 760
Nemteljesítő	429	33	- 599	593	- 121	25	360
Összesen	3 645	2 779	- 4 111	859	2 224	60	5 456

millió forintban	2021.01.01	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb	2021.12.31
Stage 1	1 426	2 833	- 1 548	- 2 293	1 324	15	1 757
Stage 2	1 729	-	- 1 039	2 419	- 1 654	3	1 458
Nemteljesítő	597	-	- 296	262	- 128	- 6	429
Összesen	3 752	2 833	- 2 883	388	- 458	12	3 644

A Hitelkockázat változás oszlop tartalmazza az 'unwinding' hatásokat a hitelkötelezettségek és pénzügyi garanciák esetén.

Az értékvesztés képzések és visszairások fő mozgatórugója a Stage-ek közötti átsorolások. A lenti táblázat a hitelkeretek és pénzügyi garanciák bruttó könyv szerinti értékeinek átsorolását mutatja be az egyes Stage-ek között.

Stage-ek közötti átsorolás a hitelkeretek és pénzügyi garanciákra vonatkozóan

	2021	2022
Átsorolás Stage 1 és Stage 2 között		
Stage 2-be Stage 1-ből	12 643	37 645
Stage 1-be Stage 2-ből	13 037	21 071
Átsorolás Stage 2 and Nemteljesítő között		
Nemteljesítőbe Stage 2-ből	1 043	195
Stage 2-be Nemteljesítőből	10	120
Átsorolás Stage 1 and Nemteljesítő között		
Nem teljesítőbe Stage 1-ből	150	135
Stage 1-be Nemteljesítőből	20	66
Mérlegen kívüli hitelkötelezettségek és pénzügyi garanciák, melyek év közben kerültek be a könyvekbe és nem kerültek ki teljesen mértékben	158 435	237 119
Mérlegen kívüli hitelkötelezettségek és pénzügyi garanciák, melyek január 1-jén már a könyvekben voltak és évközben teljes mértékben kikerültek a könyvekből	65 805	96 897

34) Elemzésekhez használt scenáriók

Az előretekintő információkhoz és a válságthatásokhoz használt forgatókönyvek

Előre tekintő információk felhasználása

A felhasznált paraméterek az egy időpillanatra számított kockázati értéket mutatnak, az előre tekintő információk (FLI) beépítésével. Ez a makroökonómiai változókra vonatkozó előrejelzésekben testesül egy alapértelmezett és további alternatív forgatókönyvek alapján. Az alternatív scenáriók a hozzájuk tartozó valószínűségekkel az alapesettől való eltérésként értelmezendők, ahol az alapesetnek tekintett előrejelzést – kevés kivételtől eltekintve – az Erste Bank fejlesztési szervezeti egysége készíti. A több forgatókönyvre való tekintettel a „semleges” PD (és kevés kivétellel az LGD is) a makroökonómiai modell használatával módosul, amely a vonatkozó makroökonómiai változókat összeköti a kockázati tényezőkkel. Az előre tekintő információk az első három évre számított várt hitelezési veszteségbe van beépítve. A negyedik évtől kezdve az élettartam hátralévő részére a paraméterek becslése visszatér a ciklusokon átívelő megfigyelésekhez.

Így az FLI-t figyelembe vevő, nem torzított, valószínűséggel súlyozott értékvesztést az egyes makrogazdasági forgatókönyvek előfordulási valószínűségét reprezentáló súlyok felhasználásával számítjuk. Tipikus makrogazdasági változók lehetnek a hazai GDP érték, a munkanélküliségi ráta, az infláció, a termelési index, valamint a piaci kamatlábak. A változók kiválasztása attól is függ, hogy az adott helyi piacra megbízható előrejelzések rendelkezésre állnak-e. A becsült gazdasági fejlődés fő mutatója a GDP. Emellett az ukrajnai háború gazdasági hatásai az infláció és/vagy a kamatok növekedéséhez vezettek.

Az Erste Bank 2022 negyedik negyedében felülvizsgálta az FLI-t az alap-, lefelé és felfelé mutató forgatókönyvekre vonatkozó előrejelzések szerint. Az FLI számítása során az Erste Bank együttműködik az Erste Group-pal, és a harmonizáció érdekében a forgatókönyvek súlyát és a különböző forgatókönyvek melletti makrogazdasági előrejelzéseket az Erste Group biztosítja. A Csoport a geopolitikai helyzet instabil alakulása – az ukrajnai háború – miatt úgy döntött, hogy megtartja az alap forgatókönyvhöz rendelt 40%-os bekövetkezési valószínűséget.

A bank az Csoportos értékelés részben közzéteszi a makroszenáriókra vonatkozó stage besorolási és értékvesztési érzékenység vizsgálatát.

Alap forgatókönyv

Az Erste Group arra számít, hogy az eurózóna gazdasága 2023 első negyedévében éri el mélypontját, majd 2023 második negyedévéétől a gazdaság fokozatos fellendülése következik be. Az euróövezet alapkilátásai tekintetében a fő tényező 2023-ban és 2024-ben az inflációs nyomás mérséklése a hazai és globális szinten. Az európai gáz- és villamosenergia-árak jelentősen csökkentek, és a globális ellátási láncok enyhülése várhatóan tovább mérsékli az inflációs nyomást a következő hónapokban. Az Erste Group előrejelzése szerint ebben a környezetben az év előrehaladtával a fogyasztás és a beruházások fokozatos gyorsulása várható. Ebben a környezetben az Erste Group arra számít, hogy az EKB az év folyamán fokozatosan lassítja a monetáris szigorítás ütemét.

Az alapforgatókönyv és az átfogó stresszteszt forgatókönyv kockázatai, mint a negatív forgatókönyvhöz hozzáadott szempontok

A kamatlábak gyors emelkedése fenyegetést jelent a vállalatok és a fogyasztók befektetési tevékenységére, és az alapforgatókönyv szerint jelenleg vártnál alacsonyabb befektetésekhez vezethet. Ha Európának nem sikerül elegendő LNG-gázt biztosítani a következő télre, akkor az áram- és gázárak újabb megugrását láthatjuk, ami árt az ipari tevékenységnek, és rontja a fogyasztók vásárlóerejét. Az ukrajnai háború továbbra is jelentős kockázati tényező. Ha újra eszkalálódik, az potenciálisan ronthatja a globális befektetői hangulatot az eurózóna tekintetében, és potenciálisan tompíthatja a növekedést. Oroszország egyre több „barátságtalan” ország gázellátását szakíthatja meg. Az energiabiztonság prioritássá válik azon uniós döntéshozók számára, akik úgy vélik, hogy kevésbé kell függeniük az orosz áruktól, és fel kell gyorsítani az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való átállást. Ez a cél energiapolitikai sokkot vált ki, amelynek következtében a CO₂-kibocsátás ára az első évben az egekbe szökik, kikristályosítva a rendezetlen átmenet kockázatát. Az energiapolitikai sokk súlyosbítja az energia/fogyasztói árak emelkedését, és lehorgonyozza az inflációs várakozásokat; ami arra készteti az EKB-t, hogy agresszíven szigorítsa a monetáris politikát (a teljes hozamgörbét érintve), hogy kordában tartsa az inflációt. A magasabb HICP – különösen a villany-/gázzámlák – csökkenti a rendelkezésre álló jövedelmet és csökkenti a fogyasztást. Tekintettel a világvjárványtól örökölt magas adósságállományra, a növekvő katonai kiadások és a magasabb energiaárak/menekültáradat mérséklését célzó expanzív fiskális politika arra készteti a befektetőket, hogy megkérdőjelezzék az adósság fenntarthatóságát.

Az alábbiakban az értékvesztésszámításhoz használt forgatókönyveket és a legfrissebb elérhető GDP előrejelzéseket közöljük.

GDP Szenárió elemzés

GDP növekedés %-ban		Súlyozott valószínűség		Infláció/kamatláb %		
	Szenárió	2023-2025	-	2023	2024	2025
2022	Növekedés	1%		3.2	4.7	6.1
	Stagnálás	40%		0.2	4.2	3.4
	Csökkenés	59%		-6.5	0.5	1.8
	Szenárió	2021-2023	2020	2021	2022	2023
2021	Növekedés	6%	- 5	7.8	5.8	5.6
	Stagnálás	40%	- 5	6.7	4.7	4.5
	Csökkenés	54%	- 5	0.1	1.3	2.3

	Alap Szenárió			Szenárióval súlyozott kimenet		
2022.12.31	2023	2024	2025	2023	2024	2025
GDP növekedés	0.20	4.20	3.40	-3.74	2.06	2.50
Munkanélküliségi ráta	4.11	3.57	3.57	5.90	4.89	4.54
Hozamok_5Y	7.62	6.42	6.03	8.62	7.43	7.03
Hozamok_10Y	6.96	6.07	5.81	8.46	8.13	8.24

Csoportos értékelés

Az Erste Bank az ukrajnai háború és az energiaválság okozta bizonytalanság miatt előre meghatározott portfólió-jellemzők alapján 2022 decemberétől a szokásos SICR értékelésen túl overlay szabályokat (azaz stage2 besorolt) alkalmazott. Ezt az összes érintett szervezeti egységgel és az üzletággal összhangba hozták, a megfelelő irányító testületek jóváhagyása mellett.

2022 negyedik negyedévéig az Erste Bank a Covid-19 miatt overlayt alkalmazott. A 2022-ben a javult járványhelyzet lehetővé tette a Covid-19-hez kapcsolódó overlayek megszüntetését, ami 2 092 millió forint felszabadítást eredményezett.

Ukrán háború és energiaválság

Az ukrán-orosz háború felerősítette a kockázatkezelési és üzleti kihívásokat egyrészt az energiaárak emelkedése, másrészt az ellátási láncok zavarai miatt. Az előbbi számos iparágra érint, főként az energiaigényes termelési folyamatokkal foglalkozókat, de olyan szegmensekre is hat, amelyeknél magas az üzemanyagköltség-arány. Az ellátási láncokkal kapcsolatos problémákat az érintett ügyfelek az üzleti tevékenység és a likviditás megőrzését célzó intézkedésekkel kezelik (többek között aktív forgótőke-kezelés, célzott felhalmozás, kibocsájtás módosítása, újratárgyalások a vevőkkel stb.), esetenként pedig még tartalék/likviditás finanszírozással. A fent említett fejleményeket a rendszeres iparági stratégiák felülvizsgálatában figyelembe vesszük.

2022 júniusában az Erste Bank Hungary bevezette az ukrán háború miatt Overlayt (UA overlay), a gazdasági visszaeséssel érintett iparágak (ciklikus iparágak) és az egyéves IFRS PD kombinációjaként. Ezeket a szabályokat a „SICR – Kvalitatív kritériumok” részben említett meglévő kritériumokon felül (2022 márciusi stage2 átsorolás a korai figyelmeztető jelzés és a geopolitikai kockázatra vonatkozó negatív információk alapján) kerültek meghatározásra

A ciklikus iparágakon kívül az Erste Bank 2022 szeptemberétől további overlayt („Energia overlay”) vezetett be az energiapiac jelenlegi torzulásai miatt, amelyek hatással vannak a gáz/energia elérhetőségére és árára. A gázhiány miatt két fő terület lett azonosítva az ügyfelekre; az energiaigényes termelési folyamatok, vagy a gázra, mint termelési folyamataikban elsődleges inputra való támaszkodás. A sebezhetőséget a gázfüggőség, a (korlátozott) helyettesítési lehetőségek, valamint a helyettesítés pénzügyi, fedezeti és ármechanizmusokra gyakorolt hatásai okozzák. A “Természeti erőforrások és áruk” valamint a “Fémek és a vegyipar” ágazatok a leginkább érintettek. Az energiaszektorhoz tartozó valamennyi vállalat érintett, mivel az egész iparágat potenciálisan érinthetik a jelenlegi energiapiac hatalmas hiányai és torzulásai: áringadozások, letéti felhívások, árplafonok, vízenergia kedvezőtlen időjárási környezete, rögzített átvételi szerződések (kiadások), extra adók stb. Az ezekhez az iparágakhoz/alágazatokhoz tartozó összes ügyfél stage 2 besorolást kapott. Mivel azonban az energiaszektor széles körben definiált és egyes vállalatok üzleti modelljei azonban inkább profitálnak a jelenlegi helyzetből, nem egyeznek a portfólió általános jellemzőivel. Ezen vállalatok ügyleteire – az IFRS 9 B.5.5.5. előírásaival összhangban – ez a szabály nem került alkalmazásra.

Az 5 279 milliárd forintos (2021: 4 560 milliárd forint) teljes hitelkockázati kitettségből az overlay vizsgálat alatt álló portfólió a következők:

- 719 milliárd kitettségsű ciklikus iparág, melyből 89,9 milliárd forint van Stage 2-ben,
- 344 milliárd kitettségsű energia szektor, melyből 271,2 milliárd forint van Stage 2-ben.

A várható hitelezési veszteségre gyakorolt hatás

A lenti elemzési táblázat bemutatja az overlayek és az FLI-k Stage 2-es átsorolási hatását és a hitelvesztesség változását. Ezen kívül érzékenység vizsgálat történt az alap, a növekedési és a csökkenési forgatókönyvekre.

A Covid-19 overlay 2022 negyedik negyedéves kivételése miatt év végén már nem volt plusz Stage 2 átsorolás Covid-19 következtében (2021 decemberében 90 627 millió Ft) és plusz hitelvesztesség sem (2021 decemberében 2 092 millió Ft)

Az ukrán overlay következtében 2022 decemberében 89 902 millió forint Stage 2-es kitettség volt a ciklikus iparágban és 271 228 millió forint az energiaszektorban. Ennek a hitelvesztesség hatása 1 805 millió illetve 1 388 millió forint volt.

Az FLI 2022 negyedik negyedévében a legutóbbi makroszcenáriók alapján újrabecslésre került. FLI miatt stage2 kitettség 2022 decemberében 62 775 millió forintra nőtt (28 127 millió forint 2021 decemberében). A Stage 2 kitettség növekedése hatással volt hitelvesztesség mértékére is: 2022 decemberében 15 102 millió forint, szemben a 2021 decemberi 11 131 millió forinttal.

A forgatókönyv-szimuláció érzékenységi elemzéseket mutat be, amelyek csak a PD-k eltérő értékéből adódó változásokat veszik figyelembe, ha az alap, a csökkenési vagy növekedés scenárió 100%-os súllyal rendelkezne. Ezeknek a forgatókönyveknek az érzékenységét a jelenlegi rendszerben szereplő – súlyozott forgatókönyvekkel számolt – PD-khez képest számítjuk ki (a súlyokat és

forgatókönyveket a fenti „Az előretekintő információk beillesztése” szakaszban közöljük). Mind a stage-elés, mind az eredményül kapott hitelveszteséget az adott forgatókönyv PD-kkel került szimulálásra.

A 100%-os alapforgatókönyv beépítése a jelenleg alkalmazott valószínűséggel súlyozott forgatókönyv helyett a stage2-es kitétség 30 765 millió forintos (2021: 6 075 millió forintos) csökkenését eredményezné, ami 6 921 millió forintos hitelveszteség csökkenést eredményezne (2021: 1 810 millió forint).

A csökkenő forgatókönyv 27 485 millió forintos növekedést eredményezne a Stage 2-es állományban (2021: 6 977 millió forint) és a hitelveszteség 4 909 millió forinttal (2021: 1 716 millió forint).

A hitelveszteség tekintetében a pozitív előjel (+) felszabadítást jelöl, míg a negatív előjel (-) képzést. A bemutatott érzékenységi eredmények belső szimulációkon alapulnak.

Előretekintő információ (FLI) és csoportos SICR elemzés

millió forintban	Jelenlegi státusz - paraméterek (FLI eltolással)						Szimulációk – az FLI eltolás hatása					
	Stage 1	Stage 2	Összesen	Stage 2 hatás				FLI eltolás	Növekedés szcenárió	Stagnálás szcenárió	Csökkenés szcenárió	
	Csoportos overlay az alábbiak miatt				Covid-19	UA háború - Ciklikus	UA háború - Energia					UA háború - Magányszemély
2022.12.31												
Hitelkockázati kitétségre gyakorolt hatás	4 013 926	499 495	4 513 421	-	89,902	271,228	-	62,775	-45,160	-30,765	27,485	
Értékvesztésre gyakorolt hatás	11 817	24 511	36 328	-	-1,805	-1,388	-	-15,102	10,811	6,921	-4,909	
2021.12.31												
Hitelkockázati kitétségre gyakorolt hatás	3 729 407	342 091	4 071 498	90,627	-	-	-	28,127	-11,145	-6,075	6,977	
Értékvesztésre gyakorolt hatás	8 712	23 851	32 563	-2,092	-	-	-	-11,131	3,416	1,810	-1,716	

Átstrukturálás, újratárgyalások és kényszerű átstrukturálás (forbearance)

Az átstrukturálás az ügyfél hiteltörlesztési feltételének szerződéses módosítását jelenti, ideértve a futamidőt, a kamatlábat, a díjakat, az esedékes tőkeösszeget vagy ezek kombinációját. A kényszerű átstrukturálást a bank vagy az ügyfél kezdeményezheti (munkahely elvesztése, betegség stb. miatt). A forbearance összetevői lehetnek a törlesztőrészlet csökkentése, a futamidő meghosszabbítása, kamatcsökkentés vagy -elengedés, tőkecsökkentés vagy -elengedés, a rülirozó hitelek átváltása annuitásos hitellé és/vagy egyebek.

A kényszerű átstrukturálás alatt azt értjük, amikor egy ügyfél ügyleteinek módosítására kerül sor (pénzügyi nehézségek miatt), a szerződéses feltételek úgy módosulnak, melynek eredményeképpen az ügyfél kedvezőbb helyzetbe kerül, mint a szerződésmódosítást megelőzően. Az ügyfél akkor számít pénzügyi nehézséggel küzdő ügyfélnek, amennyiben az alábbi kritériumok egyike teljesül:

- Az ügyfél több, mint 30 napot meghaladó késedelme van (30 DPD) bármelyik számláján az elmúlt 3 hónapban, vagy
- Az ügyfél több, mint 30 napot meghaladó késedelembe kerülne átstrukturálás nélkül,
- az ügyfél nemteljesítő státuszt kapott,
- az ügyfél az átstrukturálás nélkül nemteljesítővé válna,

A nem lakossági szegmens számára további kritériumok:

- az ügyfél korai figyelmeztetési kategóriába tartozik;
- az ügyfél pénzügyi mutatóinak romlása miatt ratingbeli visszaesést okoz;
- az ügyfél esetében a nemteljesítés valószínűsége megnő.

Az alábbi kedvezmények vezetnek kényszerű átstrukturáláshoz:

- a szerződés módosítása / refinanszírozás nem történt volna meg, ha az ügyfél nem került volna pénzügyi nehézségbe,
- előnyös különbség van az ügyfél módosított és nem módosított szerződése között,
- a módosított / refinanszírozott szerződés kedvezőbb feltételeket tartalmaz, mint a többi hasonló kockázati profilú ügyfél esetében,
- a szerződésben megengedett forborne rendelkezések aktiválása,
- lényeges pénzügyi vagy nem pénzügyi megállapodásról való lemondás.

A teljesítő forborne kitétség megszüntethető, és a kitétségek kiesnek a forborne státusz alól amennyiben:

- legalább két év telt el attól a naptól, amikor a kitétség teljesítő forborne státusszá minősítették (próbaidő),
- a forborne fizetési ütemezési tervben a törlesztőrészek 50%-a rendszeresen befizetésre került minimum a próbaidő feléig (lakossági ügyfelek esetében),
- rendszeres törlesztés történt minimum a próbaidő felénél (vállalati ügyfelek esetében),
- amennyiben a jelentős visszafizetés magában foglalja a korábban késedelmes (ha van ilyen), vagy leírt (ha nem volt késedelmes) tartozást (mindkét szegmens esetében),
- a próbaidő alatt nem esik az ügyfélkitétség 30 napos késedelembe.

A teljesítő forborne kitétség akkor kapnak nemteljesítő forborne státuszt, ha:

- az ügylet módosítása teljes vagy részleges elengedést tartalmaz
- a forborne intézkedések meghosszabbításra kerülnek és az ügyfél nemteljesítő forborne státuszban volt,
- az ügyfél 30 napos késedelembe esik a forborne kitétségére és nemteljesítő forborne kitétségben volt,
- az ügyfélre teljesülnek a szabályzatban meghatározott 'default' kritériumok, illetve
- azoknál a vállalati ügyfeleknél, ahol az átstrukturálási megegyezés nem záródott le 18 hónapon belül az első forborne mérés óta.

A nemteljesítő forborne kitétség megszüntethető és átminősíthető teljesítővé a próbaidő alatt az alábbiak teljesülése esetén:

- egy év eltelt a kitétség nemteljesítő forborne státuszba kerülése óta. A minimum 1 éves időszak az alábbi események közül a legutóbbtól indul:
 - Az átstrukturálási intézkedések meghosszabbításának pillanata.
 - Az a pillanat, amikor a kitétség besorolása nemteljesítő lesz.
 - A türelmi idő vége, amely az átstrukturálási megállapodásban szerepel.
- a forborne intézkedés nem vezet a kitétség nemteljesítő forborne kitésséggé válásához,
- az ügyfél a default definíció alapján nem került default besorolásba
- lakossági ügyfelek esetében: az ügyfél bizonyította, hogy képes betartani az alábbi feltételeket:
 - az ügyfélnek az elmúlt 6 hónapban nem volt több mint 30 napot meghaladó késedelme, illetve nincs lejárt tartozása;
 - az ügyfél visszafizette a teljes lejárt (illetve leírt) tartozását (amennyiben volt az ügyfélnek);
- vállalati ügyfelek esetében: a pénzügyi elemzés alapján megállapítható, hogy az ügyfél teljesíteni tudja a meghatározott feltételeket, továbbá az ügyfél nem esett 30 napot meghaladó késedelembe a monitoring időszak alatt és nincs lejárt tartozása.

A vállalati üzletágban a kényszerű átstrukturálás rendszerint a workout egység bevonását is jelenti. A kényszerű átstrukturálások legnagyobb része a workout felelőségi körén belül határozzák meg és monitorozzák a belső szabályozásnak megfelelően. A kényszerű átstrukturálás jelentős kockázatonövekedést jelent és így figyelembe van véve a stage besorolásnál.

Hitelkockázati kitétség, restrukturált kitétség és értékvesztés bontásban

A kockázat mérséklése érdekében mind a lakossági, mind a vállalati szegmensben egy becslési program indult a portfólió pénzügyi helyzetének felmérésére, és az ügyletek szükség esetén Stage 2-be helyezésre (ha a késedelmek miatt még nem volt ott) átstrukturálás vagy nemteljesítés révén (ha nem valószínű a megtérülés). Ennek eredményeként az átstrukturált kitétség 87 milliárd forinttal nőtt.

millió forintban	Hitelek és előlegek	Hitelviszonyt megtettesítő értékpapírok	Mérlegen kívüli tételek	Hitelkeretek	Összesen
2022.12.31					
Bruttó kitétség	2 741 893	1 440 655	399 263	697 076	5 278 887
ebből bruttó forborne kitétség	122 126	-	-	3 666	125 792
Teljesítő kitétség	2 676 023	1 438 373	398 477	695 910	5 208 783
ebből teljesítő forborne kitétség	80 089	-	-	3 429	83 518
Értékvesztett teljesítő kitétségek	29 748	1 513	3 006	5 059	39 326
ebből értékvesztett teljesítő forborne kitétségek	4 101	-	-	77	4 178
Nemteljesítő kitétségek	65 871	2 282	785	1 166	70 104
ebből nemteljesítő forborne kitétségek	42 037	-	-	237	42 274
Értékvesztett nemteljesítő kitétségek	38 162	1 105	320	358	39 945
ebből értékvesztett nemteljesítő forborne kitétségek	25 765	-	-	68	25 833

millió forintban	Hitelek és előlegek	Hitelviszonyt megtettesítő értékpapírok	Mérlegen kívüli tételek	Hitelkeretek	Összesen
2021.12.31					
Bruttó kitétség	2 615 007	1 286 845	152 035	506 355	4 560 242
ebből bruttó forborne kitétség	95 499	-	-	601	96 100
Teljesítő kitétség	2 544 126	1 286 845	151 137	505 109	4 487 217
ebből teljesítő forborne kitétség	47 639	-	-	421	48 060
Értékvesztett teljesítő kitétségek	- 28 500	- 880	- 1 988	- 3 161	- 34 529
ebből értékvesztett teljesítő forborne kitétségek	- 2 762	-	-	- 14	- 2 776
Nemteljesítő kitétségek	70 881	-	898	1 246	73 025
ebből nemteljesítő forborne kitétségek	47 860	-	-	181	48 041
Értékvesztett nemteljesítő kitétségek	- 37 111	-	- 294	- 426	- 37 831
ebből értékvesztett nemteljesítő forborne kitétségek	- 21 747	-	-	- 52	- 21 799

A restrukturált hitelkittetés típusai

millió forintban	Bruttó forborne kitétség	Szerződéses feltételek módosítása	Refinanszírozás
2022.12.31			
Hitelek és követelések	122 126	116 244	5 882
Hitelkeretek	3 666	3 662	4
Összesen	125 792	119 906	5 886

millió forintban	Bruttó forborne kitétség	Szerződéses feltételek módosítása	Refinanszírozás
2021.12.31			
Hitelek és követelések	95 499	87 662	7 837
Hitelkeretek	602	602	-
Összesen	96 101	88 264	7 837

A táblázatban a hitelek és követelések magukba foglalják a vevő és lízingköveteléseket is.

Nem-teljesítő kitétségek és hitelkockázati veszteség

A nemteljesítőnek minősített hitelkockázati kitétség meghatározását a „Hitelkockázati besorolás” alfejezetben található kockázati kategóriák leírásában találja. A hitelkockázati veszteségek tartalmazzák a pénzügyi eszközökre képzett hitelezési értékvesztést, a kölcsönkötelezettségekre és pénzügyi garanciákra képzett hitelezési veszteséget (az IFRS 9 hatálya alá tartozó valamennyi céltartalék), valamint az egyéb kötelezettségekre képzett céltartalékokat.

A hitelezési céltartalékok (minden stage-et együttvéve) a jelentett nemteljesítő (mérlegen belüli és mérlegen kívüli) hitelkockázati kitétség 108,4%-át (2021: 96,1%) fedezték. A nemteljesítő hitelkockázati kitétség értékvesztésekkel nem fedezett részére az Erste Hungary feltételezi, hogy megfelelő szintű biztosítékok és egyéb megtérülések állnak rendelkezésre.

2022 során a nemteljesítő hitelkockázati kitétség 2 921 millió forinttal, 4,4%-kal csökkent, míg a hitelekre és előlegekre képzett hitelezési céltartalék a hitelvállalási kötelezettségekre és pénzügyi garanciákra képzett hitelezési céltartalékkal együtt 5,837 millió forinttal (+8,3%) nőtt. Ez a nemteljesítő hitelkockázati kitétség hitelkockázati céltartalékkal való fedezettségének 12,3 százalékpontos növekedését eredményezte.

Az alábbi táblázatok a nemteljesítő hitelkockázati kitétség hitelezési céltartalékkal való fedezését mutatják (fedezet figyelembevétele nélkül) 2022. december 31-én és 2021. december 31-én. Az adatszolgáltatási szegmensek közötti értékvesztés-szintek eltérései az adott piac kockázati helyzetéből, az eltérő biztosítéki szintekből, valamint a helyi jogszabályi környezetből és szabályozási követelményekből adódnak.

A nemteljesítő ráta (NPE ráta) kiszámítása a nemteljesítő hitelkockázati kitétség és a teljes hitelkockázati kitétség hányadosa, míg az NPE fedezettségi mutató a teljes hitelezési veszteség (az IFRS 9 hatálya alá tartozó összes értékvesztés) osztva: nemteljesítő hitelkockázati kitétség az AC-nál és az FVOCI-nál. A fedezetet nem veszik figyelembe az NPE fedezeti mutatóban

Nemteljesítő hitelkivettség üzleti szegmens szerinti bontásban és hitel értékvesztés

millió forintban	Nemteljesítő		Bruttó ügyfélhitelek kivettség		Értékvesztés AC	Nemteljesítő hitelek fedezettsége		NPL aránya		NPL fedezettség		NPL fedezettségi mutató	
	Összesen	AC	Összesen	AC		Összesen	AC	Összesen	AC	Összesen	AC	Összesen	AC
2022.12.31													
Lakosság	43 293	42 108	1 286 318	974 709	45 510	17 463	16 354	3,37%	4,32%	105,12%	108,08%	40,33%	38,84%
Vállalatok	26 810	26 025	1 805 989	1 647 952	29 025	13 136	13 136	1,48%	1,58%	108,26%	111,53%	49,00%	50,48%
Csoportszintű vállalatok	1	-	870 158	718 171	654	-	-	0,00%	0,00%	1723,68%		0,00%	0,00%
ALM	-	-	1 316 422	1 247 740	797	-	-	0,00%	0,00%			-	-
Összesen	70 104	68 133	5 278 887	4 588 572	75 986	30 599	29 490	1,33%	1,48%	108,39%	111,53%	43,65%	43,28%

millió forintban	Nemteljesítő		Bruttó ügyfélhitelek kivettség		Értékvesztés AC	Nemteljesítő hitelek fedezettsége		NPL aránya		NPL fedezettség		NPL fedezettségi mutató	
	Összesen	AC	Összesen	AC		Összesen	AC	Összesen	AC	Összesen	AC	AC	Összesen
2021.12.31													
Lakosság	41 199	38 986	1 255 496	984 495	44 091	21 024	18 925	3,28%	3,96%	107,02%	113,09%	51,03%	48,54%
Vállalatok	31 826	30 913	1 171 131	1 116 877	25 066	19 443	19 428	2,72%	2,77%	78,76%	81,09%	61,09%	62,85%
Csoportszintű vállalatok	-	-	2 132 409	2 052 413	992	-	-	0,00%	0,00%				
ALM	-	-	1 206	-	-	-	-	0,00%					
Összesen	73 025	69 899	4 560 242	4 153 785	70 149	40 467	38 353	1,60%	1,68%	96,06%	100,36%	55,42%	54,87%

Ügyfelekkel szembeni követelések

A kölcsönök és előlegek (LTC-loan to customer) kategóriába tartoznak a következő elemek:

- a mérlegen kívüli, eredménnyel szemben valós értéken nyilvántartott kölcsönök
- amortizált bekerülési értéken nyilvántartott kölcsönök és előlegek
- pénzügyi lízing követelések
- kereskedelmi és más követelések

Ügyfelekkel szembeni követelések üzleti szegmens és devizabontásban

millió forintban	EUR	HUF	CHF	USD	Egyéb	Összesen
2022.12.31						
Lakosság	9 177	1 134 904	67	12	1	1 144 161
Vállalatok	714 405	443 334	503	1 522	99	1 159 863
Csoportszintű vállalatok	3 027	13 937	-	789	-	17 753
ALM	17 951	691	-	-	-	18 642
Összesen	744 560	1 592 866	570	2 323	100	2 340 419

millió forintban	EUR	HUF	CHF	USD	Egyéb	Összesen
2021.12.31						
Lakosság	6 095	1 115 882	285	11	1	1 122 274
Vállalatok	455 332	319 217	8 674	27	1	783 251
Csoportszintű vállalatok	-	6 474	-	219	-	6 693
Összesen	461 427	1 441 573	8 959	257	2	1 912 218

Ügyfelekkel szembeni követelések üzleti szegmens és kockázati kategória szerint

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nemteljesítő	Összesen
2022.12.31					
Lakosság	364 543	590 114	146 935	42 569	1 144 161
Vállalatok	890 169	153 823	92 570	23 301	1 159 863
Csoportszintű vállalatok	1 898	-	15 855	-	17 753
ALM	47	-	18 595	-	18 642
Összesen	1 256 657	743 937	273 955	65 870	2 340 419

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nemteljesítő	Összesen
2021.12.31					
Lakosság	762 988	172 377	146 346	40 563	1 122 274
Vállalatok	559 135	165 789	28 009	30 318	783 251
Csoportszintű vállalatok	6 474	-	219	-	6 693
Összesen	1 328 597	338 166	174 574	70 881	1 912 218

A következő táblázatokban a nemteljesítő hitelek és ügyfeleknek nyújtott követelések jelentési szegmensenkénti felosztása az ügyfélhitelekre képzett céltartalékkal és a nemteljesítő hitelek fedezetével (NPL) van szembe állítva. Ide tartozik még az NPL-mutató, az NPL-fedezeti ráta (biztosítékok nélkül) és az NPL-fedezeti mutató is.

Amortizált bekerülési értéken értékelt ügyfelekkel szembeni követelések üzleti szegmens és IFRS 9 szerinti bontásban

millió forintban	Nemteljesítő		Bruttó ügyfélhitelek kitétség		Értékvesztés AC	Nemteljesítő hitelek fedezettsége		NPL aránya		NPL fedezettség		NPL fedezettségi mutató	
	Összesen	AC	Összesen	AC		Összesen	AC	Összesen	AC	AC	Összesen	AC	
2022.12.31													
Lakosság	42 570	41 383	1 144 161	832 887	(44 183)	17 437	16 328	3,72%	4,97%	106,76%	40,96%	39,46%	
Vállalatok	23 300	23 301	1 159 863	1 159 817	(23 393)	12 577	12 577	2,01%	2,01%	100,40%	53,98%	53,98%	
Csoportszintű vállalatok	0	0	17 753	17 753	(53)	0	0	0,00%	0,00%				
ALM	0	0	18 642	18 642	0	0	0	0,00%	0,00%				
Összesen	65 870	64 684	2 340 419	2 029 099	(67 629)	30 014	28 905	2,81%	3,19%	104,55%	45,56%	44,69%	

millió forintban	Nemteljesítő		Bruttó ügyfélhitelek kitétség		Értékvesztés AC	Nemteljesítő hitelek fedezettsége		NPL aránya		NPL fedezettség		NPL fedezettségi mutató	
	Összesen	AC	Összesen	AC		Összesen	AC	Összesen	AC	AC	AC	Összesen	
2022.12.31													
Lakosság	40 563	38 351	1 122 274	851 452	(42 663)	21 020	18 920	3,61%	4,50%	111,24%	51,82%	49,34%	
Vállalatok	30 318	30 303	783 251	783 177	(22 725)	18 532	18 518	3,87%	3,87%	74,99%	61,13%	61,11%	
Csoportszintű vállalatok	-	-	6 693	6 693	(9)	-	-	0,00%	0,00%				
Összesen	70 881	68 654	1 912 218	1 641 322	(65 397)	39 552	37 438	3,71%	4,18%	95,26%	55,80%	54,53%	

Az összesen oszlopok egyaránt tartalmaznak AC-n és FVPL-en értékelt hiteleket.

Ügyfelekkel szembeni követelések üzleti szegmens és NPL fedezettség szerinti bontásban

millió forintban	Bruttó ügyfélhitelek kitétsége					Értékvesztett						
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Céltartalék	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Stage 2 fedezettségi mutató	Stage 3 fedezettségi mutató	POCI fedezettségi mutató
2022.12.31												
Lakosság	680 787	103 825	36 107	12 167	311 275	4 008	11 531	25 095	3 548	11.11%	69.50%	29.16%
Vállalatok	877 838	258 646	16 740	6 593	46	4 021	9 824	8 397	1 152	3.80%	50.16%	17.47%
Csoportszintű vállalatok	17 752	1	-	-	-	53	-	-	-	0.04%		
ALM	18 642	-	-	-	-	-	-	-	-			
Összesen	1 595 019	362 472	52 847	18 760	311 321	8 082	21 355	33 492	4 700	5.89%	63.38%	25.05%

millió forintban	Bruttó ügyfélhitelek kitétsége				Értékvesztett						
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Stage 2 fedezettségi mutató	Stage 3 fedezettségi mutató	POCI fedezettségi mutató
2021.12.31											
Lakosság	636 510	168 190	31 395	15 358	270 822	- 2 810	- 16 935	- 18 202	10.07%	57.98%	30.71%
Vállalatok	606 059	142 938	25 347	8 833	74	- 3 052	- 5 433	- 12 687	3.80%	50.05%	17.57%
Csoportszintű vállalatok	6 692	-	-	-	-	- 9	-	-	0.22%		
Összesen	1 249 261	311 128	56 742	24 191	270 896	- 5 871	- 22 368	- 30 889	7.19%	54.44%	25.91%

A Stage 1 és Stage 2-es hitelek nem értékvesztettek, míg a Stage 3-asok és a POCI értékvesztett hiteleknek minősülnek.

A POCI állományon belül a defaultos ügyfelekkel szembeni követelések 11 837 millió forint (2021-ben 11 912 millió forint volt), a nem defaultos 6 923 millió forint (2021-ben 12 279 millió forint volt).

Az 'NPL arány' mutatószám a nemteljesítő (non-performing) ügyfelekkel szembeni követelések bruttó könyv szerinti értékének és a teljes ügyfelekkel szembeni követelések bruttó könyv szerinti értékének hányadosa. A főbb különbségek a 'Hitelkitettségek' részekben kerülnek kifejtésre. A nemteljesítő hitelek mögött főleg ingatlanok állnak fedezetként.

Az NPL fedezettségi mutató (a fedezeteket nem tartalmazva) úgy kerül kiszámításra, hogy a teljes értékvesztés elosztásra kerül a nemteljesítő ügyfelekkel szembeni követelések bruttó könyv szerinti értékével. A számításnál a fedezet és a nem várt megtérülés (recovery) nem kerül figyelembevételre.

Az IFRS9 értelmében a Bank megkülönböztet szerződéses leírást ("contractual write-off" azaz a defaultos ügyfél adósságának elengedése, feltételek nélkül vagy akár feltételekhez kötötten) és technikai leírást ("technical write-off"). Ez utóbbi annak a felismerése, hogy a követelés várhatóan nem hajtható be így eltávolításra kerül a könyvekből, noha még jogi értelemben él. 2022-ben nem került sor ilyen technikai leírásra. Mindkét write-off típus alapfeltevése, hogy ésszerű behajtási intézkedések és a késői behajtás mind alkalmazásra került, az optimális behajtás érdekében. A fedezettel ellátott követelések leírása a fedezet realizálása előtt nem megengedettek, ez alól kivételt képez néhány specifikus körülmény. Egyéb módosító hatások vezethetnek még technikai write-off-hoz a végrehajtás, a fedezet vagy követelés semmissé nyilvánítása, jogilag kötelező erejű csőd vagy likvidációs eljárás jelenléte vagy a követelési jogok egyéb okból kifolyó elvesztése, eladása.

Értékpapírosítás

Az Erste Bank nem alkalmaz értékpapírosítást.

35) Piaci kockázat

A piaci kockázat olyan veszteség kockázata, amely annak a piacnak az áraiban bekövetkezett hátrányos változás miatt merülhet fel, ahonnan a paraméterek származnak.

Ezek a piaci érték változások megjelenhetnek az eredménykimutatásban, az átfogó eredmény kimutatásban vagy a rejtett tartalékokban. Az Erste Banknál a piaci kockázat kamatláb kockázatra, devizakockázatra, részvénykockázatra, árukockázatra és volatilitási kockázatra oszlik. Ez mind a kereskedési könyvekben, mind a banki könyvekben szereplő pozíciókat érinti. Az árukockázatnak az Erste Bank esetében nem releváns, mert ilyen pozíciója nincsen.

Alkalmazott módszerek és eszközök

A Bank és leányvállalatai a piaci mozgásokból eredő potenciális veszteségeket az Erste Bankra nézve standard VaR modell alkalmazásával állapítják meg. A VaR számításnál a Bank az Erste Group holding szintű módszerét alkalmazza. A számítást a historikus szimuláció módszere alapján végzik egyoldalú 99 százalékos bizonyossági szint mellett, egynapos tartási időszakokkal és kétéves szimulációs időszakokkal. A VaR egy előre meghatározott valószínűségű – ez a bizonyossági szint – maximális várható veszteséget ír le egy pozíció normál piaci körülmények között érvényes tartási időszakán belül.

A statisztikai módszerek hatékonyságának megállapítására folyamatos visszamérést alkalmaz az Erste Bank. Ezt az eljárást egynapos késedelemmel folytatja le, hogy figyelhesse, ténylegesen megvalósultak-e a veszteségekre vonatkozó modell-előrejelzések. 99 százalékos bizonyossági szint mellett a tényleges veszteség egyetlen napon statisztikailag csak évente kétszer - háromszor haladhatja meg a VaR-t (vagyis a 250 munkanap 1 százalékán).

A banki könyvi pozíciókra vonatkozó VaR-számítás (BB-VaR) az Erste Hungary ICAAP-számításánál használt módszertanon alapul, ahol (2010-től) 250 000 historikus forgatókönyv kiszámításával 1 éves elméleti tartási periódussal és 99,92%-os konfidenciaszinttel. Ugyanezt a számítás kerül alkalmazásra a BB-VaR esetében is, 1 napos tartási időszakokkal és 99%-os megbízhatósági szinttel, összhangban a kereskedési könyv módszertanával. Mindkét számítás, az ICAAP és a BB-VaR eredménye az ALCO keretében kerül bemutatásra az ügyvezetésnek.

A VaR-módszer ismert korlátja, hogy egyrészt a veszteségeket csak a megbízhatósági szintig becsüli meg, másrészt a modell csak a visszatekintési időszakban megfigyelt piaci forgatókönyveket veszi figyelembe a VaR kiszámításához a bank jelenlegi helyzetére

vonatkozóan. Ennek a korlátnak a kiküszöbölésére és a VaR-megközelítésben nem tükröződő szélsőséges piaci helyzetek vizsgálatára az Erste Hungary stresszteszteket végez. Ezeket a stresszteszteket úgy vannak megtervezve, hogy lefedjék az alacsony valószínűségű és nagy hatású piaci mozgásokat.

A stressz tesztek több módszer szerint készülnek el: a stresszelt VaR (SVaR) a normál VaR számításból származik. De ahelyett, hogy a modell az ezt megelőző két évre szimulálna, a vizsgálatot sokkal hosszabb időszakon hajtják végre, hogy azonosítsanak egy egyéves időszakot, ami jelenlegi portfólió melletti releváns stressz időszakot testesít meg. A jogi keretrendszernek megfelelően, azt az egyéves időszakot használjuk a 99% konfidencia szintű VaR számításához. Ez lehetővé teszi a Banknak, hogy egyrészt elegendő elérhető saját forrást tartson magasabb piaci volatilitású időszakban is a kereskedési könyv számára, más részt biztosítja az ebből származó eredményhatások beépítését a kereskedési könyvi pozíciók kezelésébe. A VaR és a SVaR számítások eredményeit a kereskedési könyvi második pilléres tőkekövetelmények számításánál kerül felhasználásra

Kockázatmérséklési módszerek és eszközök

Az Erste Group csoportszintű szintű módszertana alapján az Erste Bank a kereskedési könyvi piaci kockázatát különféle limitekkel ellenőrzi. A kereskedési könyv teljes VaR alapú limitét a Risk Appetite Statementben osztják le figyelembe véve a kockázatviselő képességet és az előre jelzett bevételt is.

Minden kereskedési könyvi piaci kockázati tevékenységhez kockázati limitek vannak hozzárendelve, amik statisztikailag konzisztensek a teljes VaR limittel és a VaR mellett a limitek második vonalát képezik. A kereskedési könyvi VaR minden nap kiszámításra kerül, amely elérhető mind a kereskedési egységek, mind vezetőség számára.

A piaci kockázat elemzése

Az alábbi táblázatok a VaR állapotát mutatják be 99 százalékos konfidencia szinttel, egy napos tartási időszakkal:

Banki könyvi és kereskedési könyvi VaR

millió forintban	Összesen	Kamat	Hitelfelár	Deviza	Részvény
2022.12.31					
Erste Hungary konszolidált	2 785	2 785	2	104	-
Banki könyv	2 662	2 660	2	-	-
Kereskedési könyv	123	125	-	104	-

millió forintban	Összesen	Kamat	Hitelfelár	Deviza	Részvény
2021.12.31					
Erste Hungary konszolidált	1 472	1 456	16	33	-
Banki könyv	1 409	1 393	16	-	-
Kereskedési könyv	63	63	-	33	-

A banki könyv kamatláb kockázata

A kamatláb kockázatot a piaci kamatlábak mozgása által a pénzügyi instrumentumok valós értékében előidézett kedvezőtlen változás kockázata. Ilyen típusú kockázat akkor merül fel, amikor egyensúlytalanság áll fenn az eszközök és források között (ide értve a mérlegen kívüli tételeket is) azok lejáratára vagy a kamatláb-átárazódások időzítése tekintetében.

A kamatlábkkockázat azonosítása érdekében minden pénzügyi instrumentum, beleértve a mérlegben nem szerepeltetett tranzakciókat is, lejáratú sávokba kerül rendezésre a hátralévő lejárat vagy az átárazódás alapján. Fix lejáratú nem rendelkező (például látra szóló) eszközök statisztikai módszerekkel megállapított modellezett lejáratú kerülnék besorolásra.

A belső kamatkockázati számításokhoz és a szabályozó kamatkockázati mutatókhoz a maximális lefelé irányuló kockázatra a küszöbszintet az Európai Bankfelügyeleti Hatóság nem-kereskedési tevékenységből származó kamatkockázat menedzsment irányelveinek (EBA/GL/2018/02) a III mellékletében szereplő értékekre jelentik.

Hitelfelár kockázat (credit spread risk)

A hitelfelár kockázata pénzügyi instrumentum értékének negatív irányú változása, amit a kibocsátó hitelképességének piaci megítélésének a változása okoz. A Bank mind a kereskedési, mind a banki könyvben az értékpapír pozícióján keresztül ki van téve hitelfelár kockázatnak.

A kereskedési könyvben az állampapírok credit spread kockázata része a VaR és SVaR által lefedett általános piaci kockázatnak. A vállalati kötvényeket benchmark spread görbékhöz vannak hozzárendelve szektortól, minősítéstől és devizanemtől függően a VaR és SVaR által lefedett általános kockázat részeként.

A banki könyvi értékpapírok credit spread kockázatának számszerűsítése historikus szimuláció alapján történik. Az egy éves időtávon maximum (hipotetikus) hitelkockázati tényezőkhöz köthető leértékelődés kerül kiszámolásra. Ez hitelkockázati felár érzékenységeken (CR01) alapul és a felhasznált kockázati tényezők az eszköz swap különbözetek.

Nyitott devizapozícióból adódó kockázat

A Bank számos árfolyamhoz kapcsolódó kockázatnak van kitéve. Ez érinti a nyitott devizapozíciókból eredő és egyéb kockázatot.

A nyitott devizapozíciókból eredő kockázat az árfolyammal kapcsolatos kockázat, amely az eszközök és források közötti egyenlőt-lenségéből vagy devizával kapcsolatos pénzügyi derivatívákból adódik. Az ilyen kockázatok eredhetnek ügyféllel kapcsolatos tranzakciókból vagy saját számlás kereskedésből. Monitorozásuk és kezelésük napi szintű. A Likviditási és Piaci Kockázatkezelés az előző napi főkönyv alapján kiszámolja a banki könyvi nyitott devizapozíciót, és egy technikai tranzakcióval zárja a pozíciót a kereskedési könyvvel. A cél az, hogy a banki könyvnek nulla közeli nyitott devizapozíciója legyen. A kereskedési könyvben lehet nyitott devizapozíció, aminek mértékét belső limitek korlátozzák. A belső limiteket az Eszköz-Forrás Bizottság határozza meg.

Az alábbi táblázat az Erste Hungary 2022. december 31-ei legnagyobb nyitott devizapozícióit mutatja, összevetve a 2021. december 31-én fennálló nyitott pozícióval.

Nyitott deviza pozíciók

millió forintban	2021	2022
Svájci Frank (CHF)	155	203
Euró (EUR)	360	- 10 675
Japán Yen (JPY)	- 1	- 12
US Dollár (USD)	193	- 170
Egyéb	- 7	- 115

Pozíciók fedezése

A banki könyvi kockázatkezelés a tőke gazdasági értékének és a jövőbeli nettó kamatbevétel együttes optimalizációjából áll, figyelembe véve a két mérték különböző időhorizontjából fakadó ellentétes motivációkat. A döntések meghozatalakor a mérlegszerkezet folyamatos alakulása, a gazdasági környezet, a piaci verseny, a várható kockázatok, a nettó kamatbevétel várható alakulása és a likviditási pozíció mind-mind befolyásoló tényezők. A kamatkockázat menedzselésének döntéshozó szerve az ALCO. A javaslatok előkészítéséért és az ALCO-n hozott döntések végrehajtásáért az Eszköz-Forrás Menedzsment felel.

A kockázatkezelés a banki pozíciók fedezésével két tényező fókuszba állításán keresztül valósul meg: ezek a nettó kamatbevétel és a tőke gazdasági értéke. Tágabb értelemben véve a fedezés alatt a Bank kedvezőtlen piaci elmozdulásokkal szembeni kitettségének csökkentését értjük, mely azonban nem tartozik az IFRS által definiált fedezeti elszámolás hatálya alá („hedge accounting”). Az Erste Hungary nem alkalmaz fedezeti elszámolást („Hedge accounting”).

36) Likviditási kockázat

Legutóbbi fejlemények

2022-ben az Erste Bank az Erste Csoportra kiterjedő projekt részeként továbbfejlesztette és kiegészítette a likviditási kockázat számítási és jelentési rendszerét az új technikai környezetben. Ezekkel a fejlesztésekkel ezen a technikai környezetben már minden likviditási mérőszám jól megalapozott.

Ezen likviditási mérőszámok némelyikének bevezetését e mérőszámok újratervezése kísérte. Így a bevezetés során felülvizsgálatra került a hosszú távú strukturális likviditási arány (STRL) és a stressz-tesztelési mérőszám, a Survival Period Analysis (SPA), és bizonyos újratervezések és fejlesztések is végrehajtásra kerültek. A likviditási kockázatot az Erste Bank a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság által felállított elvek és az Unió szintű és magyar jogszabályok (CRR és Hpt.) alapján határozza meg. Ennek megfelelően megkülönbözteti a piaci likviditási kockázatot, ami annak a kockázata, hogy a Bank nem tud könnyen ellentételezni vagy megszüntetni egy pozíciót piaci áron a piac nem megfelelő mélysége vagy valamely működési zavara miatt, és a finanszírozási likviditási kockázatot, ami annak a kockázata, hogy a Bank nem képes hatékonyan eleget tenni a várható és váratlan, jelenlegi és jövőbeli cash flow és fedezeti igényeknek anélkül, hogy az érintené akár a napi működést, akár a pénzügyi helyzetet.

A finanszírozási likviditási kockázat tovább osztható csőd-kockázatra és strukturális likviditási kockázatra. Az előbbi annak rövid távú kockázata, hogy az aktuális vagy jövőbeli fizetési kötelezettségek teljes mértékű, pontos és gazdaságilag igazolt kielégítése nem lehetséges, míg a strukturális likviditási kockázat a Bank saját refinanszírozási költségének vagy marzsának változásából eredő veszteségek hosszú távú kockázata.

Likviditási stratégia

2022-ben az ügyfélbetétek maradtak az Erste Bank elsődleges finanszírozási forrásai. A hitelfolyósítás üteme meghaladta a betétállomány növekedését, a likviditás csökkenést részben a lejáró államkötvényekből, részben pedig bankközi forrásokból került finanszírozásra.

Likviditási mutatók

A Bank az LCR-t az (EU) 2015/61-es Felhatalmazáson Alapuló Rendelet alapján számítja. 2021-ben a az NSFR számítása némileg változott annak érdekében, hogy összhangban legyen a 2013/36/EU (CRR 2) Direktíva bővítésére vonatkozó javaslattal.

Az európai szabályozás mellett vannak helyi likviditási mutatók is, amelyeket az Erste Banknak be kell tartania: DMM: Devizafinanszírozás Megfelelőségi Mutató, DEM: Deviza Egyensúlyi Mutató, JMM: Jelzálog-finanszírozás Megfelelőségi Mutató, Bankközi Finanszírozási Mutató.

Alkalmazott módszerek és eszközök

A rövid távú fizetésektelenségi kockázatot a Bank a túlélési időszak mutató (Survival Period – SPA) számításával követi nyomon. Ez az elemzés meghatározza azt a leghosszabb periódust, amit a Bank a likvid eszközeire támaszkodva túl tud élni előre definiált forgatókönyvek mellett, beleértve egy súlyos kombinált piaci és egyedi válságot is. A vizsgált legrosszabb forgatókönyvek egyszerre feltételeznek nagyon korlátozott pénz és tőkepiaci aktivitást és számottevő ügyfélbetét kiáramlást. Ezen felül a szimuláció megnövekedett garancia lehívást, ügyféltípustól függő hitelezést és a kedvezőtlen piaci mozgások miatt a fedezett származékos ügyleteke esetében potenciális fedezet kiáramlást feltételez. Az SPA forgatókönyvektől függően akár 12 hónapos stressz periódust fed le.

A Banksoport a Likviditás Fedezeti Rátát az (EU) 2015/61-es Felhatalmazáson Alapuló Rendelet alapján számítja, és jelenti havi szinten a Felügyelet felé egyedi és csoport szinten is. Ezen felül Az Erste Hungary a Nettó Stabil Finanszírozási Mutatóra implementálta a CRR2 követelményeit is. Ezeket a mutatókat a belső riportokban folyamatosan nyomon is követi. Az LCR része a Risk Appetite Statementnek (RAS). Az LCR limiteket a RAS jóval a 100%-os szabályozói limit fölé célozza. Az Erste Hungary az NSFR-t a CRR2 szerint negyedévente jelenti, RAS limitet képez rá, amelyet havi szinten monitoringol.

Emellett a Bank nyomon követi a hagyományos likviditási gap-eket is (amelyek a lejárat eltéréseket tartalmazzák). A likvid eszközökön belüli koncentrációs kockázatot a Bank rendszeresen vizsgálja és jelenti a Felügyelet felé. Az Erste Bank alap transzferár (FTP) rendszere a strukturális likviditási kockázatkezelés hatékony irányítási eszközének bizonyult.

Kockázatkezelési módszerek és eszközök

Az Erste Bank meghatározta, folyamatosan felülvizsgálja és tökéletesíti a likviditási kockázat ellenőrzésének és kezelésének általános előírásait (szabványok, limitek és elemzések).

A rövidtávú likviditást a Bank az SPA modellből származó limitek, belső stressz tesztek és belső LCR célok mellett kezeli. A likviditási mutatók rendszeresen bemutatásra kerülnek az Operatív Likviditáskezelési Bizottságnak és az ALCO-nak. A likviditási kockázat kezelésének a másik fontos eszköze az Erste Bankon belül az FTP rendszer.

A Banksoportnak az évente felülvizsgált Átfogó Készenléti Terve biztosítja a likviditás kezelési folyamatban minden résztvevő közötti szükséges koordinációt egy válság helyzetben.

A likviditási kockázat elemzése

Az Erste Bank a likviditási kockázatot az alábbi módszerekkel elemzi.

Likviditás fedezeti ráta

Az Erste Bank az (EU) 2015/61 felhatalmazáson alapuló rendelet szerinti likviditásfedezeti rátát alkalmazza a belső nyomon követésre és a likviditási pozíció kezelésére is. Annak érdekében, hogy a LCR-t a szabályozói és a belső limitek felett tartsa az Erste Bank szorosan nyomon követi a rövidtávú likviditás be- és kiáramlásokat, illetve a rendelkezésre álló szabad likviditást.

A következő tábla mutatja az LCR értékét 2022 december 31-re:

Likviditás fedezeti ráta

millió forintban	2021	2022
Rendelkezésre álló szabad likviditás	1 062 522	1 642 842
Nettó likviditás kiáramlás	550 006	1 243 306
Likviditás fedezeti ráta	193%	132%

Strukturális Likviditási gap

A hosszú távú likviditási pozíciót likviditási gap-ek alkalmazásával kezeli az Erste Bank a részben szerződéses, részben modellezett cash flow-k alapján a mérleg minden releváns összetevőjére (mérlegben belüli és kívüli). Ezt a likviditási pozíciót a lényeges volumennel rendelkező valamennyi pénznemre számítja ki.

A várható pénzáramok az amortizációs menetrendek szerinti szerződéses lejáratok szerint lejárat tartományokba vannak osztva. Azoknál a termékeknél, amelyeknél nincsenek szerződés szerinti lejáratok (mint például a látra szóló betétszámlák) a lejáratokat belső viselkedési modellek alapján határozzuk meg.

A következő tábla mutatja a 2022 és 2021 végén fennálló likviditási gap-eket:

Likviditási gap

millió forintban	2021				2022			
	< 1 hónap	1-12 hónap	1-5 év	5 éven túli	< 1 hónap	1-12 hónap	1-5 év	5 éven túli
Likviditási gap – mérlegtételek	- 131 490	- 347 123	694 254	- 215 641	- 339 915	- 314 653	762 669	- 108 100
Likviditási gap – mérlegen kívüli tételek	4 639	- 788	3 363	7 761	- 3 034	421	16 431	786

Az eszközök forrásokat meghaladó értéke pozitív előjellel szerepel, míg a források eszközöket meghaladó értéke negatív előjellel.

Likviditási puffer

Erste Bank rendszeresen nyomon követi a likviditási puffereinek alakulását, ami magában foglalja a készpénzt, a jegybanki kötelező tartalékráta feletti többletet, a meg nem terhelt jegybankképes eszközöket és más likvid értékpapírokat, beleértve a repók és passzív repók hatását. Ezeket az eszközöket egy válság helyzetben rövidtávon mobilizálni lehet, hogy ellensúlyozzák a potenciális pénzkiáramlásokat. A likviditási puffer 2022 és 2021 végi lejárat szerkezetét az alábbi tábla tartalmazza:

A likviditási puffer lejárat szerkezete

2022.12.31	< 1 hét	1 hét-1 hónap	1-3 hónap	3-6 hónap	6-12 hónap
Készpénz, az előírásokat meghaladó tartalék	32 911				
Likvid eszközök	1 135 485	- 167	- 27 922	- 45 599	- 163 174
Credit claim	23 511	-	-	-	-
Likviditási puffer	1 191 907	- 167	- 27 922	- 45 599	- 163 174
2021.12.31	< 1 hét	1 hét-1 hónap	1-3 hónap	3-6 hónap	6-12 hónap
Készpénz, az előírásokat meghaladó tartalék	102 670				
Likvid eszközök	871 345	1 646	- 8 003	- 102 562	- 78 086
Credit claim	-	-	-	-	-
Likviditási puffer	974 015	1 646	- 8 003	- 102 562	- 78 086

A fenti számok mutatják a csoport számára potenciálisan folyamatosan elérhető likviditás mennyiségét figyelembe véve az alkalmazandó jegybanki haircutokat is. Egy krízis helyzetben a kedvezőtlen piaci mozgások csökkenthetik ezt a mennyiséget. Ezen hatás figyelembe vételére a Bank további haircutokat alkalmaz. A negatív értékek a likviditási puffer lejárat pozíciói. Az egy hét utáni pozitív értékek a nem azonnal elérhető pufferek.

Pénzügyi kötelezettségek

A pénzügyi kötelezettségek szerződés szerinti nem diszkontált értéke 2022. december 31-én és 2021. december 31-én a következő volt:

millió forintban 2022.12.31	Könyv szerinti érték	Szerződés szerinti pénzáramok	< 1 hónap	1-12 hónap	1-5 év	5 éven túli
Nem származékos kötelezettségek	4 486 641	4 802 644	1 434 819	1 150 158	1 166 209	1 051 458
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	-	-	-	-	-	-
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	-	-	-	-	-	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	4 486 641	4 802 644	1 434 819	1 150 158	1 166 209	1 051 458
Bankközi betétek	786 566	1 017 705	49 734	209 517	476 502	281 952
Ügyfelek által elhelyezett betétek	3 413 261	3 430 457	1 383 572	930 011	500 746	616 128
Kibocsátott értékpapírok	145 655	157 650	805	2 151	154 694	-
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	1 738	1 436	710	627	47	53
Hátrasorolt kötelezettségek	139 422	195 397	-	7 851	34 220	153 325
Származékos kötelezettségek	121 017	121 017	18 628	22 251	38 865	41 272
Pénzügyi lízing kötelezettségek	20 881	20 881	334	3 068	12 477	5 002
Mérlegen belüli kötelezettségek összesen	4 628 538	4 944 542	1 453 782	1 175 477	1 217 552	1 097 732
Függő kötelezettségek	538 334	538 334	538 334	-	-	-
Pénzügyi garancia	18 806	18 806	18 806	-	-	-
Visszavonhatatlan kötelezettségek	519 528	519 528	519 528	-	-	-
Összesen	5 166 872	5 482 876	1 992 116	1 175 477	1 217 552	1 097 732

millió forintban 2021.12.31	Könyv szerinti érték	Szerződés szerinti pénzáramok	< 1 hónap	1-12 hónap	1-5 év	5 éven túli
Nem származékos kötelezettségek	3 643 885	3 663 070	974 434	939 124	846 257	903 254
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	-	-	-	-	-	-
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	-	-	-	-	-	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	3 643 885	3 663 070	974 434	939 124	846 257	903 254
Bankközi betétek	537 356	540 861	26 109	69 329	287 989	157 434
Ügyfelek által elhelyezett betétek	3 034 900	3 039 285	944 364	867 454	549 695	677 772
Kibocsátott értékpapírok	1 271	931	931	-	-	-
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	4 596	4 585	3 031	1 150	181	223
Hátrasorolt kötelezettségek	65 761	77 407	-	1 191	8 392	67 825
Származékos kötelezettségek	40 158	40 158	7 824	15 628	6 101	10 605
Pénzügyi lízing kötelezettségek	20 860	21 564	339	3 026	12 029	6 170
Mérlegen belüli kötelezettségek összesen	3 704 903	3 724 088	982 581	957 612	863 953	919 942
Függő kötelezettségek	-	335 388	335 388	-	-	-
Pénzügyi garancia	-	1 868	1 868	-	-	-
Visszavonhatatlan kötelezettségek	-	333 520	333 520	-	-	-
Összesen	3 704 903	4 059 476	1 317 968	957 612	863 953	919 942

2022 végén a nem-derivatív kötelezettségek deviza szerinti összetételében 67,4% HUF, 26,82% EUR, 5,04% USD és 0,74% más deviza. (2021: 79,99% HUF, 16,26% EUR, 2,69% USD, 1,06% más deviza)

2022 december 31-én a látra szóló ügyfélbetét állománya 2 821 milliárd forint volt. (2021: 2 694 milliárd forint).

Ügyfélszegmens szerint az ügyfélbetétek 45%-a magánszemély, 17% pénzügyi vállalat, 36% nem-pénzügyi vállalat, 2% közszféra. (2021: 52% magánszemély, 11% pénzügyi vállalat, 35% nem-pénzügyi vállalat, 2% közszféra.)

37) Működési kockázat

A vonatkozó szabályozással (az Európai Parlament és Tanács 575/2013. sz. EU rendelete a hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások új prudenciális követelményeire vonatkozóan) összhangban az Erste Hungary a működési kockázatot úgy határozza meg, mint belső folyamatok nem megfelelő működéséből, emberi- vagy rendszerhibákból, vagy jogi kockázatokkal járó külső eseményekből eredő veszteség kockázata. A működési kockázat megállapítására kvalitatív és kvantitatív módszereket alkalmaz az Erste Hungary. A nemzetközi gyakorlat szerint a működési kockázat kezelésének felelőssége a középvezetésre hárul.

Alkalmazott módszerek és eszközök

A kvantitatív mérési módszerek a belső veszteséggel kapcsolatos tapasztalatok adatain alapulnak, amely ennek megfelelően az Erste Group standard módszertana szerint kerül gyűjtésre és rögzítésre a központi rendszerbe. A korábban elő nem fordult, ám lehetséges veszteségek számbavétele forgatókönyvek felállításával és külső adatok felhasználásával történik. Az Erste Csoport ezeket a külső adatokat egy vezető nonprofit kockázati veszteség adatokkal foglalkozó konzorciumtól (ORX) veszi, míg az Erste Hungary a HunOrt, ennek magyar megfelelőjét használja erre a célra.

A működési kockázat tőkeigényének számítása központilag történik; az Erste Group csoportszinten számítja a tőkekövetelményt az AMA módszerrel, amelyet a leányvállalataira allokál. A veszteségeseményeket és a forgatókönyv-elemzés eredményeit az Erste Group leányvállalatai szolgáltatják. A veszteségkulcs meghatározása során két tényező kerül figyelembe vételre, a Bank méretmutatója és az adott leányvállalati veszteségadatok aránya. 2011-től a Bank a biztosítási tényezőt használja a tőke kiszámításához kockázatsökkentő eszközként és a tőkeszükséglet csökkentéséhez.

Az AMA módszertannal számolt tőkekövetelmény 2020 Q4-re 41 598 122 703 forint.

Kockázatomérlési módszerek és eszközök

A kvantitatív módszereken túl, olyan kvalitatív módszereket is alkalmaz az Erste Bank a működési kockázat meghatározására, mint pl. a kockázattelbecslések (Kockázattelbecslés és Önértékelés). Az ilyen, szakértők által végzett felmérések kockázattelbecslési eredményeit és javaslatait a középvezetők rendelkezésére bocsátják, amely segíti őket a működési kockázatok csökkentésében. Az Erste Bank bizonyos kulcsfontosságú mutatókat, mint például rendszer elérhetőség, munkavállalók fluktuációja, ügyfél panaszok, időszakosan áttekint, hogy az esetlegesen veszteségekhez vezető kockázati potenciál-változásokat időben észlelje.

Az Erste Hungary az Erste Group biztosítási programjának része, hogy csökkenti az Erste Bank hagyományos vagyont biztosítási igényeinek kielégítésével járó költségeket, módot adva arra, hogy további biztosítást kössön a korábban nem biztosított bank-specifikus kockázatokra. Ez a program egy viszontbiztosítási társaságot használ annak érdekében hogy a kockázatokat megossza a csoporton belül és elérhetővé tegye a nemzetközi piacokat.

Az alkalmazott kvantitatív és kvalitatív módszerek a fent bemutatott kockázatomérlési intézkedésekkel együttesen alkotják az Erste Bank működési kockázati keretét. A működési kockázatról különféle jelentéseken keresztül időszakos információt biztosítanak a Vezetőség és az Igazgatóság felé, ideértve a negyedéves felsővezetőségi jelentést, amely tartalmazza a friss veszteségeket, a veszteségek pontosítását, a kockázatelemzésekből nyert kvalitatív információt és a kulcsfontosságú kockázati mutatókat, valamint az Erste Bankra vonatkozó működési VaR-t.

A Működési Kockázatkezelési Bizottság, amely a működési kockázati kitértésért felelős, negyedévente ül össze. A bizottság célja minden működési kockázatkezeléssel kapcsolatos téma megvitatása. A bizottság tagjai a Bank kulcsfontosságú döntéshozói közül kerülnek ki.

Nem pénzügyi eszközök és egyéb befektetések

38) Nem pénzügyi eszközök

Ingtatlanok és berendezések (Tárgyi eszközök)

A tárgyi eszközök – épületek, berendezés és felszerelések – kimutatása a kumulált értékcsökkenéssel és kumulált értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken történik. Az ezekhez az eszközökhöz tartozó hitelek költsége a tárgyi eszközökre kerül aktiválásra. Az értékcsökkenés elszámolása lineáris módszerrel történik a tárgyi eszközök értékének becsült hasznos élettartama alatt, maradványértékre történő leírással. Az értékcsökkenés az eredménykimutatásban az „Értékcsökkenés”, az értékvesztés pedig az „Egyéb nettó működési eredmény” soron kerül elszámolásra.

A becsült hasznos élettartamok az alábbiak:

	Hasznos élettartam (év)
Ingtatlanok	15 - 50
Irodai berendezések, járművek, egyéb eszközök	4 - 10
Informatikai eszközök	4 - 6
Eszközhasználati jogok (Ingtatlanok)	1 - 10

A földterületekre értékcsökkenés nem kerül elszámolásra.

A tárgyi eszközök értékesítésük időpontjában kerülnek kivezetésre, vagy akkor, amikor használatuktól további gazdasági haszon nem várható. Az eszköz kivezetésekor felmerülő (a nettó értékesítés bevétele és az eszköz könyv szerinti értéke közötti különbségként kiszámított) nyereség vagy veszteség az eredménykimutatásban az „Egyéb nettó működési eredmény” soron kerül kimutatásra az eszköz kivezetésének évében.

Befektetési célú ingatlanok

Befektetési célú ingatlan az olyan ingatlan (telek és épületek, épületrészek vagy mindkettő), amelyet vagy bérbeadási céllal tartanak, vagy azzal a céllal, hogy az ingatlan felértékelődése által tehessenek szert haszonra. Részleges saját használat esetében az ingatlan csak akkor befektetési célú, ha a tulajdonos által használt rész nem jelentős. Befektetési célú ingatlanként kell kezelni az olyan befejezetlen beruházást, amelynek jövőbeni felhasználása várhatóan befektetési célú ingatlanként történik.

A befektetési célú ingatlant bekerüléskor a tranzakciós költségeket is tartalmazó bekerülési értéken kell értékelni. A kezdeti megjelenítést követően a befektetési ingatlan értékelése értékcsökkenéssel és értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken történik. A befektetési célú ingatlanok a mérlegben a „Befektetési célú ingatlanok” soron kerülnek kimutatásra.

A bérleti díj az eredménykimutatás „Befektetési célú ingatlanokból és egyéb operatív lízingből származó bevételek” sorában kell elszámolni. Az értékcsökkenés az eredménykimutatásban az „Értékcsökkenés és amortizáció” sorban kerül bemutatásra, lineáris módszerrel, a becsült hasznos élettartam alatt. A befektetési célú ingatlanok hasznos élettartama 15-100 év. Az esetleges értékvesztéseket illetve visszairásokat az „Egyéb működési eredmény” sorban kell elszámolni.

Immateriális javak

Az Erste Bank immateriális javai közé főként informatikai szoftverek tartoznak. Immateriális eszköz akkor kerül kimutatásra, amikor az eszköz költsége megbízhatóan mérhető és az abból származó jövőbeli gazdasági előnyökhöz valószínűleg a Bank fog hozzájutni.

A vásárolt immateriális javak bekerüléskor önköltségen kerülnek kimutatásra. Ezt követően az immateriális javak a halmozott értékcsökkenéssel és értékvesztésből származó veszteséggel csökkentett bekerülési értéken kerülnek kimutatásra.

A véges élettartammal rendelkező immateriális javak hasznos gazdasági élettartamuk alatt amortizálódnak. Az amortizációs időszak és az amortizáció módszere legalább minden pénzügyi év végén felülvizsgálatra, és amennyiben szükséges, kiigazításra kerül. A

véges élettartammal rendelkező immateriális javak amortizációs költsége az eredménykimutatásban az „Általános adminisztratív költségek” alatt szerepel.

Az értékcsökkenés elszámolása lineáris módszerrel történik a hasznos élettartam során, a bekerüléskor meghatározott maradványérték összegéig. A „Szoftverek” és „Egyéb immateriális javak” amortizálása 3 - 15 év alatt történik meg.

Az immateriális javakhoz kapcsolódó értékvesztés és visszairás az eredménykimutatásban az „Egyéb nettó működési eredmény” soron kerül kimutatásra.

Üzleti kombinációk és cégérték

(i) Üzleti kombinációk

Az üzleti kombinációk beszerzés alapú elszámolási módszerrel kerülnek könyvelésre. Ez azzal jár, hogy a felvásárolt vállalkozás azonosítható eszközei (beleértve a korábban ki nem mutatott immateriális javakat, mint pl. ügyfélkapcsolatok és márka) és forrásai (beleértve a függő kötelezettségeket, és kivéve a jövőbeli átszervezéseket) valós értéken kerülnek kimutatásra. A felvásárolt azonosítható nettó eszközök valós értéket meghaladó felvásárlási költség cégértékként kerül elszámolásra. Amennyiben a felvásárlás költsége alacsonyabb, mint az azonosítható nettó eszközök valós értéke, a különbséget az eredménykimutatásban az „Egyéb nettó működési eredmény” sorban jelenik meg a felvásárlás évében.

(ii) Cégérték és értékvesztés tesztelése

A cégérték leányvállalatok felvásárlása során keletkezik. A cégértéket a felvásárláskor megállapított kezdeti értéken tartja nyilván az Erste Bank, csökkentve a halmozott elszámolt értékvesztéssel. A cégérték nem amortizálódik, hanem évente értékvesztés tesztelés tárgyát képezi novemberben és a megállapított értékvesztés kimutatásra kerül az eredménykimutatásban.

Értékvesztés

A Bank minden jelentéskészítési napra megvizsgálja, hogy fennáll-e bármilyen körülmény, ami a nem pénzügyi eszközök értékvesztéséhez vezethet. Azon eszközök esetében, amelyek a többi eszköztől függetlenül generálnak pénzáramokat, egyedi eszközök szintjén történik az értékvesztés teszt lefolytatása. A befektetési célú ingatlanok tesztelése tipikus példa erre. Amennyiben értékvesztésre okot adó körülmény áll fenn, vagy szükséges egy eszköz évenkénti értékvesztés tesztelése, a Bank megbecsüli az eszközök megtérülő értékét. Az eszközök megtérülő értéke magasabb az eszköz értékesítési költségekkel csökkentett valós értékénél és a használati értékénél. Ha az eszköz könyv szerinti értéke meghaladja a megtérülő értékét, az eszközt értékvesztettnek kell minősíteni és az értékét le kell írni a megtérülő értékre. Az eszköz használati értéke a becsült jövőbeni pénzáramok diszkontált jelenértéke. A diszkontráta egy adózás előtti diszkontráta, amely tükrözi a pénz időértékének jelenlegi piaci becsléseit, valamint az eszközzel kapcsolatos kockázatokat.

A Bank minden jelentéskészítési napra megvizsgálja, hogy a már korábban elszámolt értékvesztés körülményei fennállnak-e, esetleg kisebb mértékben érvényesülnek. Az értékvesztés és visszairás az eredménykimutatásban az „Egyéb nettó működési eredmény” soron kerül kimutatásra.

A növekedések sor mindkét évben tartalmazza az új aktiválásokat, valamint a befejezetlen beruházások növekedését is.

Tárgyi eszköz mozgástábla

BRUTTÓ ÉRTÉK								
millió forintban	Szoftverek	Egyéb immateriális javak (licenzek, szabadalmak, stb.)	Ingyatlanok	Irodai berendezések, járművek, egyéb	Informatikai eszközök (hardver)	Eszközhasználati jogok	Összesen	Befektetési célú ingatlanok
2022.01.01	74 570	9 149	11 024	4 894	13 637	26 257	139 531	290
Növekedés	6 858	-	775	408	1 902	1 791	11 734	1
Értékesítés	- 2 525	- 11	- 167	- 112	- 1 436	- 209	- 4 460	-
Átsorolás	- 3	-	-	21	- 18	-	-	-
2022.12.31	78 900	9 138	11 632	5 211	14 085	27 839	146 805	291

ÉRTÉKCSÖKKE- NÉS ÉS ÉRTÉKVESZTÉS								
millió forintban	Szoftverek	Egyéb immateriális javak (licenzek, szabadalmak, stb.)	Ingyatlanok ¹⁾	Irodai berendezések, járművek, egyéb	Informatikai eszközök (hardver)	Eszközhasználati jogok ²⁾	Összesen	Befektetési célú ingatlanok ³⁾
2022.01.01	48 073	6 786	5 754	3 729	10 051	7 610	82 003	87
Növekedés	8 176	1 128	913	354	1 436	2 842	14 849	5
Értékesítés	- 2 525	- 11	- 114	- 91	- 1 434	- 238	- 4 413	-
Értékvesztés	108	-	-	-	2	29	139	-
2022.12.31	53 832	7 903	6 553	3 992	10 055	10 243	92 578	92

NETTÓ ÉRTÉK								
millió forintban	Szoftverek	Egyéb immateriális javak (licenzek, szabadalmak, stb.)	Ingyatlanok ¹⁾	Irodai berendezések, járművek, egyéb	Informatikai eszközök (hardver)	Eszközhasználati jogok ²⁾	Összesen	Befektetési célú ingatlanok ³⁾
2022.01.01	26 497	2 363	5 270	1 165	3 586	18 647	57 528	203
2022.12.31	25 068	1 235	5 079	1 219	4 030	17 596	54 227	199

- 1) Az ingatlanokra elszámolt értékcsökkenés teljes egészében az épületek értékcsökkenése.
- 2) 2022 folyamán az eszközhasználati jogok hasznos élettartama, valamint a diszkontráta módosításra került
- 3) A hasznos élettartam 20 év, a lineáris módszert alkalmazva.

BRUTTÓ ÉRTÉK								
millió forintban	Szoftverek	Egyéb immateriális javak (licenzek, szabadalmak, stb.)	Ingyatlanok	Irodai berendezések, járművek, egyéb	Informatikai eszközök (hardver)	Eszközhasználati jogok	Összesen	Befektetési célú ingatlanok
2021.01.01	66 470	9 147	10 214	5 359	12 219	24 384	127 793	290
Növekedés	9 671	2	1 352	325	1 865	2 112	15 327	-
Értékesítés	- 1 629	-	- 592	- 739	- 388	- 239	- 3 587	-
Átsorolás	58	-	50	- 51	- 59	-	- 2	-
2021.12.31	74 570	9 149	11 024	4 894	13 637	26 257	139 531	290

ÉRTÉKCSÖKKE- NÉS ÉS ÉRTÉKVESZTÉS								
millió forintban	Szoftverek	Egyéb immateriális javak (licenzek, szabadalmak, stb.)	Ingyatlanok ¹⁾	Irodai berendezések, járművek, egyéb	Informatikai eszközök (hardver)	Eszközhasználati jogok ²⁾	Összesen	Befektetési célú ingatlanok ³⁾
2021.01.01	40 992	5 659	5 149	4 104	9 116	5 110	70 130	81
Növekedés	8 392	1 128	891	342	1 321	2 741	14 815	6
Értékesítés	- 1 604	- 26	- 321	- 682	- 386	- 219	- 3 238	-
Átsorolás	-	-	35	- 36	-	-	- 1	-
Értékvesztés	293	25	-	1	-	- 22	297	-
2021.12.31	48 073	6 786	5 754	3 729	10 051	7 610	82 003	87

NETTÓ ÉRTÉK								
millió forintban	Szoftverek	Egyéb immateriális javak (licenzek, szabadalmak, stb.)	Ingyatlanok ¹⁾	Irodai berendezések, járművek, egyéb	Informatikai eszközök (hardver)	Eszközhasználati jogok ²⁾	Összesen	Befektetési célú ingatlanok ³⁾
2021.01.01	25 478	3 488	5 065	1 255	3 103	19 274	57 663	209
2021.12.31	26 497	2 363	5 270	1 165	3 586	18 647	57 528	203

- 4) Az ingatlanokra elszámolt értékcsökkenés teljes egészében az épületek értékcsökkenése.
5) 2021 folyamán az eszközhasználati jogok hasznos élettartama, valamint a diszkontráta módosításra került
6) A hasznos élettartam 20 év, a lineáris módszert alkalmazva.

Nettó könyv szerinti érték

millió forintban	2021	2022
Immateriális javak	28 860	26 303
Szoftverek	26 497	25 068
Egyéb immateriális javak (licenszek, szabadalmak, stb.)	2 363	1 235
Tárgyi eszközök	28 668	27 924
Ingtatlanok	5 270	5 079
Irodai berendezések, járművek, egyéb	1 165	1 219
Informatikai eszközök (hardver)	3 586	4 030
Eszközhasználati jogok (Ingtatlanok)	18 647	17 596
Immateriális javak és tárgyi eszközök összesen	57 528	54 227
Befektetési célú ingatlanok	203	199

Az Erste Bank a teljes mértékben amortizált, de még használatban lévő eszközök között szoftvereket tart nyilván 2022-re bruttó 11 956 millió forint, 2021-re pedig 11 581 millió forint értékben. A 100%-ban értékcsökkentett, de még használatban lévő tárgyi eszközök bruttó értéke 2022-re 9 577 millió forint, 2021-re pedig 8 514 millió forint értékben.

A befektetési célú ingatlanok kategóriába tartozó ingatlanok operatív lízingbe adott ingatlanok. A 2022. évi értékvesztés teszt alapján nem szükséges további értékvesztést elszámolni.

39) Egyéb eszközök

Visszavett eszközök

Az Erste Bank általában lízingszerződésekhez, ingatlanfejlesztési vagy ingatlan-hitelszerződésekhez kapcsolódóan korábban biztosítékként használt eszközöket vesz vissza. A visszavett gépkocsikat az „Értékesítésre tartott eszközök” kategóriába sorolja. A visszavett ingatlanokat az „Egyéb eszközök” alá sorolja készletként, amelyek bemutatása a bekerülési érték és a nettó realizálható érték közül az alacsonyabb értéken történik meg.

Az Erste Bank ezeket az eszközöket nem veszi használatba, elsődleges célja a visszavett eszközök értékesítése.

A visszavett ingatlanok átkerülnek a „Befektetési célú ingatlanok” közé, ha közgazdasági elemzések alapján, középtávon nincs igazolható esély az ingatlanértékesítésére, és a veszteségcsökkentő intézkedések olyan jövedelmező bérleti szerződéseket eredményeztek, amelyek keretében a hasznosítható terület legalább 50%-a bérbeadásra kerül, amely hasznosítás legalább egy éven keresztül, folyamatosan jövedelmet termel.

Letétkezelt eszközök

Az Erste Bank letétkezelési és egyéb vagyionkezelési szolgáltatásokat nyújt, amelyek eredményeként eszközöket birtokol vagy fektet be ügyfelei nevében. A vagyionkezelőként birtokolt eszközöket az éves beszámoló nem tartalmazza, mivel azok nem a Bank eszközei.

millió forintban	2021	2022
Adókövetelések	331	166
Banking tax ¹⁾	3 342	2 507
Egyéb elszámolások	10 600	10 189
Egyéb pénzügyi eszközök ²⁾	4 250	2 483
Bevételek aktív időbeli elhatárolása ³⁾	4 607	18 002
Készletek	192	311
Visszavett eszközök ⁴⁾	21	21
Költségek aktív időbeli elhatárolása	2 692	3 389
Egyéb	2 142	4 682
Összesen	28 177	41 750

1) Mivel IFRS-eknek megfelelően a bankadóval kapcsolatos levonási lehetőség biztosan bekövetkezik, ezért a Bank 2 507 millió forint követelést számolt el 2022 december 31-én (2021-ben 3 342 millió forint) a kifizetéssel szemben. A részleteket lásd a C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN fejezetben.

2) Az "Egyéb pénzügyi eszközök" egyenlege teljesítő, rövid lejáratú vevőköveteléseket tartalmaz.

3) Az elhatárolt díjbevétel 13 milliárd forinttal növekedett 2021-hez képest.

4) A visszavett eszközök elsődlegesen ingatlanokat tartalmaznak, amelyek a bekerülési érték és a nettó realizálható érték közül az alacsonyabb értéken kerülnek kimutatásra.

Visszavett eszközök valós értéke és valós érték besorolása:

2022						
millió forintban	Megjegyzés	Könyv szerinti érték	Valós érték	Aktív piacon jegyzett piaci árak, Level 1	Megfigyelhető piaci árakat alkalmazó modell, Level 2	Nem megfigyelhető alapadatokat alkalmazó modell, Level 3
Eszközök, amelyek valós értéke a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban kerül bemutatásra						
Visszavett eszközök (IAS 2)	39	21	21	-	-	21
2021						
millió forintban	Megjegyzés	Könyv szerinti érték	Valós érték	Aktív piacon jegyzett piaci árak, Level 1	Megfigyelhető piaci árakat alkalmazó modell, Level 2	Nem megfigyelhető alapadatokat alkalmazó modell, Level 3
Eszközök, amelyek valós értéke a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban kerül bemutatásra						
Visszavett eszközök (IAS 2)	39	21	21	-	-	21

Lízingügyletek

40) Lízingügyletek

A lízing egy szerződés, vagy szerződésrész, amely egy eszköz használati jogát ellenszolgáltatás fejében átengedi. Annak megállapítása, hogy egy ügylet lízingnek minősül-e, vagy tartalmaz-e lízing ügyletet, az ügylet tartalma alapján történik, és ehhez azt kell felmérni, hogy az ügylet teljesülése egy adott eszköz vagy eszközök használatától függ-e, és hogy az ügylet keretén belül az eszköz használati joga átszáll-e.

Erste Bank, mint bérbeadó

A pénzügyi lízing olyan lízing, amely során egy eszköz tulajdonjogához fűződő lényegében összes kockázat és haszon átadásra kerül. Pénzügyi lízing esetén a bérbeadó bérbevevővel szemben fennálló kintlévőségét a szerződésben megállapított jövőbeni fizetési kötelezettségek jelenértékének összegén szerepelteti a beszámolóban a „Pénzügyi lízing követelések” soron, az esetleges maradványértéket figyelembe véve. A lízingből származó kamatbevétel a „Nettó kamatbevétel”-en belül a „Egyéb kamatjellegű bevételek” soron kerül elszámolásra.

Operatív lízing esetén a lízingelt eszközt a bérbeadó a beszámolóban a „Tárgyi eszközök” vagy „Befektetési célú ingatlanok” alatt szerepelteti, az értékcsökkenését az adott eszközökre alkalmazandó irányelvekkel összhangban számolja el. A lízingből származó bevétel a lízing-futamidő alatt lineárisan kerül elszámolásra az eredménykimutatásban a „Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei” soron.

Azok a lízingszerződések, ahol az Erste Bank bérbeadóként szerepel, szinte kizárólag pénzügyi lízingek.

Pénzügyi lízingek

Az Erste Bank, mint lízingbe adó, ingóságot és ingatlant egyaránt lízingel ügyfelei számára pénzügyi lízingkonstrukciók keretében. A jelen tétel alatt szereplő pénzügyi lízingkövetelések esetében a lízing tárgyába való bruttó befektetés és a minimum lízingdíj fizetések jelenértéke közötti egyeztetés a következőképpen alakul:

millió forintban	2021	2022
Fennálló minimum lízingdíj fizetés	33 692	35 963
Nem garantált maradványérték	9 277	7 094
Bruttó befektetés	42 969	43 057
Nem realizált pénzügyi jövedelem	2 937	3 664
Nettó befektetés	40 032	39 393
Nem garantált maradványérték jelenértéke	8 643	6 489
Minimum lízingdíj fizetések jelenértéke	31 389	32 904
A fennálló minimum lízingdíj fizetésekre képzett értékvesztés	- 4 929	(1,134)

Lízingek lejárat szerinti elemzése

millió forintban	Bruttó befektetés		Minimum lízingdíj fizetések jelenértéke	
	2021	2021	2022	2022
Éven belüli	14 614	10 904	15 562	11 489
1-2 év	11 903	8 563	10 214	7 973
2-3 év	7 460	5 507	7 874	6 421
3-4 év	4 664	3 634	4 643	3 605
4-5 év	2 062	1 448	2 388	2 050
5 éven túli	2 266	1 333	2 376	1 366
Összesen	42 969	31 389	43 057	32 904

Lízingkövetelések

A pénzügyi lízingkövetelések értékesítéséből származó nyereségek/veszteségek az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivételéből származó nyereségek/veszteségek” soron kerülnek kimutatásra.

Bruttó könyv szerinti értékek és értékvesztések stage szerinti bontása

millió forintban	Bruttó érték					Értékvesztés					Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	
2022											
Egyéb pénzügyi vállalkozások	4 203	5	-	-	4 208	- 6	- 1	-	-	- 7	4 201
Nem pénzügyi vállalkozások	18 260	14 029	699	119	33 107	- 103	- 297	-363	- 63	-826	32,281
Lakosság	1 207	583	256	31	2 077	- 23	- 92	-175	- 10	-300	1,777
Összesen	23 670	14 617	955	-	39 392	- 132	- 389	(539)	- 73	(1,133)	38,259
2021											
Egyéb pénzügyi vállalkozások	2	16	-	-	18	-	- 4	-	-	- 4	14
Nem pénzügyi vállalkozások	21 290	8 083	7 843	39	37 255	- 157	- 299	- 4 150	-	- 4 605	32 648
Lakosság	1 540	943	242	34	2 758	- 24	- 108	- 180	- 7	- 320	2 439
Összesen	22 832	9 042	8 085	73	40 031	- 181	- 411	- 4 330	- 7	- 4 929	35 103

A kapcsolódó hitelezési veszteségek alakulása a 33. Hitelezési veszteségek alakulása megjegyzésben kerül bemutatásra az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok részben a Hitelezési kockázat változása – Pénzügyi lízing követelések táblában.

Operatív lízingek

Az Erste Bank ingatlanokat ad bére operatív lízingként. December 31-re vonatkozóan a visszavonhatatlan operatív lízingszerződések alapján jövőben esedékes minimális lízingfizetéseket az alábbi táblázat szemlélteti:

Lízingfizetések lejárat szerinti elemzése

millió forintban	2021	2022
Éven belüli	44	49
1-2 év	44	49
2-3 év	44	49
3-4 év	44	49
4-5 év	44	49
5 éven túli	99	62
Összesen	319	307

Az Erste Bank 2022-ben 53 millió forint bevételt számolt el lízingfizetésekből (2021-ben 41 millió forint). A bérleti díjakkal kapcsolatos bevételeket részletesen lásd a 7-es: Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei megjegyzésben.

Erste Bank, mint bérbevevő

2019. január 1-től kezdődően az Erste Bank adoptálta és alkalmazta az IASB által 2016 januárjában kiadott IFRS 16 „Lízing” standardot. Az IFRS 16 standard a lízingbevevők oldaláról egységes, mérlegszemléletű megjelenítést ír elő. A lízingbevevő a mérlegben jeleníti meg az eszközhasználati jogot (right-of-use vagy RoU asset), ami a lízing tárgyának használatára vonatkozó jog, valamint a lízingkötelezettséget. Bizonyos esetekben a lízingbevevő mentességet kap a megjelenítés alól (rövid-távú, 12 hónapnál rövidebb szerződések, kisértékű eszközök).

A szerződéskötés időpontjában a lízingbevevőnek meg kell állapítania, hogy a szerződés tartalmaz-e lízingelemeket, tehát létezik-e egy azonosítható eszköz, aminek a használatára joga van a lízingbevevőnek meghatározott ideig és meghatározott ellentételezés fejében. Amennyiben a szerződés tartalmaz lízing elemet, a lízingbevevő a lízing kezdeti időpontjában megjeleníti az eszközhasználati jogot, valamint a lízingkötelezettséget a mérlegében. Az eszközhasználati jog a kezdeti megjelenítéskor bekerülési értéken kerül megjelenítésre, majd a lízing kezdeti időpontjától értékcsökkenést számol el rá a lízingbevevő. Az eszközhasználati jog hasznos élettartamának vége a lízingszerződés lejáratára, de a hasznos élettartam nem lehet hosszabb, mint a mögöttes eszköz hasznos élettartama. Az eszközhasználati jog bekerülési értéke a lízingkötelezettség jelenértékéből, valamint a lízing kezdő időpontját megelőző, kedvezményekkel csökkentett kifizetésekből, illetve az egyéb, az eszköz kezdeti üzembe helyezéséhez és felszámolásához kapcsolódó költségekből áll. Az Erste Bank lineáris módszert alkalmaz az értékcsökkenés elszámolására. Az eszközhasználati jogokra az IAS 36 sztenderd értékvesztési szabályai vonatkoznak.

A lízingkötelezettség kezdeti megjelenítéskor a jövőbeni biztos lízingdíj kifizetések jelenértékén kerül megjelenítésre. A használt diszkontráta vagy a lízingszerződésben közvetlenül meghatározott kamatláb, vagy ha ilyen nincs meghatározva, akkor a lízingbevevő járulékos hitelfelvételi kamatlába. A lízingdíjak lehetnek fix díjak, változó, valamilyen indexhez vagy kamatlábhöz kötött díjak, a maradványérték-garancia alapján fizetendő összegek, a megvásárlási opció lehívásának díja, az opcióval meghosszabbított futamidő alatt fizetett lízingdíjak, amennyiben valószínű, hogy a lízingbevevő él az opciós jogával, valamint a szerződés felmondásának a díja, amennyiben valószínű, hogy a lízingbevevő élni fog a futamidő vége előtti felmondás jogával. Felmondási és meghosszabbítási opciókat több ingatlanbérleti szerződés is tartalmaz. Ezek az opciók teszik lehetővé, hogy az Erste Bank rugalmasan tudjon váltani, ha ez a költségek vagy a lokáció szempontjából előnyös, illetve az adott bérleményben maradni, ha ez a kedvezőbb lehetőség.

A kezdeti megjelenítést követően a lízingkötelezettség értéke minden lízingfizetési időszakban a korábban meghatározott kamatláb alapján számított kamattal növekszik, és a lízingdíjkifizetésekkal csökken, illetve újraértékelésre kerül, amennyiben változás merül fel a becslésekben vagy a lízingfeltételekben. A diszkontráta (járulékos hitelfelvételi kamatláb) refinanszírozási kamatláb, korrigálva a gazdálkodó egység, valamint a lízingszerződés sajátosságaival. A kamatláb kiszámítása az Erste Bank által a hitelek árazásához használt módszert és sémát követi.

Az eszközhasználati jogok a mérlegben a "Tárgyi eszközök" soron kerültek megjelenítésre. A lízingekkel kapcsolatos kamatráfordítások a „Nettó kamatbevétel”-en belül a „Egyéb kamatjellegű ráfordítások” soron kerülnek elszámolásra az eredménykimutatásban, az eszközhasználati jogokhoz kapcsolódó értékcsökkenés pedig az „Értékcsökkenés” soron.

A bérleti szerződések kizárólag irodákhoz és a fiókhálózathoz kapcsolódó ingatlanbérletek az Erste Banknál. Az operatív lízingszerződésekkel kapcsolatosan a mérlegbe felvett eszközhasználati jogokat részletesen lásd a 38-as Nem pénzügyi eszközök megjegyzésben.

Lízingkötelezettségek lejárat szerinti elemzése

millió forintban	2021	2022
Éven belüli	3 182	3 402
1-5 év	11 595	12 477
5 éven túli	6 083	5 002
Összesen	20 860	20 881

2022-ben az Erste Bank 205 millió forint kamatráfordítást számolt el a lízingkötelezettségekkel kapcsolatosan (2021-ben 176 millió forint).

A lízingdíjkifizetések összege a lízingkötelezettségként mérlegbe felvett lízingek után 2022-ben 3 559 millió forint (2021-ben 3 284 millió forint). A kisértékű eszközök lízingjéhez kapcsolódó lízingdíjkifizetések összege 82 millió forint volt 2022-ben (98 millió forint 2021-ben). Az Erste Hungary szerződéseai között nem volt olyan lízing 2021-ben és 2022-ben, amely az IFRS 16 rövid lejáratú szerződések kivétele alapján nem került lízingkötelezettségként a mérlegben felvételre.

Elhatárolások, céltartalékok, függő kötelezettségek és jogi ügyek

41) Egyéb kötelezettségek

millió forintban	2021	2022
Bevételek passzív időbeli elhatárolása	593	1 411
Elszámolási számlák	10 486	17 300
Adófizetési kötelezettségek	-	2 637
Egyéb pénzügyi kötelezettségek ¹⁾	76	899
Költségek passzív időbeli elhatárolása	14 355	15 811
Egyéb kötelezettségek	4 227	3 366
Összesen	29 737	41 424

1) Az "Egyéb pénzügyi kötelezettségek" egyenlege rövid lejáratú szállítói kötelezettségeket tartalmaz.

42) Céltartalékok

Céltartalékok

Az Erste Bank Hungary akkor képez céltartalékot, ha egy múltbeli esemény hatására jelenlegi kötelme van és valószínű, hogy a kötelem teljesítéséhez gazdasági hasznokat megtestesítő erőforrások kiáramlására lesz szükség, és a kötelem összege megbízhatóan becsülhető. A céltartalékokat a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás „Céltartalékok” sora tartalmazza. Ide tartoznak a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatáson kívüli ügyletek közül az egyéb kötelezettségvállalásokra képzett hitelkockázati céltartalékok, valamint a peres eljárásra és az átstrukturálásra képzett céltartalékok. A hitelkeretekre és garanciákra képzett és felszabadított céltartalékok eredményhatása az 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' soron kerül kimutatásra. Az egyéb céltartalékokhoz kapcsolódó bevételek és ráfordítások az 'Egyéb működési eredmény' soron kerülnek kimutatásra.

Jelentős számviteli feltételezések és becslések

Az Erste Bank akkor képez céltartalékot, ha egy múltbeli esemény hatására jelenlegi kötelme van és valószínű, hogy a kötelem teljesítéséhez gazdasági hasznokat megtestesítő erőforrások kiáramlására lesz szükség, és a kötelem összege megbízhatóan becsülhető. A céltartalék megállapításához becslések szükségesek a céltartalékhoz kapcsolódó jövőbeli pénzáramok mértékéről és ütemezéséről. Olyan jogi ügyek, amelyek nem teljesítik a céltartalék képzésre vonatkozó feltételeket az 43)-as Függő kötelezettségek részben kerülnek bemutatásra.

millió forintban	2021	2022
Peres ügyekre képzett céltartalékok	1 883	187
Garanciára és lehívható hitelkeretre képzett céltartalék	3,644	5,456
CLA képzés hitelkötelezettségekre és pénzügyi garanciákra (Stage 1)	1 758	2 336
CLA képzés hitelkötelezettségekre és pénzügyi garanciákra (Stage 2)	1 456	2 759
CLA képzés hitelkötelezettségekre és pénzügyi garanciákra (Stage 3)	430	361
Egyéb céltartalékok	2 801	3 323
Egyéb	2 801	3 323
Céltartalékok	8 328	8 966

Munkavállalói juttatási programok

Az Erste Bank jubileumi juttatásokra vonatkozó előre meghatározott előnyökkel járó juttatási programot működtet. A jubileumi juttatások (hosszú szolgálati időre/ hűséges szolgálatra adott juttatások) olyan ajándékok és utalványok, amelyek a munkatársak szolgálati idejének hosszához kötöttek. A jubileumi juttatásokra való jogosultságot, annak feltételeit és magát a juttatást az Erste Bank belső előírása szabályozza. Az Erste Banknál nem működik nyugdíjra és végkielégítésre vonatkozó előre meghatározott előnyökkel járó juttatási program.

Halasztott és nem készpénz alapú juttatások az ügyvezetés részére

A Bank által nyújtott aktuális évi és halasztott bónusz kifizetések 50 százaléka készpénz, 50 százaléka pedig fantom részvény juttatás (nem-készpénz alapú kifizetés). A készpénz javadalmazás 60 százaléka az adott évi teljesítményhez kötött és az adott évben megszerezhető, 40 százaléka pedig elhatárolásra és elosztásra kerül a következő 5 évre, egyenlő részletekben. A tárgyév során szereshető meg a tárgyévi teljesítmény alapján meghatározott, „fantomrészvények” formájában járó prémium 49%-ára való jogosultság, míg 51%-a pedig halasztásra és 5 évre történő felosztásra kerül, egyenlő részletekben.

A halasztott bónusz Igazgatóság részére történő kifizetések az Erste Csoport szabályait is figyelembe kell venni. Amikor a bónusz összege meghaladja a Javadalmazási Politikában előre meghatározott limitet, akkor arányaiban 40 százalékát kell előre kifizetni, 60 százalékot pedig elhatárolni. Ebben az esetben is a kifizetések 50 százaléknak részvény alapúnak kell lennie. A tényleges kifizetés mindig készpénzben történik (fantom részvény juttatás esetében is).

Az IFRS 9 hatálya alá tartozó hitelkötelezettségek és pénzügyi garanciák

Normál üzletmenet során az Erste Bank pénzügyi garanciákat ad, amelyek bizonyos típusú akkreditívekből és garanciákból állnak. A pénzügyi garancia olyan szerződés, amely előírja a garanciát adó fél számára, hogy meghatározott kifizetéseket teljesítsen a garancia jogosultjának, amennyiben a meghatározott adós nem teljesíti szerződéses kötelezettségeit. Amennyiben az Erste Bank a garanciabirtokos, a pénzügyi garancia nem szerepel a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban, hanem biztosítékként veendő figyelembe a mögöttes eszköz értékvesztésének megállapításakor.

Garanciaadóként az Erste Bank a pénzügyi garanciákat kimutatja, amint szerződő féllé válik. A pénzügyi garanciák értékelése valós értéken történik. Általában a bekerülési érték a garanciáért kapott díj. Ez az összeg később a díjbevéttel szemben amortizálódik. A mérlegben a 'Céltartalékok' soron kerül kimutatásra. Az összehasonlítási periódusban a pénzügyi garanciák átnézésre kerültek abból a szempontból, hogy potenciálisan az IAS 37 standard hatókörébe tartoznak-e. A kapott díj az eredménykimutatásban a „Nettó díj- és jutalékbevéttel”-en belül a „Díj- és jutalékbevéttel” soron kerül elszámolásra, a garancia időtartama alatt lineárisan.

Amennyiben az Erste Bank a garanciavállaló, akkor a számviteli kezelés attól függ, hogy a pénzügyi garancia integráltnak tekinthető-e azon pénzügyi eszközök szerződéses feltételeihez, melyek kockázata garantált. Az Erste Bank integráltnak tekinti azokat a garanciákat, amelyeket a garantált pénzügyi eszközök kezdetéhez kötnek. Ha a bank egy hitelszerződésben rendelkezik opcióval a garancia nyújtásának visszakövetelésére, akkor azt is integráltnak tekinti.

Az integrált pénzügyi garanciákat a kapcsolódó pénzügyi instrumentumok várható hitelvesztésének a becslései tartalmazzák. Az integrált pénzügyi fizetett díjakat a kapcsolódó pénzügyi eszköz effektív kamatlábában vesszük figyelembe.

Azokat a pénzügyi garanciákat melyeket nem tekintünk integráltnak, megtérülő/reimbursement eszközként kerülnek megjelenítésre a mérleg „Egyéb eszközök” sora alatt. Az eredménykimutatásban csökkentik a garantált pénzügyi eszközöknél felmerülő értékvesztés miatti veszteséget a „Pénzügyi instrumentumok értékvesztésének eredménye” részben. Ennek a számviteli kezelésnek az előfeltétele, hogy a Banknak bizonyosnak kell lennie abban, hogy a veszteség megtérül az instrumentumból. A nem integrált pénzügyi garanciák után fizetett díjakat az eredménykimutatás a „Díj- és jutalékköltség” sor és a „Nettó díj- és jutalékbevéttel” sorában mutatjuk be.

A hitelkeretek szerződéses kötelezések, amelyeknek a keretében az Erste Hungary kötelezettséget vállal hitel nyújtására előre megadott feltételek mellett. A hitelkeretek a lehívást megelőzően jellemzően nem jelennek meg a mérlegben. Amennyiben valószínű, hogy a hitelkeret lehívásra kerül, a kapcsolódó kezdeti díjak elhatárolásra kerülnek, és a lehívás után az effektív kamatlábát fogják módosítani. A várható hitelezési veszteség alapján a hitelkeretekre céltartalékot szükséges képezni.

A kapcsolódó hitelezési veszteségek alakulása a 33. Hitelezési veszteségek alakulása megjegyzésben kerül bemutatásra a Hitelezési kockázat változása – Céltartalékok táblában.

A Céltartalékok további fajtái

A következő tábla bővebb információval szolgál a céltartalékok további fajtáinak alakulásáról.

Céltartalékok 2022

millió forintban	2022.01.01	Képzés	Felhasználás	Feloldás	Üzleti kombinációk	Árfolyamhatás	2022.12.31
Peres ügyekre képzett céltartalékok	1 883	100	- 539	- 1 257	-	-	187
Garanciára és a lehívható hitelkeretre képzett céltartalék	2 212	5 553	-	- 5 000	447	74	3 286
Egyéb céltartalékok	589	13 253	-	- 13 805	-	-	37
Egyéb	589	13 253	-	- 13 805	-	-	37
Céltartalékok	4 684	18 906	- 539	- 20 062	447	74	3 510

Céltartalékok 2021

millió forintban	2021.01.01	Képzés	Felhasználás	Feloldás	Árfolyamhatás	2021.12.31
Peres ügyekre képzett céltartalékok	1 185	928	-	- 230	-	1 883
Garanciára és a lehívható hitelkeretre képzett céltartalék	2 430	2 788	-	- 3 007	1	2 212
Egyéb céltartalékok	720	4 171	- 1	- 4 301	-	589
Egyéb	720	4 171	- 1	- 4 301	-	589
Céltartalékok	4 335	7 887	- 1	- 7 538	1	4 684

Céltartalék várható kötelezettségekre, Céltartalékok peres ügyekre

A céltartalék várható kötelezettségekre a hitelezési tevékenységgel kapcsolatos peres ügyekhez kapcsolódik. A peres ügyekre képzett céltartalék olyan peres ügyekre biztosít fedezetet, amelyek nem tartoznak közvetlenül a társaság alaptevékenységéhez, mint pl. munka- és foglalkoztatás ügyi kérdések.

Ebben a kategóriában kerül megjelenítésre egy 1,7 milliárd forintos összeg a Legfelsőbb Bíróság (Kúria) egy döntéshez kapcsolódóan 2021 végén:

A Gazdasági Versenyhivatal 2013. november 19-én hozott döntést 11 magyarországi vezető bank megbírságolásáról, amiért – a döntés értelmében – összehangolt tevékenységet folytattak a “végtörlesztési” rendszer esetében 2011. szeptember 15-e és 2012. január 30-a között. A döntést megfellebbezték, így az ügy a Legfelsőbb Bíróságon (Kúria) folytatódott. A Kúria döntése értelmében a jogi eljárás pontatlansága miatt az eredeti döntés törlésre került, a kifizetett büntetési összeg visszafizetésre került a Banknak és új eljárás rendeltek el. Az új eljárás során a Fővárosi Bíróság a 2020 július 1-én meghozott ítéletében elutasította a bankok fellebbezését. Az EBH (és öt másik érintett bank) 2020 szeptember 18-án a Kúriához fordult jogorvoslatért. A Bank az új jogi ügyre céltartalékot képzett 2017-ben az eredeti bírság 1,7 milliárd forintos összege erejéig. Az eljárás 2022 áprilisában lezárult, és a teljes megképzett céltartalék feloldásra került.

Egyéb céltartalékok

Az egyéb céltartalékok között kerül bemutatásra (IAS 37 alapján) a garanciára és a lehívható hitelkeretre képzett céltartalékok (3 285 millió forint)

43) Fügő kötelezettségek

A pénzügyi ügyféligenyek kielégítése érdekében az Erste Bank különféle visszavonhatatlan és fügő kötelezettségeket vállal. Ezek közé pénzügyi garanciák, akkreditívek és egyéb le nem hívott hitelezési kötelezettségek tartoznak. Bár az ilyen kötelezettségeket nem lehet feltüntetni a mérlegben, ezek hitelezési kockázattal járnak, és ezért a Bank általános kockázatának részét képezik.

millió forintban	2021	2022
Visszavonhatatlan fügő kötelezettségek	347,488	538,334
Pénzügyi garancia	1,868	18,806
Visszavonhatatlan hitelkeretek	281,670	346,299
Nem pénzügyi garanciák ¹⁾	62 849	169 068
Import akkreditívek	1 101	4 161
Visszavonható fügő kötelezettségek	224,684	350,778
Visszavonható hitelkeretek	224,684	350,778
Egyéb fügő kötelezettségek	3,455	1,759
Peres eljárások	1,883	187
Egyéb	1 572	1 572
Összesen	575,626	890,870

1) A jelentős növekedés a Commerzbank felvásárlásához kapcsolódik.

Kapcsolódó céltartalékokat lásd a 42. megjegyzésben.

Peres eljárások

Az Erste Bank érintett jogvitákban, amelyek legtöbbje szokásos banki tevékenysége során merült fel. Az ilyen eljárások várhatóan nem lesznek jelentős negatív hatással a Bank pénzügyi helyzetére vagy nyereségességére.

Ezek az eljárások nagymértékben a fogyasztókkal kötött szerződések záradékainak érvényességével kapcsolatos vitákhoz kapcsolódnak. A fogyasztók a bankokkal szemben – beleértve a Bankot is – a devizahitelekkel kapcsolatban pert indítottak, a szerződések érvénytelenségére vonatkozóan. Ezen peres eljárások a 2014. évi fogyasztói hitelekre vonatkozó jogszabályok értelmében felfüggesztésre kerültek, amíg az ügyfelekkel való elszámolások befejeződnek. Mivel ebben az időszakban további keresetek nem nyújthatók be a felfüggesztésre került ügyekben, a Bank alperesi pozícióban marad. Az elszámolástól függetlenül a fogyasztók további peres eljárásokat kezdeményeznek. Mindezen bizonytalanságok megnehezítik az esetleges hatások számszerűsítését.

Tovább növelte az ügyek kimenetelének bizonytalanságát, hogy a magyar bíróságok az Európai Bíróság 2014. évi fogyasztói hitelekre vonatkozó jogszabályokkal kapcsolatos előzetes döntését is figyelembe veszik számos eljárásnál (5 ügy a Bankkal, 13 egyéb magyar bankokkal szemben). Az Európai Bíróság elé terjesztett kérdések a deviza-hitelszerződések 2014-es fogyasztói hitel törvénynek és a 93/13/EEC Council Directive fogyasztókat védő rendelkezéseinek való megfelelést vizsgálják. Ezen függőben lévő ügyek eredményeképp számos más folyamatban lévő ügyet felfüggesztettek amíg az Európai Bíróság meghozza az előzetes döntést. Továbbá abban az esetben, ha az Európai Bíróság döntése kedvezőbb lenne a felperesek számára, az a Bank ellen folyó perek számának az növekedéséhez vezethetne.

Tőke instrumentumok, saját tőke és tartalékok

44) Saját tőke összesen

Saját részvények és saját részvényekkel kapcsolatos megállapodások

Az Erste Bank tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumai, melyeket a társaság vagy leányvállalatai megszereznek (saját részvények) levonásra kerülnek a tőkéből. A kifizetett vagy kapott ellenérték a Bank saját részvényeinek vásárláskor, eladáskor, kibocsátáskor vagy visszavonásakor a tőkében kerül elszámolásra. Nyereség vagy veszteség ezekkel a tranzakciókkal kapcsolatban nem kerül elszámolásra az egyéb átfogó jövedelemben.

millió forintban	2021	2022
Jegyzett tőke	146 000	146 000
Tőketartalék	117 492	117 492
Eredménytartalék és egyéb tartalékok	169 694	150 242
Összesen	433 186	413 734
Anyavállalatra jutó saját tőke	433 186	413 734

Jegyzett tőke és tőketartalék

2022. december 31-én a társaság jegyzett tőkéje 146 000 000 000 forint (száznegyvenhat milliárd forint). A jegyzett tőke 146 000 000 000 (száznegyvenhat milliárd) darab 1 forint névértékű dematerializált törzsrészvényből áll.

A Bank tulajdonosai

2022. december 31-én a Bank közvetlen anyavállalata - 70%-os tulajdonrészrel - az Erste Group Bank AG, amelynek ebben az időpontban bejegyzett székhelye Ausztriában, a 1100 Am Belvedere 1. Az Erste Group konszolidált pénzügyi beszámolóit az Erste Group fő anyavállalata, az „Erste Group Bank AG” készítette, amelyek az osztrák cégbíróságon a következő ausztriai címen állnak rendelkezésre: 1030 Bécs, Marxergasse 1a.

A Corvinus Nemzetközi Befektetési Zrt. (a Magyar Állam nevében) és az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) keretszerződést írtak alá az Erste Group Bank AG-val, amelynek keretében 15-15%-os kisebbségi részesedést szereztek az Erste Bank Hungary Zrt.-ben. Az eladási ár 77,78 milliárd forint volt. Az eladási tranzakcióhoz kapcsolódó szabályozói jóváhagyások és egyéb szerződéses feltételek teljesítése után a tulajdonjog átruházás 2016 augusztusában történt meg.

A részesedés vásárlást a Magyar Nemzeti Bank (MNB) 2016 augusztus 4-én hagyta jóvá (H-EN-I-693/2016), a tulajdonjog változást a cégjegyzékbe 2016 augusztus 24-én jegyezték be.

Tulajdonos	2021. december 31.		2022. december 31.	
	Részvény darabszám	Részesedés	Részvény darabszám	Részesedés
Erste Group Bank AG	102 200 000 000	70%	102 200 000 000	70%
Corvinus Nemzetközi Befektetési Zrt.	21 900 000 000	15%	21 900 000 000	15%
Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD)	21 900 000 000	15%	21 900 000 000	15%
Összesen	146 000 000 000	100%	146 000 000 000	100%

A lenti táblában az Erste Bank saját tőkéje kerül bemutatásra két eltérő struktúrában melyen a 2000. évi C törvény 114/B §-a követel meg. A tábla a két eltérő számviteli szabályozás alatti saját tőke összehasonlíthatóságát biztosítja.

millió forintban	2021	2022
IFRS szerinti pénzügyi kimutatások		
Jegyzett tőke	146 000	146 000
Árszó	117 492	117 492
Törvényen alapul kockázati tartalék	24 818	30 402
Ártértékelési tartalékok	- 4 019	-11 005
Eredménytartalék	148 894	130 845
Saját tőke	433 185	413 734
Magyar számviteli törvény szerinti pénzügyi kimutatások (2000: C. törvény 114 / B. §)		
Jegyzett tőke	146 000	146 000
Tőketartalék	117 492	117 492
Lekötött tartalék	24 818	30 402
Értékelési tartalék	- 4 019	-11 005
Eredménytartalék	93 051	93 309
Tárgyévi eredmény	55 843	37 536
Saját tőke	433 185	413 734
ebből		
Cégbíróságon bejegyzett tőke	146 000	146 000
Osztalékfizetésre rendelkezésre álló szabad tartalék	148 894	130 845

Eredménytartalék és egyéb tartalékok

Az „Eredménytartalék és egyéb tartalékok” soron mutatja ki a Bank az „Általános tartalékot”. A 2013. évi CCXXXVII. törvény a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról 83. szakasza előírja a Bank számára, hogy az adózás utáni eredményének 10%-áig képezzen „Általános tartalékot” nem kiosztható jövedelem formájában. Az így képzett tartalék felhasználása csakis a Bank alaptevékenységének veszteségeivel függhet össze. Az általános tartalék teljes összege 2022 végén 34 156 millió forint (2021-ben 30 402 millió forint).

Az „Eredménytartalék és egyéb tartalékok” soron kerül bemutatásra 127 092 millió forint eredménytartalék, -12 095 millió forint értékelési tartalék, és az ehhez kapcsolódó halasztott adó -1 089 millió forint volt. 2021 végén az eredménytartalék egyenlege 143 310 millió forint, az értékelési tartalék egyenlege -4 018 millió forint és nem volt kapcsolódó halasztott adó.

Törzsrészesvényekre járó osztalék

A törzsrészesvényekre járó osztalék kötelezettségként kerül elszámolásra és a tőkéből kerül levonásra, amikor azt a Bank részesvényese jóváhagyja.

Egyéb bemutatandó tételek

45) Tranzakciók kapcsolt felekkel

A leányvállalatok, fő részvényes és a kisebbségi tulajdonosok mellett az Erste Bank más gazdálkodó szervezeteket és olyan társult vállalkozásokat határoz meg kapcsolt félként, amelyek az Erste Group tagjai. A kapcsolt felek közé tartoznak továbbá az Igazgatóság és a Felügyelőbizottság tagjai, valamint olyan társaságok is, amelyek felett ezek a személyek ellenőrzéssel vagy jelentős befolyással bírnak. A kapcsolt felekkel bonyolított tranzakciók a szokásos piaci feltételek között teljesültek.

Az alábbi táblázatban a következő kifejezéseket alkalmaztuk:

- Anyavállalat: a legvégső ellenőrzést gyakorló anyavállalat az „Erste Group Bank AG” mindkét bemutatott időszakra,
- Leányvállalatok: az 51-es megjegyzésben felsorolt összes leányvállalat,
- Kisebbségi részvényesek: A Corvinus Nemzetközi Befektetési Zrt. (a Magyar Állam nevében) és az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) keretszerződést írtak alá az Erste Group Bank AG-val 2016-ban, amelynek keretében 15-15%-os kisebbségi részesedést szereztek az Erste Bank Hungary Zrt.-ben.
- Egyéb kapcsolt felek (Erste Group): az Erste Group összes vállalata, kivéve a magyar leányvállalatokat.

Kapcsolt feleknek nyújtott hitelek, előlegek és fennálló kötelezettségek		
millió forintban	2021	2022
Egyéb látra szóló betétek	392	904
Anyavállalat	353	890
Egyéb kapcsolt vállalatok (Erste Group)	39	14
Bankközi kihelyezések ¹⁾	93 882	62,591
Anyavállalat	57 232	6,502
Leányvállalatok	36 650	56,089
Egyéb kapcsolt vállalatok (Erste Group)	-	-
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	11 459	864
Leányvállalatok	-	48
Egyéb kapcsolt vállalatok (Erste Group)	11 459	816
Származékos pénzügyi eszközök	24 722	71,245
Anyavállalat	21 324	68,902
Leányvállalatok	3 085	2 232
Egyéb kapcsolt vállalatok (Erste Group)	313	111
Egyéb eszközök	5 532	17,455
Anyavállalat	2 720	12,982
Leányvállalatok	1 843	3,493
Egyéb kapcsolt vállalatok (Erste Group)	969	980
Bankközi betétek	269 918	437,116
Anyavállalat	12 678	160,750
Leányvállalatok	256 992	276,273
Egyéb kapcsolt vállalatok (Erste Group)	248	93
Ügyfelek által elhelyezett betétek	222 305	217,517
Leányvállalatok	190 732	217,082
Egyéb kapcsolt vállalatok (Erste Group)	31 573	435
Származékos pénzügyi kötelezettségek	30 367	50,976
Anyavállalat	29 122	46,202
Leányvállalatok	1 233	4,771
Egyéb kapcsolt vállalatok (Erste Group)	12	3
Egyéb kötelezettségek	3 257	1,670
Anyavállalat	1 071	0
Leányvállalatok	91	103
Egyéb kapcsolt vállalatok (Erste Group)	2 095	1 567
Hátrasorolt kötelezettségek	62 762	136,336
Anyavállalat	62 762	136,336
Egyéb mérlegen kívüli tételek	13 444	13,359
Anyavállalat	124	384
Leányvállalatok	12 100	12 100
Egyéb kapcsolt vállalatok (Erste Group)	1 220	875
Hitelkeretek	44 617	6,085
Leányvállalatok	44 617	6,085

- 1) Átlagos éves szerződéses kamat:
- 2022: 2,04%
- 2021: 2,57%

Az Igazgatóság tagjai számára nyújtott hitelek összege 2022-ben 6,7 millió forint volt, a kapcsolódó kamat pedig 0,01 millió forint.

Kapcsolt vállalkozásoktól származó bevételek és ráfordítások

millió forintban	2021	2022
Kamatbevétel	3 124	7 684
Anyavállalat	1 916	3 824
Leányvállalatok	835	3 674
Egyéb kapcsolt vállalatok (Erste Group)	373	186
Fizetett kamatok és kamatjellegű ráfordítások	- 25 019	(101 033)
Anyavállalat	- 18 482	(80 327)
Leányvállalatok	- 6 534	(20 658)
Egyéb kapcsolt vállalatok (Erste Group)	- 3	- 48
Díj- és jutalékbevétel	14 856	16 860
Anyavállalat	170	293
Leányvállalatok	14 671	16 557
Egyéb kapcsolt vállalatok (Erste Group)	15	10
Fizetett jutalék- és díjráfördítések	- 513	(637)
Anyavállalat	- 177	(242)
Leányvállalatok	- 282	(303)
Egyéb kapcsolt vállalatok (Erste Group)	- 54	(92)
Osztalék bevételek	11 479	14 697
Leányvállalatok	11 479	14 697
Egyéb bevételek/ráfördítések	1 062	(7 024)
Anyavállalat	132	155
Társvállalatok	1 025	(7 117)
Egyéb kapcsolt vállalatok (Erste Group)	- 95	(62)

Az Ügyvezetőség, Felügyelőbizottsági tagok és az Igazgatóság javadalmazása

millió forintban	2021	2022 terv
Fix javadalmazás	475	530
Teljesítmény alapú javadalmazás	475	530
Egyéb juttatások	31	91
Összesen	981	1 151

A vizsgált évben az Ügyvezetőség azon tagjai, akik egyben tagjai az Igazgatóságnak is, tagságukért nem részesülnek külön juttatásban. Az ügyvezetés tagjainak javadalmazása az egyének feladatkörének, a vállalati célok elérésének, valamint a bankcsoport pénzügyi helyzetének figyelembevételével történik.

A fentiek kizárólag a munkaviszonnyal kapcsolatos javadalmazást tartalmazzák, a végkielégítések nélkül.

Az „Egyéb juttatások” között egyéb szerződéses juttatások szerepelnek.

Az Erste Bank Hungary javadalmazási politikákról szóló uniós tőkekövetelmény-irányelven (CRD V.) és a magyar banktvénnyen alapuló javadalmazási politikájának megfelelően a Vezetőség tagjait CRD V. hatálya alá tartozó munkavállalóként ismeri el és így teljesítményhez kötött javadalmazásukra a következő speciális szabályok vonatkoznak:

- A teljesítményhez kötött javadalmazás alapja mind az Erste Hungary pénzügyi eredményei, valamint az egyéni teljesítmény. A prémium összege az Erste Group HR és az Erste Group Teljesítmény-menedzsment által megállapított kvalitatív és kvantitatív fő teljesítménymutatók (KPI-ok) alapján kerül meghatározásra. Az alkalmazott KPI-k: a kockázattal korrigált pénzügyi eredménymutatók, üzletág-specifikus célkitűzések és vezetői kompetenciák.
- A teljesítményhez kötött javadalmazás 60 százaléka azonnali kifizetés, 40 százaléka pedig négy évre halasztva, egyenlő részletekben kerül kifizetésre. Ha a bónusz összege meghaladja a 150 000 eurót, akkor a 40%-os előleget és a 60%-os halasztást kell alkalmazni.
- A halasztott összegek újraértékelésre kerülnek és annak eredményképpen akár csökkenthető is az összeg.
- Mind az azonnali, mind a halasztott kifizetések minimum 50 százalékát nem-készpénz alapú kifizetésnek kell kitennie. Az Erste Hungary az Erste Group fantom részvényprogramját választja nem készpénz alapú instrumentumnak. A nem készpénz alapú instrumentumot egy éves megtartási időszakon keresztül vissza kell tartani.

Az Igazgatóság javadalmazásának változó része, beleértve mind a készpénzes kifizetéseket, mind a fantom részvény (részvény-egyenérték), a jogi követelményeknek megfelelően öt évre kerül elosztásra, és csak bizonyos feltételek mellett kerülnek kifizetésre. A fantom részvények nem tőzsdéi kereskedésű részvények, hanem olyan fantom részvény, amelyet készpénzben fizetnek ki egy meghatározott kritériumokon alapuló egyéves tartási időszak után.

2022-es évre vonatkozóan a teljesítmény alapú javadalmazást a következő megosztásban tervezzük kifizetni a készpénz, illetve fantom részvény tekintetében, összhangban a MNB és EKB tárgyba kelt iránymutatásaival:

Tervezett teljesítmény alapú javadalmazás

millió forintban	2021	2022 terv
Azonnali kifizetés készpénzben	95	106
Halasztott bónusz kifizetés készpénzben	143	159
Halasztott bónusz kifizetés fantom részvényben	238	265
Total	475	530

millió forintban	2021	2022 terv
Felügyelő Bizottság javadalmazása	48	52
Igazgatóság javadalmazása	1 010	1 183
Összesen	1 058	1 235

A Felügyelő Bizottság tagjainak javadalmazása csak a felügyeleti testületben ellátott feladatok ellentételezését tartalmazza, a végkielégítéseket nem.

Az Igazgatósági tagok kompenzációja csak azokat a munkaviszonyból származó jövedelmeket tartalmazza, amelyeket a helyi munkavállalók pozíciójuk betöltéséért kapnak. Tagságukért további javadalmazásban nem részesülnek.

A Bank Felügyelő Bizottság három helyi munkavállalóból és hat külső tagból áll, akik funkcionális tisztséget nem töltenek be a Bankban. 2022-ben a külső felügyelőbizottsági tagok a tagságukért 52 millió forintnyi javadalmazásban részesültek (2015-ben: 7,7 2016-ban 23, 2017-ben 37; 2018-ban 39, 2019-ben 41 és 2020-ban 47, 2021-ben 48 millió forint volt).

A Bank Igazgatósága a vezetőségi tagokból és öt külső tagból áll, akik vezető tisztséget nem viselnek a Bankban. A külső tagok 2022-ban 32,6 millió forintnyi javadalmazásban részesültek (2015-ben: 7,1, 2016-ban 12, 2017-ben 24, 2018-ban 26, 2019-ben 25,5; 2020-ban 28,6, 2021-ben 28,5 millió forintnyi javadalmazásban részesültek).

Munkavállalói részvényprogram (WeShare)

Azok a munkavállalók, akik a mérleg fordulónapján legalább 6 hónapig aktív munkaviszonyban álltak az Erste csoport valamely tagjával, nettó 350 eurónak megfelelő összegű Erste Group Bank AG részvényeket kapnak, amennyiben a 2023. évi közgyűlés osztalékkifizetéséről dönt. A program keretében az adott időszakra odaitélt részvények várható darabszáma 17 623 (a kalkulációnál a 2022.12.30-án elérhető részvényárakkal számoltunk). A jogosultak létszáma alapján adók nélkül 210,9 millió forint személyi jellegű ráfordítás került elszámolásra, a kapcsolódó elhatárolással együtt.

Amikor az Erste Bank részvény alapú juttatást nyújt az anyavállalat részvényeiből a munkavállalóinak, a juttatást készpénz alapon számolja el, mivel nem a saját tőkéjéből nyújtja azt, hanem az anyavállalatéból. Az Erste Bank pénzügyi beszámolja szempontjából az IFRS 2 követelményei alapján a juttatást készpénz alapúként számolja el, és a valós értéket minden beszámolási periódus végén újraszámolja.

Az Erste Bank Hungary Zrt. szervezeti felépítése:

- (i) a Közgyűlés;
- (ii) az Igazgatóság;
- (iii) a Felügyelő Bizottság;
- (iv) az Audit Bizottság (mint a Felügyelő Bizottság albizottsága);
- (v) a Javadalmazási Bizottság;
- (vi) a Jelölő Bizottság;
- (vii) a Kockázatvállalási-kockázatkezelési Bizottság és
- (viii) az Ügyvezetőség.

A Közgyűlés a Bank legfőbb szerve. A Közgyűlést az Igazgatóság hívja össze egy vagy több Részvényes vagy a Felügyelőbizottság bármely tagjának írásbeli kérelmére az ésszerűen lehetséges legrövidebb időn belül. A vonatkozó jogszabályok által meghatározott esetekben a Közgyűlés döntéshozatalát kezdeményezheti az illetékes hatóság, a Könyvvizsgáló, valamint a cégbíróság is.

Az Igazgatóság tagjai

A Bank ügyvezető szerve az Igazgatóság, amely a jogszabályok, az Alapszabály, és a Bank közgyűlése által hozott határozatok keretei között, valamint a Felügyelőbizottság ajánlásainak figyelembevételével irányítja a Bank működését, vezeti a Bank gazdálkodását. Az Igazgatóság legalább 3 (három) tagból áll (10 (tíz) tagja volt 2022-ben). Az Igazgatóság tagjait a Közgyűlés választja legfeljebb 5 (öt) évre. Az Igazgatóság tagjai a Közgyűlés által bármikor újraválaszthatók és visszahívhatók. Az Igazgatóság tagjává olyan személy választható, aki a Ptk.-ban és a Hpt.-ben, illetve az egyéb jogszabályokban, valamint az Erste Bank Hungary Zrt. alapszabályában meghatározott feltételeknek megfelel.

A Felügyelő Bizottság tagjai

A Felügyelő Bizottság legalább 3 (három) és legfeljebb 9 (kilenc) tagból áll (9 tagja volt 2022-ben), akiket legfeljebb 5 (öt) évre a Közgyűlés választ meg. A Felügyelő Bizottság tagjai a Közgyűlés által újraválaszthatók és visszahívhatók.

A Felügyelőbizottság tagjai vezető tisztségviselők és felügyelőbizottsági tagok lehetnek (többek között) a Bankéval azonos tevékenységet végző más gazdálkodó szervezetben. Amennyiben azonos tevékenységet is végző más gazdálkodó szervezet nem az Erste csoport tagja, a más gazdálkodó szervezetben történő vezető tisztségviselői tisztség betöltéséhez a Közgyűlés hozzájárulása szükséges.

A Közgyűlés a Felügyelőbizottság elnökét annak tagjai közül választja meg.

Az Igazgatóság üléseire a Felügyelőbizottság elnökét tanácskozási joggal meg lehet hívni.

A Javadalmazási Bizottság tagjai

A bizottság 3 (három) személyből áll, tagjai az igazgatóság külső igazgatósági tagjai közül delegált 3 (három) tag. A bizottság elnökét a bizottság maga választja meg tagjai közül.

A Jelölő Bizottság tagjai

A bizottság 3 (három) személyből áll, tagjai a Felügyelőbizottság tagjai közül delegált 3 (három) tag. A bizottság elnökét a bizottság maga választja meg tagjai közül.

A Kockázatvállalási-kockázatkezelési Bizottság

A bizottság 3 (három) személyből áll, tagjai az igazgatóság külső igazgatósági tagjai közül delegált 3 (három) tag.

A Kockázatvállalási-kockázatkezelési Bizottság bizottsági elnököt választ a Bizottság tagjai közül.

Az Ügyvezetőség

Az Ügyvezetőség a Bank operatív irányítását végző, a mindennapi működéshez szükséges döntéseket, elveket megfogalmazó szervezet, amelyet az Igazgatóság hoz létre, saját testületén belül. Az Ügyvezetőség tagjai az Igazgatóság elnöke, a Bank vezérigazgatója és az igazgatósági tagsággal rendelkező vezérigazgató-helyettesek.

46) Könyvvizsgálat díjak és adó tanácsadási díjak

Az alábbi táblázat a könyvvizsgáló, a PwC által a 2021-es és 2022-es pénzügyi évben felszámított alapvető könyvvizsgálati díjakat és egyéb tanácsadói díjakat mutatja be:

millió forintban	2021	2022
Audit díjak	154	165
Egyéb audit szolgáltatások	9	31
Egyéb szolgáltatások	10	-
Összesen	173	196

Az egyéb szolgáltatások az átvétel előtti jelzáloghitel-vizsgálatból és a beszámoló készítéshez kapcsolódó szolgáltatásokból állnak. Törvényi előírás alapján szükséges a jelzálogbanknak (ez esetben leányvállalat) átadott jelzáloghitelek könyvvizsgálói vizsgálata, amit garanciát nyújt az átvett hitelállomány minőségére.

47) Külföldi pénznemre szóló eszközök és források

A nem forintban nyilvántartott eszközök és források a következőképpen alakultak:

millió forintban	ebből a Magyarországon kívüliek			
	2021	2022	2021	2022
Eszközök	522 772	998 918	20 679	42 593
EUR	492 856	965 809	11 900	34 015
CHF	9 133	847	11	81
USD	19 507	31 449	7 925	8 065
JPY	7	141	3	28
Egyéb	1 269	672	840	404
Források	835 904	1 499 362	87 895	207 088
EUR	684 309	1 236 283	78 465	191 566
CHF	25 550	17 985	569	592
USD	108 460	231 211	6 168	14 404
JPY	778	865	5	10
Egyéb	16 807	13 018	2 688	516

További információkat a nyitott deviza pozíciókról lásd a 35-ös Megjegyzés a "Piaci kockázat" fejezetében.

48) Hátralévő lejáratok elemzése

A Bank pénzügyi eszközeinek és forrásainak modellezett hátralévő lejárat szerinti bontása a következőképpen alakult:

millió forintban	2021		2022	
	Éven belüli	Éven túli	Éven belüli	Éven túli
Eszközök				
Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	131 256	-	603 301	-
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	42 575	27 831	107 711	97 355
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	27 303	27 831	38 267	97 355
Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök	15 272	-	69 444	-
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	34 759	238 953	40 670	274 159
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	-	1 611	-	2 809
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-	1 206	-	699
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	34 759	236 137	40 670	270 651
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	5 932	112 816	28 277	155 802
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	5 932	112 816	28 277	155 802
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	1 226 648	2 162 290	1 109 110	2 426 578
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	175 053	986 941	158 104	1 083 062
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	608 736	93 839	193 256	207 935
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	442 859	1 081 510	757 751	1 135 581
Pénzügyi lízing követelések	6 634	28 468	10 339	27 920
Tárgyi eszközök	-	28 667	-	27 924
Befektetési célú ingatlanok	-	203	-	199
Immateriális javak	-	28 860	-	26 303
Befektetés társult vállalkozásokba	-	55 431	-	84 487
Halasztott adókövetelések	-	2 246	-	2 348
Kereskedelmi hitelek és előlegek	16 377	77	29 986	- 107
Egyéb eszközök	28 153	22	41 729	21
Eszközök összesen	1 492 336	2 685 864	1 971 123	3 122 988

millió forintban	2021		2022	
	Éven belüli	Éven túli	Éven belüli	Éven túli
Források				
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	23 452	16 706	40 879	80 137
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	23 452	16 706	40 879	80 137
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	1 910 080	1 733 805	2 534 926	1 951 715
Hitelintézetek által elhelyezett betétek	94 509	505 609	232 354	690 548
Ügyfelek által elhelyezett betétek	1 810 248	1 224 652	2 300 434	1 112 827
Kibocsátott értékpapírok	1 141	3 129	793	147 947
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	4 182	415	1 345	392.1854132
Lízingkötelezettségek	3 182	17 678	3 402	17 479
Céltartalékok	2 452	5 876	3 612	5 354
Adókötelezettségek	2 047	-	1 449	-
Halasztott adókötelezettségek	-	-	-	-
Egyéb kötelezettségek	29 736	-	41 424	-
Saját tőke	-	433 186	-	413 734
Anyavállalatra jutó saját tőke	-	433 186	-	413 734
Jegyzett tőke	-	146 000	-	124 425
Tőketartalék	-	117 492	-	146 000
Eredménytartalék és egyéb tartalékok	-	169 694	-	143 309
Források összesen	1 970 949	2 207 251	2 625 692	2 468 419

49) Mérlegfordulónap utáni események

Nemzetközi események a bankszektorban

Márciusban az amerikai Silicon Valley Bank (SVB) csődöt jelentett, illetve a svájci Credit Suisse bank (CS) pénzügyi nehézségei miatt állami beavatkozásra volt szükség. Mindkét bank jelentős szereplő volt a globális piacon is.

A helyzet időközben konszolidálódott mindkét pénzintézet esetében:

- Az SVB-t átvette a Federal Reserve, a betéteket pedig egy úgynevezett „hídbank”-ba helyezték át
- A legfrissebb hírek szerint a CS felvásárlását tervezi egy másik jelentős globális piaci szereplő, a UBS.

Az Erste Hungary likviditási- és tőkehelyzete stabil, a fenti események közvetlenül nem érintik.

Osztalék

A közgyűlésen előterjesztett osztalék összege 15 milliárd forint.

50) Egyéb közzététel

Az Erste Bank Hungary Zrt. képviseletére jogosult személyek adatai, akik a 2022-es éves beszámoló aláírására kötelezettek:

Név	Lakcím
Radován Jelasity	1026 Budapest, Balogh Ádám utca 35
Manfred Schmid	1051 Budapest, Dorottya utca 6. 5.e. 528.a

A könyvviteli szolgáltatás körébe tartozó feladatok irányításáért, vezetéséért felelős személy:

Bodonyi-Kovács Edina (anyja születési neve: Székely Emma)

Regisztrációs szám: 151013, igazolványszám: 006745, regisztrációs szakterület: IFRS, pénzügy

51) 2021. és 2022. december 31-én az Erste Bank Hungary Zrt. kizárólagos vagy részleges tulajdonában lévő társaságok adatai

Cég neve	Az Erste Bank Hungary közvetlen vagy közvetett részesedése (%) 2021.12.31	Az Erste Bank Hungary közvetlen vagy közvetett részesedése (%) 2022.12.31
Leányvállalatok:		
Erste Befektetési Zrt.	100%	100%
Random Capital Bróker Zrt.	100%	0%
RND Solutions Informatikai Fejlesztő és Szolgáltató Zrt.	100%	100%
Erste Ingatlan Kft.	100%	100%
Erste Lakástakarék Zrt.	100%	100%
Collat-reál Kft.	100%	100%
Erste Jelzálogbank Zrt.	100%	100%
Commerzbank Zrt.	0%	100%
Z3 Ingatlanhasznosító Kft.	0%	100%
Egyéb befektetések:		
Union Vienna Insurance Group Zrt.	1,36%	1.36%
Budapesti értéktőzsde Zrt.	2,32%	2.32%
Garantiqa Hitelgarancia Zrt.	2,17%	2.30%
VISA Incorporated (USD)	0%	0.00000005%

millió forintban	Jegyzett tőke 2021	Jegyzett tőke 2022
Leányvállalatok		
Erste Befektetési Zrt.	2 000	2 000
Random Capital Bróker Zrt.	285,5	-
RND Solutions Informatikai Fejlesztő és Szolgáltató Zrt.	160	160
Erste Ingatlan Kft.	141	141
Erste Lakástakarék Zrt.	2 025	2 025
Collat-reál Kft.	3	3
Erste Jelzálogbank Zrt.	3 010	3 015
Commerzbank Zrt.	-	2 467
Z3 Ingatlanhasznosító Kft.	-	4 303

A bank a leányvállalatait az IAS 27 alapján megállapított bekerülési értéken értékeli.

Az összes leányvállalat bejegyzett székhelye: Magyarország 1138 Budapest, Népfürdő utca, 24-26.